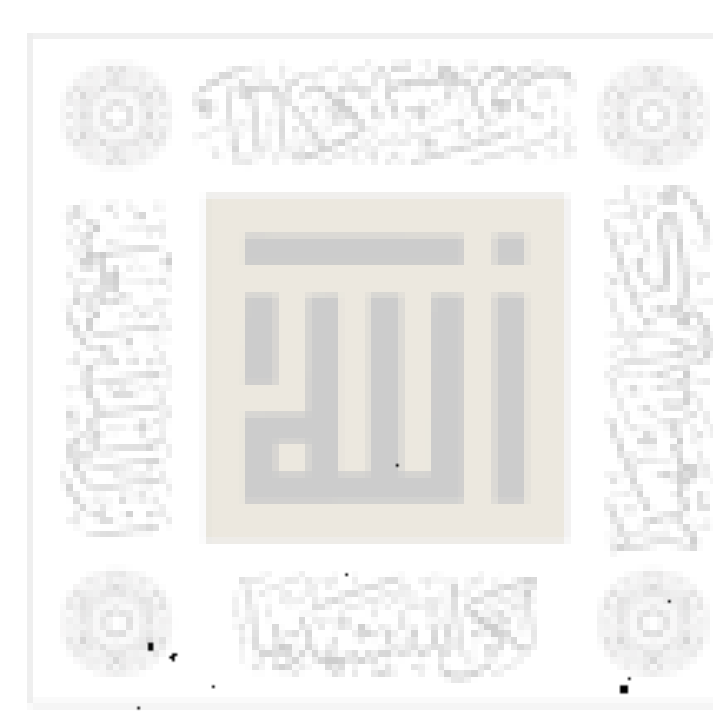

فہرست نسخہ ہامی خطی

کتابخانہ مدرسہ فیضیہ قم

رضا استادی

بقلم یکی از دانشمندان عالیقدر
حوزه علمیه قم

پیشگفتار

ن والقلم و ما یسطرون

نقش کتاب در پیشرفت علوم و هدایت افکار و رشد عقلی و پژوهشها و تحقیقات علمی و حفظ نتایج زحمات دانشمندان و محققان بر احدی پوشیده نیست و توانائی و قدرت نوشتن و کتابت، یکی از نعمتهای بزرگی است که ظهور ارزشهای متعالی انسانی در حد بسیار وسیع مدیون و مرهون آن است .

کتاب عامل انتقال مدنیتهای نسلهای گذشته به نسلهای آینده و حافظ آثار فرهنگی و ادبی و علمی بشر است .

کتاب رشتههای تحقیقات و کاوشهای نظری و مطالعات و بررسیهای بشر را در پیرامون مسائل مختلف در اعصار و قرون متمادی به عصرهای آینده می‌رساند و علما را با ادوار گذشته علم و فکر ارتباط می‌دهد و از این که در هر دوره بخواهند بحثهای علمی را از نو آغاز کنند بی‌نیاز می‌سازد و تحقیقات را متحرک و پیشرو قرار می‌دهد ، اگر کتاب نبود تحقیقات ، این همه تنوع و تجدد و توسعه پیدا نمی‌کرد و عمر علم با گذشت زمان، طولانی نمیگشت و در همان دوران صباوت باقی می‌ماند .

از این جهت خدمتی که کتاب به بشر کرده است فوق العاده ارزنده و مهم است و عظمت و اهمیت کتاب ، از اینجا آشکار می شود که خداوند متعال در کتاب مجیدش همانطور که به آفتاب ، ماه ، زمین ، آسمان و مخلوقات بزرگ سوگند یاد کرده به « قلم » و « نوشته » نیز قسم یاد فرموده است .

کتاب همانطور که در ترقی و پیشرفت علوم و هدایت جوامع بشری نقش بسیار حساس و ارزنده ای دارد . همچنین اگر از آن سوء استفاده شود مایه شقاوت و گمراهی و فساد و انحراف می باشد اگر گمراهان و مغرضان و صاحبان اندیشه های ناصواب و مست و مغزهای بیمار آن را در اختیار بگیرند بلاها ، آفات اجتماعی ، انحرافات فکری و نابسامانیهایی که از آن بروز می کند بسیار خطرناک و نابودکننده است برای انسانها بخصوص نسل جوان ، هیچ چیز زیان بخش تر از نوشته های گمراه کننده و مغرضانه و مروج مکتبهای الحاد و فحشاء و سرگردانی و تحیر و نومیدی نیست که متأسفانه در عصر حاضر اینگونه کتابها بسیار نوشته می شود و بخريد و مطالعه آنها در اثر تلقینات و تشویقات خاصی که از استعمار الهام میگیرد بیشتر رغبت نشان می دهند این کتابهای جهنمی و ابلیسی و مسموم که خطرش از افیون و هروئین و هر ماده مخدر دیگر بیشتر است ، دنیای کتاب و انتشارات را آلوده ساخته و همه جا و در همه کشورها در دسترس مردم قرار میگیرد و هر روز بدون هیچ مانعی ، تجدید چاپ میگردد و گروهی از ناشرین بدون توجه به عواقب خطرناک آن فقط برای جلب سود ، آنها را چاپ و منتشر میسازند .

فساد اخلاق جوانان ، گرایش به مادیگری ، بی بند و باری ، فحشاء ، ضعف تصمیم ، خودفروشیها ، انحرافات ، جنایتها ، کثرت جرائم و جنایات ، تجاوزات ، تزلزل بنیان خانواده و روابط اجتماعی ، زوال عزت و شهامت و شجاعت ، و بی اعتنائی به سنن و شعائر دینی ، بشر پرستی و بیماری شك و تردید و ناآرامی های روحی مختلف همه با این کتابهای جهنمی ارتباط مستقیم دارد .

رشد فکری و علمی و اخلاقی هر جامعه را از کتابها و رمانهایی که مینویسند و

ترجمه میکنند و می خوانند باید شناخت و ترقی علمی و پیشرفت فرهنگی آنان از کتابهایی که در گذشته و حال داشته اند معلوم میشود .

مخصوصاً ترجمه که در عصر مابیکی از وسایل مهم تبلیغ و انتقال افکار جوامع به یکدیگر شده است و در ساختن جامعه ها و تخریب آنها و استعمار فکری ، تأثیر به سزائی دارد و از کتابهایی که ترجمه میشود می توان مقاصد متصدیان آن را بدست آورد .

برای اینکه کتاب، رسالت خود را در خدمت به بشریت ادا کند و مورد سوء استفاده قرار نگیرد و افکار زیانبخش و مخرب ، در اجتماع رشد نکند اسلام برنامه - های سلبی و ایجابی منطقی و عمیقی را پیشنهاد فرموده است که قدم بقدم مؤلف و مترجم و ناشر و خواننده را راهنمایی مینماید و همه را موظف میسازد که در تهذیب تالیفات و نشریات همکاری و مراقبت کنند .

کتابخانه

یکی از وسائل عمده حفظ کتابها و آشنا ساختن جامعه به مبانی صحیح علمی اجتماعی ، سیاسی ، اقتصادی ، اصول و فروع تعلیمات و ارشادات دینی و تواریخ اقوام و ملل کتابخانه است که سابقه تاسیس آن به ده قرن پیش از هجرت (تاریخ رسمی مسلمانان) بازگشت میکند .

البته پس از ظهور آفتاب هدایت اسلام توجه مردم بخصوص مسلمانان به علم و دانش و مطالعه و تحقیق زیاد شد و مسلمانان در آن اعصار که جمع آوری کتاب ، بسیار دشوار و پر زحمت بود کتابخانه هایی تأسیس کردند که در برخی از آنها صدها هزار جلد کتاب وجود داشت حتی در برخی از کتابخانه ها برای استنساخ ، کاغذ و مرکب به رایگان در اختیار مراجعه کنندگان گذاشته میشد و همچنین در محیط تشیع که اسلام خالص است رونق و جلوه کتاب و کتابخانه زیاد بود بحدی که برخی از کتابخانه های شخصی هزارها جلد کتاب داشت مثلاً کتابخانه شخصی سید مرتضی

— پنج —

دارای هشتاد هزار جلد کتاب بود و بدین ترتیب در تمام اقطار عالم از شرق و غرب کتابخانه‌هایی تاسیس شد و روز بروز به تعداد و گسترش آن‌ها افزوده گشت و گرچه در برخی از دوره‌ها در اثر جهل و تعصب گروه یا گروه‌هایی کتابخانه‌هایی از بین رفت ولی بالاخره در اثر همت دانشمندان و دانش دوستان کتابخانه‌های دیگری تاسیس شد تا زمان ماکه در سراسر دنیا کتابخانه‌های بسیار مهم وجود دارد .

نکته قابل توجه اینکه کتابخانه‌های معاصر گرچه از حیث عرض و طول و کمیت گسترش پیداه کرده‌اند ولی از نظر کیفیت و عمق به کتابخانه‌های اعصار گذشته نمی‌رسند زیرا گرچه اوضاع و احوال و روابط و وسائل ارتباطی و چاپ و امور دیگر ، دنیای معاصر را بیشتر در جریان مطالعه کتاب گذارده است و حتی احیاناً نسخه‌های منحصر بفرد کتب خطی را در دسترس اهل تحقیق قرار می‌دهد اما روی هم رفته چون در هر مرحله کمتر از ایمان و اخلاص و علاقه به رشد واقعی مردم الهام می‌گیرد در عمق ، ترقی نکرده و مطالعه کنندگان کتابهای علمی و دینی در برابر کتابهای مسموم و زیانبخش بسیار کم هستند.

فهرست

با کثرت کتابهای کتابخانه‌ها خود بخود احتیاج به فهرستهای متنوع احساس شد و به تدریج فهرست نگاری اهمیت پیدا کرد و کتابهای فهرست از جهات متعدد مورد استفاده واقع شد و حتی به جایی رسید که برای مجموع تالیفات دانشمندان اسلام از شیعه و سنی فهرستهای مانند « الذریعه الی تصانیف الشیعة » (در ۳۰ جلد که بیست و دو جلد آن تا کنون منتشر شده است) و « کشف الظنون » و ذیل آن (که در چهار جلد منتشر شده است) تنظیم گردید و بدین ترتیب کتابهای فهرست در ردیف مصادر قرار گرفت و فهرست نگاری و نسخه شناسی هم رشته اختصاصی شد که عده‌ای از دانشمندان در آن رشته زحمت کشیده و نکات و دقائقی را راجع به کتابها و مولفین آنها و جهات دیگر جمع آوری و به صورت فهرست منتشر می‌سازند .

قم

یکی از شهرهایی که بعد از اسلام به تمام معنی تحت تاثیر تعلیمات اسلامی قرار گرفت شهر علمی و مذهبی قم است قم از همان سده اول و دوم هجری مرکز کتاب و علم و مؤلفان بزرگ بوده است و علمای بزرگ در رشته‌های مختلف علوم عقلی و نقلی از این شهر برخاسته و یا در این شهر پرورش یافته‌اند که برخی از آنان صدها تالیف از خود به یادگار گذاشته‌اند و رشته کتاب و تالیف و تصنیف و کتابخانه در قم از هزار سال پیش تا کنون قطع نشده و ادامه داشته است البته گاهی در این مدت متمادی بعضی شهرهای ایران بواسطه اسباب خاصی، مرکزیت بیشتری پیدا می‌کرد ولی در عین حال مرکزیت قم همچنان محفوظ بود تا دوره جدید علمی آن از سال ۱۳۴۰ قمری هجری بواسطه هجرت مرحوم آیت الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم یزدی حائری آغاز و حوزه علمیه قم تاسیس گردید و با سرعت در مسیر ترقی جلورفت و سپس در دوره زعامت مرحوم آیت الله العظمی حاج آقا حسین بروجردی بر توسعه و اهمیت آن افزوده و شهرت جهانی پیدا کرد و پس از رحلت آن فقید بزرگ اسلام، نیز بر عظمت و گسترش این حوزه افزوده شد که می‌توان بناء مدارس جدید، کتابخانه‌ها و حتی بیمارستان برای طلاب علوم دینی، اعزام مبلغین و رهبران دینی به داخل و خارج کشور را از مظاهر آن به شمار آورد.

از خداوند متعال خواهانیم در سایه حضرت ولی عصر بقیه الله فی الارضین و ارواح العالمین له الفداء این حوزه را در انجام وظائف بزرگی که به عهده دارد یاری فرماید.

مدرسه فیضیه

مدرسه فیضیه به مناسبت اینکه معهد پرورش رجال برجسته علم و زعمای بزرگ بوده و هر حجره و زاویه‌اش مردانی را به عالم تشیع تحویل داده است که از مفاخر علم و ورع و مبارزه و جهاد بوده‌اند و به مناسبت حوادث مهمی که در آن

— هفت —

اتفاق افتاده است تاریخ طولانی و ارزنده‌ای دارد که نگارش آن سزاوار جزوه‌ای جداگانه است .

این مدرسه پس از تاسیس دوره جدید حوزه علمیه قم به دست مرجع بزرگ مرحوم آیه الله العظمی حائری رونقی به سزاگرفت و با اینکه در قم همان ایام مدارس متعدد دیگری وجود داشت و تا امروز هم مدارس بزرگ و با اهمیت دیگری بنا شده است ولی نام مدرسه فیضیه از همه آنها مشهور تر و معروف تر بوده است

کتابخانه مدرسه فیضیه یا کتابخانه حوزه علمیه

از بدو تاسیس حوزه علمیه نیاز به تاسیس کتابخانه‌ای برای حوزه علمیه احساس می شد مرحوم آیه الله العظمی حائری تصمیم گرفتند این کتابخانه را در مدرسه فیضیه تاسیس کنند و در تاریخ ۱۳۴۹ این کار را کردند .

پس از رحلت ایشان ، آیات الله مرحوم آقای حاج سید محمد تقی خوانساری مرحوم آقای حاج سید محمد حجت ، مرحوم آقای حاج سید صدرالدین صدر که زعامت و سرپرستی حوزه به عهده آنان بود به سهم خود در پیشرفت این کتابخانه سهمیم بودند . تا اینکه در زمان مرحوم آیه الله العظمی بروجردی بنای کتابخانه توسعه زیادیتری پیدا کرد و کتابهایی که کمتر در دسترس طلاب و اهل تحقیق بود برای آنجا تهیه شد .

پس از رحلت ایشان نیز مراجع بزرگ از توجه و عنایت به این کتابخانه دریغ نداشتند و بخصوص حضرت آیه الله العظمی گلپایگانی مدظله که در عمران مدرسه اقداماتی فرمودند و علاوه بر مرمت های داخلی ، و بنای وضو خانه و سایر قسمتهای لازم ، به دستور ایشان سالن مطالعه‌ی این کتابخانه توسعه بیشتری پیدا کرد .

فهرست کتابهای خطی کتابخانه مدرسه فیضیه

کتابخانه مدرسه فیضیه دارای حدود بیست هزار جلد کتاب است که حدود دوهزار و صد جلد آن خطی می باشد کتابهای چاپی این کتابخانه فهرست منظمی به صورت «فیش»ها دارد که همواره مورد استفاده مراجعه کنندگان می باشد ولی چون نسخه های خطی این کتابخانه هیچگونه فهرست منظمی نداشت به يك فهرست . که در آن ، نسخه های خطی این کتابخانه معرفی شود نیاز داشتیم و بحمدالله این کار هم بانگارش فهرست حاضر که بارعایت اختصار در سه بخش (۱ - کتابهای عربی ۲ - کتابهای فارسی ۳ - مجموعه ها) تنظیم شده انجام گردید و به دستور حضرت آیه الله العظمی گلپایگانی مدظله چاپ و در دسترس عموم قرار گرفت .

از خداوند متعال مسئلت می نمایم که روز بروز بر عظمت و موفقیت و توسعه واقعی و عمقی حوزه علمیه بیفزاید و زعما و مراجع و اساتید و فضلا و طلاب محترم و معظم را در انجام تعهداتی که شرعاً دارند بنحوا کمال و احسن موفق فرماید .

نسخه‌های خطی کتابخانه‌های قم

۳

فهرست نسخه‌های خطی

کتابخانه مدرسه فیضیه قم

بخش اول (کتابهای عربی)

رضا استادی

از این کتاب هزار نسخه در جمادی الاولی ۱۳۹۶ در چاپخانه مهر قم چاپ شد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الاثار

(فقه حنفی، اخبار)

از : ابو عبدالله محمد بن حسن شیبانی (۱۳۲-۱۸۷ یا ۱۸۹) .

آغاز : «باب الوضوء - قال محمد بن الحسن اخبرنا ابو حنیفة عن حماد عن ابراهيم عن الاسود بن يزيد عن عمر بن الخطاب انه توضأ فغسل يديه مثنى ..»
انجام : « .. محمد قال اخبرنا ابو حنیفة عن حماد عن ابراهيم قال : البلاء موكل بالكلم تم بعون الله وحسن توفيقه ... وصلى الله على سيدنا محمد وآله وصحبه اجمعين » .

(هدية العارفين ۸/۲ - ریحانة الادب ۳۷۵/۲ - مخطوطات الموصل ۸۰ -
روضات الجنات ۷۳۳ - معجم المطبوعات) .

○ ش ۱۲۰۳ ف ۲ع ۴۵۴ (۱) ، نستعلیق ؟ با اجازه روایت

۱- چند سال پیش فهرستی برای بخشی از کتابهای این کتابخانه اعم از چاپی و خطی توسط حجة الاسلام والمسلمین ، دانشمند معظم ، حضرت آقای حاج آقا ←

همین کتاب از ولی الله بن عبد الرحیم (۱) برای ملا امان الله و ملا
شیر محمد در سه صفحه مورخ ۱۱۴۷ ، ۷۲ گ (۱۵ × ۲۲)
۲۰ سطر .

الاتقان فی علوم القرآن (علوم قرآن)

از : جلال الدین سیوطی (۸۴۹-۹۱۰ یا ۹۱۱) ، که آنرا در شنبه ۱۳ شوال ۸۷۸
به پایان رسانده و پس از این تاریخ بنا بر تصریح خود در پایان کتاب ، قصد داشت مطالبی
بر آن بیافزاید .

(ریحانة الادب ۲ / ۲۷۷-مشار)

○ ش ۵۹۷ ، نسخ ؟ ۳۸۹ گ (۱۵ × ۲۰) ۲۶ سطر .

اثنا عشرية (فقه)

از شیخ بهائی (۹۵۳-۱۰۳۰) ، مشتمل بر پنج رساله : طهارت ، صلوٰة ، زکوة
صوم و حج که فقط دومی آنها چاپ شده است .
(نگاه کنید به مجله « الهادی » شماره اول از سال دوم) .

مجتبى عراقى تنظيم شد و در دو جلد به چاپ رسید .

در آن فهرست حدود ۳۵۰ نسخه از ۲۱۰۰ نسخه خطی این کتابخانه معرفی
شده بود که در فهرست حاضر ، آن نسخه ها با نشانه ف و تعیین جلد و صفحه آن فهرست ،
مشخص شده است .

۱- پدر نگارنده تحفة اثنا عشرية ، که عبقات الانوار در رد آن نگاشته شده است .

نگاه کنید به خاتمه ج ۶ حدیث الثقلین از عبقات الانوار چاپ اصفهان .

○ ش ۱۳۱۷ ، نسخ عبدالفتاح بن میرزا محمد کاشانی
در ۱۰۲۶ و ۱۰۴۲ ، این نسخه ، زکوة راندارد ،
۹۰ گک ، (۱۲ × ۲۳) ۱۲ سطر .

○ ش ۱۸۳۶ ، نسخ ۱۱۲۷ (پایان صلوة) مقداری از آغاز
صلوة و پایان حج افتاده ، با حاشیه های فراوانی از خود مؤلف
بر صلوة ،
۱۲۶ گک (۱۲ × ۱۸) ۱۲ سطر .

الاجازة

دو اجازه است یکی اجازه روایتی از میرزا عبدالصاحب محمد بن ملا احمد
نراقی (۱۲۱۵ - ۱۲۹۷) برای پسرش نجم الدین میرزا ابوالقاسم نراقی (۱۲۵۲ -
۱۳۱۹) مورخ ۱۲۸۲ .

و دیگری اجازه اجتهادی است که شیخ زین العابدین مازندرانی در گذشته
۱۳۰۹ برای همان میرزا ابوالقاسم نراقی نوشته مورخ جمعه ۲۰ محرم ۱۲۸۷

○ ش ۱۹۹۷ ، ف ع ۲ / ۲۷۰ ، نسخه اصل ، بیاض ،
اجازه اول ۸ برگ و دوم يك برگ ، (۱۰ × ۲۰) ۱۰ -
۱۷ س

(حدیث)

الاحادیث القدسیة

شامل چهل صحیفه .

آغاز: «الصحيفة الاولى يقول الله تبارك وتعالى شهدت نفسي لنفسي ..»

انجام: «صحف ابراهيم وموسى» .

(ذریعه ۱ / ۲۷۹ - مشار)

○ ش ۲۰۴۹ ، ف ع ۱/۱۳۸ نسخ ۱۰۲۷ ، ۴۸ گ
(۱۶×۹) ۱۱ سطر .

الاحتجاج علی اهل اللجاج (حدیث)

از ابو منصور احمد بن علی بن ابی طالب طبرسی (سده ششم) .

(ذریعه ۱/۲۸۱-مشار)

○ ش ۷۷۸ ف ع ۲/۶ ، نسخ ، ۲۷۰ گ (۲۴×۱۸)
۱۸ س .

الاحکام فی اصول الاحکام (اصول فقه)

از سیف الدین ابوالحسن علی بن محمد آمدی (۵۵۰-۶۳۱) در مصر چاپ شده
است (کشف الظنون ۱/۱۷-ریحانة الادب ۱/۲۹) .

○ ش ۶۳۹ ، نسخ گویا از سده هفتم ، از جمله کتابهای
وقفی میرزا محمد صادق گلستانه بوده است .
۲۱۳ گ (۲۴×۱۶) ۲۴ س .

الاربعین-شرح الاربعین (حدیث)

از شیخ بهائی (۹۵۳-۱۰۳۰) که آنرا در ۹۹۵ به پایان رسانده است .

○ ش ۴۵۷ ، ف ع ۲/۳۶۰ نسخ صفر ۱۲۳۴ ، ۱۵۲ گ
(۲۶×۱۳) ۲۲ سطر .

○ ش ۵۹۵ ، نسخ محمد تقی جمال آبادی در ۱۲۶۷ ، ۱۱۶ گ
(۲۷×۱۵) ۲۹ سطر .

- ش ۱۳۹۷ ، ف ۲۶ / ۳۶۰ نسخ ، و بخش آخر آن
 تحریر محمد تقی بن فتاح موسوی زنجانی در ۱۲۵۲ ،
 ۱۶۰ گ (۱۳ × ۲۰) ۲۱ سطر .
- ش ۱۴۰۲ ، برگ پایان آن در ۱۲۶۵ نوشته شده
 است .
- ۱۴۵ گ (۱۴ × ۱۹) ۱۵ سطر .
- ش ۱۶۱۸ ، نسخ محمد سعید بن ملا میر یحسان در ۱۰۸۹
 حواشی از مؤلف بر آن نوشته شده است
- ۱۷۵ گ (۱۲ × ۲۰) ۱۸ سطر .
- ش ۱۷۷۶ ، نسخ ، ۷۰ گ (۱۳ × ۱۹) ۱۵ سطر .
- ش ۱۸۵۵ ، نسخ ، و بخش پایان آن تحریر عبدالباقی
 طباطبائی در ۱۲۹۵ ،
- ۲۲۳ گ (۱۲ × ۲۰) ۱۸ سطر .
- ش ۱۸۸۸ ، نسخ ۱۲۴۷ ، ۱۵۰ گ (۱۰ × ۱۶)
 ۱۶ سطر .

ارشاد الاذهان

(فقه)

- از علامه حلی (۶۴۸-۷۲۶) و تاریخ نگارش آن ۶۹۶ می باشد .
- ش ۲۶۴ ، نسخ ، ۲۲۴ گ (۱۳ × ۲۵) ۱۹ سطر .
- ش ۳۴۱ ، تحریر ۱۰۳۲ ، ۲۶۷ گ (۱۸ × ۲۳)
 ۱۳ سطر .
- ش ۴۵۱ ، نستعلیق عباس بن سیف الدین مازندرانی ،
 ۲۱۵ گ (۱۵ × ۲۴) ۱۵ سطر .

- ش ۴۵۲ ، نسخ ، ۲۲۱ گ (۲۵ × ۱۳) ۱۸ سطر .
- ش ۵۵۱ ، نسخ حاجی محمود بن محمد شریف الخادم الشریفی در ۱۰۵۰ در مشهد رضوی .
- ش ۵۶۷ ، نسخ محمدزمان بن رضا الحسینی الطالقانی ۳۲۰ گ (۲۴ × ۱۳) ۱۴ سطر .
- ش ۵۷۸ ، نسخ جمال الدین محمد حسینی در ۱۰۴۲ ۱۸۰ گ (۲۵ × ۱۷) ۱۷ سطر .
- ش ۵۹۹ ، نسخ علی بن رکن الدین در ۹۷۰ ، ۹۸ گ (۲۳ × ۱۷) ۲۵ سطر .
- ش ۴۰۴ ، نستعلیق علی بن عبدالله در ۹۷۳ ، ۱۸۱ گ (۲۴ × ۱۷) ۱۷ سطر
- ش ۶۱۳ ، نسخ محمدحسین در ۱۰۳۹ ، ۲۲۲ گ (۲۶ × ۱۸) ۱۷ سطر ،
- ش ۷۱۳ ، نسخ ابوطالب بن علی حسینی در ۱۰۷۵ ۱۴۵ گ (۲۶ × ۱۸) ۱۸ سطر .
- ش ۷۳۳ ، نستعلیق حسین بن نعمت الله حسینی در ۹۸۱ ۱۵۵ گ (۲۴ × ۱۸) ۱۵ سطر .
- ش ۷۸۳ ، نسخ سیدهاشم ، ۲۳۶ گ (۲۵ × ۱۸) ۱۴ سطر .
- ش ۱۳۱۴ ، نسخ ، ۲۴۳ گ (۲۳ × ۱۳) ۲۴ سطر .
- ش ۱۳۳۷ ، نسخ محمدصادق بن محمدجعفر در ۱۲۱۹ ، ۱۰۶ گ (۲۱ × ۱۴) ۲۶ سطر .
- ش ۱۳۴۰ ، نستعلیق محمد بن حمزه حسینی در ۱۰۰۴ ، ۱۸۵ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۴ سطر .
- ش ۱۴۵۱ ، ناتمام ، نسخ ، ۲۸۰ گ (۱۸ × ۱۱) ۱۴ سطر .

در ارد

ندارد

منطق شفاست

ت در از خانه
المراد در منزل

آنهاست

چیزی نیست

عاشق شوق دارد

چیزی ندارد

نسخه
در
نقل شد

- ش ۱۴۵۷ ، نسخ ۹۳۹ ، ۲۹۷ گ (۲۰ × ۱۳) ۱۱ سطر .
- ش ۱۴۸۹ ، نسخ محمد امین بن حاج محمود الواعظدر
- ۱۰۳۷ ، ۳۱۶ گ (۲۰ × ۱۳) ۱۵ سطر .
- ش ۱۸۲۱ ، نسخ ، ۳۵۱ گ (۱۷ × ۱۲) ۱۴ سطر .
- ش ۲۰۷۹ ، نسخ ، ۱۱۶ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۴ سطر .

ارشاد القلوب الى الصواب (حدیث)

از ابی محمد حسن بن ابی الحسن الدیلمی (سده هشتم) .

- ش ۱۸۴۹ ، نسخ ، ۲۰۶ گ (۱۷ × ۱۱) ۱۴ سطر .

الاستبصار فيما اختلف من الاخبار (حدیث)

از شیخ طوسی (۳۸۵-۴۶۰) در سه جزء

- ش ۱۵۲ ، نسخ سده ۱۱ ، دو بار مقابله شده ، با این
- یادداشت بر برگ آغاز : « نظرفیه افقر الطلبة شرف الدین
- محمد مکی بن محمد شمس الدین بن حسن بن زین الدین من ذریة
- الشریف ابی عبدالله الشہید محمد بن مکی المطلبی العاملی
- له نسبة الى المطلب اخوهاشم سنة ۱۱۷۳ ، و برگ پایان آن در
- ۱۲۷۰ تحریر شده است .

۳۵۰ گ (۳۰ × ۱۸) ۲۵ سطر .

- ش ۴۹۵ ، ف ۲/۳۶۴ نسخ سده ۱۱ ، با آثار تصحیح و
- مقابله در کناره برگها ، برخی صفحات موریانه خورده ،
- ۳۳۰ گ (۲۵ × ۱۹) ۲۳ سطر .

○ ش ۴۹۸ ، ف ع ۲ / ۳۶۶ جزء سوم . نسخ سده ۱۱ ،

مقابله شده ، ۲۴۵ گک (۲۵ × ۲۰) ۱۹ سطر .

○ ش ۵۰۲ ، ف ع ۲ / ۲۶۵ جزء اول و دوم ، نسخ سده ۱۱ ،

با نسخه قبل تحریریک کاتب است ۲۹۰ گک (۲۵ × ۲۰)

۱۹ سطر .

○ ش ۵۵۳ ف ع ۲ / ۳۶۶ ، جزء سوم ، نسخ علی بن الحسین ...

النجفی گویا از سده دهم ، ۱۳۸ گک (۲۵ × ۱۷) ۲۵ سطر .

ش ۵۵۴ ، جزء اول و دوم ، نسخ علی بن الحسین ... النجفی

گویا از سده دهم ۲۲۰ گک (۲۵ × ۱۷) ۲۰ سطر .

استقصاء الاعتبار فی شرح الاستبصار (حدیث)

شرحی است بر استبصار شیخ طوسی ، از پسر صاحب معالم محمد بن الحسن ابن زین الدین (۹۸۰ - ۱۰۳۰) که آنرا در ۱۰۲۵ - ۱۰۲۶ نگاشته است .

پیش از شروع به شرح دوازده فایده رجالی عنوان کرده و سبک او در شرح چنین است که اول ، سند حدیث ، و سپس متن و آنچه مربوط به آن است مورد بحث قرار میدهد .

در ذریعه می نویسد : طهارت ، صلوٰة ، نکاح و متاجر تا آخر قضاء از این کتاب نوشته شده است .

آغاز جزء اول : « الحمد لله الذی هدانا الى مناهج الشریعة الغراء وجعلها ذریعة الى نيل سعادتی الدنيا والاخری ... »

انجام آن : و علی هذا یقطع الکلام فی الجزء الاول من استقصاء الاعتبار لشرح الاستبصار ویتلوه ان شاء الله فی الجزء الثانی ابواب تطهیر الثیاب والله المسؤل ... »

آغاز جزء دوم : « الحمد لله على آلائه والصلوة على اشرف انبيائه ... »
انجام آن : « هذا آخر الجزء الثاني من كتاب استقصاء الاعتبار ... و يتلوه
ان شاء الله في الثالث ابواب كيفية الصلوة . »

آغاز جزء سوم : « الحمد لله على آلائه والصلوة على اشرف انبيائه ... »
انجام آن : « و على الله سبحانه في جميع الامور التكلان وليكن هذا آخر
الجزء الثالث ... و يتلوه ان شاء الله تعالى في الرابع كتاب الزكوة »

○ ش ۱۸ ، ف ۲۶ / ۳۶۸ جزء اول ، نسخ ۱۰۳۱ ، رساله
تذكية الراوى از همين مؤلف در شش برك ضميمه اين نسخه
است كه در حرف تاء معرفى خواهد شد ، با اين وقفنامه بربرك
اول : (۱)

« بسم الله الرحمن الرحيم چون همگى همت والا نهمت نواب
كامياب اشرف ارفع اقدس مصروف بر آنست كه ثواب انواع
خيرات ومبرات به روح ... نواب خاقان خلد آشيان واصل
وعايد گردد بنا بر اين به تاريخ شهر جمادى الاخر سنه ۱۰۷۷
غلام اخلاص كيش خير انديش خود ... مخدوم الامر اجمشيد
خان متولى و قوللر آقاسى رابه تمشيت اين مقرر فرمودند و
مشاراليه حسب الامر بدار المؤمنين قم ... مبرات بعمل
آورد از آنجمله اين مجلد را (منظور هر سه جزء است
كه گويا در يك مجلد بوده و سپس در سه جلد صحافى شده
است) با ساير كتب ديگر از قرآن مجيد و صحيفه كامله و
حديث وغير ذلك كه تفصيل آن در دفتر آن سر كار ثبت است

۱- اين وقف نامه عيناً در آغاز نسخه اى نفيس از نهج البلاغه در كتابخانه آستانه

قم نيز هست .

وقف شرعی و حبس مؤبد ملی (کذا) نمود بر طلبه علوم دینیہ و صلحاء دارالمؤمنین و واردین آن مشروط بر آنکہ مدرس و طلبہ مزار کثیر الانوار خاقان خلد آشیان ہر گاہ از مطالعہ و انتفاع ہر یک از مجلدات مسفورہ فارغ باشند ... خارج شہر و بعدہم طلبہ مدینہ مسفورہ از مطالعہ آن بہرہ مند گردند و ثواب آن بروزگار فرخندہ آثار ... کثیر الفتوح نواب خاقان عاید گردد و کتب موقوفہ را از حدود دارالمؤمنین مذکور بیرون نہرند و نفروشدند ... نسازند و سوای مدرس آن سرکار اگر احدی ارادہ اخراج یکی از کتب مذکورہ از کتابخانہ و مدرسہ آن سرکار داشتہ باشد کتابدار آن سرکار مادام کہ مرہون و وثیقہ کہ گنجایش داشتہ نگیرد نہد و زیادہ از یکماہ نگاہ ندارد فمّن بدلہ بعد ما سمعہ فانما اثمہ علی الذین یبدلونه .

وقعت الوقفۃ وصیغتها حسبما امر المتولی زید قدرہ و رفع شازہ حررہ الفقیر الی اللہ الغنی محمد امین الحسینی . (۱)
۲۱۹ گ (۲۴ × ۳۷) ۲۳ سطر .

○ ش ۱۹، ف ۲/۳۶۸ جزء دوم ، نسخ ۱۰۳۲، ۱۴۵ گ
(۲۴ × ۳۷) ۲۳ سطر .

○ ش ۲۰، ف ۲/۳۶۸ جزء سوم ، نسخ ۱۰۳۷، ۱۹۷ گ
(۲۴ × ۳۷) ۲۳ سطر . (۲)

۱- جاہاییکہ نقطہ گذاردہ شد یک یا چند کلمہ ، در اثر صحافی از بین رفتہ

است .

۲- ہر سہ نسخہ تحریر یک کاتب است .

اسرار آیات و انوار البینات

(تفسیر)

از ملاصدرای شیرازی (۹۷۹-۱۰۵۰) .

(ذریعه ۲ / ۳۹-مشار)

○ ش ۹۲۹ ، نسخ ، ۱۴۰ گ (۱۴ × ۱۹) ۱۵ سطر .

الاسفار الاربعة-الحكمة المتعالية

(فلسفه)

از ملاصدرای شیرازی (۹۷۹-۱۰۵۰) در چهار جلد که در سال ۱۰۳۷ به نگارش آن اشتغال داشته است (یادنامه ملاصدرا : ص ۱) .

○ ش ۱۰۱۵ ، جلد سوم ، نسخ محمد تقی در ۱۲۳۸
۲۲۴ گ (۲۱ × ۱۴) ۲۰ سطر .

○ ش ۱۵۴۲ ، ف ۱۴ / ۲۲۷ جلد چهارم ، نسخ محمد بن
آخوند ملا محسن هزار جریبی در ۱۱ ج ۲-۱۲۴۶ ، ۲۱۲ گ
(۲۱ × ۱۴) ۲۱ سطر .

○ ش ۱۵۶۱ ، ف ۱ / ۲۲۶ جلد سوم ، نسخ محمد بن
محسن مازندرانی در ۱۰ محرم ۱۲۴۵ ، ۱۶۱ گ (۲۲ × ۱۶)
۲۱ سطر .

○ ش ۱۶۱۱ ، جلد دوم ، نسخ محمد تقی در ۱۲۳۷
۳۳۴ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۸ سطر .

○ ش ۱۶۵۷ ، جلد چهارم ، نستعلیق ۱۲۳۵ ، ۲۳۹ گ
(۲۲ × ۱۵) ۱۹ سطر .

اشارات الاصول

(اصول فقه)

از حاجی کلباسی (۱۱۸۰-۱۲۶۲) در دو جلد که در طول بیست سال نگاشته شده و در ۱۲۵۳ به پایان رسیده است و مؤلف سلسله اجازات و مشایخ خویش را در آخر بحث حجیت اخبار در جلد دوم آورده است (۱)
آغاز موجود از جلد دوم: «الثانی ان المقصود مما عنون به هنا وفي كلامهم الادلة الشرعية ...»

انجام: «.. صلوۃ لا انقطاع لها الى يوم القيامة وآله الطاهرين»
(ذریعه ۱/ ۹۷- فهرست رضوی ۶ ص ۳- مشار)

○ ش ۱۷۴ ، جلد دوم ، نسخ حسنعلی بن براتعلی سدهی
لنجانى اصفهانی در ۱۲۶۶ ، آغاز افتاده ۱۷۵ گ (۲۱ × ۳۰)
۳۱ سطر .

الاشباه والنظائر

از جلال الدین سیوطی (۸۴۹-۹۱۰ یا ۹۱۱)
(کشف الظنون مشار)

○ ش ۲۹۱ ، نسخ ۱۲۸۲ ، ۲۲۵ گ (۲۱ × ۳۴) ۲۶ سطر .

اصالة الصحة

(اصول فقه)

از محمد شریف بن محمد یوسف تنکابنی که آنرا در ۱۲۸۴ در قزوین نگاشته است .

۱- تنها جلد اول این کتاب چاپ شده است .

آغاز : « ... و بعد فهذه رسالة في بيان اصابة الصحة في افعال المسلمين ... »
انجام : « وهو استصحاب العدم مثلاً محل اشكال فليتدبر جداً » .

○ ش ۹۶۱ ، نستعليق شاید از مؤلف ، ۲۰ گ (۲۱ × ۱۶)
۲۴ سطر .

اصلاح العمل - الاصلاح (فقه)

رساله عمليه است از سيد مجاهد (حدود ۱۱۸۰-۱۲۴۲) كه بخشي از آن در
۱۲۳۹ به پايان رسيده است .

آغاز : « الحمد لله الذي مهد لنا طريق اصلاح العمل .. »

(ذريعه ۲ / ۱۷۰ و ۲۱ / ۳۰۰)

○ ش ۹۰۷ ، تا كتاب زكوة ، نسخ ، ۲۱۸ گ (۱۵ × ۹)
۲۰ سطر .

اصول الفقه - كتاب في ... (اصول فقه)

كتابي است در اصول فقه داراي مباحث عقليه تا تعداد و تراجيح ، و تا و آخر
آن جاي عناوين سفيد است و در و آخر چند جا عنوان « مصباح » به چشم مي خورد .
نگارنده ي آن از شاگردان سيد مجاهد (م ۱۲۴۲) بوده و از او بادعای « دامت
افاداته » يادمي کند و در برخي از موارد به جلد اول در مبادي لغويه ارجاع مي دهد .
آغاز : « ... و من الادلة الشرعية الاستصحاب و قد اختلف في حجيتها و
عدمها ... »

انجام : « ولا ريب ان ارتكاب اقل المحذورين وهو التخصيص القليل اولي
ولفحوى ما دل ... »

○ ش ۱۱۸۸ ، نسخ شيخ محمد حسن خوشنويس در ۱۲۷۲ ،

۲۳۰ گ (۱۴ × ۲۱) ۲۱ سطر .

اصول الفقه - کتاب فی ... (اصول فقه)

کتابی است در اصول فقه شامل بحثهای دلالت نهی بر فساد تاحجیت شهرت ،
در اواخر آن عنوان « ضابطه » بچشم می خورد ولی غیر از ضوابط سید ابراهیم قزوینی
است .

آغاز : « اعلم ایدک الله تعالى ان الکلام فی دلالة الامر بالشیء علی النهی عن
ضده الخاص .. »

انجام : « اما فی الدلالة فان حصل الظن الاطمینانی بتمام مدلوله مع تحقق
الشهرة فی حکم »

○ ش ۱۱۱۸ ، نستعلیق ، ۲۱۲ گ (۱۵ × ۲۲) ۲۱ سطر .

اصول الفقه - کتاب فی .. (اصول فقه)

گویا تقریرات بحث شیخ انصاری است و از علی احمد بن اسماعیل اشتها ردی .
در آن از شیخ با عنوان « شیخنا الامام المرتضی » یاد می شود . . نسخه ما جلد دوم کتاب
است شامل مباحث برائت ، و در ۱۹ رمضان ۱۳۰۸ در نجف اشرف پایان گرفته
است .

آغاز : « فهذا هو الجزء الثانی من اجزاء ما تعلق غرضنا بتحریره .. »

انجام : « .. انتهى المقال للکلام فی هذا المقام ویتلوه الکلام فی الاستصحاب .. »

○ ش ۴۳۳ ، نستعلیق و شاید اصل (۱) ، ۲۶۰ گ (۱۸ × ۲۴)

۱۹ س .

۱- هم چنان که احتمال دارد علی احمد بن اسماعیل اشتها ردی کاتب نسخه باشد
نه مؤلف کتاب .

اصول الفقه- کتاب فی ... (اصول فقه)

گویا تقریرات بحث شیخ انصاری است ، نگارنده آن شناخته نشد .
آغاز موجود : « الامر السادس ان مثل الشهرة والاجماع المنقول .. »
انجام : « ... » . عليك بالتأمل في كلمات الاصحاب في هذا المقال ليظهر لك
حقيقة الحال .

○ ش ۶۵۳ ، نستعلیق ، ۲۰۰ گ (۱۵ × ۲۰) ۲۴ سطر .

اصول الفقه- کتاب فی ... (اصول فقه)

نگارنده آن شناخته نشد، از شیخ انصاری با عنوان « شیخ مشایخنا » نام
می برد .
آغاز : « اعلم ان الفقه لما كان هو المقصود من الاصول فليقدم بيان موضوعه و
تعريفه ... »

انجام : « وهذا الكلام محتاج الى زيادة التأمل و الله هو المعين » .
○ ش ۱۴۳۶ ، نسخ ، ۸۴ گ (۱۵ × ۲۲) ۱۸ سطر .

اصول الفقه- کتاب فی ... (اصول فقه)

از : شیخ محمد جعفر بن شیخ عباس نهاوندی که آنرا در ۱۳۱۶ به پایان برده
است .

در دیباچه ی آن از طولانی شدن بحثهای اصولی انتقاد می کند .
آغاز : « ... » . فيقول العبد المحتاج الراجي الى عفوره به الكريم محمد جعفر
ابن عباس النهاوندي .. »

انجام : «ویخرج غیر الا علم من تحت العموم» .

○ ش ۱۷۵۲ ، نسخه اصل ، ۱۵۰ گ (۱۳ × ۲۰) ۲۶ سطر.

اصول الفقه - کتاب فی ... (اصول فقه)

دارای بحثهای عام و خاص تا تعادل و تراجم ، از : ابراهیم بن زین العابدین
مازندرانی که آنرا در ۱۲۵۵ به پایان رسانده است و عنوان « قانون » در آن دیده
می شود .

نسخه ما چهارمین نسخه ای بوده که نوشته شده و مؤلف ، برای چهارمین بار
آنرا اصلاح و تهذیب نموده است و تاریخ پایان این اصلاح و تهذیب ۱۲۷۴ در بلده
بار فروش بوده است .

آغاز : « المقصد الثالث فی العام والخاص ، قانون ، العام علی ماعرفه بعضهم
هو اللفظ ... »

انجام : « وقد راجعت بعد فراغی من التألیف ... من اعمال مازندران فی شهر
ج ۲-۱۲۷۴ »

○ ش ۳۵ ، نستعلیق مؤلف ، ۱۹۶ گ (۲۲ × ۳۷) ۲۳ سطر.

اصول الفقه - کتاب فی ... (اصول فقه)

بنابر آنچه روی جلد و پشت برگ اول آن آمده ، از میرزا محمد اخباری
مقتول در ۱۲۳۳ می باشد ، و چون آغاز و انجامش افتاده است نام کتاب معلوم
نشد .

چنین است فهرست مطالب آن :

الباب الثانی فی الاجتهاد والتقلید (در ۱۸ یا ۱۹ فصل) .

الباب الثالث فی وجوب الرجوع فی جمیع الاحکام الشرعیة والامور الدینیة

الی اهل الذکر (در ۳۵ فصل) .

باب چهارم : فی عدم جواز العمل والحکم والقضاء والتعبد بالرأی ...

باب پنجم : فی الکتاب الکریم .

باب ششم : فی السنة

باب هفتم : فی الکلام علی الاجماع ، (در چهار فصل) .

باب هشتم : فی الدلیل العقلی الذی جعلوه رابع الادلة (در ۵ فصل) .

باب نهم : فی جملة من المسائل (۶ مسأله) .

باب دهم : فی السؤالات الواردة علی مذهب القدماء (۱۹ سؤال) .

باب یازدهم : فی التسامح فی ادلة السنن .

باب دوازدهم : فی معذورية الجاهل .

باب ...

○ ش ۴۸ ، نسخ ، ۲۲۶ گ (۲۱ × ۳۲) ۳۰ سطر .

الاعتقادات

(عقائد)

از شیخ صدوق (م ۳۸۱) .

در یک جای ذریعه تاریخ املاء مجلس نود و سوم از امالی صدوق (وصف دین
الامامیه) با تاریخ املاء این کتاب اشتباه شده و در جای دیگر آن به اشتباه بودن آن
تصریح شده است .

(ذریعه ۲ / ۲۲۶ - مشار)

○ ش ۱۵۸ ، نسخ سده ۱۱ با ترجمه کتاب در زیر سطور

آن ، ۶۱ گ (۱۸ × ۲۹) ۱۲ سطر .

اقامة الحدود في زمن الغيبة (فقه)

از : حجة الاسلام شفتی (۱۱۷۵-۱۲۶۰) .

(ذریعه ۱۱/۱۰۱) .

○ ش ۱۳۸ ، نسخ ۱۲۴۴ .

اکسیر العبادات فی اسرار الشهادات- اسرار الشهادة (مقتل)

از : ملا آقا دربندی (حدود ۱۱۲۰-۱۲۸۶) که آنرا در ۱۸ ماه نگاشته و در
بامداد جمعه ۱۵ ذیقعد ۱۲۷۲ به پایان رسانده است . از آغاز کتاب برمی آید که
هنگام شروع به تألیف آن عمرش از پنجاه متجاوز بوده است .

(ذریعه ۲/۲۷۹-مشار)

○ ش ۵۶۳ ، ف ع ۱۸/۲ ، نسخ ، نا تمام است و فقط تا

مجلس دهم را دارد ، ۲۰۰ گ (۱۵×۲۷) ۲۷ سطر .

اکمال الدین و اتمام النعمة- کمال الدین و تمام النعمة (حدیث)

از : شیخ صدوق (م ۳۸۱)

(ذریعه ۲/۲۸۳-مشار) .

○ ش ۳۵۷ ، نسخ ، ۱۰۶۳، ۲۶۰ گ (۱۵×۲۵) ۲۴ سطر .

○ ش ۷۳۰ ، نسخ ، ۳۱۵ گ (۱۹×۲۳) ۲۰ سطر .

○ ش ۱۱۹۵ ، نسخ قربانعلی در ۱۰۹۰-۱۰۹۳ ، ۳۱۰ گ

(۱۷×۲۴) ۱۹ سطر .

الالفیة

(فقہ)

از : شهید اول (۷۳۴-۷۸۶)

(ذریعہ ۲/ ۲۹۶-مشار-ریحانۃ الادب ۲/ ۳۶۶) .

○ ش ۹۷۵ ، نستعلیق ، ۷ گ (۱۵ × ۲۰) ۲۰ سطر .

الامالی-المجالس-عرض المجالس

(حدیث)

از : شیخ صدوق (۳۸۱م) . تاریخ املاء مجلس نود و هفتم کہ آخرین مجلس آن است : پنجشنبه یازده شب بہ آخر شعبان ۳۶۸ .

(ذریعہ ۲/ ۳۱۵ و ۱۵/ ۲۴۵-مشار) .

○ ش ۱۱۹۶ ، ف ع ۲/ ۳۷۵ نسخ ، از میان و پایان افتادہ دارد ، ۱۷۷ گ (۱۴ × ۲۵) ۲۲ سطر .

انوار التنزیل واسرار التاویل

(تفسیر)

از : ناصر الدین عبداللہ بن عمر بیضاوی در گذشتہ ۶۹۲ یا پس از آن . او در سال ۶۹۲ از نگارش این اثر فراغت یافت (بنابر تاریخ پایان نسخہ ای کہن کہ نزد آقای حاج شیخ ہادی رشتی مقیم قم دیدہ شد) .

(ذریعہ ۶: ۴۱/ ریحانۃ الادب ۱: ۱۹۸/ کشف الظنون/ مشار)

○ ش ۲۲۲، ف ع ۱/ ۲۱ نستعلیق سده ۱۱ ، باسر لوح زرین

در آغاز و جدول زردر ہمہ برگہا ، برگ ۸ بریدہ شدہ ، با

وقف نامہ بہ خط و مهر ملا مہدی نراقی کہ این کتاب را در

سال ۱۲۰۰ ہجری اولاد ذکور خود وقف کرده بود بر برگ آغاز،

۴۰۵ گ (۱۶ × ۲۹)، ۳۷ س .

○ ش ۲۵۹ ، ف ع ۱/۲۴ نسخ ابراهیم بن قاسم در ۱۱۳۰

از سورة مریم تا پایان ، ۱۶۰ گ (۲۰ × ۳۲) ۲۹ س .

○ ش ۳۶۵ ف ع ۱/۲۳ از آغاز تا برگ ۱۴۱ نسخ و سپس

تا پایان نستعلیق دوشنبه ۷ صفر ۱۱۹۶ ، از سورة کھف تا پایان

باحواشی از کتابهای دیگر در کناره برگها ، ۱۸۸ گ (۱۹ × ۳۲)

۳۰ س .

○ ش ۴۴۸ ، ف ع ۱/۲۱ ، نسخ ، نیمه نخستین کتاب ،

باتملک علی بن حمزه حلی مورخ ۱۰۸۷ ، ۴۱۵ گ (۱۵ × ۲۵)

۲۰ س .

○ ش ۴۴۹ ، نستعلیق ، نیمه نخستین کتاب ، باتملک تراب

الروضه الرضویة نظام الدین حسین الخادم و یادداشتی درباره

تاریخ درگذشت مؤلف در سال ۶۹۲ و درس خواندن او بر

پدر خود و او بر محمود و او بر منصور بن عمر بغدادی و او بر

غزالی بر برگ آغاز ، ۲۵۰ گ (۱۸ × ۲۵) ۲۱ س .

○ ش ۴۵۴ ، ف ع ۱/۲۲ ، نسخ سده ۱۱ ، نیمه نخستین کتاب

باحواشی از شیخ بهایی و دیگران در کناره برگها ، ۲۶۰ گ

(۱۶ × ۲۴) ۲۵ س .

○ ش ۴۵۸ ، نسخ ، نیمه نخستین ، ۴۵۶ گ (۱۶ × ۲۵)

۱۹ س .

○ ش ۴۶۱ ، ف ع ۱/۲۳ ، نسخ ۲۵ ذح - ۹۶۷ باحواشی

از تفاسیر دیگر در کناره برگها ، از آغاز سورة حجر تا پایان ،

۲۳۱ گ (۱۷ × ۲۴) ۳۳ س .

- ش ۴۶۳ ، نسخ عبدالغفار بن حسین کرمانی در ۱۱۳۰ ،
از سورة مریم تا پایان ، ۲۱۵ گ (۱۹ × ۲۵) ۲۸ س .
- ش ۶۱۲ ، نستعلیق ۹۰۵ (پایان نیمه نخستین) ، ۴۰۲ گ
(۱۸ × ۲۶) ۲۷ س .
- ش ۷۸۱ نسخ ، نیمه نخستین ، ۴۱۴ گ (۱۶ × ۲۳)
۲۴ س .
- ش ۱۵۴۱ ، نسخ بسیار کهن ، ۶۰۰ گ (۱۴ × ۲۱)
۲۹ س .
- ش ۱۵۹۷ ، نسخ ، از آغاز تا سورة انعام ، ۱۷۵ گ
(۱۵ × ۲۲) ۲۰ س .

(فقه)

انوارالریاض

حاشیه‌ای است بر ریاض المسائل (شرح کبیر) از یکی از شاگردان حاجی
کرباسی و در آن از شهشهرانی در گذشته ۱۲۸۷ و حاشیه ریاض او نام می‌برد .
تاریخ تألیف جلد اول آن (طهارت) ۱۲۶۹ می‌باشد و جلد دوم را پیش از جلد
اول نگاشته بوده است .

آغاز جلد اول : « الحمد لله ... کتاب الطهارة لم يتصد السيد الشارح (ره)
للمعنى اللغوى .. »

انجام : « هذا آخر المجلد الاول من كتاب انوار الرياض من الله سبحانه على
باتمامه واتمام المجلد الثانى ايضا قبل ذلك ... »

- ش ۸۰۰ ، نستعلیق ، گویا نسخه اصل باشد ، حاشیه‌ای
دیگر بر ریاض المسائل در ۱۳ برگ ضمیمه این نسخه است
که آغاز آن چنین است : « کتاب الطهارة ... » . کمان

الشارح توجه تلقاء ماهو الالم و اعرض صفحاً عن غيره «
۴۰۴ گک ، (۲۲ × ۱۵) ۲۱ سطر .

انوار العقول من اشعار وصی الرسول - دیوان امیر المؤمنین

مجموعه ای است از اشعار منسوب به امیر المؤمنین علی (ع) ،
از : قطب الدین کیدری نگارنده حدائق الحقائق (شرح نهج البلاغه) در
۵۷۶ .

آغاز : « الحمد لله الذی دانت لعزته الجبابرة وتضعضت دون عزته الاکاسرة . »
(ذریعه ۲ / ۴۳۱ - ریحانة الادب ۳ / ۳۱۰)

○ ش ۲۰۵۶ ، نسخ محمد تقی بن ملا علی بن آقا محمد
شهمیرزادی در ۱۲۳۵ ، به ضمیمه اشعاری از فیض کاشانی و
ملای رومی و متفرقات دیگر در فقه و تعبیر خواب و تاریخ در
صد و بیست برگ ، ۱۲۰ × ۱۰۰ گک (۱۵ × ۱۰) ۹ سطر .

الانوار النعمانية فی معرفة النشأة الانسانية

از سید نعمت الله جزائری (۱۰۵۰-۱۱۱۲) که در ۱۰۸۹ آنرا به پایان رسانده
است .

○ ش ۱۰۸۱ ، نستعلیق ، ۳۱۳ گک (۲۱ × ۱۵) ۱۹ سطر .

انیس المجتهدین (اصول فقه)

از : ملامهدی نراقی (در گذشته ۱۲۰۹) در اصول فقه که در پایان هر اصل ،
یک فرع فقهی که متفرع بر آن است آورده می شود و در ۱۱۸۵ یا ۱۱۸۶ نگارش

آن به پایان رسیده است .

آغاز : « الحمد لله الذي جعل علم الاصول وسيلة للصعود الى مدارج حقائق
المباحث الشرعية .. »
(ذریعه ۲/ ۴۶۴)

○ ۷۵۷ ، نسخ ، بنابر یاد داشت پایان کتاب ۵۲ صفحه
از پایان ناقص است .

۵۱۶ گ (۲۲ × ۱۸) ۱۵ سطر .

○ ش ۷۵۸ نستعلیق مجدالدین علی بن نجم الدین ابی القاسم
ابن عبدالصاحب محمد بن احمد بن مهدی نراقی (نوه مؤلف)
در ۱۳۳۴ جز در چهل برگ آغاز که به خطی دیگر است ،
۲۵۰ گ (۲۲ × ۱۷) ۱۷ سطر .

(مواظ)

انیس الواعظین

از : حاج ملا محمد جعفر بن ملا سیف الدین استرآبادی معروف به
شریعتمدار در گذشته ۱۲۶۳ . دارای ۳۰ مجلس .

آغاز : « الحمد لله الذي البسنا بجوده لباس الوجود فاخرجنا عن كتم
الاعدام .. »

انجام : « المجلس الثلاثون في نبذ آخر ممامر ، مقدمة : قال الله تعالى
بسم الله الرحمن الرحيم والعصر ... »

(ذریعه ۲/ ۴۶۸-ریحانة الادب ۲/ ۳۱۸)

○ ش ۱۹۵۷ ، نسخ ، به ضمیمه متفرقاتی از شعر و
حدیث و غیره در ۴۵ برگ ،
۵۷ گ (۱۷ × ۱۰) ۱۹ سطر .

اوضح المسالك الى الفية ابن مالك - التوضيح (نحو)

شرحی است بر الفیه ابن مالک اندلسی ، از ابن هشام نحوی (۷۰۸ - ۷۶۱ یا ۷۶۲ یا ۷۶۳)

آغاز : « ... اما بعد حمد الله مستحق الحمد .. »

انجام : « الواسع الفضل ... المجزل . تم التوضيح »

(كشف الظنون ۱/ ۱۵۴ - ریحانة الادب ۶/ ۲۰۰)

○ ش ۸۵۰ ، نسخ حسن بن محمد مؤمن بروجردی در
۱۲۴۵ ، ۷۸ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۲ سطر.

الایجاز فی مختصر الايضاح (نحو)

الایضاح از ابی علی فارسی در گذشته ۳۷۷ و مختصر آن به نام الایجاز از
شیخ عبدالقاهر بن عبدالرحمن جرجانی در گذشته ۴۷۱ یا ۴۷۴ .

آغاز : الحمد لله الذي تظاهرت علينا آلائه .. »

انجام : « فصل ويزاد كل متحرك ليس حركته اعرابية ... وما شبه ذلك » .

(كشف الظنون ۱/ ۲۰۶ ، ۲۱۲ - ریحانة الادب ۱/ ۲۶۴)

○ ش ۱۱۵۶ ، نسخ محمد امین بن حاج فرج الله ،
۷۸ گ (۱۵ × ۲۰) ۱۵ سطر .

الایضاح (ادبیات)

شرح مقامات حریری است از : ابو الفتح ناصر بن عبدالسید مطرزی (۵۳۶ یا ۵۳۸ - ۶۱۰ یا ۶۱۶)

آغاز : « الحمد لله المحمود على جميع الآلاء ... »

(کشف الظنون ۲ / ۱۷۸۹ - مشار)

○ ش ۱۳۹۸ ، سده ۱۳ ، ۱۹۶ گ (۱۵ × ۲۲) ۲۱ سطر .

ایضاح الاشتباه

(رجال)

از : علامه حلی (۶۴۸-۷۲۶) تاریخ نگارش آن ۱۹ ذی‌عقده ۷۰۷

(ذریعه ۲ / ۴۹۳ - مشار) .

○ ش ۱۷۹۶ ، ف ۲۶ / ۲۷۸ نستعلیق شهاب الدین بن حسنعلی

همدانی در جزینی سوزنی در ملایر برای مرحوم علم الهدی

نقوی ملایری در ۱۳۶۳ ،

۳۵ گ (۱۱ × ۱۸) ۱۵-۲۲ سطر .

ایضاح التلخیص

(معانی بیان)

از : جلال الدین محمد بن عبدالرحمن قزوینی ، خطیب دمشق (۶۶۶-۷۳۹) .

آغاز : « ... اما بعد فهذا كتاب في علم البلاغة و توابعها ... »

انجام : « وظهر ذلك بالتأمل فيهما مع تذكر ما تقدم من الاصول والله الموفق -

لاتمامه » .

○ ش ۹۰۸ ، نسخ ، گویا از سده نهم ، ۲۰۰ گ (۱۵ × ۱۹)

۱۵ سطر .

ایضاح الفوائد فی شرح مشکلات القواعد (فقه)

شرح قواعد علامه است از فرزندش فخر المحققین (۶۸۲-۷۷۱) که از پیش از سال ۷۲۶ تا ۷۶۰ در دست تألیف و نگارش بوده است .
(ذریعه ۲/ ۴۹۶) .

○ ش ۵۲۲ ، از او اسط کتاب نکاح تا پایان کتاب حدود ،
نسخ سده ۱۱ ،
۳۰۹ گ ، (۱۶ × ۲۷) ۲۵ سطر .

بحار الانوار (حدیث)

از : علامه مجلسی (۱۰۳۷-۱۱۱۰) در ۲۵ جلد .
تاریخ پایان نگارش جلد دوم ۱۰۷۷ و جلد سوم ۱۰۸۰ و جلد چهارم ۱۰۸۰ و
جلد پنجم ۱۰۷۷ و جلد ششم ۱۰۸۴ و جلد سیزدهم ۱۰۷۸ و جلد چهاردهم ۱۱۰۴ و
جلد هجدهم ۱۰۹۷ می باشد .

○ ش ۱۳۱ ، جلد ششم ، نا تمام ، نسخ ، ۱۶۷ گ
(۲۰ × ۲۹) ۳۲ سطر .

○ ش ۳۰۶ ، ف ۲۶ / ۳۸۰ ، جلد چهاردهم ، نا تمام ، نسخ ،
مقابل شده ، ۲۳۲ گ ، (۱۷ × ۲۸) ۲۲ سطر .

○ ش ۳۱۶ ، ف ع ۲ / ۳۷۹ جلد سوم ، نسخ شیخ زین-
الدین بن شیخ سعدی جیلانی در ۲۳ ذح - ۱۱۲۲ ، ۲۵۴ گ
(۱۶ × ۲۴) ۲۳ سطر .

○ ش ۴۰۱ ف ع ۲ / ۳۷۹ ، جلد سیزدهم ، نسخ ،
۱۹۵ گ ، (۱۹ × ۲۸) ۲۷ سطر .

○ ش ۴۴۲ ، ف ع ۳۸۱/۲ جلد هجدهم ، نسخ ، مقابله شده ، ۲۹ گ (۲۴ × ۱۸) ۱۹ سطر .

○ ش ۴۹۲ ، جلد سوم ، نسخ سده ۱۳ ، ۲۱۰ گ (۳۰ × ۲۱) ۲۹ سطر .

○ ش ۵۱۱ ف ع ۳۷۸/۲ ، جلد اول و چهارم ، تحریر محمد رضا بن القاسم النقاش المحلاتی در ۱۲۳۱ و محمد ابراهیم ابن محمد الخوانساری در پنجشنبه ذح - ۱۲۳۳ ،

۲۵۵ گ (۳۰ × ۳۰) ۲۹ س .

○ ش ۵۶۲ ، جلد دوم ، نسخ سده ۱۱ ، ۳۰۰ گ (۲۵ × ۱۷) ۲۱ سطر .

○ ش ۶۱۵ ، جلد پنجم ، نسخ شیر علی بن محمد ذوالفقار ، حواشی بانسان «منه دام ظلّه» دارد ، بخشهای اول این نسخه نزد مؤلف خوانده و تصحیح شده و ایشان باخط خود در چند جابلاغ نوشته اند (بلغ سماعاً اعزه الله - بلغ سماعاً ایده الله) و در اوائل نسخه حاشیه ای است که در پایان آن نوشته است : « اختصار من شرح میرزا علاء الدین محمد مدظله » .

۴۶۰ گ . (۲۸ × ۱۷) ۲۵ سطر .

(تفسیر)

بحر العرفان و معدن الایمان

تفسیر قرآن مجید است که در آن ، روایات وارده در تفسیر آیات جمع آوری

شده است .

از : ملا محمد صالح بن محمد برغانی قزوینی در گذشته حدود ۱۲۷۰ یا ۱۲۷۵

در هفده جلد که جلد دوم آنرا در ربیع الاول ۱۲۵۸ و جلد هفدهم آنرا در رجب ۱۲۶۶

به پایان رسانده است .

آغاز جلد دوم : « الحمد لله ... اما بعد فيقول الفقير الى الله الغني محمد صالح بن محمد البرغاني ان هذا هو المجلد الثاني من تفسير ... »
(ذريعه ۴۱/۳ - ریحانة الادب ۱/۱۶۸)

○ ش ۳۷۶ ف ۱ع ۲۴ ، نسخ محمد علی بن محمد باقر در
ع ۲ - ۱۲۵۹ ، مجلد دوم (تفسیر آیه ۱۱۵ تا پایان سورة
بقره) ، ۳۶۶ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۴ سطر .

بحر الفوائد فی شرح الفرائد (اصول فقه)

شرح رسائل شیخ انصاری است از : میرزا محمد حسن آشتیانی در گذشته
۱۳۱۹ (۱) .

(فوائد الرضویه ۴۵۱ - مشار - ذریعه ۴۴/۳)

○ ش ۳۰۸ ، نستعلیق ، ۲۲۰ گ (۱۸ × ۲۴) ۲۰ سطر .

البحر الالامع فی شرح مختصر النافع (فقه)

شرحی است بر المختصر النافع محقق حلی ، از ملا محمد ابراهیم بن ملا محمد
مهدی بن محمد مقیم بن حاج نجف بن حاج ابراهیم قشلاقی ساوجبلاغی (۱۲۳۵ -
۱۲۸۸) که از شاگردان ملا محمد تقی برغانی (شهید ثالث) بوده است (۲) و جلد اول

۱- در فوائد الرضویه محدث قمی : ۱۳۱۴ .

۲- تاریخ تولد و وفات او از صفحه ششم جلد اول همین کتاب و وقفنامه ای
که بر نسخه جلد دوم آن یادداشت شده و یادداشتی که بر برگ نخست نسخه ای از
جامع الشتات میرزای قمی که در این کتابخانه است دیده می شود استفاده شد .

آنرا در ۱۲۵۸ و جلد دوم را در ۱۲۵۹ به پایان رسانده است .
آغاز جلد اول : « الحمد لله الكافي ارشاده قواعد شرايع الاسلام في تهذيب
مسالك منتهى الكلام ... »
انجام آن : « .. وله الشكر في حالتي الشدة والرخاء ثم له الحمد مبلغ رضاه
وله الشكر منتهى مناه » .
آغاز جلد دوم : الحمد لله الذي قصرت عن رؤيته ابصار الناظرين و عجزت
عن نعته او هام الواصفين ... »
انجام آن : « ... والحمد لله مبلغ رضاه وله الشكر منتهى مناه والصلوة على-
محمد وآله » .

○ ش ۸۳۷ ، جلد اول ، نستعلیق مؤلف در ۱۲۵۸ ، با
یادداشت اجازه اجتهادی برای مؤلف مورخ ۱۲۶۲ از یکی
از فقهای آن دوره .

۲۷۴ گ (۲۱ × ۱۶) ۲۴ سطر .

○ ش ۸۹۳ ، جلد دوم ، نستعلیق مؤلف در ۱۲۵۹ ، با
یادداشت اجازه اجتهاد برای مؤلف از « ملا محمد تقی برغانی »
و فرزند او « ملا محمد برغانی » و فرزند برادر او « ملا
عبدالحسین بن محمد علی بن محمد برغانی » بر برگهای نخست
این نسخه .

۲۳۳ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۴ سطر .

○ ش ۸۹۴ ، جلد دوم ، نستعلیق نجف علی در ۱۲۶۰
۳۶۷ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۸ سطر .

بداية الهداية

(فقه)

از : شیخ حر عاملی (۱۰۳۳ - ۱۱۰۴) که آنرا در ۱۰۹۱ به پایان رسانده است .

(ذریعه ۳/ ۵۹-مشار-ریحانة الادب ۱/ ۳۱۸)

○ ش ۱۹۰۱ ، نسخ ، به ضمیمه متفرقاتی در حدیث و شعر و دعا در صدر برگ .

۶۵ گ ، (۱۵×۱۰) ۱۵ سطر .

بداية الافكار

(اصول فقه)

از : میرزا حبیب الله رشتی در گذشته ۱۳۱۲ .

○ ش ۶۳۷ ، نسخ ، ۳۱۰ گ (۲۴×۱۷) ۲۲ سطر .

○ ش ۱۳۵۴ ، تحریر ۱۲۹۶ (احتمال دارد این تاریخ، تاریخ پایان تالیف باشد) ۱۸۱ گ ، (۲۱×۱۴) ۱۹ سطر .

○ ش ۱۳۷۲ ، نسخ ، ۲۶۰ گ ، (۲۱×۱۶) ۲۱ سطر .

بديع البيان

(معانی بیان)

از : شهاب الدین احمد بن شمس الدین بن عمر قاضی دولت آبادی در گذشته

۸۴۸ یا ۸۴۹

آغاز : الحمد لله الذي جلي جوده جيد الطبيعة بعقد من جواهر بيان

المعاني . . . . »

انجام موجود : «حكي ان ذا الرمة لما قال في مطلع القصيدة...»

(ذیل کشف الظنون ۱۷۲-ریحانة الادب ۲/۳۵۸)

○ ش ۵۲۵ ، نسخ گویا از سده دهم ، ۱۳۱ گ (۱۴ × ۲۷)
۱۳ سطر.

(اصول فقه)

بشرى الوصول الى اسرار علم الاصول

دوره‌ی اصول فقه است در هشت جلد از : شیخ محمد حسن ممقانی (۱۲۳۸-
۱۳۲۳) که جلد پنجم آن در یکشنبه ۲۷ شوال ۱۲۷۸ به پایان رسیده است .

آغاز جلد پنجم : « الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى .. »

○ ش ۶۲۶ ، جلد پنجم شامل مباحث قطع و ظن ، نستعلیق
۱۳۷۰ ، ۲۰۶ گ ، (۱۸ × ۲۴) ۲۰ سطر .

○ ش ۷۶۱ ، جلد پنجم ، بنابر یادداشت پشت برگ اول ،
این نسخه به خط مؤلف است ،
۲۹۰ گ ، (۱۵ × ۲۱) ۱۹ سطر .

(فقه)

بغية الطالب في معرفة المفروض والواجب

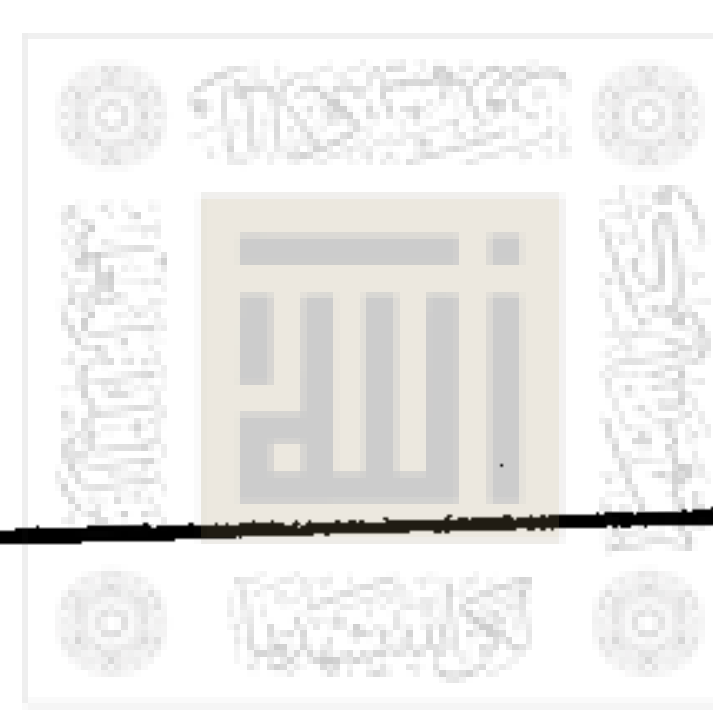
رسالة عملیة شیخ جعفر کاشف الغطاء در گذشته ۱۲۲۷ می باشد .

آغاز : « الحمد لله الذى اسس قواعد الاحكام ورفع دعائم الاسلام ... »

(ذریعه ۳/۱۳۳) .

○ ش ۱۴۴۲ ، نسخ هاشم بن ملاحیدر در ۱۲۲۶ ، ۴۳ گ
(۱۵ × ۲۰) ۱۴ سطر .

البوارق المملکوتیة - الطلائع والبوارق

رساله ای است در تحقیق اینکه هر حقیقت امکانی را صورتی است و نیکوترین صور ، صورت مردی است .

از : قاضی سعید قمی (۱۰۴۹ - بعد از ۱۱۰۲) که در ۱۰۹۵ به نگارش آن آغاز کرده است و این رساله دهمین رساله از اربعینیات او است .

آغاز : « بعد الحمد لله و اهب العلم والصور والصلوة علی سید البشر و آله خیر اهل البدو والحضر ... »

(ذریعه ۱۵ / ۱۷۸ - مقدمه کلید بهشت)

○ ش ۱۷۸۳ ، ف ۱۶ / ۲۸۸ نسخه ۲۸ ج ۲ ، ۱۳۵۲ ، در مدرسه رضویه قم بدستور حاج سید علم الهدی نقوی ، ۱۵۳ گ ، (۱۲ × ۱۸) ۱۱ سطر .

البهجة المرضیة فی شرح الالفیة - سیوطی (نحو)

الفیه از ابن مالک اندلسی در گذشته ۷۶۲ و این شرح از جلال الدین سیوطی در گذشته ۹۱۰ یا ۹۱۱ .

(کشف الظنون ۱ / ۱۵۱ - مشار) .

○ ش ۴۳۶ ، نسخه عبدالرحمن بن علی اصغر در ۱۲۴۱ ، ۱۰۷ گ (۱۴ × ۲۷) ۱۸ سطر .

○ ش ۸۱۵ ، بدون تاریخ .

○ ش ۸۱۶ ، نسخه ۱۲۰۷ ، ۱۰۷ گ (۱۵ × ۲۲) ۱۷ سطر .

○ ش ۸۱۹ ، بدون تاریخ .

○ ش ۸۲۶ ، بدون تاریخ .

- ش ۸۲۷ ، بدون تاریخ .
- ۸۲۸ ، نستعلیق محمد نبی بن مشهدی ربیع اشتهاردی
در ۱۲۲۵ ، ۱۰۴ گ (۲۲ × ۱۷) ۱۶ سطر .
- ش ۸۲۹ ، نسخ ۱۲۳۱ ، ۱۳۱ گ (۲۱ × ۱۴) ۱۵ سطر .
- ش ۸۹۱ ، بدون تاریخ .
- ش ۹۴۰ ، بدون تاریخ .
- ش ۹۴۶ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۳۰۵ ، نسخ ، ۱۰۱ گ (۲۰ × ۱۵) ۱۸ سطر .
- ش ۱۳۰۶ ، نستعلیق ابوالقاسم بن رجبعلی در ۱۲۶۱
۱۱۶ گ (۲۲ × ۱۵) ۱۴ سطر .
- ش ۱۳۰۷ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۴۵۶ ، نسخ رضا الحسینی در ۱۲۶۹ ، ۱۶۰ گ
(۲۱ × ۱۳) ۱۴ سطر .
- ش ۱۷۰۸ ، نسخ ، ۱۴۶ گ (۱۹ × ۱۰) ۱۶ سطر .

البيان

(فقه)

از شهید اول (۷۳۴-۷۸۶) تاریخ نگارش ۷۶۳ .
(ذریعه ۳/ ۱۷۴-مشار) .

○ ش ۱۱۷۸ ، نسخ محمد قاسم در ۱۰۴۵ ، با یادداشت
تملك پروانه بن الله قلی در ۱۰۳۹ ؟
۱۹۷ گ (۱۹ × ۱۵) ۱۲ سطر .

بیان الحق و تبیان الصدق

(فقہ)

رسالہ ای است در بیان انواع وقف و اقسام موقوف علیہم و بیان حکم وقف با انقراض موقوف علیہم .

از : احمد بن زین العابدین علوی ، داماد میر داماد .

آغاز : « صدر کتاب النظام حمد الله الملك العلام و الصلوة على سودة الانام محمد وعترته مصابيح ... »

انجام : « ... انتهت الصورة الوقفية بعينها والله يحق الحق ويهدي للسبيل » .

از اینکہ نسخہی مہفت برگ و ہر برگی دارای ۱۵ سطر ولی نسخہ کتابخانہ آستان قدس رضوی ۳۸ برگ و ہر برگی دارای ۱۲ سطر است برمی آید کہ نسخہی ماناقص است .

(فہرست رضوی ۱۵/۲ - ذریعہ ۱۷۹/۳) .

○ ش ۱۹۶۱ ، این نسخہ پیشتر ضمیمہ نسخہ ای از مختصر مطول بودہ کہ کاتب آن محمد محسن بن میر محمد سعید حسینی در ۱۰۴۸ می باشد و احتمال دارد کاتب این نسخہ و تاریخ کتابت آن با آن مختصر مطول یکی باشد .

۷ گ ، (۱۲ × ۱۹) ۱۵ سطر ،

بیضاء الناظرین فی تحقیق اصول فروع الدین

(اصول فقہ)

نگارندہی آن شناختہ نشد ، از میرزای قمی نام می برد .

آغاز : « القول فی العموم والخصوص وفيه مقدمة ومطالب .. »

انجام : « المطلب الثالث عشر في ترك الاستفصال . . . المطلب الرابع

عشر ... »

○ ش ۱۳۳۶ ، گویا نسخه اصل ، ۷۷ گ (۱۵ × ۱۲)
۱۸ سطر .

تبصرة المتعلمين (فقه)

از : علامه حلی (۶۴۸ - ۷۲۶)

○ ش ۱۳۹۶ ، نسخ محمد باقر بن محمد حسینی در ۱۲۵۹ ،
۱۰۲ گ (۲۰ × ۱۱) ۱۵ سطر .

تجريد العقائد (کلام)

از : خواجه طوسی (۵۹۷ - ۶۷۲) .

○ ش ۱۷۹۵ ، نستعلیق مهر علی در سده یازدهم ، ۶۰ گ ،
(۱۱ × ۱۸) ۹ سطر .

تحریر الاحکام الشرعیة علی مذهب الامامیة (فقه)

از : علامه حلی (۶۴۸ - ۷۲۶) که پیش از ۶۹۹ آنرا نگاشته است .

○ ش ۴۸۵ ، از نکاح تا پایان کتاب ، نسخ سده دهم ، ۲۷۱
گ ، (۱۶ × ۲۵) ۲۷ سطر .

○ ش ۴۸۸ ، از نکاح تا پایان کتاب ، نسخ سده یازدهم
با تملک علی نقی بن شیخ احمد احسائی در ۱۲۳۹ و تملک
محمد آل بحر العلوم در ۱۲۸۶ و این یادداشت تملک بر برگ
نخست : « هـ - و المالك الحقيقي ... من كتب الفقير الى الله
الغني المغني قطب الدين محمد بن شيخ علي الشريف اللاهيجي

غفر الله لهما بحق النبی و الولی « ۳۱۳ گک ، (۲۵ × ۱۷)
۲۳ سطر .

○ ش ۴۹۷ ، از نکاح تا پایان کتاب ، نسخ صفی بن محمد
امین در دوشنبه هفدهم ربیع الآخر موافق با ۲۹ مهر ماه قدیم
سنه ۱۰۵۸ ، ۲۷۱ گک (۲۵ × ۱۶) ۲۷ سطر .

○ ش ۸۰۱ ، از صلوة تا وصایا ، نسخ ، ۲۷۹ گک (۲۵ × ۱۹)
۲۵ سطر .

تحریر اقلیدس

(هندسه)

از خواجة طوسی (۵۹۷ - ۶۷۲) تاریخ پایان تألیف ۲۳ شعبان ۶۴۶ ، و پس از
پایان کتاب رساله ای در ذکر برهان حکم مذکور در شکل ۱۵ ، از مقاله ۱۲ به کتاب
ملحق ساخته است .

○ ش ۱۷۶۲ ، نستعلیق حسین بید کابادی در ۱۱۰۱ ، به ضمیمه
آن رساله الحاقی در ۳ برگ ، با این یادداشت در پایانش :
قد فرغ من تعلیق هذا الكتاب ورسم اشکاله و تصحیحه و تعلیق
حواشیه و مطالعته علی قدر ما وصل الیه فکره القاصر ونظره
الفا تر فی جمادی الآخر سنة الف و اربع و عشرين من الهجرة
بمدينة اصفهان جعلها الله مملوءة بالخیرات و معمورة بالبرکات
احوج خلق الله الیه حسن بن سعد بن الحسن القایینی رزقه الله
علما نافعاً و عملاً رافعاً و نقلته من نسخة كان طالعها السلطان
الفاضل الملك العالم العادل افتخار الحكماء و ناصر المسلمين
المؤید بتایید الملك الديان السخ بیک بن شاه رخ بن تیمور

کور کان ثم ساقها الدهر الى الحكيم الفاضل والاستاد الكامل
افضل الفضلاء والحكماء افتخار المهندسين قدوة العلماء
المتالھين معز الدين محمد الاصفهاني اعلى الله شأنه في الدارين
ورفع مكانه في المنزلين مصليا على رسوله المصطفى وآله و
اولاده الطاهرين النجباء . نمقه العبد الاقل الضعيف الراجي
الى عفوره الكريم الغفار الغني ابن حاجي محمد حسين
بيد كابدی فی تاریخ شهر جمادی الاول سنه ۱۱۰۱ » .

۲۰۳ گ ، (۱۸ × ۱۳) ۱۵ سطر ،

○ ش ۱۱۶۱ ، نسخ محمد بن حسن همدانی در ۱۰۴۹ ،

۱۸۰ گ ، (۲۰ × ۱۲) ۱۶ سطر .

تحریر القواعد المنطقية فی شرح الشمسية
(منطق)

رسالة شمسية از نجم الدين کاتبی در گذشته ۶۷۵ و این شرح از قطب الدین
محمد رازی در گذشته ۷۶۶ ، که آنرا در جمادی الثانیه ۷۲۹ پایان رسانده است .
(ذریعه ۳۸۸/۳ و ۳۴/۶ و ۳۳۷/۱۳ - کشف الظنون ۲/۱۰۶۳ - مشار) .

○ ش ۵۴۴ ، بدون تاریخ .

○ ش ۱۱۶۸ ، نسخ محمد ... بن ابی تراب در ۱۲۶۹ ،

۱۲۳ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۴ سطر .

○ ش ۱۱۷۰ ، تحریر محمد محسن بن آقا علی علاقه بند

در ۱۲۳۱ .

○ ش ۱۲۰۹ ، تحریر محمد تقی در ۱۲۶۳ .

○ ش ۱۳۶۰ ، نستعلیق ، ۱۳۸ گ (۲۲ × ۱۶) ۲۱ سطر .

○ ش ۱۴۴۱ ، نسخ ، ۱۸۹ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۵ سطر .

○ ش ۱۴۴۴ ، تحریر احمد بن محمد نبی موجانی الاصل
وقمی المسکن در ۱۱۰۳.

○ ش ۱۶۵۶ ، نستعلیق ، ۱۳۳ گ (۲۰ × ۱۵) ۱۸ سطر.

○ ش ۱۹۱۱ ، تحریر محمد بن مشهدی ربیع اشتهاردی در
طهران در مدرسه عالی صدر اعظم مشهور به محمودیه در ۱۲۳۶.

○ ش ۱۹۲۱ ، تحریر سده یازدهم.

○ ش ۱۹۴۲ ، بدران تاریخ

التحفة الحسینیة

(فقه)

رساله علمیه است شامل کتاب طهارت و صلوة و صوم .

از : وحید بهبهانی (۱۱۱۷-۱۲۰۵)

آغاز : «... و بعد فاعلم ان الطهارة علی قسمین قسم یتوقف ...».

انجام موجود «.. النجف الاشرف بالنسبة الى الكوفة وامثال ما ذکر».

(ذریعه ۳/ ۴۲۷) .

○ ش ۱۴۸۵ ، نستعلیق ، ۴۷ گ (۲۰ × ۱۵) ۲۰ سطر.

التحفة السنیة فی شرح النخبة المحسنة

(فقه و اخلاق)

شرح نخبه فیض کاشانی است .

از : عبدالله بن نور الدین بن نعمت الله - موسوی جزائری متخلص به فقیر

(۱۱۷۳-۱۱۱۴) و تاریخ تألیف آن ۱۱۶۳ می باشد ، بخشی از اول آن در ۱۳۷۰ بچاپ

رسیده است .

○ ش ۲۲۷ ، نستعلیق ، ۱۷۶ گ (۲۹ × ۲۱) ۲۷ سطر .

تحفة الكرام في تاريخ مكة والمسجد الحرام (تاريخ - فقه)

از : سید بحر العلوم ۱۱۵۵ - ۱۲۱۲ .

آغاز : « بسمله ، حمدله . فی ذکر المشاعر العظام واسمائها وحدودها ویدوها وفضلها وما يتعلق بها من الاحكام .. »
انجام موجود : « .. الجمرات - قال ابن جماعة ... واكثر الروایات ليس فيها تعيين المسجد انتهى » .

(ذریعه ۳ / ۴۶۲ - مقدمه الطبع رجال بحر العلوم) .

○ ش ۹۷۳ ، نسخ ، با این یادداشت ها بر برگ نخست :
« تصنيف جدنا السيد محمد مهدي الطباطبائي » ، « ملك السيد
على الطباطبائي » ، « ملك الجاني عبدالله بن الحاجي محمد
رضا بن المرحوم الاغا باقر » .
۵۴ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۰ سطر .

تحفة لب اللباب في ذكر نسب السادة والانجاب (انساب - تراجم)

از : ضامن بن شدم بن علی بن حسن بن علی بن حسن بن علی بن شدم الشدقمی
الخمري الحسيني المدني .

از صفحه ۴۶۰ ، این نسخه برمی آید که تاریخ تألیف کتاب پس از سال
۱۰۷۷ بوده است .

آغاز : « الحمد لمن اودع قلايد درر النظام في صدور العباد لبيان برهان
الكلام ... »

○ ش ۸۰۹ ، نسخ سده ۱۲۹۱ ، بر گهای نسخه مرتب
نیست ، با این یاد داشت از آقای نجفی مرعشی در برگ

که ضمیمه این نسخه است : « این نسخه محتوی دو کتاب است ۱ جلد اول تحفة لب اللباب در انساب و از جلد ثانی آن چند صفحه اشتباهاً در میان آن گذاشته شده است ۲ کتابی است در تاریخ و احوال عده ای از علما و ادبا و سلاطین و وقایع تاریخیه از مؤلف تحفة لب اللباب » ، ۲۳۵ گ، (۱۸ × ۲۵) ۲۴ سطر . (۱)

تذكرة الفقهاء

(فقه)

از : علامه حلی (۶۴۸ - ۷۲۶) از طهارت تا نکاح در پانزده جزء و آنطور که از نسخه های موجود این کتابخانه استفاده می شود از سال ۷۰۳ تا ۷۲۰ در دست نگارش بوده است .

○ ش ۶۱ ، جزء اول تا هفتم ، نسخ نور الله بن محمد البنادکی در ۹۸۲ - ۹۸۷ ، با جدول زرین ، ۵۲۱ گ (۲۰ × ۳۲) ۳۱ سطر .

○ ش ۷۰ ، جزء هشتم تا یازدهم ، نسخ محمد بن شیخ سعد در ۹۸۹ و صالح بن محمد بن عبد الله السلامی در ۹۸۹ (جزء یازدهم) .

۳۹۵ گ ، (۲۱ × ۳۱) ۲۹ سطر .

○ ش ۱۳۴ ، جزء دوازدهم تا پانزدهم ، نسخ جعفر بن - محمد حسین کاشانی در ۱۲۶۶ .
۲۷۸ گ (۲۰ × ۳۰) ۳۲ سطر .

۱- این نسخه باید بادقتی بیشتر بررسی شود .

○ ش ۴۴۱ ، جزء دوازدهم و سیزدهم ، تحریر علی بن منصور بن حسین مزیدی در ۸ ربیع الثانی ۸۷۰ (۱) با تملک محمود بن محمد تقی و مهر او با این سجع : «پرو آل عبا عاقبتش محمود است» .

۲۵۲ گ ، (۲۸ × ۱۸) ۲۷ سطر .

○ ش ۵۳۷ ، جزء نهم تا یازدهم ، نسخ و نستعلیق .

۱۷۱ گ (۳۰ × ۲۱) ۳۲ سطر .

○ ش ۷۱۲ ، جزء چهارم و پنجم ، نسخ ۹۷۸ .

۳۳۸ گ (۲۵ × ۱۷) ۲۱ سطر .

○ ش ۷۵۴ ، جزء اول و دوم ، نسخ گویا از سده دهم ،

۲۶۱ گ (۲۵ × ۱۷) ۲۵ سطر .

(اصول فقه)

تذهیب الاصول

شرحی است بر تهذیب الوصول علامه حلی ، از عبدالجواد بن محمد مهدی الشریف الموسوی (نوه حاجی کلباسی و نوه دختری حجة الاسلام شفتی) در گذشته ۱۳۱۴ ، که آنرا در ۱۲۷۸ به پایان رسانده است .

آغاز : «الحمد لله الذی خلق الانسان وعلمه البیان .»

انجام : «وینفعنی به و جمیع المؤمنین فانه هو الهادی والموفق والمعین» .

(فوائد الرضویه ۱۰ - ذریعه ۴/ ۵۳)

○ ش ۷۰۹ ، از خط خوردگیهای نسخه و اصلاحاتی که

در آن انجام شده برمی آید که نسخه اصل باشد و یا پس از

۱- کاتب از علمای بزرگ و در روضات الجنات ۳۸۷ و نیز در ریاض العلماء

یاد شده است .

استنساخ ، مؤلف در آن تجدید نظر کرده باشد ، حواشی از
مؤلف دارد که برخی از آنها مورخ ۳۵ محرم ۱۲۸۱ است،
۲۴ گ (۱۵ × ۲۲) ۲۱ سطر .

تزکیة الراوی (رجال)

رساله‌ای در تحقیق اینکه آیا در صحت سند روایت ، به تزکیه عدل و احدا کتفا
می‌شود یا نه و برخی مطالب دیگر .

از : محمد بن الحسن بن زین الدین (پسر صاحب معالم) (۹۸۰-۱۰۳۰) که
آنرا پس از شرح استبصار خود نگاشته است .

آغاز : « الحمد لله الذی جعل الکائنات علی وجوده اعدل شاهد .. »
انجام موجود : « الثامن ظن بعض مشایخنا جهالة حال ابن الغضائری بناء علی
انه احمد کما هو اظهر و ذکرنا وجهه فی الشرح ... »

○ ش ۱۸ ف ۲ع / ۳۶۸ ، نسخ سده ۱۱ ، این نسخه ضمیمه جلد
اول استقصاء الاعتبار است که بیشتر معرفی شد ،
۶ گ ، (۲۴ × ۳۷) ۲۳ سطر .

تسدید العقائد فی شرح تجرید القواعد (کلام)

شرح تجرید خواجه طوسی است از : شمس الدین محمود اصفهانی در
گذشته ۷۴۶ یا ۷۴۹ و همین شرح معروف به شرح قدیم است .

آغاز موجود : « ... صغر الحجم غزیر العلم یمتوی من الدقائق الاصولیة .. »
انجام موجود : « . قال و السمع دل علی ان الجنة و النار .. »
(کشف الظنون ۱ / ۳۴۶)

○ ش ۱۴۸ ف ۱ ع ۲۹۷ ، نستعلیق، گویا از سده نهم ، يك
 برك از آغاز و چند برگ از آخرش افتاده، ۱۷۷ گ (۱۲ × ۲۰)
 ۲۵ سطر .

التصريح بمضمون التوضيح (نحو)

التوضيح شرحی است بر الفیه ابن مالك انداسی از ابن هشام نحوی و «التصريح»
 شرحی است بر «التوضيح» از : زين الدين خالدين عبدالله از هری در گذشته ۹۰۵
 که آنرا در ۸۹۰ یا ۸۹۶ به پایان رسانده است .
 (نگاه کنید به برگ اول تصريح چاپی) .

○ ش ۲۴۴ ، نستعلیق ۱۲۵۷ ، ۱۹۱ گ (۲۰ × ۳۰)
 ۲۹ سطر .

التعليقة على منهج المقال (رجال)

تعليقه و حاشیه ای است بر منهج المقال استرآبادی ، از : وحيد بهبهانی
 (۱۱۱۷-۱۲۰۵)
 (ذریعه ۴/ ۲۲۳-مشار) .

○ ش ۶۵۱ ، نسخ عبدالمجيد بن محمد مهدی علی آبادی
 یزدی در ۱۲۳۹ ، ۱۶۵ گ (۱۴ × ۲۱) ۲۴ سطر .
 ○ ش ۱۲۹۳ : ف ۲ ع ۲۸۱ نستعلیق سيد محمد بن مير علی
 محمد کزازی در ۱۲۱۰ ، ۱۶۱ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۱ سطر .
 ○ ش ۱۶۲۴ ، نسخ ، ۲۳۰ گ (۱۳ × ۲۱) ۲۲ سطر .

تفسیر امام حسن عسکری (ع)

(تفسیر)

(نگاه کنید به ذریعه ۴/ ۲۸۳-۲۹۳)

○ ش ۴۴۶ ، نستعلیق محمد باقر بن حاج محمد جعفر خوئینی
در ۱۲۶۲ به ضمیمه متفرقاتی در مناقب و مواعظ به فارسی و
عربی در ۵۳ برگ ،
۲۱۰ گ (۲۱ × ۱۶) ۱۷ سطر.

تفسیر جلالین

(تفسیر)

از : جلال الدین محمد بن احمد محلی در گذشته ۸۶۴ و جلال الدین سیوطی در
گذشته ۹۱۰ یا ۹۱۱

(کشف الظنون ۱/ ۵۴۵-مشار)

○ ش ۱۲۳۷ ، نیمه دوم قرآن ، نسخ سده ۱۱ و ۱۲ ،
۲۶۳ گ (۲۲ × ۱۳) ۲۱ سطر.

تفسیر قمی

(تفسیر)

از علی بن ابراهیم قمی (سده سوم)

(رک به ذریعه ۴/ ۳۰۲-۳۰۹)

○ ش ۷۱ ، ف ۱۶/ ۳۲ نسخ هدایت الله بن فتح الله سمنانی
در ۱۰۰۴ در حرم امام حسین (ع) ، نسخه مقابله شده و مقابله آن
در ۲۷-۲۵ به پایان رسیده است ، رساله ای شامل احادیثی
که در فضیلت سوره های قرآن وارد شده ، در ۳ برگ ضمیمه
این نسخه است ۲۰۰ گ ، (۲۱ × ۳۰) ۲۵ سطر.

تقریرات اصول

(اصول فقه)

در آن از نتایج الافکار سید ابراهیم قزوینی یاد می شود و در برخی از موارد این عبارت به چشم می خورد : «هكذا ذكره السيد الاستاد دام ظله» . این نسخه شامل مباحث الفاظ ، اجماع و استصحاب است .
 آغاز : « الامر الثاني في ان سوء اختيار المكلف يصحح التكليف المحال ام لا ... »

○ ش ۱۰۶۴ ، گویا نسخه اصل ، ۲۲ گ (۲۲ × ۱۶)
 ۱۷ سطر .

تقریرات اصول

(اصول فقه)

آغاز : « فصل اعلم ان بعض افاضل العلماء من متاخرى الاصوليين عنوان في ذيل مسألة الحقيقة الشرعية ... »
 انجام : « المقدمة الثالثة : النهي اما ان يكون متعلقا بنفس العباد ... »

○ ش ۷۰۴ ، نستعلیق گویا از سده سیزدهم و از مؤلف ،
 ۲۰۵ گ (۲۲ × ۱۵) ۱۹ سطر .

تقریرات اصول

(اصول فقه)

از : محمد حسین بن محمد اسماعیل خراسانی آملی (سده ۱۳) .
 آغاز : « القول في اصول الفقه وهو مشتمل على مقدمة ومقاصد وخاتمة ... »
 انجام : هذا تمام الكلام في مسألة النهي في العبادات ... قد كتبت تلك الاوراق في ارض الاقدس الموسوم بالغري على مشرفها آلاف التحية والثناء عند اساتيد العظام

حفظهم الله ... بحق محمد وآله

○ ش ۱۳۸۲ ، نستعلیق سده ۱۳ و ۱۴ و گویا از مؤلف ،
۲۴۵ گ (۲۰ × ۱۵) ۲۵ سطر .

(اصول فقہ)

تقریرات اصول

نگارندهی آن شناخته نشده از شیخ انصاری و فرائد ایشان به عنوان : «العلامة
الانصاری ره فی الرسالة» یاد میکند .

آغاز : « اصل ... المكلف اما ملتفت الی حکم شرعی اولاً . »

انجام : « و التفصیل موکول فی محله و سیجیء فی او اخر مقصد - الظن ... »

آغاز جلد دوم : « فنقول ینبغی التنبیه علی امور بعضها متعلق بالمتیقن السابق »

انجام آن : « اما الشهرة الفتوائية ... »

○ ش ۱۱۰۰ ، جلد اول ، نستعلیق سده ۱۳ و ۱۴ و گویا از

مؤلف ، به ضمیمه بخشی از حاشیه رسائل آشتیانی (بحث

برائت) در ۱۹۲ گ ،

۵۰ گ (۲۰ × ۱۴) ۲۴ سطر .

○ ش ۱۰۹۹ ، جلد دوم ، نستعلیق گویا از مؤلف ،

۱۹۷ گ (۲۰ × ۱۴) ۲۱ سطر .

(اصول فقہ)

تقریرات اصول

در سه جلد مؤلف آن شناخته نشد .

○ ش ۱۴۵۰ ، نستعلیق مؤلف از سده ۱۳ و ۱۴ ، ۱۱۴ گ

(۱۳×۱۹) ۲۵ سطر.

○ ش ۱۸۱۱ ، نستعلیق مؤلف ، ۱۲۲ گ (۱۳×۱۹)

۲۲ سطر .

○ ش ۱۸۱۲ ، نستعلیق مؤلف ، ۱۱۰ گ (۱۳×۱۹)

۲۴ سطر .

تقریرات اصول

(اصول فقه)

شامل مباحث الفاظ و ادله عقلیه .

○ ش ۲۰۶۹ ، نستعلیق ، با تاریخ ۱۲۵۷ و مهر «عبدہ حسین

الحسینی» در یکجا و تاریخ ۱۲۹۲ با همان مهر در جای دیگر.

و یادداشت نام کتاب به عنوان تقریرات با همان مهر بر برگ

نخست ، ۳۲۰ گ (۱۷×۲۲) .

تقریرات فقه

(فقه)

شامل مباحث بیع ، نگارنده آن شناخته نشد .

○ ش ۱۷۱۸ ، نسخه اصل ، نستعلیق سده ۱۳ و ۱۴ ، ۱۱۶

گ (۱۳×۱۹) ۲۰ سطر .

تقریرات فقه

(فقه)

شامل طهارت و صلوٰۃ و بیع ، نگارنده آن شناخته نشد .

○ ش ۱۳۸۰ ، نسخه اصل ، نستعلیق سده ۱۳ و ۱۴ ، ۱۹۲

گ (۱۵×۲۱) ۲۵ سطر .

تقریرات فقہ

(فقہ)

شامل طہارت و صوم ، در آن از صاحب جواهر یاد می شود .
○ ش ۱۸۶ ، نسخه اصل ، ۲۳۰ گ (۱۷ × ۲۳) ۱۹ سطر .

تلخیص المفتاح

(معانی و بیان)

از : خطیب دمشق جلال الدین محمد بن عبدالرحمن قزوینی (۶۶۶-۷۲۹) .
○ ش ۲۰۲۶ ، نسخ سده ۱۳ ، ۱۱۵ گ (۵ × ۸) ۱۰ سطر

تلخیص الاقوال (تلخیص المقال - رجال و سبط)

(رجال)

از : میرزا محمد بن علی بن ابراهیم حسینی استرآبادی در گذشته ۱۰۲۸ ، که
آنرا در هشتم جمادی الاولی ۹۸۸ به پایان رسانده است (پایان نسخه های این
کتابخانه) .

(ذریعه ۴ / ۴۲۰)

○ ش ۱۰۲۷ ، ف ع ۲ / ۲۸۳ نسخ محمد ربيع اصفهانی در
۱۰۶۹ ، ۳۷۷ گ (۱۲ × ۲۴) ۱۹ سطر .

○ ش ۱۲۶۲ ، نسخ سده ۱۱ ، ۳۹۰ گ (۱۴ × ۲۵)
۱۹ سطر .

○ ش ۱۵۷۴ ، ف ع ۲ / ۲۸۳ ، نسخ ، نا تمام ، همراه
رساله در تحقیق حال اسحق بن عمار از حجة الاسلام شفتی در
هشت برك و بخشی از لؤلؤ البحرين بحرانی نیز در هشت
برك ، ۵۳ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۴ سطر .

تمرین الطلاب فی صناعة الاعراب - ترکیب خالد (نحو)

از : زین الدین خالد بن عبدالله ازهری در گذشته ۹۰۵ ، که آنرا در ۸۸۶ به پایان رسانده است .

○ ش ۶۶۵ ، نسخ از سده دهم ، ۲۱۹ گ (۲۰ × ۱۴)
۱۹ سطر .

○ ش ۱۷۴۱ ، نسخ اسماعیل بن محمد رحیم در ۱۱۰۶ ،
۱۲۳ گ (۱۹ × ۱۲) ۱۷ سطر .

تمهید القواعد الاصولیة والعربیة (اصول - فقه)

از : شهید ثانی (۹۱۱ - ۹۶۶) که آنرا در جمعه اول محرم ۹۵۸ به پایان رسانده
واز ترتیب فهرست آن در هشتم رجب همان سال فراغت یافته است (نسخه شماره
۱۰۹۸ همین کتابخانه) .

(ذریعه ۴ / ۴۳۳ - مشار) .

○ ش ۱۰۹۸ ، نسخ محمد مهدی بن محمد علی بیدگلی
کاشانی در ۱۲۸۶ - ۱۲۸۷ ، ۱۴۸ گ (۲۱ × ۱۷) ۱۷ سطر .

○ ش ۱۹۴۸ ، نستعلیق ۱۰۴۴ ، با این یادداشت بر بـسـرک
نخست : « این نسخه شریفه را . . در نجف اشرف . . خریداری
نمودم به تاریخ سه شنبه ششم شهر صفر المظفر ۱۳۱۰ مطابق
میلاد همایون اعلیحضرت شاهنشاه ایران . . » (۱)
۱۴۸ گ (۲۱ × ۱۷) ۱۷ سطر .

۱ - گویا مقصود ناصرالدین شاه قاجار است .

التنبيهات العلية على وظائف الصلوة القلبية - اسرار الصلوة

از : شهید ثانی (۹۱۱-۹۶۶) که آنرا در ۹۵۱ به پایان رسانده است .
(ذریعه ۴/ ۴۵۲-مشار) .

○ ش ۲۰۳۵ ، نسخ محمد نصیر بن محمد معین گنابادی در
۱۱۱۴ ، ۸۲ گ (۱۸×۱۰) ۱۵ سطر .

التنبيهات على معاني السبع العلويات

شرح قصائد سبعة ابن أبي الحديد است که در مدح امیر المؤمنین (ع) سروده
است .

از : سید محمد بن حسن بن ابی الرضا العلوی (سده هشتم) و همین شرح است
که در برخی از فهرستها به صاحب مدارك نسبت داده شده است .

(کشف الظنون ۲/ ۹۷۷- ذریعه ۴/ ۱۳ و ۴۵۰ / ۳۹۲ - ریحانة الادب ۵/ ۲۱۸
فهرست رضوی ۳/ ۲۳ بخش ادبیات) .

○ ش ۸۶۵ ، نسخ ، ۵۹ گ (۲۶×۱۶) ۱۷ سطر .

(منطق و فلسفه)

التنقيحات-شرح التلويحات

تلویحات از شهاب الدین سهروردی (۵۸۷م) و این شرح که در ریحانة الادب
به نام «التنقيحات» خوانده شده ، از ابن کمونه سعد بن منصور بن سعد در گذشته ۶۸۳
یا ۶۹۰ ، که آنرا در ۶۶۷ به پایان رسانده است .

(ذریعه ۲/ ۲۸۶ و ۴۶۰ / ۱۳ و ۱۵۲- کشف الظنون ۱/ ۴۸۲- فهرست
رضوی ۴/ ۱۷۱-مشار ۲۱۶) .

○ ش ۸۶۲ ، نستعلیق محمد الشہیر مؤمن الکاشانی بن
جلال الدین محمد در ۱۰۳۰ ، قسمت منطق را ندارد و از
پایانش یکی دو برگ افتاده است ،
۲۸۵ گ (۱۳ × ۲۶) ۲۷ سطر .

(اصول فقہ)

تنقیح المرام

حاشیہ ای است بر حاشیہ ملاخلیل قزوینی بر عدة الاصول شیخ طوسی ،
از : علی اصغر بن ملا محمد شریف قزوینی (سده ۱۱)
این کتاب در چند جلد نگاشته شده و نسخه ای از جلد اول آن در فهرست آقای
روضاتی و فهرست دانشکده حقوق معرفی شده و نسخه ای از جلد سوم آن در کتابخانه
حجتیه قم موجود است و نسخه ای ما جلد دوم و معروف به حاشیہ دوم ملاخلیل
است .
تاریخ پایان جلد اول ۲۴ ربیع الثانی ۱۱۰۳ و جلد سوم دهم محرم ۱۱۱۰
می باشد .
مؤلف در جلد دوم ، از محمد مؤمن بن شاه قاسم پدر محقق سبزواری نام میبرد
و يك جا اینطور می نویسد : « قال المحشي قدس سره في جملة ما سأل عنه الفاضل المتبحر
مولانا محمد مؤمن بن شاه قاسم .. »
نیز از علامه مجلسی و کتاب اربعین او و از لسان الخواص آقارضا قزوینی نام
می برد و در جایی می نویسد : « كما بينه الاستاد في لسان الخواص .. »
او از کتاب شافی و صافی ملاخلیل قزوینی که هر دو شرح کافی است یاد میکند
و همه جاز او به عنوان « المحشي قدس سره » نام می برد .
در جایی از کتاب آمده است : « اخ المحشي سمى باقر العلوم مولانا محمد
باقر اديمت افادته .. »

آغاز جلد دوم : « قوله قدس سره البدء كالمنع الانشاء يعنى ان المراد بالبدء هنا مطلق الانشاء .. »

انجام : « قوله او جعل البيع اعم من الاشتراء وحينئذ يرد به خطر تصرف المشتري كما هو الظاهر .

(ذريعه ٤ : ٤٦٤ و ٦ : ٧٨ / ١٤٨ - فهرست حقوق : ٣٠٦ - فهرست آقاي روضاتي : ٢٩٨ - فوائد الرضوية ٢ : ٥٩٩ - فهرست حجتية قم : ٤٤ - يادداشت آقاي نجفی مرعشی بر برك نخست نسخه - فهرست سپهسالار ١ : ٥٦٦) .

○ ش ٨٤٨، نستعليق محمد تقی بن محمد شریف نظام آبادی قزوینی در ١١١٤ (١)، از خط خورد گیها و حواشی نسخه بر می آید که این نسخه در دست مؤلف بوده و در آن تجدید نظر کرده است، با یادداشت تملك ملا محسن بن محمد طاهر طالقانی و فرزندش محمد بن محسن بر برك نخست ،
١٢٥ گ (١٥ × ٢٠) ٢٠ سطر .

(حدیث)

التوحيد

از : شیخ صدوق در گذشته ٣٨١ .

(ذريعه ٤ / ٤٨٢ - مشار)

○ ش ٦٤٤، ف ٢٤ / ٣٩٨، نسخ حسین بن حاج محمد جعفر در

١ - نسخه ای از حاشیه ملا محمد باقر برادر ملا خلیل بر حاشیه عدة الاصول ملا خلیل در فهرست سپهسالار معرفی شده است که کاتب آن همین محمد تقی بن محمد شریف و تاریخ کتابت آن ١١٢٢ می باشد و نیز نسخه جلد سوم کتاب مورد گفتگو که در کتابخانه مدرسه حجتیه قم موجود است تحریر همین کاتب و تاریخ کتابت آن شنبه ١٤ شوال ١١١٤ می باشد .

- رجب ۱۱۳۱، ۱۵۰ گ (۱۶ × ۲۴) ۲۲ سطر .
- ش ۸۷۱، نسخ ۱۲۵۴، باحواشی از شرح قاضی سعید قمی
و غیره ۱۶۰ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۹ سطر .
- ش ۱۶۰۱، ف ۲۶، ۳۹۹، نسخ که دربر گهای پایان از محمود
موسوی است با تاریخ شب چهارشنبه ۱۸ ج ۲ - ۱۲۹۸ ،
۱۹۴ گ (۱۴ × ۲۰) ۲۰ س .

توضیح القوانین

(اصول فقه)

- حاشیه بر قوانین میرزای قمی است از : محمد حسین بن بهاء الدین قمی شاگرد
میرزای قمی و این حاشیه را در روزگار حیات او نوشته است .
- (اعلام الشیعه قرن ۱۳ / ۴۲۶ - ذریعه ۴ / ۴۹۴ - مشار)
- ش ۳۴۰ ، نستعلیق محمد مهدی بن محمد علی سبزواری
رشتی در ۱۳۰۶ ، ۱۸۵ گ (۱۸ × ۲۵) ۲۲ سطر .
- ش ۱۲۱۴ ، نستعلیق ، ۱۳۰ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۷ سطر .

تهذیب الاحکام

(حدیث)

- از شیخ طوسی (۳۸۵ - ۴۶۰) که کتاب طهارت و بخشی از صلوٰۃ آنرا در زمان
زندگی شیخ مفید (م ۴۱۳) نگاشته است .
- (ذریعه ۴ / ۵۰۴ - مشار)

- ش ۳۱، مزار تا آخر مشیخه ، نسخ سید حسن بن سید احمد حسینی
در صفر ۱۰۹۹ ، با حواشی از کتب فقه و رجال و لغت در
کناره برگها ، ۴۹۲ گ (۲۰ × ۳۵) ۲۵ سطر .

○ ش ۱۱۸: طہارت تامزار، نسخ حسن بن ہلال الحاجی
در ۱۰۸۱-۱۰۸۲ (پایان مزار در دو شنبہ ۸ محرم ۱۰۸۱) مقابلہ
شدہ، ۴۲۹ گ (۱۹ × ۳۰) ۲۸ سطر .

○ ش ۱۴۹، طہارت تابخشی از مزار، نسخ سدہ ۱۱، ۴۹۶ گ
(۲۰ × ۳۰) ۲۵ سطر .

○ ش ۱۷۶، جہاد تاحدود، نسخ عبدعلی بن بحر الساکن فی
النجف الاشرف در ۱۰۷۷، ۳۱۵ گ (۲۰ × ۲۸) ۲۸ سطر .

○ ش ۲۱۳، بخشی از طہارت و صلوٰۃ و تمام زکوٰۃ و صوم و
حج، نسخ محمد مقیم بن ملک محمد خونساری در ج ۲-۱۰۷۱
در قم، ۱۶۱ گ (۱۷ × ۲۹) ۳۱ سطر .

○ ش ۲۲۳، طہارت تاحہاد، نسخ محمد بن احمد بن اسماعیل
الجبیلی العاملی در ۱۰۰۳ و بخشی از پایان آن تحریر علی
اصغر بن حاج محمد شفیع در ۱۰۷۵، با این یادداشت در آغاز
باب الوداع از کتاب الحج: «بلغ سماعاً وضبطاً وتصحيحاً
وتنقيحاً في مجالس آخرها و آخر شهر ذي القعدة من شهور
سنة الف و مائة و ثمانية و عشرين من الهجرة النبوية...»
۳۱۷ گ (۲۱ × ۳۲) ۲۷ سطر .

○ ش ۲۳۱، طہارت و بخشی از صلوٰۃ، نسخ سلطان الحافظ
در ۱۰۷۷، ۳۵۳ گ (۲۱ × ۳۰) ۲۳ سطر .

○ ش ۲۳۵، حج و مزار، در مجلس درس علامہ مجلسی
مقابلہ و تصحیح شدہ و ایشان در چند جا بخط خود نوشتہ اند:
«بلغ سماعاً ائده الله» و نیز با این یادداشت از علامہ مجلسی
در پایان کتاب حج :

« بسم الله الرحمن الرحيم انهاه السيد الايد الصالح الفالح النقي
الامير محمد المازندراني وفقه الله تعالى لمراضيه سماعا وتصحيحا
في مجالس عديدة آخرها بعض ايام شهر ذي الحجة الحرام
من شهور سنة اربع وتسعين بعد الالف فاجزت له ان يروي ما
اخذه عنى باسانيدى المتصلة الى ارباب العصمة سلام الله عليهم
مراعيا لشرائط الرواية داعيالى ولمشايعى فى مآن الاجابة و
كتب بيمناه الجانية الفانية افقر العباد الى عفوربه الغنى
محمد باقر بن محمد تقى عفى الله عن جرائمهما والحمد لله اولا
و آخر اوصلى الله على سيد المرسلين محمد وعترته الاقدسين »
○ ش ۲۳۷ ، جهاد تابخشى ازعتق ، نسخ سده ۱۱ ، ۲۵۶
گ (۱۹ × ۳۱) ۲۴ سطر .

○ ش ۲۳۹ ، ديون تا پايان مشيخه ، اين نسخه جلد دوم
نسخه شماره ۲۲۳ مى باشد و كاتب آن همان كاتب ياد شده
است و نيز بخش آخر آن نسخ على اصغر بن حاج محمد شفيح
در آغاز ع ۱۰۷۵-۱۰۷۶ مى باشد ، با اين يادداشت در آغاز كتاب
وقف باخطى جديدتر :

« تم كتاب الصيد و بليه كتاب الوقوف و الحمد لله وحده
وصلى الله على محمد وآله وحسبنا الله و نعم الوكيل ، بخط
من يوثق به صورة اجازة الشيخ رحمه تعالى لولده هكذا :
سمع جميع كتاب الوقوف ولدى ابو على الحسن بن محمد
بقراءة ابى الحسن على بن متويه القمى و كتب محمد بن الحسن
الطوسى فى سبع واربعين واربعماة كذا وجد »

۲۸۸ گ (۲۰ × ۳۲) ۲۷ سطر .

○ ش ۲۵۲ ، زكوة وصوم و حج و مزار ، نسخ طاهر بن

محمد زمان حسینی لواسانی در ۲۰ رجب ۱۱۰۶ ، با حواشی
در کناره بر گها به نستعلیق ، ۲۳۱ گک (۱۸ × ۳۰) ۲۳ سطر .

○ ش ۲۷۷ ، طهارت و صلوة ، نسخ ابوطالب بن میرسید
علی حسینی در ۲۳ رجب ۱۰۷۷ ، با حواشی کوتاه در کناره
برخی بر گها ، ۲۹۲ گک (۱۶ × ۳۰) ۲۵ سطر .

○ ش ۲۹۳ ، دیون تا پایان اجاره ، نسخ سده ۱۱ ، ۵۸ گک
(۱۹ × ۲۹) ۳۰ سطر .

○ ش ۳۷۱ ، طهارت تا زکوة ، نسخ ۱۰۶۵ ، ۳۰۲ گک
(۱۹ × ۲۸) ۲۴ سطر .

○ ش ۳۷۵ ، مزار تا پایان دیات ، نسخ محمد حسن بن
محمد مقیم یزدی در ۱۰۶۴ تا ۱۰۷۲ ، با این یادداشت بر برك
نخست :

«از اولاد محمد مقیم هادی ۱۲۸۱» ، ۲۸۰ گک (۲۲ × ۳۵)
۳۵ سطر .

○ ش ۳۹۶ ، طهارت تا پایان حج ، نسخ مبین بن محمد علی
در ۱۱۰۰ ، ۳۷۵ گک (۱۸ × ۳۰) ۳۱ سطر .

○ ش ۴۴۰ ، زکوة تا امر بمعروف ، نسخ کلب علی بن
عامر جزائری در ۱۳ شعبان ۱۰۵۶ یا ۱۰۹۶
۲۹۱ گک ، (۱۹ × ۲۵) ۲۰ سطر .

○ ش ۵۴۱ ، زکوة و صیام و حج ، نسخ یوسف بن محمد
ابن حسین بن یوسف الابدال الجلی در دوشنبه ۲۲ ذیحجه ۸۷۳
در نجف اشرف ،

۲۵۷ گک (۱۹ × ۲۷) ۲۳ سطر .

- ش ۵۵۷ ، طہارت تامزار ، نسخ ۱۰۷۹ ،
۴۳۵ گک (۲۵ × ۱۸) ۲۳ سطر .
- ش ۷۱۱ ، نکاح تادیات ، نسخ ذق - ۱۰۸۸ برای محمد
محسن علوی خادم ثامن الائمة خلف میر اسماعیل با این یادداشت
در پایان کتاب عتق : « فی المقابل بها بعد قوله .. وفي آخره
كذا في نسخة الشيخ حسين بن عبد الصمد الحارثي » با حواشی
به نستعلیق ریز در کنارہ بر گھا ، ۳۵۷ گک (۳۰ × ۱۹) ۲۴ سطر .
- ش ۷۲۸ ، طہارت وصلوة ، نسخ سده ۱۱
۴۵۵ گک (۲۶ × ۱۸) ۲۱ سطر .
- ش ۷۴۴ ، صوم ، نسخ محمد صادق بن حیدر جهرمی
کہ بدستور محمد حسین بیگ در تاریخ ۱۱۳۰ نوشته است ،
۸۳ گک (۲۶ × ۱۹) ۱۶ سطر .
- ش ۷۴۵ ، نکاح نا پایان مشیخه ، نسخ ۱۰۸۶ ،
۳۲۰ گک ، (۲۵ × ۱۸) ۲۲ سطر .
- ش ۷۵۲ ، طہارت وصلوة ، نسخ محمد اشرف بن محمد
ہادی در ۱۰۸۹ - ۱۰۹۱ (پایان صلوة در ۲۰ ذق - ۱۰۹۱)
۳۲۳ گک (۲۵ × ۱۸) ۱۹ سطر .
- ش ۱۴۸۶ ، طہارت ، نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ ،
۲۲۶ گک (۱۹ × ۱۴) ۱۹ سطر .
- ش ... طہارت تامزار ، نستعلیق عبدالکریم بن ابراہیم
المیسی العاملی (پدر شیخ لطف اللہ کہ مسجد معروف در
اصفہان بنام اوست) در چہار شنبہ ۱۶۶۰ - ۹۸۳ ، با حواشی
از شیخ لطف اللہ یاد شدہ (با امضاء لطف اللہ لطف ، طف) وبا
این یادداشت در پایان کتاب زکوۃ :

«ثم بلغ سماعا وتصحيحا معتبرا أأيده الله تعالى و إيانا و اعانه
على اتمامه و كتب الفقير الى الله عبد الله عفى عنه» .
(گویا ملا عبد الله تستری باشد که شیخ اطف الله از شاگردان
او بوده است)

۳۱۷ گ (۲۴ × ۱۸) ۲۶ س ۰ (۱)

تهذيب الوصول الى علم الاصول (اصول فقه)

از علامه حلی (۶۴۸ - ۷۲۶) .

(ذریعه ۴ / ۵۱۱ - مشار)

○ ش ۶۸۵ ، نسخ سده ۱۱ ،

۹۴ گ (۲۵ × ۱۸) ۹ سطر

○ ش ۹۶۹ ، نستعلیق ۱۲۴۲ ،

۶۰ گ (۲۲ × ۱۶) ۱۴ سطر

○ ش ۱۶۰۵ ، نسخ سده ۱۳ ،

۵۳ گ ، (۲۰ × ۱۴) ۲۰ سطر .

○ ش ۱۶۲۹ ، نسخ سده دهم ،

۷۵ گ (۲۰ × ۱۳) ۱۹ سطر

○ ش ۱۷۶۵ ، نستعلیق ۱۲۴۱ ،

۱۲۹ گ (۱۸ × ۱۰) ۱۰ سطر .

ش ۱۹۲۳ ، نستعلیق محمد رضا بن محمد باقر الصفار الخونساری

در ۱۲۲۴ ، ۱۱۲ گ (۱۵ × ۱۰) ۱۲ سطر .

(۱) ۱۸ نسخه از این ۲۶ نسخه ، در فهرست سابق این کتابخانه ج ۲ ص ۴۰۰

- ۴۰۹ معرفی شده بود .

ثواب الاعمال وعقاب الاعمال (حدیث)

از شیخ صدوق در گذشته ۳۸۱ .

(ذریعه ۵ : ۱۸ - مشار)

○ ش... کاتب جزء اول : محمد قدیم بن حاجی ملاعلی
اردوبادی در ۱۱۲۳ و کاتب جزء دوم : محمد قاسم بن ابی
قرباب جولدیری در ۱۱۲۳ ، ۱۸۵ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۵ سطر .

جامع الاخبار (حدیث)

(به پیشگفتار جامع الاخبار چاپ آقای حاج میرزا حسن مصطفوی مراجعه کنید)

○ ش ۱۴۷۰ ف ۲۴ / ۴۱۲ نستعلیق حق نظر در ۱۶ ذق -
۱۰۷۸ ، ۱۶۱ گ (۱۹ × ۱۲) ۱۲ سطر .

○ ش ۱۸۱۷ ، ف ۲۴ / ۴۱۳ ناتمام ، نسخ ، ۱۱۳ گ (۱۲ × ۱۷)
۱۶ سطر .

○ ش ۲۰۵۷ ، نسخ محمد رحیم بن عبدالحسین اسفرائینی
فی قرية الفشان من توابع معدن الفيروزج در ۱۰۹۴ ،
۲۲۰ گ (۱۵ × ۱۰) ۲۰ سطر .

الجامع الصحيح - صحيح مسلم (حدیث)

از مسلم بن حجاج بن مسلم قشیری نیشابوری در گذشته ۲۶۱ یا ۲۶۷ .

(کشف الظنون ۱ / ۵۵۵ - ریحانة الادب ۳ / ۳۰۱ - مشار)

○ ش ۸۱۱ ، نسخ لطف الله قادری گویا از سده نهم ، ۵۴۴ گ
(۱۵ × ۲۴) ۱۷ سطر .

جامع المقاصد فی شرح القواعد (فقه)

شرح قواعد علامه حلی است از محقق ثانی شیخ نورالدین علی بن حسین ابن عبدالعالی کرکی در گذشته ۹۴۰ ، که آنرا در ۹۲۸ - ۹۳۵ نگاشته است .

(ذریعه ۷۲/۵ - مشار)

○ ش ۴ ، متاجر تا شفعه ، نسخ سده ۱۱ .

۲۱۶ گ (۲۵ × ۳۹) ۲۵ سطر .

○ ش ۵ ، اقرار تا پایان نکاح ، نستعلیق شاه محمد بن

مظفر حسین نیشابوری در ۱۰۷۵ ،

۳۴۶ گ (۲۵ × ۳۷) ۲۳ سطر .

○ ش ۲۰۸ ، متاجر تا پایان شفعه ، نسخ محمد هادی بن

عبدالکریم در ۱۲۵۲ ،

۱۹۶ گ (۲۰ × ۳۰) ۳۰ سطر .

○ ش ۲۱۲ ، اجاره تا آخر وصایا ، گویا تحریر کاتب

نسخه قبل باشد در ۱۲۵۴ ،

۲۴۸ گ (۲۱ × ۳۱) ۳۰ سطر .

○ ش ۲۸۷ ، طهارت تا پایان شفعه ، نسخ محمد ابراهیم

ابن حاج اسماعیل خونساری در ۱۲۳۳ ،

۳۳۰ گ (۲۰ × ۳۱) ۳۰ سطر .

○ ش ۷۱۶ ، اقرار تا پایان وصایا ، نسخ اسدالله بن عبادالله

الموسوی المفازئی در ۹۷۰ ، با این یادداشت از شیخ بهائی

بربرك نخست : «انتقل الى بالنهج الشرعي مع اربع مجلدات

من هذا الشرح في ۲۶ شهر ذيقعدة الحرام لسنة ۱۰۰۸ فی

- دارالعباد یزد» ، ۱۹۸ گ (۱۹ × ۲۵) ۲۵ سطر .
- ش ۷۲۱ ، طهارت و صلوة ، نسخ ،
- ۲۱۵ گ (۱۸ × ۲۶) ۲۲ سطر .
- ش ۷۲۲ ، احیاء الموات تا پایان وصایا ، نسخ ۱۰۸۶
- بضمیمه قسمتی از مسالك شهید ثانی (فرائض) در ۵۳ برك ،
- ۳۸۵ گ (۱۸ × ۲۴) ۲۳ سطر .
- ش ۹۴۲ ، اقرار تا وصایا ، نستعلیق عبدالمعین بن شیخ
- فرید دد سده ۱۱ ،
- ۲۴۷ گ (۱۳ × ۱۹) ۲۱ سطر .
- ش ۱۰۱۹ ، نکاح تا بحث تفویض البضع ، نسخ ، باتملك
- سید اسدالله پسر حجة الاسلام شفتی ومهرا و ببرك اول ،
- ۲۹۲ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۷ سطر .
- ش ۱۰۵۴ ، احیاء الموات تا پایان هبات ، نسخ محمد
- سعید بن الغلبان در ۹۷۷ ،
- ۲۶۸ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۱ سطر .
- ش ۱۲۵۸ ، طهارت ، نستعلیق .
- ۱۹۷ گ (۱۱ × ۲۴) ۱۹ سطر .

(فقه)

الجعفریه

از: محقق ثانی در گذشته ۹۴۰ ، که آنرا در پنجشنبه دهم جمادی الثانیه ۹۱۷
به پایان رسانده است.

(ذریعه ۵ / ۱۱۰ - مشار)

○ ش ۶۹۰ ، نسخ لطف الله بن محمد کرمانی در ۱۰۹۱ در

مدرسه دار الهدایه واقع در جوار امامزاده واجب التعظیم
امیر محمد بن موسی الکاظم علیه السلام در بلده دارالعلم شیراز ،
۱۰۳ گ (۲۵ × ۱۸) ۷ سطر .
○ ش ۱۸۹۲ ، نسخ رجب محمد بن آقا میر در ۱۰۵۲ ،
۹۳ گ (۱۶ × ۱۰) ۱۱ سطر .
ش ۲۰۰۱ ، نسخ شیخ ابوالعالی بن شیخ خیرالدین طالقانی
در ۱۰۹۷ ، به ضمیمه متفرقاتی در فقه و اصول و لغت در ۵۵ برگ
۶۰ گ (۲۰ × ۱۱) ۱۴ سطر .

(دعا)

جمال الاسبوع

از : سید ابن طاووس (۵۸۳ یا ۵۸۹ - ۶۶۴) . نگارش آن در میان سالهای
۶۳۵-۶۴۱ بوده است .

(ذریعه ۵/۱۲۹ - مشار)

○ ش ۱۶۹۷ ، تحریر مرحوم حاج شیخ عباس محدث قمی
در ۱۵ شعبان ۱۳۲۹ در قم (۱) ،
۱۷۰ گ (۲۰ × ۱۳) ۱۸ سطر .

۱- در حدود سال ۱۳۲۹ شوکت الدوله به فکر می افتد که جمال الاسبوع را
چاپ کند و به این منظور از مرحوم محدث قمی درخواست می شود آنرا استنساخ
نموده و عناوین آنرا ترجمه و در حاشیه بنویسد تا فارسی زبانان هم بتوانند از آن
استفاده کنند آن مرحوم این کار را در ۱۳۲۹ ، انجام داده و در سال بعد کتاب چاپ
شده است .

نسخه ای که در بالا معرفی شده همان نسخه تحریر محدث قمی است که در سال
۱۳۷۸ به وسیله آقای حاج شیخ العراقین بیات به این کتابخانه اهداء شده است .

جنة الامان الواقية-مصباح كفعمی (دعا)

از : شیخ تقی الدین ابراهیم بن علی کفعمی در گذشته ۹۰۵ ، که آنرا در سه شنبه ۲۷ ذیقعدہ ۸۹۵ به پایان برده است .

(ذریعہ ۵/ ۱۵۶ و ۲۱/ ۱۱۶ - مشار)

○ ش ۳۶۰ ، ف ۱۶/ ۱۸۰ نسخ ۱۰۶۶ ، چندبرک آن افتاده
۲۵۷ گ (۲۸ × ۲۰) ۲۱ سطر .

الجنة الواقية والجنة الباقية (دعا)

از : شیخ تقی الدین ابراهیم بن علی کفعمی (۸۴۰-۹۰۵) .

(ذریعہ ۵/ ۱۶۱ - مشار ۸۱۷)

○ ش ۱۹۹۲ ، نسخ ، ۱۰۶ گ (۲۰ × ۱۰) ۱۵ سطر .

جوامع الجامع (تفسیر)

از : امین الاسلام فضل بن حسن طبرسی (۴۷۰-۵۴۸ یا ۵۵۲) که آنرا در ۱۸ صفر ۵۴۲ تا ۲۴ محرم ۵۴۳ نگاشته است .

(ذریعہ ۵/ ۲۴۸ فهرست سپہسالار ۱/ ۱۰۸ - مشار)

○ ش ۲ ف ۱۶/ ۴۲ ، بخط عبدالمطلب بن سید جلال بن سید

رضی الدین الشهیر بابی تراب بن سید عبد اللہ بن سید شریف بن

سید مجد الدین حسینی تفریسی درج ۲-۱۱۱۸ ، با این یادداشت از

کاتب بربرک پایان :

» قد نقلت من نسخة من جدی الامی هو افضل المتقدمین و

المتاخرين مولاناو مقتدانا مولانا مراد قدس الله روحه وهذه
تعليقة عليها : قوبل من ص الى هنا وقدتم في الجمعة رابع
عشر من شهر شعبان المعظم سنة الف و ثلاثين و واحد وقد قوبل
قبل ذلك من اوله الى سورة يونس ثم بعد حين قوبل منه الى
آخر الصافات وقدتم بحمد الله سبحانه وتعالى في ذى الحجة
ليلة الاضحى سنة الف وسبع و اربعين ... وانا احقر العباد
مراد .

مقابله شده ، با حواشی از مجمع البیان و بیضاوی و شیخ بهائی در
کناره برگها ،

۲۹۶ گ ، (۲۴ × ۳۸) ۲۷ سطر .

○ ش ۲۲۵ ، ف ع ۱/۴۳ ناتمام ، نسخ ، با حواشی محمد
ابراهیم قشلاقی و جزاودر کناره برگها ،
۲۹۸ گ ، (۲۰ × ۳۰) ۲۷ سطر .

○ ش ۲۴۰ ، ف ع ۱/۴۴ نیمه دوم ، نسا تمام ، نسخ ،
با حواشی از تفاسیر دیگر در کناره برگها ،
۳۴۸ گ (۱۸ × ۲۸) ۲۲ سطر .

○ ش ۲۴۱ ، ف ع ۱/۴۴ نیمه اول ، ناتمام ، نسخ ، با
حواشی از تفسیر بیضاوی و تعلیقاتی در نقد آن از عبدالعال بن
محمد مقیم الفریدنی الخونساری که همو این نسخه را در
۱۷ رجب ۱۱۴۹ وقف کرده است ،
۲۷۷ گ (۱۸ × ۲۵) ۲۳ سطر .

○ ش ۲۴۹ ف ع ۱/۴۵ نیمه دوم ، نسخ محمد مؤمن بن
محمد رضا سمنانی در شنبه ۲۰ شوال ۱۰۱۳ ،
۲۳۱ گ ، (۱۹ × ۲۸) ۲۷ سطر .

(فقه)

جوامع الرسائل

بيست ويك رساله از نگارشهای ميرزای قمی (۱۲۳۱ م) است که شاگرد او هداية الله بن رضا القمي آنها را گرد آوری کرده و به نام جوامع الرسائل نامیده است و اینست فهرست رساله های آن :

- ۱- فی شرط ضمن العقد ،
- ۲- فی منجزات المریض ، تاریخ تألیف ۱۱۹۵ .
- ۳- فی میراث الزوجة من غیر المنقولات ، تاریخ نگارش ۱۱۹۷ .
- ۴- فی تنازع الزوجین فی متاع البيت ، نگارش ۱۱۹۷ .
- ۵- فی مسالة من قتل وله ام وصبی ولا یرضی الام الا بالقصاص ، نگارش ۱۱۹۸ ،
- ۶- فی جواز ارضاع احدي الاختین ولد الاخری .
- ۷- فی انتقال مال من مات وعليه دين او وصية الى وارثه ، نگارش ۱۲۰۵ ،
- ۸- فی اخذ ما یقال فی عرف العجم «شیر بها» ، نگارش ۱۲۰۵ .
- ۹- فی جواز تصرف المالك فی ملكه مع علمه بتضرر الغير ، نگارش ۱۲۰۵ در کاشان .

- ۱۰- فی التسامح فی ادلة السنن .
- ۱۱- فی حکم الانفخة الماخوذة من الميت ، نگارش ۱۱۷۷ فی المشهد الغروی .

- ۱۲- فی سؤال رأس الجالوت عن الرضا عليه السلام نگارش ۱۲۰۰ .
- ۱۳- فی تحديد وقت افطار المسافر ، نگارش ۱۱۷۸ فی الغری .
- ۱۴- فی حکم من اجنب ليلة الصیام .
- ۱۵- فی حکم الطلاق بالعوض .
- ۱۶- فی بیان اخراج المؤمن فی الزکوة ، نگارش ۱۱۹۵ .

۱۷- فی بیع الفضولی .

۱۸- شرح الالفیه للشهید .

۱۹- فی بیان بعض احکام القضاء . (این رساله حواشی از ابوطالب الحسینی القمی دارد) .

۲۰- فی شرح اللغز المنسوب الی محمد هادی المشهدی .

آغاز این رساله : اما بعد فقد التمس منی بعض اخوانی فی الدین و خلانی الدیانین ان اشرح لهم اللغز المنسوب الی المولی الفاضل البارع المولی محمد هادی المشهدی ... تاریخ نگارش ۱۱۹۹ در نجف .

۲۱- فی اشعاره الفارسیة والعربیة .

یکی از اشعارش این است .

« بسکه ترسیده است چشم غنچه از غارتگران

پای بلبل را خیال دست گلچین می کند »

انجام آن : « انتهى ما وجدناه من المنظومات بخطه الشريف ولم نقف على نظم العربی والفارسی غيرها ينسب اليه والظاهر ان تمامه هو ما حررنا في تلك الوریقات »
○ ش ۸۱۸ ، ۲۲۷ گک ، (۱۵ × ۲۱) ۲۱ سطر .

جوامع الشتات

(اصول فقه)

تقریرات بحث شیخ انصاری است در دو جلد از : محمود بن جعفر بن باقر میثمی عراقی نگارنده قوامع و دارالسلام (۱۲۴۰-۱۳۰۶ یا ۱۳۱۰) که آنرا پس از وفات شیخ (م: ۱۲۸۱) و پیش از ۱۲۸۸ که تاریخ کتابت نسخه ما است نگاشته است .

آغاز جلد اول : « ... فيقول العبد العائر محمود بن جعفر بن باقر الميثمي نسبا والكرزازی مولداً والغروی موطناً... »

آغاز جلد دوم : « فی مهمات المباحث السمعية وفيه فصلان »
(ذریعہ ۵/ ۲۵۱ - خاتمة الطبع قوامع الفضول - مقدمہ دارالسلام ط
جدید)

○ ش ۱۰۲۵ ، جلد دوم ، نسخ ۱۲۸۸ ،
۲۰۴ گ (۲۲ × ۱۵) ۲۱ سطر .
○ ش ۱۵۳۲ ، جلد اول ، نسخ ۱۲۸۸ ،
۳۵۸ گ (۲۲ × ۱۵) ۲۱ سطر .

الجواهر السنیة فی الاحادیث القدسیة (حدیث)

از : شیخ حر عاملی (۱۰۳۳ - ۱۱۰۴) کہ آنرا در ۱۰۵۶ بہ پایان رسانده است .
(ذریعہ ۵/ ۲۷۱ - مشار)

○ ش ۱۴۲۹ ف ۲ع / ۴۱۶ ، نسخ بی تاریخ ،
۲۳۰ گ (۱۸ × ۱۲) ۱۶ سطر .

جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام (فقہ)

از : شیخ محمد حسن بن شیخ باقر (حدود ۱۲۰۰ - ۱۲۶۶) کہ از سال ۱۲۲۷ تا ۱۲۵۷ بہ نگارش آن اشتغال داشته است .
(ذریعہ ۵/ ۲۷۵ - مشار)

○ ش ۳۰۲ ، طلاق تاندر ، نسخ .
۲۲۶ گ (۳۰ × ۲۰) ۳۱ سطر .

○ ش ۳۲۹ ، طہارت ، بضمیمہ بخشی از زکوۃ و تجارت
مختلف علامہ در ۱۰۵ برك ،
۲۲۴ گ (۳۰ × ۲۰) ۳۲ سطر .

○ ش ۳۶۷ ، صلوة ، ناتمام ، نسخ زمان مؤلف ،

۳۱۴ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۰ سطر .

○ ش ۳۸۶ ، متاجر ، نسخ زمان مؤلف ،

۱۹۳ گ (۲۰ × ۲۹) ۳۱ سطر .

○ ش ۳۹۹ ، زکوة و خمس و صوم ، نسخ ۱۲۶۰

۲۲۴ گ (۲۱ × ۳۰) ۲۸ سطر (۱) .

○ ش ۵۰۸ ، صلوة ، نستعلیق .

۳۱۴ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۰ سطر .

○ ش ۶۹۷ ، صلوة ، ناتمام ، نسخ ،

۱۴۶ گ (۱۵ × ۲۰) ۲۱ سطر .

○ ش ۱۲۰۶ ، تجارت ، نسخ ، با این یادداشت بر برك

نخست :

« این اجزاء در دارالایمان قم باید به دست عالیجناب فضائل

مآب علامی فهامی آخوند ملا محمد باقر الشهیر بملا آقا کوچک

سلمه الله تعالی برسد والسلام علیکم . (۲) »

۲۴۰ گ (۱۶ × ۲۳) ۲۳ سطر .

○ ش ۱۳۴۵ ، رهن ، نسخ ، به ضمیمه بخشی از شرح ارشاد

شیخ انصاری که به ضمیمه کتاب طهارت ایشان چاپ شده

است ،

۱- در این نسخه پایان تألیف کتاب خمس ۱۹ محرم ۱۲۳۱ ثبت شده ولی در

ذریعه اول محرم همان سال دانسته شده است .

۲- این نسخه توسط ورثه حاج میرزا محمد باقر خا کزاد قمی به این کتابخانه

اهداء شده است و گویا ملا محمد باقر مذکور همو باشد .

۲۰۵ گ (۲۱ × ۱۴) ۲۳ سطر.

○ ش ۱۵۰۰ ، حج ، نسخ ،

۳۰۷ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۱ سطر.

○ ش ۱۵۳۳ ، بخشی از متاجر تا پایان وصایا ، تحریر

محمد باقر بن محمد تقی القمی العطار در ۱۲۶۲ (۱).

○ ش ، بخشی از تجارت تا پایان مضاربه ،

۲۷۲ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۵ سطر.

جوهر النضید فی شرح منطق التجرید (منطق)

از علامه حلی (۶۴۸-۷۲۶) و تاریخ پایان نگارش آن ۸۷۷ می باشد .

(ذریعه ۵ / ۲۹۰-مشار)

○ ش ۹۳۹ ، نسخ ۱۰۹۵ با حواشی از « سید بشیر عفی

عنه » .

۱۷۲ گ (۱۹ × ۱۳) ۱۷ سطر.

○ ش ۱۳۰۱ ، نسخ ۱۱۰۱ ،

۱۰۰ گ (۲۴ × ۱۲) ۲۵ سطر.

○ ش ۱۴۰۵ ، نستعلیق ،

۱۴۵ گ (۲۰ × ۱۲) ۱۸ سطر.

۱- این نسخه با نسخه های دیگری از کتابهای کتابخانه محمد باقر بن محمد تقی

القمی العطار بوده و بوسیله ورثه حاج میرزا محمد باقر خا کزاد قمی در ۱۵ تیر ماه

۱۳۴۰ به این کتابخانه اهداء شده است و گویا میرزا محمد باقر خا کزاد قمی از نواده

همان ملا محمد باقر بن محمد تقی یاد شده باشد .

○ ش ۱۶۹۳ ، نسخ محمد بن معصوم بن محمد حکیم
الرضوی در ۱۰۹۱ با این یادداشت در پایان نسخه :
«صورة خط المصنف : فرغت من تسويده يوم الجمعة سادس
عشر جمادى الاولى من سنة سبع وثمانين وستمائة كتبه مصنفه
حسن بن يوسف بن مطهر الحلبي غفر الله له ولوالديه وللمؤمنين
والمؤمنات والحمد لله وحده . وانتسخه من نسخة منقولة من
خط المصنف الفقير الى الله الكريم محمد بن معصوم بن محمد
حكيم الرضوي نفعه الله به وبساير العلوم و اتفق الفراغ منه
ضحوة يوم العاشر من شهر رجب سنة احدى وتسعين بعد الالف»
۱۷۱ گ ، (۱۲ × ۱۸) ۱۷ سطر.

حاشیه بر ارشاد الاذهان علامه حلی (فقه)

از شیخ نورالدین علی بن عبدالعالی کرکی در گذشته ۹۴۰ .
آغاز موجود : «قوله في الماء اي جارياً اوساكناً والراكد اشد كراهة . . .»
انجام موجود : «وله تبرء البايع في العقد اجمالاً او تفصيلاً لا خلاف في صحة
التبري تفصيلاً»

(ذریعه ۶: ۱۵)

○ ش ۱۱۴۶ ، نسخ ، ۱۸۹ گ ، (۲۰ × ۱۵) ۱۵ سطر .

حاشیه بر الفیه شهید اول (فقه)

بنابر آنچه در ذریعه آمده است از : جواد بن شیخ علی بن عبدالعالی
ابن المحقق الکرکی .

آغاز : «الحمد لله على سوابغ نعمائه وترادف آلائه و الصلوة و السلام على

اشرف انبیاءه . . .»

انجام موجود: «قوله ورباعية مطلقة ای اطلاقاً ثلاثیا بین الظهر والعصر والعشاء». (ذریعه ۲۲:۶)

○ ش ۱۷۳۱ ، نسخ ، ۱۴۶ گ (۱۱×۱۶) ۱۲ سطر .

حاشیه انوار التنزیل بیضاوی (تفسیر)

از سعدالله بن عیسی مشهور به سعدی افندی در گذشته ۹۴۵ ، که قسمت مربوط
سوره هود تا سوره فرقان آن را در میان سالهای ۹۳۸-۹۴۱ نگاشته است .
آغاز : «سوره هود مکیه هذا قول الجمهور و عن ابن عباس رض مکیه کلها
الاقوله فلعلک . . .»

انجام : «قوله عن النبی علیه الصلوة والسلام من قرأ سورة الفرقان . . .
موضوع كما مر مراراً . تم ما يتعلق بسورة الفرقان . . .»
(کشف الظنون ۱/۱۹۱)

○ ش ۱۵۸۸ ف ۱۵/۱۱۵ نستعلیق یکشنبه ۱۵ ع ۹۸۱۱ . با
یاد داشت نام مؤلف ببرک نخست به عنوان «سعدی چلبی»
۳۲۰ گ (۱۴×۲۰) ۲۱ سطر .

حاشیه انوار التنزیل بیضاوی (تفسیر)

از : عبدالحکیم شمس الدین سیالکوتی در گذشته ۱۰۶۷ .
(ذیل کشف الظنون ۱۴۰- مشار - ذریعه ۴۲/۶)

○ ش ۲۴۳ ، نسخ محمد بن قربانعلی در ۱۲۱۴ ، از آغاز
قرآن تا آیه ۲۳۰ سوره بقره ، ۱۸۱ گ ، (۲۱×۳۱) ۲۳ سطر .

(تفسیر)

حاشیه انوار التنزیل بیضاوی

از: ابراهیم بن محمد بن عربشاه اسفراینی مشهور به عصام الدین در گذشته
۹۴۳ یا ۹۵۱ .

آغاز: «الحمد لله الذي عم بارقاد ارشاد الفرقان كل انسان . . .»
انجام موجود: ای لاقتدوا به فی اتباع الهوی صار متابعة الخطوة مثلاً فی الاقتداء»
(كشف الظنون ۱/ ۱۹۰ - ریحانة الادب ۳/ ۸۵)

○ ش ۱۵۳۷ ، نستعلیق، ۱۴۲ گ (۱۴ × ۲۱) ۲۰ سطر .

(تفسیر)

حاشیه انوار التنزیل بیضاوی

از شیخ بهائی (۹۵۳ - ۱۰۳۰) گویا فقط از سورة فاتحه تا چند آیه از بقره
نوشته شده است .

آغاز: «الحمد لله الذي جعل نسخة عالم الامكان شرحا لآيات قدرته . . .»
انجام: « قد سبق لنا كلام في هذا المقال عند اول تفسير الفاتحة فتذكره» .
○ ش ۱۵۹۶ ، نستعلیق ۱۲۳۲، همراه بخشی از انوار لتنزیل
بیضاوی در ۸۸ برگ ، ۸۱ گ (۱۷ × ۲۲) ۱۷ سطر .

(نحو)

حاشیه بهجة المرضیة فی شرح الالفیة

الفیه از ابن مالک اندلسی در گذشته ۶۷۲ و بهجة المرضیه از جلال الدین
سیوطی در گذشته ۹۱۰ و این حاشیه از رفیع بن محمد رفیع جیلانی که از شاگردان
سید بحر العلوم و صاحب ریاض بوده است .

آغاز: «الك الحمد يا من يبتدء باسمائه الشافية . . .»

انجام : «وقال الجوهرى البتوة والبناء ما ارتفع من الارض» .

(ذریعہ ۶ / ۲۹)

○ ش ۶۶۷ ، نسخ ، و ۲۰۶ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۱ سطر

حاشیہ تحریر القواعد المنطقية فی شرح الشمسیہ (منطق)

رسالہ شمسیہ از نجم الدین کاتبی قزوینی در گذشتہ ۶۷۵ و تحریر القواعد
از قطب الدین رازی در گذشتہ ۷۶۶ و این حاشیہ از میر سید شریف جرجانی در گذشتہ ۸۱۶

○ ش ۸۳۲ : نستعلیق میرزا اعلی بن محمد هادی در ۱۲۳۵

۹۶ گ (۱۴ × ۲۱) ۱۱ سطر .

○ ش ۸۳۳ ، ۱۰۰ گ (۱۴ × ۲۰) ۱۷ سطر .

○ ش ۱۱۶۹ ، نسخ محمد باقر بن استاد حسین خیاط در

۱۲۶۲ ، ۱۶۸ گ (۱۵ × ۲۲) ۱۷ سطر .

○ ش ۱۲۰۵ ، ۳۲ گ (۱۷ × ۲۲) ۱۷ سطر .

○ ش ۱۲۳۳ ، نستعلیق .

○ ش ۱۲۷۵ ، نسخ ، ۱۹۵ گ (۱۵ × ۲۳) ۱۴ سطر .

○ ش ۱۳۳۲ .

○ ش ۱۴۳۲ ، نستعلیق ۱۲۲۳ ، ۱۴۶ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۳ سطر .

○ ش ۱۴۶۳ ، نستعلیق ، ۱۲۴ ، ۱۳۰ گ (۱۲ × ۲۱) ۱۴ سطر .

○ ش ۱۴۶۵ ، نستعلیق ، ۱۱۰ گ (۱۲ × ۲۰) ۱۴ سطر .

○ ش ۱۴۶۶ ، نسخ محمود بن حاجی بابا ابن حاجی ابراهیم

خیابانی ساکن تبریز در ۱۲۳۱ ،

۱۲۵ گ (۱۳ × ۲۱) ۱۵ سطر .

○ ش ۱۶۹۸ ، نستعلیق حسنعلی بن عباسعلی در ۱۲۴۵ ،

۱۰۰ گ (۲۲ × ۱۲) ۱۶ سطر،

○ ش ۱۷۳۷ ، نسخ محمد مؤمن بن علینقی حسینی

شوستری در ۱۱۲۰،

۱۱۰ گ (۱۸ × ۱۰) ۱۹ سطر.

○ ش ۱۹۴۳ ، تحریر سده ۱۱۰ .

حاشیه بر تہذیب المنطق تمتازانی (منطق)

از : نجم الدین عبداللہ بن شہاب الدین حسین یزدی شاہابادی در گذشتہ ۹۸۱
کہ آنرا در ۹۶۷ بہ پایان رساندہ است .

(ذریعہ ۵۳/۶ - مشار)

○ ش ۹۳۷ ، ۵۱ گ (۲۲ × ۱۳) ۱۴ سطر .

○ ش ۹۳۸ ، نسخ عبداللہ نوری در ۱۰۹۴ ،

۷۲ گ (۲۱ × ۱۳) ۱۸ سطر .

○ ش ۱۲۳۶ ، نسخ حسن بن ابوصالح مشہور بہ آقا بزرگ

در ۱۲۳۶ ، ۶۵ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۵ سطر .

○ ش ۱۲۹۶ ، نسخ حیدر بن حاجی خان در ۱۲۳۹ ،

۶۵ گ (۲۲ × ۱۵) ۱۴ سطر .

○ ش ۱۴۱۰ ، نستعلیق ۱۲۷۳ ، ۵۸ گ (۱۹ × ۱۳)

۱۲ سطر .

○ ش ۱۴۵۸ ، نسخ ابوالقاسم بن عنایت اللہ حسینی در

۱۰۹۸ ، ۸۲ گ (۲۰ × ۱۴) ۱۲ سطر .

○ ش ۱۵۱۹ ، نستعلیق محمد باقر بن ابراہیم در ۱۲۲۵ ،

۶۰ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۳ سطر .

○ ش ۱۷۱۷ ، نسخ عبد الله بن میرزا محمد علی میرزائی در

، ۱۲۷۵

۵۰ گ (۱۷×۱۰) ۱۸ سطر .

○ ش ۱۷۲۰ ، نسخ حسن بن علی الموسوی در ۱۲۷۱ ،

۸۴ گ (۱۸×۱۱) ۱۶ سطر .

○ ش ۱۷۹۹ ، نستعلیق ۱۲۰۴ ، ۵۵ گ (۲۱×۱۱)

۱۷ سطر .

○ ش ۱۸۰۰ ، نسخ ۱۲۳۰ ، ۱۵۵ گ (۲۱×۱۱)

۱۲ سطر .

○ ش ۱۸۵۶ ، نستعلیق اسد الله الحسینی در ۱۲۶۱ ،

۸۲ گ (۱۸×۱۱) ۱۳ سطر .

○ ش ۱۸۵۷ ، نستعلیق علی بن ابراهیم در ۱۱۹۱ ، ۶۰ گ

(۱۶×۱۰) ۱۷ سطر .

○ ش ۱۸۶۶ ، نسخ نورالدین بن رحیم حسنی حسینی

طباطبائی در ۱۲۸۶ ، ۹۵ گ (۱۷×۱۱) ۱۱ سطر .

○ ۲۰۴۶ ، نسخ ، ۱۳۲ گ (۱۵×۱۰) ۱۱ سطر .

حاشیه بر حاشیه ملا عبد الله بر تهذیب المنطق (منطق)

از : عبد الرحیم بن حاجی ... المراغی ، همان است که بخشی از آن با چاپ

عبد الرحیم حاشیه ملا عبد الله چاپ شده است .

آغاز : « نحمدك يا من قصرت الاذهان عن تصور ثنائه وتحيرت العقول .. »

○ ش ۸۵۲ ، نسخ ۱۲۷۸ ، ۱۶۴ گ (۲۱×۱۵) ۱۶ سطر .

حاشیه بر حاشیه ملا عبد الله بر تهذیب المنطق (منطق)

از : ملا محسن بن محمد طاهر قزوینی طالقانی نگارش ۱۱۳۲ .
آغاز : « الحمد لله الذي خلق فسوى والذي قدر فهدى والذي صور فاحسن .. »
انجام : « وقد شرعت في عشر الاخير من شهر شعبان المعظم من شهر سنة ۱۱۳۲ ... »
وتم في العشر الاوسط من شهر رمضان المبارك من هذه السنة .

○ ش ۱۲۳۳ ، نستعليق ، ۷۷ گ (۲۱ × ۱۴) ۲۰ سطر .
○ ش ۲۰۱۰ ، نستعليق عابد الحسيني ، ۹۱ گ (۱۶ × ۹)
۲۲ سطر .

حاشیه بر حاشیه خطائی بر مختصر مطول (معانی و بیان)

از : نجم الدين عبدالله بن شهاب الدين يزدى شاهابادى در گذشته ۹۸۱ ، که
آنرا در ۱۷ یا ۲۷ ذیحجه ۹۶۲ به پایان برده است (به پایان نسخه این کتابخانه مراجعه
شود) .

آغاز : « حمد أل من خلق الانسان علمه البيان .. »
انجام : « والمرجو من الله تعالى حسن الخاتمة ... »
○ ش ۱۷۴۴ ، نسخ علی بن میر سید محمد حسینی و محمد
ابن محمد قاسم حسینی در ۱۰۷۶ در مدرسه صفویه اردبیل ،
۸۵ گ (۲۰ × ۱۱) ۲۱ سطر .

حاشیه بر حاشیه میر سید شریف بر شرح شمسیه (منطق)

از : ملا قره داود که از شاگردان سعد الدین تفتازانی بوده و یا از ملا داود

شیروانی که از شاگردان میرسیدشریف بوده و شاید هر دو نام مربوط به يك شخص باشد .

آغاز : « ورتبه علی مقدمة ... الخ اعلم ان المصنف قال فاشار من سعد بلطف الحق ... »

(فهرست رضویه ج ۱ ص ۱۸ و ۲۴)

○ ش ۱۷۶۸ ، نسخ شاید از ملا خلیل قزوینی ، با این یادداشتها در برگهای پایان نسخه بخط ملا خلیل قزوینی :
« من عواری الزمان لدى المحتاج خليل بن الغازي القزويني عفى عنهما »

« تاریخ داخل شدن به مشهد مقدس ۱۴ رمضان المبارک ۱۰۲۴
اللهم وفقنا للتحصيل فيه برحمتك يا ارحم الراحمين »
« تاریخ داخل شدن در قزوین در مرتبه ثالثه سه شنبه ۲۸ جمیدی -
الآخری سنه ۱۰۳۱ »

۱۱۵ گ (۱۹ × ۹) ۲۱ سطر .

○ ش ۱۷۷۸ ، ۱۵۰ گ (۱۷ × ۱۰) ۱۶ سطر .

○ ش ۱۹۹۳ ، نستعلیق محمد حسن بن علی رودباری در
۱۲۲۳ ،

۸۰ گ (۲۰ × ۱۰) ۲۵ سطر .

حاشیه بر حاشیه میرسیدشریف بر شرح شمسیه
(منطق)

آغاز : « قوله ورتبه علی مقدمة وثلاث مقالات الخ اقول : من دأب المصنفين ان يشيروا ... »

انجام : « وانت خبير بانه لو قيل كالامرین المتضایفین لكان اولی هذا آخر ما اردنا ابراده .. »

○ ش ۱۹۴۵ ، نستعلیق ۱۲۲۰ ، ۵۶ گ (۱۸×۱۱)
۲۱ سطر .

○ ش ۱۹۹۳ ، نستعلیق محمد حسن بن علی رودباری در ۱۲۲۳
بایادداشت نام کتاب به عنوان « حاشیه عماد ، داود » بر روی
جلد (۱) ،
۵۵ گ ، (۲۰×۱۰) ۲۵ سطر .

حاشیه بر روضة البهية شهيد ثانی (فقه)

از : آقا جمال الدین خوانساری در گذشته ۱۱۲۵ که کتاب طهارت آن را در
رمضان ۱۱۰۴ به پایان برده است .

○ ش ۱۱۴۲ ، صلوٰة تا کفارات حج ، نسخ ، ۱۰۶ گ
(۲۱×۱۵) ۲۱ سطر .

ش ۱۵۲۵ ، نسخ محمد بن محمد محسن مازندرانی در ۱۱۲۶
۲۰۹ گ (۲۱×۱۵) ۲۱ سطر .

حاشیه بر روضة البهية شهيد ثانی (فقه)

از : میرزا محمد بن قاسم اصفهانی معروف به دیلماج ، تاریخ پایان تألیف
اواخر ماه رمضان ۱۰۸۴ .

آغاز : « الحمد لاهله و الصلوٰة علی نبیه و آله و بعد فهذه تعلیقات . . . »

۱- سر آغاز نسخه های ماباسر آغاز حاشیه عماد که در فهرست رضویه و کشف-
الظنون نقل شده است و نیز باسر آغاز حاشیه داود که در شماره پیش معرفی شد برابر
نیست .

(ذریعه ۶/ ۹۶)

○ ش ۶۸۹ ، نسخ رمضان علی بن محمد علی دارانی در
۱۰۸۴ از روی نسخه اصل ، با یادداشت تملک و مهر حاج ملا
احمد نراقی بر برگ نخست ،

۱۵۱ گ (۲۴ × ۱۸) ۲۴ سطر .

حاشیه بروضة البهية شهيد ثانی (فقه)

آغاز : فی المسألة العاشرة من مسائل اللواحق من كتاب الرهن . . .
انجام : كتاب الخمس .

○ ش ۳۰۷ ، نستعلیق سده ۱۳ گویا از مؤلف ، ۲۲۴ گ
(۲۳ × ۱۸) ۲۱ سطر .

حاشیه بروضة البهية شهيد ثانی (فقه)

نگارنده اش شناخته نشد ، از حدائق و ریاض و از تألیف دیگر خود به نام
«الشرح علی الجامع الکافی لهدایة الانام» که گویا شرح کافی کلینی باشد نام می برد .
آغاز موجود : «و لو نقصت بالولادة ضمن نقصها مضافا الى ما تقدم من
الامور المذكورة . . .»

انجام : «تم كتاب المساقات ویتلوها الجزء الثاني .»

○ ش ۶۰ ، نسخ ۱۲۲۶ ، تجارت تا پایان مزارعه و مساقات ،
با یادداشت تملک مجدالدین نراقی (نواده ملا احمد نراقی)
در ۱۳۲۸ ،

۳۲۰ گ (۳۳ × ۲۲) ۲۵ سطر .

(فقه)

حاشیه بر ریاض المسائل

ریاض المسائل (شرح کبیر) از سید علی طباطبائی کربلائی است . نگارنده این حاشیه شناخته نشد .
آغاز: «قوله مطلقای الماء المطلق بجميع اقسامه قوله فلا یعمان غیره ای من میاه الارض . . .»

انجام صلوة : «...قوله قضاها ای اتی بها فالقضاء بمعنی اللغوی»
○ ش ۶۵۶ نستعلیق ۱۳۰۳ ، برخی از مباحث اصول فقه
در ۵۰ برگ ضمیمه این نسخه است ، ۱۳۲ گ (۱۲×۱۷) ۲۰ سطر.

(فقه)

حاشیه بر شرایع الاسلام

از محقق ثانی شیخ نورالدین علی بن حسین بن عبدالعالی کرکی در گذشته ۹۴۰ .
آغار : « اما بعد فهذه فوائد مهمة علقها علی کتاب شرایع الاسلام . . . »
انجام : «وبملاحظة شیء آخر یكون عبادة و الحمد لله رب العالمین»
(ذریعه ۱۰۷/۶)

○ ش ۱۴۱۸ نسخ سده ۱۱ و ۱۲ ، ۱۳۵ گ (۱۲×۱۸) ۲۱ سطر .
○ ش ۱۹۶۴ ، نسخ اسماعیل بن محمد جزائری خاقانی در
۱۰۰۹ ، ۲۳۵ گ (۱۱×۱۹) ۱۸ سطر .

(فلسفه)

حاشیه بر شرح اشارات خواجه طوسی

از : آقا حسین بن جمال الدین خوانساری (۱۰۱۶-۱۰۹۸) که آنرا در ۱۰۷۱
به پایان برده است .

آغاز: «المحاكم قد عرفت فيما سبق ان الاشارة الى آخره اى الحكم المصدر بها .»
(ذریعه ۶/ ۱۱۰)

○ ش ۱۶۷۷ ، نستعلیق ۱۱۲۴ ،
۲۹۷ گ (۱۲×۱۸) ۱۷ سطر .

حاشیه بر شرح تجرید قوشچی (کلام)

از : ملا عبدالرزاق لاهیجی در گذشته ۱۰۷۲ .
حاشیه کوتاهی است بر بخش جواهر واعراض شرح تجرید قوشچی که آنرا
پس از حاشیه مفصل خود نگاشته است .

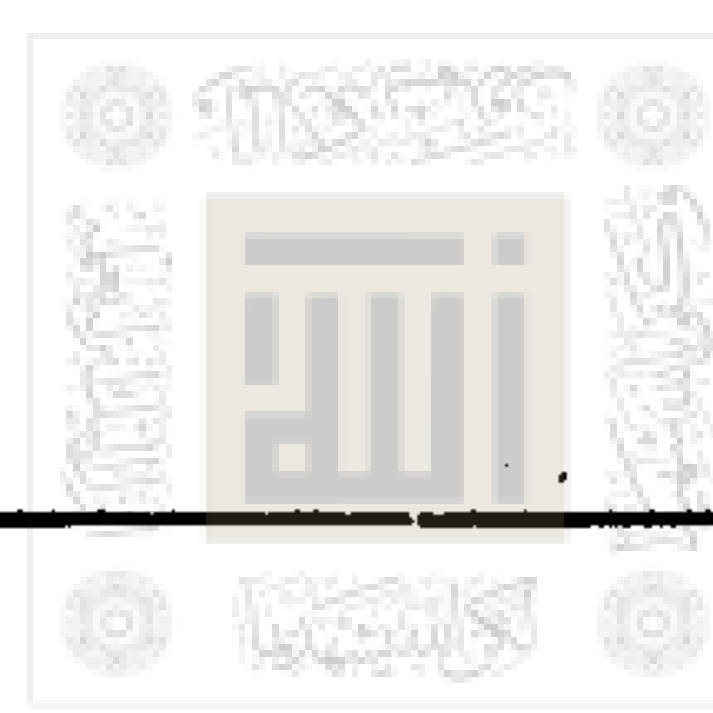
آغاز : «یا من تقدس ذاته عن مشابهة الجوهر و العرض . . .»
انجام : «ممالا مجال ان یرتاب فی استحالته»

○ ش ۱۲۴۴ ، نستعلیق ۱۲۴۳ ، ۷۷ گ (۱۵×۲۰)
۱۹ سطر (۱) .

○ ش ۱۹۳۲ ، نستعلیق محمد ابراهیم بن محمد سعید حسینی
در ۱۱۵۱ ،

۴۹ ، گ (۱۰×۱۶) ۱۷ سطر .

(۱) کتابی در ۳۰ برگ ضمیمه این نسخه است که مؤلف و نام آن شناخته نشد و
گویا حاشیه ای بر شرح تجرید باشد .

حاشیه بر شرح تجرید قوشچی (کلام)

از : ملا میرزا جان باغنوی شیرازی در گذشته ۹۹۴
این حاشیه فقط شامل بخش جواهر و اعراض است .
آغاز : «فناسب .. حاصل وجه المناسبة انه لما كان وجود ...»
انجام موجود : « قوله مما منه و ما اليه قد يتحدان محلا المراد من المحل
الذات .. »

(فهرست دانشگاه ۳: ۲۳۴)

○ ش ۱۷۸۹، ف ع ۱/ ۳۱۲، نستعلیق ۶۴، گ (۱۲ × ۱۸)
۱۷ سطر .

حاشیه بر شرح تجرید قوشچی (کلام)

حاشیه قدیم ملا جلال دوانی است .
آغاز موجود : « سواء كانت معقولات اولي او ثواني اه اذا قيل بوجود
المهية ... »

انجام : « والمائل يحركها بالحركة الشرقية تم بالخير والسلام »
(فهرست مجلس ۵: ۱۲۰)

○ ش ۱۴۶۲، نستعلیق ۱۹۲، گ (۱۳ × ۲۰) ۱۷ سطر .

حاشیه بر شرح تجرید قوشچی (کلام)

از : صدرالدین محمد دشتکی در گذشته ۹۰۳ که بر شرح تجرید دو حاشیه

دارد و نسخه مورد گفتگو حاشیه دوم است که مقداری از آن با شرح تجرید چاپ ۱۳۸۵ به چاپ رسیده است .

آغاز موجود : « وفيه بحث اذلا نسلم ان ليس في ذلك اثبات معنى ثالث قطعاً .. »

انجام : « وتابعه المصنف وقال والغاية علة لما هيتهها »

○ ش ۱۰۸۸ ، نستعلیق سده ۱۱ ، آغاز افتاده و تا پایان مقصد اول را دارد ، ۱۹۷ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۳ سطر .

حاشیه بر شرح تجرید قوشچی و بر حاشیه قدیم دوانی بر آن (کلام)

از : آقا حسین خوانساری (۱۰۱۶ - ۱۰۹۸) که آنرا در پنجم ربیع الآخر ۱۰۶۴ به پایان رسانده است .

آغاز موجود : « قوله ولا مجال لتوهمه في صورة الزيادة .. »

انجام : « بان يقال البرودة مقارنة لمعلول السقمونيا الذي هو اسهال الصفراء فينسب علتها اليها بالعرض ... »
(ذریعه ۶ : ۱۱۴)

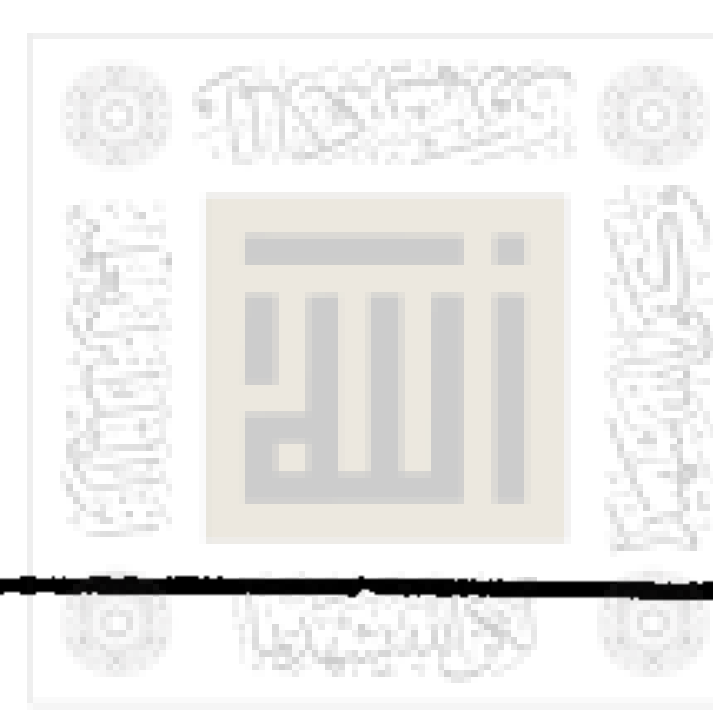
○ ش ۱۰۴۲ ف ۱۶ / ۳۰۶ ، نستعلیق محمد بن ابوالحسن اصفهانی در سه شنبه ۱ صفر ۱۰۹۳ ،
۳۴۲ گ (۱۳ × ۲۵) ۲۱ سطر .

حاشیه بر شرح حکمة العین (کلام)

حکمة العین از کاتبی قزوینی در گذشته ۶۷۵ و شرح آن از ميرك بخاری (سده

هشتم) و این حاشیه از ميرزا محمد بن حسن شیروانی در گذشته ۱۰۹۸ ،

آغاز موجود : « من الصفة والموصوف والعرض والمعرض ... »

انجام : « وعلى تقديرين يحصل الاستغناء عن العكس الذي ارتكبه الشارح » ،
(مقدمه ایضاح المقاصد چاپ دانشگاه)

○ ش ۲۰۳۳ (ف ۱ع / ۳۰۷) نستعلیق ج ۱-۱۲۲۳ ،
۹۲ گ (۱۵×۱۰) ۱۶ س .

حاشیه بر شرح عضدی (اصول فقه)

حاشیه ای است بر شرح عضدی بر مختصر الاصول حاجبی ، از ملا میرزا جان
باغنوی شیرازی در گذشته ۹۹۴ .

آغاز : « ومن لطف الله تعالى احداث الموضوعات اللغوية .. »
انجام : « كانه قال جميع احكامي مرفوعة عنكم حتى معرفة هذا الحكم »
(كشف الظنون ۲ / ۱۸۵۳ - ذریعه ۶ / ۱۲۹)
○ ش ۱۳۱۳ ، نستعلیق ۱۰۶۱ ، ۲۵۸ گ (۲۳×۱۳)
۲۴ س .

○ ش ۱۸۵۰ ، نسخ ، ۲۵۰ گ ، (۱۹×۱۱) ۲۳ س .

حاشیه بر شرح عضدی و بر حاشیه ملا میرزا جان بر آن (اصول فقه)

از : آقا جمال الدین بن آقا حسین خوانساری در گذشته ۱۱۲۵ که این حاشیه را
در سال ۱۰۷۰ نگاشته است .

آغاز : « الحمد... قوله في الحاشية انما قال لظاهره الخ وايضاً على تقدير ان... »
انجام : « وصلى على رسولنا افضل الصلوات... »
(ذریعه ۶ / ۱۳۰ - فهرست آستان قدس جلد ۶)

○ ش ۵۱۳ ، نسخ زمان مؤلف آغاز و انجام افتاده ، ۱۵۵ گ

(۱۷×۲۴) ۲۱ س .

○ ش ۱۳۴۸ ، نستعلیق علی اکبر بن محمد باقر در ۱۱۸۳ ،
از میان ناقص است و متفرقاتی از فقه و اصول و فلسفه همراه
آن است ،

۳۹ گ (۲۱×۱۵) ۲۳ س .

حاشیه شرح عضدی (اصول فقه)

حاشیه و شرحی است بر شرح عضدی بر مختصر الاصول حاجبی از : سعد-
الدین تفتازانی در گذشته ۷۹۲-۷۹۳ که به شرح الشرح معروف است و در ۷۷۰
نگارش آن به پایان رسیده است .

○ ش ۱۰۴۱ ، نسخ احمد بن علی خونساری در ۱۲۳۳ ،
۲۰۰ گ (۲۴×۱۲) ۲۶ س .

حاشیه شرح مطالع (منطق)

مطالع الانوار از سراج الدین محمود بن ابی بکر ارموی در گذشته ۶۸۹ و
شرح آن از قطب الدین رازی در گذشته ۷۶۶ و این حاشیه از میرسید شریف جرجانی
در گذشته ۸۱۶ .

○ ش ۱۶۹۴ ، نسخ ، ۱۸۰ گ (۱۸×۱۱) ۱۶ س .

○ ش ۱۷۱۲ ، نستعلیق ، ۸۶ گ (۲۱×۱۰) ۱۸ س .

حاشیه شرح هدایة الحکمة (کلام)

هدایة الحکمة از اثیرالدین ابهری در گذشته حدود ۶۶۰ و شرح آن از قاضی
کمال الدین میر حسین میبدی در گذشته ۹۱۱ و این حاشیه از سید فخرالدین محمد

بن حسین حسینی (سده دهم) که آنرا در ۹۲۸ به بیان رسانده است .
آغاز: « الحمد لله رب العالمین العلیم الحکیم و الصلوة علی محمد المبعوث
بالخلق العظیم... »

(ذریعه ۱۳۹/۶ - فهرست رضوی ۱/۳۶)

○ ش ۱۴۹۴، نستعلیق ۱۲۴۰، ۸۹ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۹ س
○ ش ۱۷۷۲، نستعلیق ۱۰۱۶، ۱۹۳ گ (۱۰ × ۱۸) ۲۰ س.

حاشیه بر عدة الاصول شیخ طوسی (اصول فقه)

از: ملا خلیل قزوینی (۱۰۰۱-۱۰۸۹). نگارنده ذریعه از ریاض العلماء نقل
می کند که چون مؤلف در طول عمر در این حاشیه دخل و تصرف می کرده است
نسخه های آن با هم بسیار فرق دارند .

(ذریعه ۱۴۸/۶)

○ ش ۱۸۸۲، نستعلیق ۱۰۶۰، ۱۳۳ گ (۱۳ × ۱۹) ۱۵ س.

حاشیه بر فرائد شیخ انصاری (اصول فقه)

تاریخ پایان نگارش آن ۱۳۰۴ می باشد
آغاز: « قوله الملتفت الى الحكم الشرعی العملی... واعلم انافی مقصد الاول... »
انجام: « قوله هذا كله فی تعارض ضرر المالك و ضرر الغير... وقد فرغ مؤلفه... »

○ ش ۳۴۰، نستعلیق ۱۷۰ گ، (۱۹ × ۲۴) ۲۰ س.

حاشیه بر فرائد شیخ انصاری (اصول فقه)

از حاج آقا رضا همدانی در گذشته ۱۳۲۲، که آنرا در ۱۳۰۶-۱۳۰۸ نگاشته است.

(ذریعه ۶/ ۱۵۷ - مشار)

○ ۸۸۷، نسخ عبدالحسین بن الشیخ عباس الدشتی الحائری

در ۱۳۱۳-۱۳۱۸ ،

۱۱۰ گ (۲۰ × ۱۵) ۲۸ س .

(اصول فقه)

حاشیه بر فرائد شیخ انصاری

نگارنده آن شناخته نشد از پدرش به عنوان «الوالد العلامة» یاد میکند
آغاز : «قوله (ره) اعلم ان المكلف ... اه قد يقال أن تخصيص ذلك بالمكلف
غير مستقيم ...»

انجام موجود : «قوله المقصد الثاني في الظن ..»

○ ش ۵۸۴، نسخ ، ۴۰ گ (۱۷ × ۲۶) ۲۰ س .

(اصول فقه)

حاشیه بر فرائد شیخ انصاری

از چند جای آن برمی آید که مؤلف آن محمود نام داشته و در ذریعه حاشیه ای
بر فرائد از شیخ محمود بن محمد ذهاب الظالمی النجفی در گذشته ۱۳۲۵ که تاریخ
پایان تألیف آن ۱۲۹۵ بوده یاد می کند .
آغاز بحث براءت : «قوله المكلف . . . قد يقال بان الاولى التعبير بالمجتهد
دون المكلف ...»

انجام موجود : «قوله : لان المدعى فيما نحن فيه هو انقطاع العمل الخ ..

هذا هو الوجه الصحيح في الايراد»

(ذریعه ۶ : ۱۶۱)

ش ۱۲۰۴ ، نسخ ، ۲۵۵ گ (۱۷ × ۲۲) ۱۸ س .

حاشیه بر الفوائد الضیائیہ (نحو)

کافیہ از ابن حاجب نحوی در گذشتہ ۶۴۶ و شرح آن به نام الفوائد الضیائیہ از عبدالرحمن جامی در گذشتہ ۸۹۸ و این حاشیہ از عصام الدین اسفراینی در گذشتہ ۹۴۳ .
آغاز : « یا هادیا لسالك مسالك محامدك .. »

○ ش ۱۲۰۵ ، نستعلیق ، ۹۰ گ (۱۷ × ۲۲) ۱۷ س .

○ ش ۱۸۱۸ ، نستعلیق بی نقطه محمد سعید بن بابان حان

السرعانی در ۹۹۷ ، ۱۴۰ گ (۱۲ × ۱۸) ۲۳ س .

○ ش ۱۹۶۳ ، نستعلیق ، ۱۶۵ گ (۱۲ × ۱۸) ۲۱ س

حاشیه بر الفوائد الضیائیہ (نحو)

از : سید نعمت الله جزائری (۱۰۵۰-۱۱۱۲) .

ش ۱۲۳۳ ، نستعلیق .

○ ش ۱۶۵۱ ، نسخ ۱۲۲۸ ۱۰۶ گ (۱۱ × ۲۲) ۲۴ س .

حاشیه بر الفوائد الضیائیہ (نحو)

از: عبدالغفور لاری شیرازی در گذشتہ ۹۰۵ یا ۹۱۲ و از شاگردان عبدالرحمن جامی نگارنده متن .

آغاز موجود : « لانه لایجوز حذف احد مفعولی باب حسبت ... »

انجام : « لانه اذا اعرب منع الصرف فلا یکسر » .

(ریحانة الادب ۳ / ۸۶)

○ ش ۱۹۷۷ ، نستعلیق اسماعیل بن محمد الکاتب شیرازی

در ۱۰۳۳ ، ۹۶ گ (۸ × ۱۹) ۲۲ س .

(تفسیر)

حاشیه کشف زمخشری

از : میرسید شریف جرجانی در گذشته ۸۱۶ .

(کشف الظنون ۲ / ۱۴۷۹)

○ ش ۱۱۴۲ ، نسخ سید محمد بن سید حیون بن سید نعمت الله

ابن سید حیون بن سید خندبره بن سید بریره بن سید سلطان

حسن اشکری (عین کلمات ضبط شد) ،

۱۶۰ گ (۱۳ × ۳۰) ۲۲ س .

○ ش ۱۸۵۳ ، نستعلیق ۱۰۵۴ ، ۱۹۷ گ (۱۲ × ۱۹) ۱۸ س .

(فلسفه)

حاشیه بر المحاکمات بین شرحی الاشارات

المحاكمات از قطب الدین رازی در گذشته ۷۶۶ و این حاشیه از ملا میرزا جان

با غنوی شیرازی در گذشته ۹۹۴

آغاز: «قال المحقق بل يكفى فى اثباته اما مجرد ملاحظة تصوراته او النظر السابق...»

انجام : «هذا ما تيسر لى فى... شرح الشرح وبيان ما وقع فيه من الجرح...»

(مشار : ۸۱۰)

ش ۵۹۶ ، نستعلیق محمد بن شاه ولی در ۱۰۷۰ ، شامل طبیعیات

والهیات ، بایادداشت تملك فرهاد میرزا در ۱۳۰۴ بر برگ نخست

۱۷۵ گ (۱۳ × ۲۴) ۲۶ س .

○ ش ۱۲۵۱ (ف ع / ۳۱۳) نستعلیق . با حواشی از آقا حسین

خوانساری ، ۱۶۶ گ (۱۲ × ۲۴) ۲۰ س .

حاشیہ بر مختصر مطول (معانی بیان)

از: احمد بن یحیی بن محمد الحفیدی در گذشته ۹۱۶ و از نوادگان سعد الدین تفتازانی مؤلف متن، تاریخ نگارش ۸۸۶.
آغاز: «قوله نحمدك انما اختار الحمد على الشكر مع ان المتبا در من العبارة ان المحمود عليه هنا نعمة اشراح الصدر و تنوير القلب...»
انجام: «اعلى الله سبحانه در جتهم في دار السلام الى يوم البعث والقيام واستخرجت كثيراً منها بقريحتي القريحة وفكري الجريحة على شرح التلخيص المسمى بالمختصر في فن المعاني والبيان المنسوب الى جدی لازال كاسمه المسعود سعيداً في الجنان والحمد لله... واصحابه الكرام».

(فهرست رضوی ۱۸/۳ - كشف الظنون ۱/۴۷۶ - ریحانة الادب ۲/۳۷۷)
○ ش ۹۶۳، نستعلیق ۱۲۵۳، ۱۱۷ گ (۱۴ × ۱۹) ۱۹ س.

حاشیہ بر مختصر مطول (معانی و بیان)

از نظام الدین عثمان الخطائی (الخطابی) در گذشته ۹۰۱،
(كشف الظنون - مشار)

○ ش ۱۷۵۰، نستعلیق ۱۱۱۹،
۹۳ گ (۱۰ × ۱۹) ۱۵ س.
○ ش ۱۸۵۴، نسخ، ۱۲۵ گ (۹ × ۱۹) ۱۵ س.
○ ش ۱۹۰۳، نسخ شیر علی در ۱۲۳۸، ۸۲ گ (۸ × ۱۵)
۱۷ س.
○ ش ۱۹۴۶، نسخ شمس الدین بن اسماعیل در ۱۰۶۰ -

۱۰۷۰ ، ۸۸ گ (۱۲ × ۱۹) ۱۸ س.

○ ش ۱۹۶۷ ، نستعلیق محمد علی در ۱۲۳۶ ،
۹۷ گ (۲۰ × ۱۱) ۱۴ س.

حاشیه بر مختصر نافع (فقه)

المختصر النافع از محقق حلی در گذشته ۷۶ و این حاشیه از محقق ثانی شیخ
نورالدین علی بن عبدالعالی کرکی در گذشته ۹۴۰ .
آغاز : الحمد لله و الصلوة علی محمد وآله و بعد فهذه فرائد علقتها علی
کتاب ...»

انجام موجود : «قوله وقتها مابین الزوال ..»
(ذریعه ۶: ۱۹۴- فهرست رضوی ۲: ۵۲)

○ ش ۱۶۷۲ ، نستعلیق سده ۱۱ ،
۵۱ گ (۱۷ × ۱۱) ۱۵ س.

حاشیه بر مطول تفتازانی (معانی، بیان)

تلخیص المفتاح از خطیب دمشق در گذشته ۷۳۹ و دو شرح آن معروف به مطول
و مختصر مطول از سعدالدین تفتازانی در گذشته ۷۹۲ و این حاشیه از میرسید شریف
جرجانی در گذشته ۸۱۶ .

○ ش ۷۶۸ ، نستعلیق ۱۲۴۰ ، ۱۱۵ گ (۱۵ × ۲۲)
۱۹ س.

○ ش ۸۵۹ ، نسخ ، ۱۰۶ گ (۱۴ × ۲۱) ۲۲ س.
○ ش ۱۷۱۵ ، نستعلیق ، ۱۲۵ گ (۱۰ × ۲۱) ۲۳ س.

- ش ۱۸۳۸ ، نستعلیق ، ۱۷۵ گ (۱۲ × ۱۹) ۱۶ س .
- ش ۱۸۹۹ ، نسخ محمد بن شیخعلی در ۱۲۲۵ ،
- ۱۹۰ گ (۱۰ × ۱۶) ۱۵ س .

(معانی و بیان)

حاشیه بر مطول تفتازانی

- از: حسن بن محمد بن شاه فناری رومی چلبی در گذشته ۸۸۶ .
- ش ۴۶ ، نستعلیق اسدالله در ۱۲۶۳ ،
- ۱۴۰ گ (۲۲ × ۳۶) ۲۹ س .
- ش ۴۸۴ ، نستعلیق عبداللہ بن حسین حسینی در ۱۲۳۷ ،
- ۱۹۰ گ (۱۴ × ۲۵) ۳۱ س .
- ش ۱۲۶۳ ، نسخ ، با یادداشت تملک حسن بن محمد
- العمری العاملی در ۱۱۸۶ ، ۱۵۳ گ (۱۴ × ۲۵) ۲۱ س .
- ش ۱۲۶۴ ، نستعلیق ، ۲۰۶ گ (۱۳ × ۲۵) ۲۴ س .
- ش ۱۲۶۵ ، نستعلیق سید صادق ولد میرزین العابدین
- بهاءالدوله در ۱۲۳۹ ،
- ۲۱۷ گ (۱۴ × ۲۶) ۲۶ س .

(معانی و بیان)

حاشیه بر مطول تفتازانی

- از : نظام الدین عثمان الخطائی (الخطابی) در گذشته ۹۰۱ .
- آغاز : « اللهم لك الحمد والمنة وعلى رسولك وآله واصحابه الصلوة و

التحية .. »

- ش ۱۸۳۳ ، نستعلیق ، ۱۴۵ گ (۲۰ × ۱۰) ۱۸ س .
○ ش ۱۸۳۹ ، نستعلیق سده نهم و دهم ، ۷۵ گ (۱۷ × ۱۳)
۲۱ س .
○ ش ۱۹۰۰ ، نسخ احمد بن حاج علی خوانساری در ۱۲۲۰ ،
۱۵۸ گ (۱۵ × ۱۱) ۱۶ س .

حاشیه بر معالم الاصول (اصول فقه)

- از : ملا میرزای شیروانی (۱۰۲۴ - ۱۰۹۹) .
○ ش ۸۴۵ ، نستعلیق ۱۲۳۶ ، ۶۱ گ (۲۰ × ۱۵)
۲۳ س .
○ ش ۱۱۳۴ ، نسخ ، ۱۰۰ گ (۲۱ × ۱۴) ۱۹ س .
○ ش ۱۴۰۱ ، نسخ ۱۲۷۰ ، ۱۵۷ گ (۲۱ × ۱۱) ۱۷ س .
○ ش ۱۵۸۹ ، نستعلیق محمد جعفر در ۱۲۳۴ ، ۱۳۶ گ
(۲۰ × ۱۴) ۱۵ س .
○ ش ۱۶۱۹ ، نسخ ملا محمد علی تویسرکانی در ۱۲۳۴ ،
۱۳۳ گ (۲۱ × ۱۱) ۱۸ س .
○ ش ۱۶۸۱ ، نستعلیق ۱۱۱۴ ، ۱۱۸ گ (۱۸ × ۱۲)
۱۶ س .
○ ش ۱۷۲۹ ، نسخ حسن بن ابی الحسن الحسینی در ۱۲۵۲ ،
۱۶۲ گ (۱۵ × ۱۰) ۱۴ س .

حاشیه بر معالم الاصول

(اصول فقه)

از : میر سید حسین بن رفیع الدین مرعشی ، خلیفه سلطان و سلطان العلماء
(۱۰۰۰-۱۰۶۴) .

○ ش ۱۵۸۷ ، نستعلیق حسن بن ملاعلی خویینی در ۱۲۴۴ ،
۳۲ گ (۲۱ × ۱۴)

○ ش ۱۸۶۱ ، نستعلیق ۱۱۸۶ ، ۷۲ گ (۱۶ × ۱۰)
۱۷ س .

○ ش ۱۸۶۳ ، نستعلیق ۱۲۴۳ ، ۵۰ گ (۱۶ × ۱۰) ۱۸ س .
○ ش ۲۰۲۸ ، نستعلیق محمد اردبیلی در ۱۲۴۳ ، ۸۰ گ
(۱۵ × ۱۰) ۱۷ س .

حاشیه بر معالم الاصول

(اصول فقه)

از : ملا محمد صالح مازندرانی در گذشته ۱۰۸۶ و این حاشیه را در جوانی
نگاشته است .

○ ش ۶۹۱ ، نستعلیق عبدالله بن امام در ۱۲۵۵ ،
۱۷۵ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۶ س .
○ ش ۱۵۲۱ ، نسخ ۱۲۲۳ ، ۱۵۵ گ (۲۲ × ۱۵)
۱۷ س .

○ ش ۱۵۶۹ ، نستعلیق محمد رضی بن ملا محمد کریم
اشتہاردی در ۱۲۶۵ ، ۹۵ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۰ س .
○ ش ۱۵۸۷ ، نستعلیق حسن بن ملاعلی خویینی در ۱۲۴۴ ،
۹۵ گ (۲۱ × ۱۴) ۲۳ س .

○ ش ۱۶۸۵ ، نستعلیق مرتضی در ۱۱۱۹ ، ۱۷۴ گ
(۱۲×۱۸) ۱۵س.

الحبل المتین فی احکام الدین (فقہ)

از : شیخ بهائی (۹۵۳ - ۱۰۳۰) که آنرا در جمعه ۱۸ شوال ۱۰۰۷ به پایان رسانده است .

○ ش ۴۸۰ ، نسخ سده ۱۱ ، ۱۹۰ گ (۱۴×۲۵) ۱۵س.

الحدائق الناضرة فی احکام العترة الطاهرة (فقہ)

از : شیخ یوسف بن احمد بحرانی ۱۱۰۷-۱۱۸۶ .

○ ش ۶۵ ، نسخ ، بیع نا تمام ، ۵۰ گ (۲۱×۳۴)
۳۱ س .

○ ش ۷۹ ، نسخ ، طهارت ، ۲۸۶ گ (۲۱×۳۰)
۲۲ س .

○ ش ۱۹۰ ، نسخ باقر بن محمد خراسانی در ۱۲۴۰ ، زکوة
ونخمس وصوم ، ۲۰۶ گ (۲۱×۳۰) ۲۹س .

○ ش ۲۳۰ ، نسخ ، طهارت و بیع تا و کالت ، ۲۴۷ گ
(۲۰×۳۰) ۳۱س .

○ ش ۲۳۶ ، نسخ ، صلوة (نا تمام) ، ۱۴۶ گ (۲۱×۳۰)
۳۴ س .

○ ش ۱۱۸۳ ، نستعلیق نجف علی در ۱۲۶۱ ، بیع (نا تمام)
۲۷۶ گ (۱۵×۲۰) ۱۸س .

○ ش ۱۱۸۴ : نستعلیق نجف علی در ۱۲۶۱، صوم، ۱۹۸ گ

(۱۵ × ۲۰) ۱۸ س .

○ ش ۱۱۸۵ ، نستعلیق ، صلوٰة ، ۳۹۸ گ (۱۵ × ۲۰)

۱۸ س .

(فقه)

حديقة المؤمنين

شرحی است بر مختصر نافع محقق حلی معروف به شرح صغیر از نگارنده
ریاض المسائل (شرح کبیر) سید علی طباطبائی (۱۱۶۱-۱۲۳۱) که آنرا در ۱۲۰۴ به
پایان برده است .

(ذریعه ۳۸۹ و ۱۳: ۳۶۰-ریحانة الادب ۲: ۴۲۸)

○ ش ۲۷۸ : نسخ اسدالله بن کربلائی تقی مازندرانی در

۱۲۳۸ ، ۳۲۰ گ (۱۸ × ۲۸) ۲۰ س .

○ ش ۶۰۲ ، نسخ میرحیدر در ۱۲۴۴، ۲۱۳ گ

(۱۷ × ۲۷) ۲۱ س .

○ ش ۱۰۵۵ ، نسخ ، ۲۱۲ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۹ س .

○ ش ۱۱۷۲ ، نسخ ، ۱۱۰ گ ، (۱۵ × ۲۰) ۱۹ س .

(اخلاق)

الحقائق

از : ملا محسن فیض (۱۰۰۷-۱۰۹۱) که آنرا در ۱۰۹۱ (برابر « ختمنا ») به

پایان رسانده است .

(ذریعه ۲۸/۷-مشار)

○ ش ۱۶۳۹ ، نسخ ابوالحسن بن محمد حکیم رضوی در

۱۱۱۵ ، ۱۵۹ گ (۱۹ × ۵) ۱۷ س .

○ ش ۱۷۹۸ ، نسخ محمد تقی در ۱۱۰۰ از روی نسخه ای
که مؤلف برای فرزندش « محمد المدعو باحمد » نوشته بوده
است بایادداشت تملك محمد باقر حسینی اصفهانی مولداً و
مسکنا که آنرا در ۱۱۳۰ در کاشان خریده بوده است (۱) ،
۱۳۶ گ (۲۰ × ۱۳) ۱۹ س .

حقائق اسرار الطب (طب)

از : مسعود بن محمد سنجرى طبیب
(ذریعه ۷ : ۲۹ - فهرست رضوی ۳ : ۲۵۴ - فهرست دانشکده پزشکی :
۱۶۸) .

○ ش ۲۰۱۶ ، ناتمام ، بدون تاریخ ، با یادداشتی مورخ
۱۱۷۷ در کناره یکی از برگهای آن ، ۷۰ گ (۱۷ × ۹)
۹ س .

حقائق الاصول (اصول فقه)

از : ملا عبد الرحیم بن علی اصفهانی نجف آبادی زنده در ۱۲۸۶ و از شاگردان
شریف العلماء .
(ذریعه ۷ / ۳۰ - مشار)

○ ش ۱۶۲ ، نسخ ۱۲۸۰ ، ۱۳۶ گ (۳۰ × ۲۱) ۲۶ س .

۱- شاید بهاء الدین محمد باقر مختاری باشد .

الحكمة المتعالية

(فلسفه و کلام)

از : ملاشمسای گیلانی در گذشته میان ۱۰۶۰ - ۱۰۶۴ که این کتاب را چنان که از متن آن برمی آید پس از درگذشت ملا صدرا (در گذشته ۱۰۵۰) می نگاشته است .

آغاز : « الحمد لله فاطر العالیات وخالق السافلات و رابط السفلیات بالعلویات ... »

انجام موجود : « فصل اعلم ان المشهور بین الجمهور ان المتضادين معتبر فیهما صحة تعاقبهما علی موضوع واحد بعینه ... »

نگارنده بامروری کوتاه به این نسخه ، یادداشت هائی برداشته که برای آشنائی بیشتر با کتاب نقل می شود :

در برگ ۱۵ ، از کتاب « مختار الانظار فی الحکمة الالهیه » خود یاد می کند .

در حاشیه برك ۶۹ آمده است : « المعترض هو الفاضل المرحوم صدر الدين محمد الشيرازي تلميذ ثالث المعلمين رضي الله عنهما منه سلمه الله »

در برك ۷۵ ، از حاشیه خود بر حاشیه قدیمه دوانی بر شرح جدید تجرید یاد می کند .

در برك ۸۳ ، از حاشیه خود بر شرح شمسیه و حاشیه میرسید شریف بر آن نام می برد .

در حاشیه برك ۹۱ ، این جمله هست : « المعترض هو الفاضل الزكي ابو الحسن الكاشي »

در برك ۹۸-۱۰۱ ، رساله « اثبات واجب » قدیم را آورده است .

در برك ۱۱۸ ، از رساله « ارکان الايمان » ابو الحسن الكاشي نام برده و مطلبی

نقل می کند .

دربرك ۱۴۲ - ۱۴۴ ، بخشی از یکی از رساله های فارسی خواجه طوسی را آورده است .

در برك ۱۹۰ - ۱۹۱ ، داستانی از شواهد النبوه جامی به فارسی نقل کرده است .

دربرك ۲۳۴ می نویسد : « قال الاستاد قدس الله روحه فی اوائل کتاب تقویم-الایمان .. »

دربرك ۱۵۰ تا ۲۴۶ ، بطور گسترده درباره امامت و اثبات خلافت بلا فصل علی علیه السلام بحث شده و پس از پایان آن بحث به دنباله مطلب برك ۱۵۰ بازگشت شده است .

در برك ۲۶۴ - ۲۶۶ . بخشی از کتاب اخلاق ناصری خواجه طوسی را به فارسی نقل کرده است .

دربرك ۲۷۵ - ۲۷۸ ، نیز بخشی از همان کتاب را آورده است .

دربرك ۳۵۰ و غیره از تقدیسات میرداماد نام برده و از او به عنوان «الاستاد الحکیم الحقانی الربانی قدس سره » یاد کرده است .

(ذریعة ۵ : ۲۹۵ و ۵۹:۷ فهرست دانشگاه ۳: ۱۳۶ مقالة احوال و آثار شمسا در مجموعه مقالات و سخنرانی ها - نشریه مؤسسه مطالعات اسلامی وابسته به دانشگاه مک گیل کانادا)

○ ش ۸۶۷ ف ع ۱/ ۳۱۹ نستعلیق زمان مؤلف ، ۳۸۳ گ
(۱۳×۲۳) ۲۲ س .

(فلسفه)

حل مشکلات الاشارات

شرح اشارات ابن سینا است از خواجة طوسی (۵۹۷-۶۷۲) که در اواسط صفر ۶۴۴ آنرا به پایان رسانده است .

(ذریعه ۷/۷۵-مشار)

○ ش ۵۷۴ ، نستعلیق اسد بن حسن بیک تربتی در ۱۰۸۹
۳۰۷ گک (۱۵ × ۲۴) ۱۷ س .

○ ش ۵۹۱ ، نستعلیق ملا محمد بن حاج محمود لاری
معروف به سلار در ۱۰۵۹ ،
۳۲۶ گک (۱۴ × ۲۶) ۲۳ س .

(اخبار)

حلیة الابرار فی احوال محمد وآله الاطهار

دارای ۱۳ منہج در احوالات رسول اکرم و ائمه اطهار ، از سید هاشم بحرانی
(در گذشته ۱۱۰۷ یا ۱۱۰۹) که آنرا در ۱۰۹۹ نگاشته است .

آغاز : « الحمد لله وسلام علی عباده الذین اصطفی اما بعد فیقول ... »

انجام : « وکان الفراغ من هذا الكتاب الموسوم بحلیة الابرار ... »

(ذریعه ۷:۷۹)

○ ش ۱۵۶ . ف ع ۲/۴۹ نسخ محمد الحسینی در ۶ رمضان
۱۳۰۱ ، ۲۲۹ گک (۲۰ × ۳۰) ۳۶ س .

حلیۃ الابرار و شعار الاخیار فی تلخیص الدعوات والاذکار (دعا)

از : محیی الدین ابی زکریا یحیی بن شرف بن مری النووی الشافعی در گذشته
 ۶۷۶ که آنرا در ۶۶۷ به پایان برده است (به پایان همین نسخه مراجعه شود).

(کشف الظنون ۱/۶۸۸)

○ ش ۴۶۴ ، نستعلیق ۸۳۸ . ۱۶۰ گ (۱۸ × ۲۵)
 ۲۶ س .

الحماسة - الحماسة الثانية

از : ابی تمام حبیب بن اوس بن الحارث (۱۹۰-حدود ۲۳۱) .

(ذریعه ۷/۸۵ کشف الظنون ۱/۶۹۱)

○ ش ۲۳ ، نسخ سده ۱۳ ، حاشیه نویسی دارد ،
 ۲۰۴ گ (۲۲ × ۳۴) ۲۰ س .

حیة النفس فی حظيرة القدس (کلام - عقاید)

از : شیخ احمد احسائی (۱۱۶۵-۱۲۴۱) که آنرا در ۱۲۳۱ نگاشته است .

○ ش ۲۰۵۰ ، نستعلیق ، ۳۳ گ (۱۵ × ۱۰) ۱۱ س .

الخرائج والجرائح (اخبار)

از : قطب الدین راوندی در گذشته ۵۷۳ .

(ذریعه ۷/۱۴۵ - ریخانة الادب ۳/۳۰۷ - مشار)

○ ش ۱۴۲۴ ، ف ۲۶/۵۰ ، نسخ محمد تقی بن محمد علی

در ربیع الثانی ۱۰۴۰ ، احادیث متفرقه در ۶۰ برگ همراه این
نسخه است ، ۲۰۰ گ (۱۴ × ۲۴) ۱۸ س.

(فقه)

خزائن الاحکام

شرح منظومه سید بحر العلوم است از ملا آقای دربندی در گذشته ۱۲۸۵ که
جلد اول از کتاب صلوٰة آنرا در ذیقعدہ ۱۲۵۶ به پایان رسانده است .
آغاز موجود از جلد اول صلوٰة : « ثم اعلم ان اللحن مثل ما مر فی ابطال... »
انجام آن : « هذا آخر المجلد الاول من كتاب الصلوة قد فرغ مصنفه ... »
آغاز جلد دوم صلوٰة : « فی القول فی مبطلات الصلوة فاعلم انه يبطلها
الحدث ... »
انجام آن : « لكان تنزيلها على صورة الشك او السهو اولی من امثال هذه
التاويلات . »

(ذریعه ۷: ۱۵۲ - اعلام الشیعه قرن ۱۳: ص ۱۵۲)

○ ش ۱۱۴۰ ، نسخ ابو الحسن نیریزی در ۱۲۶۹ ، جلد دوم
صلوٰة ، ۲۳۰ گ (۱۴ × ۲۰) ۲۱ س .
○ ش ۱۵۸۱ ، نسخ ابو الحسن نیریزی در ۱۲۶۹ ، جلد
اول صلوٰة ، ۲۵۶ گ (۱۴ × ۲۰) ۱۹ س .

(اخبار)

الخصال

از : شیخ صدوق در گذشته ۳۸۱ .
(ذریعه ۷/ ۱۶۲ - مشار)

○ ش ۱۱۷۹ ، ف ۲/ ۴۲۱ ، نسخ محمد حسین بن حسنعلی
در ۲ صفر ۱۲۶۲ ، ۲۰۳ گ (۱۴ × ۱۹) ۲۰ س .

○ ش ۱۳۰۸ (ف ۲/ ۴۲۱) نسخ ، ۲۱۶ گ (۱۷ × ۲۳) ۲۰ س .

○ ش ۱۴۵۹ (ف ۲/ ۴۲۰) نسخ شنبه دوم محرم ۱۰۷۸
۲۶۲ گ ، (۱۲ × ۲۰) ۱۹ س (۱) .

الخلاصة - الالفية (نحو)

از : ابن مالك اندلسی (۶۰۰-۶۷۲) .

(ریحانة الادب ۶/ ۱۳۷-مشار)

○ ش ۱۴۰۴ ، نسخ سید اسماعیل اردکانی یزدی در
۱۲۷۶ ، ۷۲ گ (۱۳ × ۲۱) ۷ س .

خلاصة الاذکار و اطمینان القلوب (دعا)

از : ملا محسن فیض کاشانی (۱۰۰۷ - ۱۰۹۱) که آنرا در ۱۰۳۳ نگاشته
است .

(ذریعه ۷/ ۲۱۱-مشار)

○ ش ۲۰۱۲ (ف ۱/ ۱۴۸) نسخ سه شنبه سوم شوال ۱۰۹۸
یا ۱۱۹۸ ،

۱۲۶ گ (۷ × ۱۵) ۱۵ س .

۱-طریقه ختم صغیر سورة فتح از شرف الدین علی الحسنی الحسینی الشولستانی
(استاد علامه مجلسی) از مشایخ ایشان در یک برك در پایان این نسخه موجود است .

خلاصة الاقوال في معرفة الرجال (رجال)

از: علامه حلی (۶۴۸-۷۲۶) که در ۹۳۶ به نگارش این کتاب اشتغال داشته است.
ذریعه ۷/ ۲۱۴-مشار)

○ ش ۱۴۷۳ ، نسخ علی بن محمد الحسینی گویا از سده
دهم ، نسخه ناقص است ، ۱۳۵ گ ، (۲۰ × ۱۳) ۱۹ س .

خلاصة الحساب (ریاضیات)

از : شیخ بهائی (۹۵۳-۱۰۳۰) .

(ذریعه ۷/ ۲۲۴-مشار)

○ ش ۱۵۸۳ ، نستعلیق محمد حسین ملقب به صدر الشریعة
ابن الشیخ محمد جعفر در ۱۳۱۱ ، ۳۱ گ (۲۲ × ۱۷) ۸ س .
○ ش ۱۷۰۶ ، نسخ زمان مؤلف ، ناتمام ، ۱۰۶ گ
(۱۱ × ۱۸) ۷ س .

○ ش ۱۸۳۰ ، نستعلیق محمد نصیر بن عبدالله الطیب در
۱۱۵۶ ، ۱۳۳ گ (۱۶ × ۱۰) ۵ س (۱) .

○ ش ۱۹۶۶ ، به خط سلطان محمد قمی در ۱۰۳۲ ، ناتمام
است ، جیبی ، ۱۵ گ .

(۱) در آغاز این نسخه برخلاف برخی از نسخه‌های چاپی و خطی، نامی از
سلطان حمزه بهادرخان یا سلطان حسن بهادرخان و پاشاه عباس برده نشده است و در
نسخه دیگری که در ضمن مجموعه‌های این کتابخانه معرفی شده خطبه کتاب طوری
نوشته شده که خواننده گمان می‌کند مؤلف از علمای عامه بوده است .

الخلاف

(فقه)

از : شیخ طوسی (۳۸۵-۴۶۰) .

(ذریعه ۷: ۲۳۵- مشار)

○ ش ۷۳، نسخ ۱۰۲۵ یا ۱۲۰۵ و گویا دومی صحیح باشد،
طهارت تا امهات الاولاد ، با یادداشت تملك محمدالرضوی
بر برك نخست مبنی بر اینکه نسخه را برای او نوشته اند ،

۳۰۱ گ (۳۱ × ۲۱) ۲۸ س .

○ ش ۳۹۵ ، نسخ عبدالرزق ملامیر الجیلانی در ۱۰۵۶ ،
طهارت تا امهات الاولاد ، بخشی از این نسخه در زمان مرحوم
آیه الله بروجردی تصحیح شده و بعضی از حواشی ایشان در کنار
بسرگهای آن نوشته شده است ،

۳۸۵ گ (۳۰ × ۱۷) ۲۵ س .

الدرة المنظومة

(فقه)

از: سید بحر العلوم محمد مهدی بن مرتضی طباطبائی (۱۱۵۴ یا ۱۱۵۵-۱۲۱۲)

تاریخ نظم ۱۲۰۵ .

(ذریعه ۸/ ۱۰۹- مشار)

ش ۲۰۳۶ ، نسخ سید احمد بن محسن حسینی مشهدی در

۱۲۷۶ ، ۹۹ گ (۱۷ × ۱۱) ۱۲ س .

الدرر الحسينية في قواعد المنطقية. (منطق)

شرحی است بر تهذیب المنطق تفتازانی از محمد حسن بن عبدالرحمن حسنی حسینی طباطبائی بروجردی طهرانی در گذشته حدود ۱۳۵۰ و نگارنده «الحجة البالغة» که در حرف حاء بخش کتابهای فارسی این فهرست معرفی شده است .

آغاز : «الحمد لله الذي انطق كل شيء بحكمته وهدانا الى تصور آياته ...»

انجام: «فاوصيك بقراءة هذا المؤلف ودرسه ومطالعة غفر الله ذنوبنا ...»

(اعلام الشيعة قرن ۱۴ : ۴۰۶ - هدية الرازي : ۸۱ - شجرة نامه خاندان آية الله بروجردی)

○ ش ۸۵۶ ، نستعلیق گویا نسخه اصل باشد ، ۱۰۲ گ
(۱۶ × ۲۱) ۱۹ س.

الدروس الشرعية في فقه الامامية (فقه)

از : شهید اول (۷۳۴-۷۸۶) تاریخ نگارش جزء اول ۷۸۰-۷۸۴ .
(ذریعه ۸/ ۱۴۵ - ریحانة الادب ۲/ ۳۶۵ - مشار)

○ ش ۲۹۵ ، نسخ سده دهم ، انجام افتاده ، با این یادداشت بر
برك نخست : «يوم السبت من شهر شعبان المبارك سنة الثالثة
و الخمسين شرعنا في الدرس عند سيدنا الاجل سيد نور الدين
ابن ابي الحسن ... العاملی في كتاب الدروس و ذلك في مكة
المشرقة و صلى الله على محمد و آله الاقل حسين بن عيسى عفى الله
عنهما بمنه » و یاد داشت تملك حسين الرضوى التقوى القمى در
جمادى الاولى ۱۳۰۴ با این یادداشت در ذیل تملك مذکور :
« خط شريف رضوانمآب جناب آقاميرزا سيد حسين مجتهد
قمى است . بعضى از حواشى هم از افادات آن بزرگوار

است اعلی الله مقامه (۱)»

۲۳۷ گ، (۲۰ × ۲۹) ۲۴ س .

○ ش ۴۵۵ ، نسخ ، ۲۷۰ گ (۱۵ × ۲۵) ۲۳ س .

دعای جوشن کبیر

○ ش ۱۹۲۶ ، نسخ اشرف الکتاب برای معتمد السلطان جنرال

آجودان مخصوص آقارضا رئیس کل مستحفظین توپخانه و

قورخانه مبارکه ، ۳۷ گ (۸ × ۱۲) ۱۱ س .

دقائق الاصول فی شرح الفصول (اصول فقه)

شرحی است بر الفصول الغرویة شیخ محمد حسین اصفهانی (در گذشته ۱۲۶۱)
از محمد نبی بن احمد توسرکانی نگارنده کتاب لثالی الاخبار در گذشته حدود
۱۳۱۹) که جلد دوم آنرا در ۱۲۸۶ به پایان رسانده است .

آغاز جلد دوم: «... هذا هو المجلد الثاني من دقائق الاصول فی شرح الاجماع
واخبار الفصول للمر توضع من لبن ثدی ...»

انجام آن: «قد فرغ من تسویده مؤلفه الجانی محمد نبی بن احمد التوسرکانی...»
(ذریعه ۸/ ۲۳۴)

○ ش ۱۶۲۳ ، نسخ محمد حسین بن علی اکبر در ۱۲۹۸ ،

جلد دوم شامل مباحث اجماع وخبر واحد ، ۲۵۰ گ ،

(۱۴ × ۲۱) ۱۲ س .

الدلائل في فن الفقه على المسائل (فقه)

حاشیه ای است بر لمعة شهید اول و شرح لمعه شهید ثانی ، از محمد کاظم بن رضا الطبری نگارنده کتاب طریقه الرشاد فی شرح الارشاد که در حرف طامع عرفی خواهد شد .

تاریخ نگارش ۱۲۵۲

آغاز کتاب نکاح: «الحمد لله الذي جعل النكاح سبباً لا يناس ووسيلة الى توفير الناس ...»

انجام: «وقول ابن الجنيد لا وجه له تم شرح اللعان بمنه وتوفيقه»

○ ش ۱۰۴۸ ، نسخ ، نکاح تالغان ،

۲۱۶ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۷ س .

دوازده امام (دعا)

منسوب به محی الدین عربی .

آغاز: «اللهم افض صلة صلواتك وسلامة تسليماتك على اول التعينات»

انجام: « و خلاصة عترة صفوة المرسلين صلوات الله و سلامه عليه و عليهم

اجمعين » .

(فهرست رضوی ۶/ ۲۳۶)

○ ش ۱۳۲۲ ، نسخ محمد محلاتی در ۱۳۰۴ ، در ۱۶ برگ .

دیوان ابی نواس

که توسط ابوبکر محمد بن یحیی بن عبدالله بن عباس کاتب صولای در گذشته
۳۳۵ یا ۳۳۶ گردآوری شده است .

(ذریعه ۵۰/۹ - ریحانة الادب ۵۰۱/۲)

○ ش ۱۱۵۵ ، نسخ حسن حسینی در ۱۲۷۲ ، ۱۸۰ گ
(۱۴ × ۲۱) ۱۵ س .

دیوان متنبی

از ابوالطیب احمد بن حسین بن حسن متنبی (۳۰۳ - ۳۵۴) .

(کشف الظنون ۸۰۹/۱ - فهرست سپهسالار ۶۶۸/۲ - مشار)

○ ش ۴۰۶ ، نسخ ملاشیر محمد ولد شریف محمد در ۱۲۰۹ ،
۱۰۰ گ (۱۷ × ۲۶) ۱۵ س .

ذخيرة المعاد فی شرح الارشاد (فقه)

شرح ارشاد الازهان علامه حلی است از محقق سبزواری محمد باقر بن محمد
مؤمن (۱۰۹۰ - ۱۰۱۷) که در سالهای ۱۰۵۰ - ۱۰۵۵ در دست نگارش بوده است .

○ ش ۸۰ ، نسخ ، صلوة ، ۳۳۴ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۵ س .

○ ش ۹۲ ، نسخ حسین بن محمد صادق حسینی امامی در
۱۲۳۰ که از روی نسخه ای که از نسخه اصل استنساخ شده بوده

برای حجة الاسلام شفتی نوشته است این است عبارت کاتب:

« قد نقلت هذا الكتاب من خط ناقل خط المؤلف و قد كتبت

لمولانا واستادنا وسیدنا وسندنا سید محمد باقر دام ظلہ»
زکوة تاحج است ، ۳۰۸ گک (۲۰ × ۳۱) ۲۶ س .
○ ش ۵۸۵ ، نسخ ، طہارت (ناتمام) ، با یادداشت تملک
نظام العلماء تبریزی میرزا رفیع بربرک نخست ،
۱۸۰ گک (۱۹ × ۲۶) ۲۱ س .
○ ش ۶۸۷ ، نسخ رمضانعلی بن محمدعلی اصفہانی در ۱۰۵۸ ،
زکوة تاصوم ، ۱۸۸ گک (۱۹ × ۲۵) ۲۵ س .
○ ش ۱۰۳۳ ، نسخ ، زکوة تاصوم ، ۱۹۱ گک (۱۵ × ۲۱)
۲۳ س .

رضوان الاملین

(اصول فقہ)

حاشیہ ای است بر قوانین میرزای قمی ، در دو جلد از محمد بن عبدالصمد
حسینی شہشہانی در گذشتہ ۱۲۸۷ .
آغاز جلد اول: «الحمد لله الذي هدانا الى الاصول الثابتة والفروع النامية...»
(ذریعہ ۱۱ / ۲۴۰ - ریحانۃ الادب ۲ / ۳۶۴)
○ ش ۷۴۲ ، نسخ ۱۲۹۰ ، جلد اول ، ۱۶۵ گک
(۱۷ × ۲۷) ۲۵ س

روح الصلوۃ

(عرفان)

رسالہ اول اربعینیات قاضی سعید قمی (۱۰۴۹- پس از ۱۱۰۲) است و تاریخ
نگارش آن پس از ۱۰۸۴ می باشد .
آغاز اربعینیات: «الحمد لمن لا يحوم حول شرع غيوبة...»
آغاز رسالہ روح الصلوۃ: «الرسالة الاولى و هي رسالة روح الصلوة للهدية

الی حضرة الاستاد ..»

انجام آن : «والحمد لله فی المساء والصباح»

(ذریعه ۱۱/ ۲۶۴- مقدمه کلید بهشت)

○ ش ۱۹۰۹ ، نسخ محمد بن محمود حسینی در ۱۳۵۳ ،
۵۲ گ (۱۸×۱۱) ۱۰ س

روضات الجنات فی احوال العلماء والسادات (تراجم ورجال)

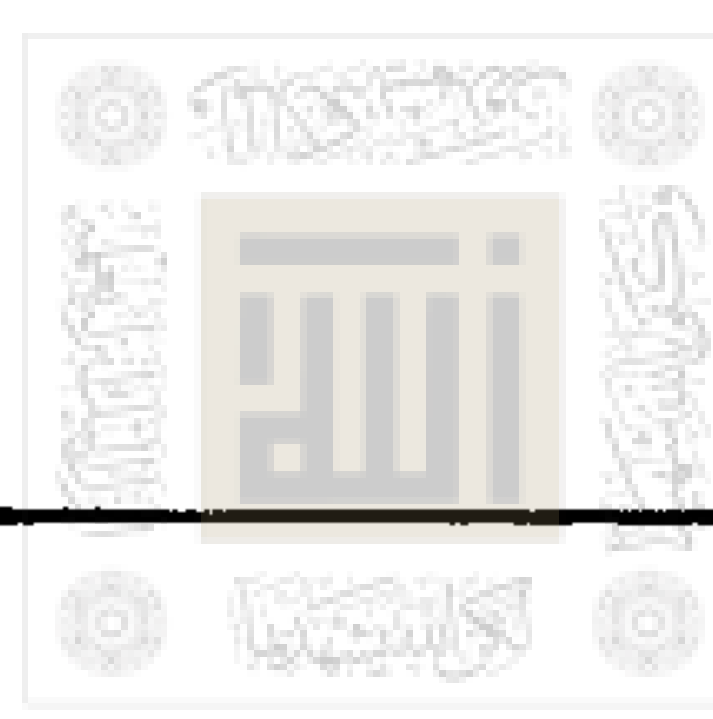
از سید محمد باقر موسوی خوانساری (۱۲۲۶-۱۳۱۳) در چهار جلد ، که
جلد اول آن در ۱۲۷۱ دوم در ۱۲۶۳ و سوم در ۱۲۸۴ و چهارم در ۱۲۸۷ به پایان
رسیده است .

○ ش ۹۷ (ف ۲ع / ۳۰۶) ، نسخ محمد کاظم بن علی اصغر
اصفہانی در ۱۲۸۸ ، جلد سوم ، ۱۴۰ گ (۳۰×۲۰) ۲۹ س .
○ ش ۷۲۷ (ف ۲ع / ۳۰۵) نسخ حبیب الله بن اسماعیل
خوانساری در ۱۲۹۳ برای مؤلف ، جلد اول و دوم ، ۱۹۰ گ
(۱۸×۲۸) ۳۱ س .

الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية (فقه)

از شهید ثانی (۹۱۱-۹۶۶) در دو جلد ، تاریخ آغاز به نگارش اوائل ربیع-
الاول ۹۵۶ و پایان آن ششم جمادی الثانیه ۹۵۶ (۱) و تاریخ پایان جلد دوم شب
شنبه بیست و یکم جمادی الاولی ۹۵۷ .

۱- در پایان نسخه شماره ۶۷۲ ، تاریخ شروع به تألیف جلد اول ، غره ربیع الاول
۹۵۶ و مدت تألیف سه ماه و شش روز ضبط شده است .

(ذریعه ۹۰:۶ و ۱۱۰:۲۹۰ و ۱۴:۴۹- مشار)

○ ش ۱۰۷ ، نسخ ۱۲۴۷ ، جلد اول ، ۲۸۰ گــ^ت
(۳۰ × ۲۰) ۲۱ س .

○ ش ۱۰۸ ، نسخ محمد باقر بن ملا عبدالحی انصاری در
۱۲۴۹ جلد اول با حواشی از ملا محمد ابراهیم قشلائی
نگارنده «البحر اللامع» که در حرف با، معرفی شد ، همراه
متفرقاتی از نثر و نظم فارسی و عربی به خط همان ملا محمد
ابراهیم در پایان نسخه ، ۱۴۸ گــ^ت (۳۰ × ۲۰) ۳۰ س .

○ ش ۱۱۳ ، نسخ ۱۲۴۱ ، جلد اول ، ۱۵۱ گــ^ت (۳۰ × ۲۱)
۲۶ س .

○ ش ۱۳۰ ، نسخ ۱۲۴۷ ، جلد دوم ، ۲۱۶ گــ^ت (۳۰ × ۲۰)
۲۱ س

○ ش ۱۵۳ ، نسخ حسین بن کاظم کاظمی در سه شنبه غره
جمادی الاولی ۱۰۶۰ از روی نسخه ای که بر مؤلف خوانده
شده بود، جلد اول، ۲۱۲ گــ^ت (۲۹ × ۲۰) ۲۸ س .

○ ش ۱۶۴ ، نسخ خواجه محمد زمان بن حاج محمد باقر
شهمیرزادی در ۱۱۲۲ ، جلد اول ، ۲۹۳ گــ^ت (۳۱ × ۱۸) ۱۷ س
○ ش ۱۸۰ ، نستعلیق، جلد اول ، ۱۶۲ گــ^ت (۳۰ × ۱۹) ۲۸ س
○ ش ۱۸۶ ، نسخ سید محمد مهدی بن سید محمد جعفر
موسوی در ۱۲۳۷ با حواشی از همودر کناره برگها، جلد دوم،
۲۲۱ گــ^ت (۳۰ × ۲۰) ۲۳ س .

○ ش ۱۸۷ ، نسخ حسین بن کاظم کاظمی در ۱۰۶۰ از روی

نسخه‌ای که بر مصنف خوانده شده بود، جلد دوم، ۱۳۴ گ
(۲۱ × ۲۹) ۲۸ س.

○ ش ۱۹۱، نسخ محمد مهدی بن صادق فراهانی مشک-

آبادی در ۱۲۴۳، جلد اول، ۲۰۸ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۳ س.

○ ش ۱۹۲، نسخ، جلد اول، ۱۵۴ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۳ س.

○ ش ۲۰۷، نسخ سید حسن بن سید محمد موسوی در ۱۲۴۹،

جلد دوم، ۲۳۱ گ (۲۱ × ۳۰) ۲۱ س.

○ ش ۲۲۰، نسخ احمد بن محمد خونساری در ۱۲۳۱،

۳۰۶ گ (۱۹ × ۲۹) ۲۳ س.

○ ش ۲۲۹، نسخ حبیب الله بن ملا محمد رفیع بسطامی

در ۱۲۵۶ جلد اول، ۱۲۷ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۵ س.

○ ش ۲۷۶، نسخ محمد شریف بن ملا احمد سالکدهی

در ۱۱۰۶ جلد دوم، ۲۴۱ گ (۱۹ × ۳۳) ۱۹ س.

○ ش ۲۸۵، نسخ، جلد دوم، ۲۱۶ گ (۱۸ × ۲۹)

۲۵ س.

○ ش ۳۰۳، نسخ ملا مصطفی تفرشی در ۱۲۶۱، جلد دوم،

۱۴۵ گ (۲۱ × ۳۱) ۲۶ س.

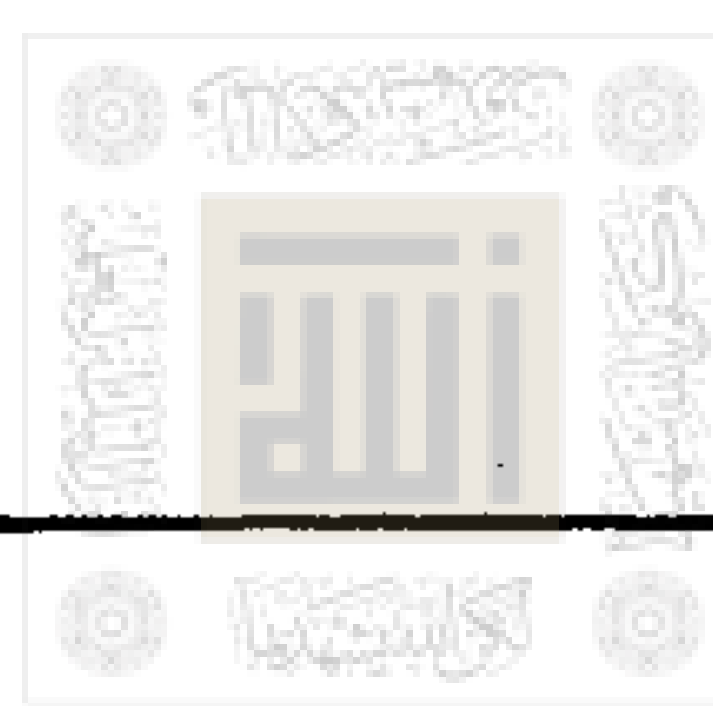
○ ش ۳۲۰، نستعلیق، جلد دوم، ۱۷۰ گ (۲۱ × ۳۴)

۲۵ س.

○ ش ۳۲۱، نسخ عبدالحسین بن مهدی کلبعلی در ۱۲۶۷،

جلد اول، ۱۴۹ گ (۲۲ × ۳۶) ۲۷ س.

○ ش ۳۲۲، نسخ عبد العلی بن ابراهیم ساکن البرز از

توابع کزار در ۱۲۴۱ ، جلد دوم ، ۱۷۰ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۶ س .

○ ش ۳۲۳ ، نسخ حسن بن محمد امین الموتی در ۱۱۲۳ ،
جلد اول ، باحواشی از حسن بن احمد حسینی جیلانی (که در
برخی موارد حاج ملا علی کنی را با دعای « سلمه الله » یاد
کرده است) به خط خود او ، ۲۰۰ گ (۱۷ × ۳۰) ۲۵ س .
○ ش ۳۱۵ ، نسخ ۱۲۵۶ ، جلد اول ، با یادداشت تملك
محمد رحیم خان قاجار ، ۲۴۴ گ (۱۹ × ۲۴) ۲۰ س .

○ ش ۳۲۷ ، بخط محمد حسین بن علی محمد در ۱۲۵۲ ،
جلد دوم ، همراه با شرح حال شهید ثانی در يك صفحه ،
۲۰۵ گ (۲۱ × ۳۰) ۲۴ س .

○ ش ۳۲۸ ، نسخ عابدین بن حسن خونساری (جلد اول)
وقاسم بن حسن خونساری در ۱۲۳۳ (جلد دوم) ،
۱۷۴ گ (۱۹ × ۲۹) ۳۱ س .

○ ش ۳۴۳ ، نسخ محمد هادی بن حاج محمد مهدی
قزوینی در ۱۱۲۱ ، جلد دوم ، ۲۰۸ گ (۱۷ × ۲۴) ۲۱ س .
○ ش ۳۵۱ ، نسخ ، جلد اول ، ۱۵۶ گ (۱۶ × ۲۵) ۲۱ س
○ ۳۵۸ نستعلیق رمضان بن علی گلپایگانی در ۱۲۳۴ ،
جلد اول ، ۱۱۴ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۸ س .

○ ش ۳۶۱ ، نسخ ابو مسلم حسینی توسرکانی در ۱۲۰۵ ،
جلد دوم ، ۱۹۵ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۵ س .

○ ش ۳۶۳ ، نسخ جلد اول ، ۱۷۷ گ (۲۱ × ۳۰) ۲۵ س
○ ش ۳۶۶ ، نسخ محمد رضا ابن میر محمد دارابی در

۱۲۵۹ ، جلد اول ، ۲۶۳ گ (۲۱ × ۳۰) ۳۰ س .

○ ش ۳۶۸ ، نسخ زین العابدین حسنی مازندرانی در ۱۲۴۱ ،

✕ بایادداشت صورت مکاتبه سلطان خراسان علی بن مؤید به شهید

اول دریک صفحه ، جلد دوم ، ۲۴۵ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۰ س

○ ش ۳۷۰ ، نسخ ، جلد اول ، ۱۷۸ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۴ س

○ ش ۳۷۶ ، نسخ ، جلد اول ، ۲۴۸ گ (۱۸ × ۳۰) ۲۱ س

○ ش ۳۷۸ ، نسخ ، ملا علیقلی بن آقا بابا در ۱۲۲۲ ، جلد

اول ، ۲۰۰ گ (۱۹ × ۳۲) ۲۰ س .

○ ش ۳۸۰ ، نسخ محمد مؤمن بن جلال الدین محمد کاشانی

در ۱۰۳۸-۱۰۴۰ ، ۳۲۷ گ (۱۸ × ۲۹) ۲۸ س .

○ ش ۴۰۲ ، نسخ محمد جعفر ساوجبلاغی نظر آبادی در

۱۲۴۱ ، ۲۴۴ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۴ س .

○ ش ۴۰۹ ، نسخ ، جلد دوم ، با یادداشت وقفنامه کتاب

بر برك نخست بخط واقف کتاب میرعلی قاجار خلف مهدی

قلی خان قاجار قوانلو مؤرخ ۱۲۵۲ ، ۲۶۹ گ (۱۸ × ۳۰)

۲۱ س .

○ ش ۴۱۲ ، نسخ ، جلد دوم ، ۱۵۰ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۷ س

○ ش ۴۱۵ ، نسخ عبد المجید بن رضا قلی قزوینی خرم

پشته ای در ۱۲۵۳ ، جلد اول ، ۲۰۰ گ (۱۹ × ۳۰) ۲۵ س .

○ ش ۴۲۲ ، نستعلیق سید ابوالحسن تنکابنی در ۱۲۵۴

(جلد اول) و در ۱۲۳۹ (جلد دوم) ۳۶۶ گ (۲۰ × ۳۱) ۲۴ س .

○ ش ۴۲۳ ، نستعلیق ، ۳۲۱ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۱ س .

○ ش ۵۸۱ ، نستعلیق ، جلد اول ، ۳۰۹ گ (۱۶ × ۲۶) ۱۷ س .

- ش ۶۰۳، نسخ، جلد دوم، ۱۳۰ گ (۱۷ × ۲۶) ۲۳ س.
- ش ۶۱۹، نسخ محمد کاظم بن صفی الله جبلی دیلمی
در ۱۱۰۰: جلد اول، ۳۱۰ گ (۱۵ × ۲۳) ۱۷ س.
- ش ۶۳۱، نسخ ابوالحسن الشریف الرضوی بن ابی
الفضل المشهدی در جمعه سوم ربیع الثانی ۱۱۲۸، جلد
اول، ۱۷۵ گ (۱۷ × ۲۴) ۲۱ س.
- ش ۶۷۲، نسخ شاه میرزا ابن خواجه جان،
۴۳ گ (۱۷ × ۲۵) ۲۳ س.
- ش ۷۱۸، نسخ، جلد دوم، با یادداشت تملك عبدالله
ابن عبدالرزاق حسینی مورخ ۱۱۱۲، ۲۶۸ گ (۱۶ × ۲۴)
۱۸ س.
- ش ۷۲۰، نسخ محمد بن ملا حسن در ۱۱۶۰، جلد
اول، رساله ای راجع به وزن وحجم کر در یک برک همراه
این نسخه است، ۲۱۱ گ (۱۷ × ۲۴) ۲۲ س.
- ش ۷۲۶، نستعلیق باقر بن نصیری مازندرانی در ۱۲۳۸،
جلد اول ۲۰۰ گ (۱۵ × ۲۶) ۱۸ س.
- ش ۷۷۵، نسخ اسماعیل بن علی جابلاقی، جلد دوم،
۲۳۲ گ (۱۵ × ۲۵) ۲۲ س.
- ش ۱۱۱۰، نستعلیق نجفعلی بن حیدر در ۱۲۴۳، جلد دوم،
۲۳۰ گ (۱۷ × ۲۰) ۱۶ س.
- ش ۱۱۱۱، نستعلیق محمدعلی بن مرتضی قلیخان ابرقوهی
در ۱۲۳۲، جلد اول، ۳۰۳ گ (۱۴ × ۲۱) ۱۷ س.
- ش ۱۱۳۱، نسخ محمد صادق بن مهرعلی خونساری در

۱۲۰۶ ، ۲۷۳ گ (۲۲ × ۱۴) ۲۹ س .

○ ش ۱۴۰۰ ، نسخ ، جلد دوم ، ۳۰۰ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۸ س .

○ ش ۱۴۳۴ ، نسخ جلد دوم ، ۳۰۰ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۸ س .

○ ش ۱۵۶۲ ، نسخ ، جلد اول ، ۲۱۸ گ (۲۱ × ۱۶) ۲۴ س .

○ ش ۲۰۷۵ ، نسخ ، جلد اول .

○ ش ۴۰۸ ، نسخ ، جلد دوم ، ۱۹۴ گ ، (۳۰ × ۲۰) ۲۱ س .

روضة المتقين

(اخبار)

شرح من لا يحضره الفقيه صدوق است از مجلسی اول ملا محمد تقی بن مجلسی (در گذشته ۱۰۷۰) که در تاریخ ۱۰۶۳-۱۰۶۴ جلد آخر آن را که شرح مشیخه می باشد به پایان رسانده است .

آغاز شرح مشیخه : « الحمد لله رب العالمین ... وبعد فيقول احوج المفتاين الى رحمة ربه .. »

انجام : « قد وقع الفراغ في شهر الله الاصب رجب لسنة اربع و ستين بعد الالف من الهجرة على يد مؤلفه محمد تقی بن مجلسی العاملی النطنزی الاصفهانی ... »
 (ذریعه ۱۱/ ۳۰۲ و ۱۴/ ۶۶)

○ ش ۶۳۵ ، (ف ۲/ ۳۰۴) نسخ محمد هادی بن رفیع الدین

حسینی در ۱۰۹۶ از روی نسخه اصل ، این نسخه فقط شرح مشیخه می باشد ، با این یادداشت بر برگه پایان :

« اعلم انه كان الفراغ من اصل الكتاب في سنة ثلاث و ستين بعد الالف و كان التاريخ : « شرح الاحاديث » (۱۰۶۳) و روضة

البهية و جامع احاديث الائمة المعصومين المطهرين تاريخ
ابتدا به شرح اين دو است كذا في نسخة الاصل تمت
۷۴ گ (۲۴ × ۱۸) ۲۵ س .

روضة الواعظين (اخبار)

از : محمد بن احمد بن علي الفتال النيشابوري ، معروف به ابن الفارسي .
(ذريعه ۳۰۵ / ۱۱ - ربحانة الادب ۱۸۸ / ۳ - مشار)
○ ش ۸۸۱ ، نسخ احمد بن حاج شاهمير طباطبائي در
۱۰۶۸ ، ۲۳۰ گ (۲۴ × ۱۴) ۲۲ س .

روض الجنان (فقه)

شرح قسمتي از ارشاد الاذهان علامه حلي است از شهيد دوم (۹۱۱ - ۹۶۶)
که آنرا در جمعه ۲۵ ذيقعدة ۹۴۹ به پايان برده است .
(ذريعه ۲۷۵ / ۱۱ - مشار)
○ ش ۶۰۵ ، نسخ محمد علي بن مهر علي خونساري ،
۱۷۶ گ (۲۷ × ۱۹) ۳۰ س .

روض الجنان في حياة الابدان (فقه)

رساله اي است در بارة احياء اراضي موات و حريم نهرها و قناتها ، از سيد
محمد سعيد حسيني حسيني (۱۰۹۲ - ۱۰۱۲) که گويا تاريخ نگارش آن ۱۰۸۰
باشد .

آغاز موجود : « وبعد فيقول الفقير الى الله الغني محمد سعيد ... »

انجام : «ولو ادعى الغلط كان عليه البينة فيبطل او الاختلاف» .

(ذریعه ۱۱/۲۷۵ - جامع الرواة ۲/۱۱۸)

○ ش ۲۰۳۷ ، نسخ ابو مسلم بن محمد علی جشوقانی
قهپائی ، ۸۳ گ (۱۸×۱۰) ۱۱ س .

(دعا)

رياض السالكين

شرح صحیفه سجادیه است از سید علی خان صدرالدین علی بن احمد که آنرا
در ۱۱۰۶ به پایان برده است (پایان نسخه شماره ۲۵۰) .

(ذریعه ۱۱/۳۲۵-مشار)

○ ش ۲۵۰ ، نسخ محمد هاشم بن محمد مهدی مازندرانی
در ۱۱۳۰ ، شرح دعای ۴۲ تا پایان صحیفه ، ۱۶۸ گ (۲۰×۲۶)
۲۸ س .

○ ش ۱۷۷۹ ، نسخ ، دعای اول و دوم ، ۱۳۶ گ (۱۲×۲۱)
۲۰ س .

(اصول فقه)

الرياض العلوية

از : محمد ابراهیم بن شیخ علی ، که آنرا در ۱۲۳۲ در کربلا نگاشته
است .

آغاز : « الحمد لله الذي هدانا الى روضة من رياض الاحكام بنور-
التوفيق ... »

انجام : « قد كتب في غاية الاستعجال ويشهد عليه كيفية التحرير والاملاء ... »

○ ش ۱۱۳۵ ، نسخ و نستعلیق گویا اصل ، ۲۶۵ گ
(۱۵×۲۱) ۱۹ س .

رياض المسائل

(فقه)

شرح مختصر نافع محقق حلی است معروف به شرح کبیر از سید علی طباطبائی
(۱۱۶۱ - ۱۲۳۱) که تاریخ تالیف بخشهایی از آن به این ترتیب است :
کتاب الوصیة : ۱۱۸۹ کتاب الدیات و کتاب القضاء : ۱۱۹۲ کتاب الصلوة :
۱۱۹۴ و صلوة المسافر و کتاب الاعتکاف : ۱۱۹۶ .

(ذریعه ۱۱ / ۳۳۶ - مشار)

○ ش ۱۰۳ ، نسخ غلامحسین بن اسلام بیك خوانساری در
شب دوشنبه ۲۱ جمادی الثانیه ۱۲۴۴ ، طهارة و صلوة ،
۱۷۵ گک (۱۹ × ۲۹) ۳۰ س .

○ ش ۱۲۱ ، نسخ ، طهارة و صلوة ،
۱۸۷ گک (۲۱ × ۳۰) ۲۳ س .

○ ش ۱۲۷ ، نسخ علی بن استاد محمد بناء خوانساری در
۱۲۴۵ و تاریخ کتابت قسمت آخر آن : « فی سنة الوباء
او اسط شهر جمادی الاولی سنة ۱۲۴۵ » ، طهارة تا حج ،
با این یادداشت در پایان اعتکاف : « صورة خط الشارح :
قد فرغت بعون الله تعالى من تسويد هذه الجملة ليلة الاثنين
السادس والعشرين من شهر ربيع الاول من شهور سنة ست و
تسعون بعد المائة والالف ... ویتلوه کتاب الحج ... »
۲۷۰ گک (۲۱ × ۳۰) ۳۲ س .

○ ش ۱۸۲ ، نسخ محمد رضا بن محمد جعفر در ۱۲۵۴ ،
تجارت تادیات ، ۲۴۳ گک (۲۰ × ۲۸) ۳۲ س .

○ ش ۱۹۶ ، نسخ عبدالله بن محمد سعید خوانساری در

- ۱۲۲۹ ، طهارت تاجهاد ، ۳۰۴ گ (۲۸ × ۱۹) ۳۱ س .
- ش ۲۳۴ ، نستعلیق علی اصغر بن بابا خان در ۱۲۴۷ ، قضاء
تادیات ، ۱۶۷ گ (۳۰ × ۲۰) ۲۲ س .
- ش ۳۲۴ ، نسخ محمد کاظم بن فرج محمد در پنجشنبه ۲۲
جمادی الاولی ۱۲۳۲ ، حج و زکوة و خمس و صوم و اعتکاف ،
۱۶۰ گ (۳۰ × ۲۰) ۲۲ س .
- ش ۳۲۵ نسخ ۱۲۶۲ عتق تادیات ۲۷۴ گ (۳۰ × ۲۱) ۲۵ س
○ ش ۳۶۲ ، نسخ محمد تقی بن محمد زمان در ۱۲۴۲ ،
طهارت تاجهاد ،
۲۵۹ گ (۳۰ × ۲۱) ۳۴ س .
- ش ۳۶۴ ، نسخ ، از خمس تا کتاب الحجر ،
۲۸۳ گ (۳۱ × ۲۱) ۲۷ س .
- ش ۳۷۴ ، نسخ احمد بن محمد خونساری در ۱۲۲۸
تجارت ،
۱۴۲ گ (۳۰ × ۲۰) ۳۲ س .
- ش ۴۱۷ ، نسخ ۱۲۵۹ ، عتق تادیات ،
۲۰۴ گ (۳۱ × ۲۱) ۳۴ س .
- ش ۴۱۸ ، نسخ احمد بن محمد خونساری در ۱۲۷۰ ،
تجارت تالغان ،
۲۰۳ گ (۳۱ × ۲۱) ۳۵ س .
- ش ۴۱۹ ، نسخ محمد صادق بن محمد علی یزدی در
۱۲۴۰ ، طهارت تاجحد ،
۲۰۷ گ (۳۰ × ۲۱) ۳۳ س .
- ش ۴۲۰ ، نسخ ، ضمان تاندر ،

۲۸۰ گ (۲۱ × ۳۱) ۲۷ س .

○ ش ۴۲۱ ، نسخ محمد مهدی بن محمد علی گوگدی
گلپایگانی در ۱۲۴۲ طهارة تاعتکاف ،

۲۵۰ گ (۲۲ × ۳۴) ۳۲ س .

○ ش ۴۷۰ ، نسخ ، طهارة تا زکوة ، باحاشیه‌هایی از
ملا محمد جواد بن ملا احمد نراقی ،

۳۰۰ گ (۲۱ × ۳۱) ۲۷ س (۱) .

○ ش ۴۹۲ ، نستعلیق محمود بن علی خوئینی در ۱۲۵۶
تجارت تادیات ،

۴۴۳ گ (۲۱ × ۲۹) ۲۵ س .

○ ش ۴۹۴ ، نسخ ۱۲۲۵ ، طهارة تاعتکاف ،

۳۲۶ گ (۱۹ × ۲۹) ۲۵ س .

○ ش ۵۰۳ ، نسخ ۱۲۶۶ ، نکاح تادیات ،

۳۰۰ گ (۲۱ × ۳۱) .

○ ش ۵۰۴ ، نستعلیق محمد باقر بن محمد حسینی در

۱۲۶۱ ، طهارة و صلوة ، ۱۵۲ گ (۲۱ × ۳۱) ۳۰ س

○ ش ۶۵۲ ، نسخ و نستعلیق ، طهارة و نکاح ،

۲۳۳ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۳ س .

○ ش ۶۶۰ ، نسخ علی عسکر بن محمد اسماعیل هزاوئی در

۱- این نسخه و نسخه شماره ۴۲۰ و ۳۶۴ تحریر یک کاتب است که برای محمد

جواد بن احمد بن مهدی بن ابی ذر نراقی نوشته و خط ملا محمد جواد مذکور با

تاریخ ۱۲۵۷ بر برگ نخست و نیز اشعاری از او بخط خود او در همین نسخه موجود

است .

۱۲۵۸ ، طہارت و صلوٰۃ ،

۱۶۰ گ (۲۲ × ۱۵) ۲۵ س .

○ ش ۶۹۸ ، نسخ عبداللہ بن زین العابدین در ۱۲۵۲ ،
حدود و دیات ،

۱۶۹ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۸ س .

○ ش ۶۹۹ ، نسخ ، طہارت ،

۱۴۲ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۸ س .

○ ش ۷۰۶ ، نسخ ، عتق ، تاقضاء ،

۳۲۰ گ (۲۱ × ۱۴) ۲۴ س .

○ ش ۸۴۰ ، نستعلیق ، نکاح ، تاقضاء ،

۳۰۰ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۷ س .

○ ۸۴۲ ، نسخ ، صید و ذبائح ، تادیات ،

۳۸۵ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۲ س .

○ ش ۸۷۰ ، نسخ محمد شفیع بن ابو محمد وزوائی در

۱۲۴۰ ، طہارت و صلوٰۃ ، بایادداشت تملک مجدالدین نوادہ

ملا احمد نراقی و با حواشی « فخرالدین عفی عنہ » ،

۳۰۰ گ (۲۱ × ۱۵) ۳۲ س .

○ ش ۸۷۲ ، نسخ براتعلی بن استاد حسن نجف آبادی در

۱۲۵۴ ، قضاء ، تادیات ،

۱۶۵ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۶ س .

○ ش ۱۱۴۱ ، نسخ عبداللہ بن زین العابدین در ۱۲۵۲ در

مدرسہ ابراہیمیہ دارالسلطنہ قزوین ، صلوٰۃ ،

۲۴۵ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۸ س .

○ ش ۱۲۷۶ ، نسخ محمد علی استرابادی در ۱۲۳۶ ،
حدود و دیات ،

۱۶۰ گ (۲۷ × ۱۵) ۲۹ س .

○ ش ۱۲۸۴ ، نستعلیق حسن بن محمد قدیم ابروانی در
۱۲۵۴-۱۲۶۲ .

طهارت ، وضوء ، ۲۸۵ گ (۲۱ × ۱۴) ۲۲ س .

○ ش ۱۵۱۳ ، نسخ ، حج و جهاد ،

۲۵۰ گ (۲۱ × ۱۶) ۱۸ س .

○ ش ۱۵۶۰ ، نستعلیق ، تجارت تا وصایا ،

۲۸۰ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۷ س .

○ ش ۱۵۶۶ ، نسخ یار علی در ۱۲۵۳ ، نکاح

۱۶۵ گ (۲۲ × ۱۶) ۱۸ س .

زبدة الاصول

(اصول الفقه)

از شیخ بهائی (۹۵۳-۱۰۳۰) تاریخ پایان تألیف ۱۲ محرم ۱۰۰۲ .

(ذریعه ۱۲/ ۱۹-مشار)

○ ش ۸۷۶ ، نسخ علی احمد بن اسماعیل اشتہاردی در ۱۲۹۷ ،

۵۸ گ (۲۳ × ۱۶) ۸ س .

○ ش ۹۷۴ ، نسخ ۱۲۷۷ ، ۲۸ گ (۲۲ × ۱۵) ۱۳ س .

○ ش ۹۹۴ ، نسخ ، ۱۲۱ گ (۲۱ × ۱۵) ۵ س .

○ ش ۹۹۷ ، بخط محمد حسن در ۱۲۴۶ ،

۴۴ گ (۲۱ × ۱۵) ۹ س .

○ ش ۱۴۰۳ ، نسخ علی اکبر بن حاج علی راوندی در ۱۲۴۱ ،

- ۶۰ گ (۱۵ × ۲۱) ۹ س .
○ ش ۱۴۹۱ ، نسخ عبدالرحمن بن حاج حسینعلی در ۱۳۰۵ ،
۵۱ گ (۱۸ × ۲۲) ۷ س .
○ ش ۱۶۵۹ ، نسخ ابوالقاسم بن محمد تقی الموسوی
در ۱۲۳۱ ،
۴۵ گ (۱۴ × ۲۰) ۱۱ س .
○ ش ۱۷۱۰ ، نستعلیق چهارشنبه ۱۶ ذیحجه ۱۰۸۹ ،
۱۰۰ گ (۱۰ × ۱۹) ۵ س .
○ ش ۱۸۰۱ ، نستعلیق، ۵۷ گ (۱۳ × ۱۹) ۸ س .
○ ش ۱۹۲۴ ، نستعلیق، ۴۱ گ (۱۱ × ۱۵) ۱۰ س .
○ ش ۱۹۳۰ ، نسخ، ۹۵ گ (۱۱ × ۱۶) ۶ س .
○ ش ۲۰۳۴ ، نسخ ۱۲۳۲ ، ۱۲۱ گ (۱۱ × ۱۹) ۴ س .

زبدۃ البیان

(تفسیر آیات الاحکام)

از: ملا احمد اردبیلی در گذشته ۹۹۳ که آنرا در ۹۸۹ به پایان رسانده است.

(ذریعه ۲۱/۱۲ - ریحانة الادب ۴/۶۲ - مشار)

○ ش ۲۵۶ ، نسخ رفیق بن عبداللہ در ۱۰۶۴ ۲۲۵ گ
(۲۰ × ۲۹) ۲۳ س .

○ ش ۴۴۴ ، نسخ شاه محمد بن حاج میرزا محمد در ۱۱۱۴ ،
۲۱۶ گ (۱۷ × ۲۷) ۲۵ س .

○ ش ۵۹۸ ، نستعلیق محمد مقیم بن یوسف در ۱۰۸۸ ،
۲۸۲ گ (۱۷ × ۲۵) ۱۹ س

○ ش ۱۶۴۵، نسخ عبدالله بن ابی الحسن بن محمد علی نوری

در ۱۲۵۲،

۲۹۵ گ (۱۴ × ۲۴) ۲۲ س .

الزهرات الزویة فی الروضة البهیة (فقه)

حاشیه ای است بر شرح لمعه شهید ثانی در دو جلد از شیخ علی بن محمد بن حسن بن

زین الدین، نوادة شهید ثانی (۱۰۱۳ یا ۱۰۱۴-۱۱۰۴) که جلد اول آنرا در ۱۰۷۴ و دوم رادر ۱۰۷۵ به پایان برده است.

(ذریعه ۱۲/۶۷)

○ ش ۶۲۴، نسخ، جلد اول، با وقفنامه ای مورخ ۱۱۴۳

بر برك نخست،

۲۲۸ گ (۱۳ × ۲۴) ۲۳ س .

الزهرة البارقة لمعرفة احوال المجاز والحقیقه (اصول فقه)

از: حجة الاسلام شفتی (۱۱۷۵-۱۲۶۰)

آغاز: «الحمد لله الذي تنزهت حقيقته عن مجازية العقول القادسة ...»

انجام: «.. فاتضح الحال وارتفع الاشكال بمعونة الله المتعال»

(ذریعه ۱۲/۷۲ - ریحانة الادب ۱/۳۱۶)

○ ش ۸۳۸، نسخ ۱۲۵۳، ۲۳۳ گ (۱۵ × ۲۲) ۱۹ س .

زیارات

○ ش ۱۵۲۹ ، نسخ معصوم الحسینی در ۱۲۷۴ ،
۵۲ گ (۲۱×۱۲) ۱۰ س .

زیارات

○ ش ۱۸۶۷ ، نسخ ، ۳۱ گ (۹×۷) ۸ س .

شرح العہون فی شرح رسالۃ ابن زیدون

متن آن از ابو الولید احمد بن عبد الله مخزومی اندلسی قرطبی در گذشته
۴۶۳ و این شرح از جمال الدین ابی عبد الله محمد بن نباتہ در گذشته ۷۶۸ .
آغاز : « الحمد لله الذي لا يجب الحمد الا له وصلى الله على سيدنا محمد ... »
انجام : « والاكار الزارع وهو الفلاح والله تعالى اعلم ... » .
(كشف الظنون ۱/ ۸۴۱)

○ ش ۶۵۴ ، نسخ عبد الله بن احمد بن زين الدين احسائي
(پسر شيخ احمد احسائي) در ۱۲۳۷ در کرمانشاه ،
۱۲۰ گ (۲۲×۱۵) ۱۳ س .

سلم العلوم

(منطق)

از : قاضی محب الله بن عبد الشکور بهاری ہندی حنفی در گذشته ۱۱۱۹ .
آغاز : « سبحانه ما اعظم شانه لا یحد ولا یتصور ولا ینتج ... »
(ذیل کشف الظنون ۲/ ۲۳ - مشار)

○ ش ۱۴۱۳ ، نسخ ، ۳۱ گ (۲۰ × ۱۴) ۱۶ س .

سلوان المطاع فی عدوان الاعداء (اخلاق)

از : ابو عبدالله محمد بن محمد معروف به ابن ظفر حجة الدين نحوی در گذشته
۵۶۸ که آنرا در ۵۵۴ نگاشته است .
آغاز : « ان شکر الله سبحانه لاسنی الملابس الفاخرة »
(کشف الظنون ۲/ ۹۹۸)

○ ش ۱۵۵۶ ، ف ع ۷۵/۲ نسخ ۳ ع ۲-۱۱۹۸
۶۵ گ (۲۳ × ۱۷) ۱۹ س .

السیاسة فی علم الفراسة (قیافه شناسی)

از : محمد بن ابی طالب انصاری صوفی دمشقی در گذشته ۷۳۷ .
آغاز : « الحمد لمن يستحق الثناء لالوهيته ... »
انجام موجود : العلامات بالاشاریر و الخطوط فی الاکف و هو من علم-
الفراسة ... »

(کشف الظنون ۲/ ۱۰۱۱)

○ ش ۶۶۳ ، نسخ ، ۵۵ گ ، (۲۰ × ۱۵) ۱۳ س .

الشافی فی شرح الکافی (اخبار)

شرحی است بر اصول کافی از ملا خلیل قزوینی (۱۰۰۱ - ۱۰۸۹) که در
۱۰۵۷ به نگارش آن و در چهار شنبه ۱۸ ذیحجه ۱۰۸۶ به نگارش قسمت شرح
کتاب ایمان و کفر آغاز کرده و در ۱۲ ربیع الاول ۱۰۸۸ آنرا به پایان برده است

و پیش از آن، شرح کتاب عقل و توحید و حجت را نگاشته بوده است .
آغاز شرح کتاب ایمان و کفر : « الحمد لله الذی حبب الینا الایمان و کره
الینا الکفر ... »

انجام آن : « و فرغ من املاء شرحه الفقیر خلیل بن الغازی » .
(ذریعه ۱۳ ص ۵ و ۱۴ ص ۲۷)

○ ش ۶۷۵، نستعلیق، کتاب ایمان و کفر خط خورد گیهای
فراوان دارد و شاید نسخه اصل باشد یا بوسیله مؤلف اصلاح
شده باشد، ۳۰۵ گ (۲۵ × ۲۰) ۲۶ س .

الشافیة (صرف)

از : ابن حاجب نحوی (۵۷۰ - ۶۴۶) .
(کشف الظنون ۲ / ۱۰۲۰)

○ ش ۱۹۳۴، نسخ محمد امین بن محمد رضا الهمدانی در
۱۲۶۳، ۱۱۲ گ (۱۷ × ۱۰) ۶ س .
○ ۱۹۴۷، نسخ زین العابدین بن ملا محمد علی ساروی
در ۱۲۴۷، ۴۰ گ (۲۰ × ۱۳) ۱۶ س .

شرایع الاسلام (فقه)

از : محقق حلی، نجم الدین جعفر بن حسن (۶۰۲ - ۶۷۶) تاریخ نگارش
آن پیش از ۶۷۰ .

(ذریعه ۱۳ / ۴۷ - ریحانة الادب ۳ / ۴۸۲ - مشار)

○ ش ۴۳، بخط قاسم بن فتاح در ۱۲۴۰ .
○ ش ۵۹، تاریخ کتابت ۱۰۸۴ .

○ ش ۶۹ ، بخط درویش احمد بن درویش محمد لاری
در ۱۰۳۲ .

○ ش ۹۱ ، نسخ محمد علی بن کربلائی کاکل در ۱۲۳۶ ،
۲۶۰ گ (۳۳ × ۲۱) ۱۶ س .

○ ش ۱۰۰ ، بخط ابراهیم بن رمضان در ۱۰۷۲ .

○ ش ۱۱۹ ، نسخ محمد علی بن کربلائی کاکل در ۱۲۳۶ ،
۱۲۰ گ (۳۴ × ۲۲) ۲۴ س .

○ ش ۱۴۰ ، بخط ابن اللهیار بنابی در ۱۲۳۰ .

○ ۱۴۶ ، تحریر سده سیزدهم .

○ ش ۱۴۷ ، تاریخ کتابت ۱۰۸۴ ،

○ ش ۱۷۷ ، نسخ حسین بن محمد سمیع نهاوندی در
۱۲۶۰ ، ۱۲۰ گ (۳۰ × ۲۰) ۲۱ س .

○ ش ۱۷۸ ، نسخ ۱۲۳۷ . ۲۵۳ گ (۳۰ × ۱۸) ۲۱ س .

○ ش ۱۹۹ ، بخط محمد ابراهیم بن محمد حسین طبیب
در ۱۱۲۳ .

○ ش ۲۶۵ ، تحریر سده سیزدهم .

○ ش ۲۷۱ ، نسخ ، ۲۸۸ گ (۳۰ × ۲۰) ۲۲ س .

○ ش ۳۵۰ ، نستعلیق ، ۲۷۰ گ (۲۴ × ۱۸) ۱۹ س .

○ ش ۵۴۲ ، نسخ محمد زاهد بن نعمت الله شیروانی در
۹۴۹ ، ۲۱۰ گ (۲۶ × ۱۷) ۲۴ س .

○ ش ۵۴۳ ، نسخ قاسم بن محمد استرآبادی در پنجشنبه
۳۰ رمضان ۹۵۸ - ۹۶۵ ،

۳۴۰ گ (۲۶ × ۱۸) ۱۷ س .

- ش ۵۵۶ ، نستعلیق محمد حسین بن محمد باقر در ۱۲۲۸ ،
۱۷۸ گ (۲۳ × ۱۸) ۲۳ س .
- ش ۵۸۳ ، تاریخ کتابت ۹۶۹ .
- ش ۶۸۳ ، نسخ رضا بن محمد علی درویش فراهانی در
۱۰۲۶ ،
- ۳۰۱ گ (۲۶ × ۱۸) ۲۱ س .
- ش ۶۸۴ ، تحریر سده دهم .
- ش ۷۱۰ ، نسخ ، ۳۵۸ گ (۲۵ × ۱۹) ۱۹ س .
- ش ۷۲۵ ، تاریخ کتابت ۱۰۶۲ .
- ش ۷۲۹ ، نستعلیق ، ۲۱۰ گ (۲۵ × ۱۷) ۲۵ س .
- ش ۷۳۴ ، بخط محمد حسین بن کمال الدین حسین
السبز واری فی ۱۰۶۹ فی الروضة الرضویة .
- ش ۷۴۰ ، نسخ محمد بن ملک علی بابا سلطانی در
۱۰۸۳ ،
- ۲۶۰ گ (۲۵ × ۱۸) ۱۹ س .
- ش ۷۵۰ ، نستعلیق محمد امین بن ملا علی در ۱۰۷۲ ،
- ۲۷۱ گ (۲۴ × ۱۸) ۱۹ س .
- ش ۷۵۳ ، نسخ ۱۲۲۴ (۲۴ × ۱۸) ۲۲ س .
- ش ۱۳۳۹ ، نسخ ، ۱۸۵ گ (۲۰ × ۱۳) ۱۶ س .
- ش ۱۸۵۸ ، نسخ ، ۱۳۲ گ (۱۷ × ۱۰) ۱۲ س .

شرح اربعين

(حديث)

شرحی است بر چهل حدیث که نسخه‌ها دارای حدیث ۲۰ تا ۳۹ آن میباشند.
نگارنده‌ی آن شناخته نشد جز آن که از متن کتاب برمی آید که او از دانشمندان
اهل تسنن است .

آغاز موجود : « الحديث العشرون قوله عليه السلام : لا يزال من امتي أمة
قائمة بأمر الله ... »

انجام موجود : « الحديث التاسع و الثلاثون قوله عليه السلام : المجلس
الصالح والسوء كحامل المسك و نافع الكبر ... »

○ ش ۱۶۴۸، نسخ سده ۱۱ و ۱۲، ۲۰۳ گ (۲۰ × ۱۴)
۲۱ س .

شرح اربعين

(حديث)

از : قاضی سعید قمی (۱۰۴۹ - پس از ۱۱۰۲) که آنرا در سی سالگی در
۱۰۷۹ نگاشته است .

(دیباچه خود کتاب - ذریعه ۴۱۷/۱ - مقدمه کلید بهشت - مشار)

○ ش ۱۲۲۳ (ف ۳۶۱/۲) نسخ سده ۱۱ ، تا حدیث
۲۳ ، با حواشی از مؤلف و جز او ، ۱۲۵ گ ، (۲۵ × ۲۱)
۲۳ س .

شرح الارجوزة الرضاعية (فقه)

متن و شرح از : سید صدرالدین محمد بن سید صالح موسوی عاملی اصفهانی
(۱۱۹۳ - ۱۲۶۳) - تاریخ تالیف پیش از ۱۲۲۹ .

آغاز متن : «ان احرز الرضاع شرطه نشر... تحریم تزویج و تحلیل نظر» .
آغاز شرح : « الحمد لله الذی ادر اخلاف فضله بعموم فضله و خصوص عدله ... »

انجام آن : « ووضوح هذا القسم اغنى عن التنبيه عليه فى النظم »

(ذریعه ۱ / ۴۷۶ و ۷۱ / ۱۳ و ۹۱ / ۱۴)

○ ش ۱۱۰۵ ، نسخ ملاعلی بن حاجی ملاحسین شیرازی
در ۱۳۱۱ ، ۵۰ گ (۲۱ × ۱۶) ۱۶ س .

شرح الارشاد (فقه)

شرح برخی از بخشهای ارشاد الاذهان علامه حلی است از شیخ مرتضی
انصاری (۱۲۱۴ - ۱۲۸۱) .

(ذریعه ۱۳ / ۸۰ - مشار)

○ ش ۱۰۰۲ ، نستعلیق ۱۲۸۶ از روی نسخه اصل با
دو واسطه ، زکوة و خمس و صوم ، ۱۹۲ گ (۲۲ × ۱۶)
۱۸ س .

شرح الارشاد

(فقه)

شرح ارشاد الاذهان علامة حلی است از ملا محمد صالح،
در ذریعه دو شرح ارشاد بنامهای « غنیمة المعاد فی شرح الارشاد » و « مسالك
الراشدین » از ملا محمد صالح برغانی قزوینی (متوفی ۱۲۷۰-۱۲۷۵) یاد شده است
که گویا نسخه مایک جلد از یکی از آن دو کتاب باشد.

آغاز : « کتاب المتاجر جمع متجر و يمكن ان يراد بها معناها المتعارف... »
انجام : « اذليس من شرطها بقاء العوضين للعموم » .

(ذریعه ۷۷/۱۳ و ۷۱/۱۶ و ۳۸۰/۲۰ - ریحانة الادب ۱/۱۵۸)

○ ش ۹۵۱، نستعلیق از روی نسخه اصل ، کتاب متاجر ،

۱۵۹ گ (۲۱ × ۱۷) ۱۹ س .

شرح الارشاد

(فقه)

شرح ارشاد الاذهان علامه حلی است ، نگارنده آن شناخته نشد، از دانشمندان
سده ۱۱ مانند میرداماد یاد میکند .

آغاز نسخه : « قال المصنف : کتاب النکاح هو لغة الوطی كما عن المشهور... »

انجام آن : « فائدة يجوز الحيلة بالسبب المباح وتحرم بالمحرم ... »

○ ش ۱۰۹۰ ، نستعلیق ، کتاب نکاح و طلاق ،

۱۶۸ گ (۲۲ × ۱۵) ۱۶ س .

شرح الاسباب والعلامات (طب)

از : نفیس بن عوض بن حکیم کرمانی که آنرا در ۸۲۷ نگاشته است.

(ذریعه ۱۳/۸۲ و ۱۴/۹۵ - مشار)

○ ش ۵۳۰ ، نستعلیق گویا از سده دهم ۲۳۶ گ (۱۷ × ۲۷)
۲۷ س .

شرح اصول اکبری (صرف)

متن از : علی اکبر بن علی اله آبادی ، و نگارنده شرح شناخته نشد .

آغاز : «وبحمد الله المنان الکریم و بالصلوة علی رسوله محمد ...»

انجام موجود : «وحمل علیه اولاء فی زیادة الواو» .

○ ش ۳۹۲ ، نستعلیق ، ۲۱۰ گ (۱۷ × ۲۴) ۱۷ س .

شرح اصول کافی (حدیث)

از : ملاصدرای شیرازی (۹۷۹ - ۱۰۵۰) تاریخ تألیف ۱۰۴۴ .

(ذریعه ۱۳/۹۹ - یادنامه ملاصدرا)

○ ش ۱۲۴ ، نسخ میرزین العابدین بن سید بساقر حسینی

ساکن سالیان در ۱۱۹۰ بایک واسطه از روی نسخه ای که بر

مؤلف خوانده شده بود ، ۲۴۵ گ ، (۱۹ × ۲۹) ۲۵ س

شرح الفیه ابن مالک (نحو)

- از : ابن ناظم بدرالدین محمد بن محمد در گذشته ۶۸۶ .
(کشف الظنون ۱/ ۱۵۱ - ریحانة الادب ۶/ ۱۷۹ - مشار)
○ ش ۸۶۶ ، نسخ محمد حیدر قزوینی در مشهد رضوی در
مدرسه چهارباغ در ۱۰۸۸ - ۱۶۰ گ (۲۵ × ۱۷) ۲۳ س .
○ ش ۱۰۳۱ ، نسخ حاجی ملا بکر الدوری بن ملا حاج حامد
افندی در ۱۲۱۹ ، ۲۰۰ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۸ س .
○ ش ۱۶۳۷ ، نسخ ، ۱۷۱ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۵ س .

شرح الفیه ابن مالک (نحو)

- از : ابن عقیل عبدالله بن عبدالرحمن (۶۹۷ یا ۶۹۸ - ۷۶۹)
(کشف الظنون ۱/ ۱۵۲ - ریحانة الادب ۶/ ۹۱ - مشار)
○ ش ۱۳۰۴ ، نسخ ، ۱۸۷ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۷ س .
○ ش ۱۶۲۱ ، نستعلیق ۱۱۹۵ ، ۱۷۰ گ (۲۰ × ۱۵) ۱۸ س .
○ ش ۱۶۳۸ ، نسخ ، ۱۹۲ گ (۲۰ × ۱۴) ۱۸ س .

شرح الانموزج (نحو)

- الانموزج فی النحو از زمخشری در گذشته ۵۳۸ و این شرح از محمد بن -
عبدالغنی اردبیلی در گذشته ۶۴۷ .
(ذریعه ۱/ ۱۷۵ - مشار)

- ش ۷۶۰ ، نسخ محمد شفیع بن ملا محمد علی در ۱۲۳۲ .
○ ش ۱۱۳۲ ، نستعلیق ابراهیم بن سید کریم و شتانی در ۱۲۳۹ .

○ ش ۱۴۵۵، نسخ عبد الله بن صوفی بن سید صوفی در ۱۱۱۰ .

(منطق)

شرح ایساغوبی

از : حسام الدین حسن الکتانی در گذشته ۷۶۰ .
 آغاز موجود : « ان للمنطقين اصطلاحان .. »
 انجام : « وليكن هذا آخر ما كتبنا من الاوراق لايضاح مافي كتاب ايساغوجي »
 (كشف الظنون ۱/ ۷۰۶ - فهرست رضوی ۱/ ۳۸ منطق)
 ○ ش ۱۰۵۷، نسخ ۳۰۰ گ (۲۱ × ۱۷) ۱۰ س .

(کلام)

شرح تجرید الکلام

تجرید الکلام از خواجه طوسی و این شرح از علاء الدین علی بن محمد
 قوشچی در گذشته ۸۷۹ که آنرا در ۸۴۶ به پایان برده است (رک به نسخه شماره
 ۱۰۲۶ همین کتابخانه) .

(كشف الظنون ۱/ ۳۴۸ - مشار)

- ش ۲۲۸، نستعلیق، ناتمام، ۱۵۷ گ (۳۰ × ۱۷) ۲۳ س .
- ش ۵۵۰، نسخ، ناتمام ۱۷۱ گ، (۲۲ × ۱۲) ۲۷ س .
- ش ۶۳۲، نستعلیق گویا سده نهم، ۲۴۲ گ
 (۲۴ × ۱۵) ۲۱ س .
- ش ۷۳۹، نستعلیق، نیمه دوم، ۱۷۷ گ (۲۷ × ۱۶) ۱۸ س .
- ش ۷۴۸ نسخ، ۲۵۴ گ (۲۲ × ۱۷) ۲۱ س .
- ش ۷۶۴، نستعلیق ۱۰۵۹، نیمه دوم، ۱۱۷ گ
 (۲۵ × ۱۳) ۲۵ س .
- ش ۷۶۵، نستعلیق ۱۰۵۴، نیمه دوم، همراه با متن

- تجريد در ۱۳ برك ، ۱۶۶ گك (۲۶ × ۱۳) ۲۴ س .
- ش ۱۰۲۶ ، نستعليق عبدالله بن محمد علي در ۱۰۱۹ ،
نيمه دوم ، ۳۰۲ گك (۲۴ × ۱۲) ۱۸ س .
- ش ۱۱۷۷ ، نستعليق ، نيمه دوم ، ۱۹۵ گك (۲۴ × ۱۴) ۱۶ س
- ش ۱۲۲۵ ، نستعليق ، ۲۴۷ گك (۲۲ × ۱۲) ۲۵ س .
- ش ۱۲۵۶ ، نستعليق ، نيمه دوم ، ۱۲۹ گك (۲۶ × ۱۳) ۲۳ س .
- ش ۱۲۵۹ ، نستعليق ، نيمه دوم ، ۲۱۵ گك (۲۴ × ۱۲) ۱۹ س
- ش ۱۲۶۶ ، نستعليق قاسم بن خواجه خسرو لرستاني
در ۱۰۹۳ ، نيمه دوم ، ۲۲۷ گك (۲۴ × ۱۲) ۲۶ س .
- ش ۱۲۶۸ ، نستعليق ، نيمه دوم ، بايادداشت تملك عبدالرضا
بن عبدالله عاملي در ۱۱۳۴ ، ۲۶۰ گك (۲۳ × ۱۴) ۱۷ س .
- ش ۱۶۵۲ ، نستعليق هاشم بن سيد محمد تولمي گيلاني در
۱۲۰۳ ، نيمه دوم ، ۳۰۰ گك (۲۰ × ۱۰) ۱۷ س .
- ش ۱۷۷۵ ، نستعليق ، نيمه اول ، ۱۶۴ گك
(۱۲ × ۱۸) ۱۷ س (۱) .

شرح تجريد الكلام (كلام)

شرح تجريد خواجه طوسي است از محمد كاظم بن محمد رضا الطبري (سده ۱۲ و ۱۳) نگارنده كتاب «طريقه الرشاد في شرح الارشاد» كه در حرف طامعرفي مي شود .
آغاز : «سبحان من اظهر الاشياء لكمال وجوده و افاض عليها ...»
انجام : «قال المصنف ومن العلل العرضية ... اقول يعنى ان العلل العرضية ...»

(۱) در فهرست سابق اين كتابخانه ج ۱ ص ۳۴۴-۳۴۹ ، هشت نسخه از اين
نسخه ها معرفي شده است .

- ش ۱۲۲۰، نسخ ۱۲۰۵ (و شاید این، تاریخ تألیف باشد) .
۱۲۵ گ (۲۱ × ۱۴) ۱۵ س .

شرح التصريف (صرف)

«الغزى فى التصريف» معروف به «التصريف» از عز الدين ابراهيم بن عبد الوهاب
زنجانى در گذشته پس از ۶۵۵ و اين شرح از سعد الدين تفتازانى (۷۱۲ يا ۷۲۲-۷۹۱)
که آنرا در ۷۳۸ به پايان برده است .

(كشف الظنون ۲/ ۱۱۳۸ - مشار)

- ش ۸۲۵ ، نستعليق نظر على بن عبدالعظيم در ۱۲۵۵ ،
۴۷ گ (۲۲ × ۱۶) ۱۶ س .

○ ش ۸۳۰ ، نسخ ۱۲۳۷ .

○ ش ۱۲۴۱ ، نسخ ۱۲۳۰ .

○ ش ۱۳۵۱ ، نسخ بى تاريخ .

○ ش ۱۴۰۹ ، نسخ بى تاريخ .

○ ش ۱۴۱۱ نسخ ۱۲۲۰ .

- ش ۱۷۱۴ ، نستعليق حاتم بخش گنابادى در ۱۰۷۴ ،
۱۳۰ گ (۲۰ × ۹) .

○ ش ۱۷۴۹ ، نسخ ، ۵۸ گ (۲۰ × ۱۰)

○ ش ۱۸۸۶ ، نسخ على محمد بن محمد ، بدون تاريخ .

شرح تنقيح الفصول فى اختصار المحصول فى علم الاصول (اصول فقه)

تنقيح الاصول و اين شرح، هردو از شهاب الدين ابى العباس احمد بن ادریس

القزافى المالکى (در گذشته ۶۸۴) که اين شرح را در ۶۷۷ به پايان رسانده است .

آغاز : « الحمد لله با سط الارزاق فی الاتفاق و واهب النعم ... »
انجام: « فيحرم الجمع حتى يتأتى اصلاحه بما يجوز ان يرتب على تلك الجناية ».
(روضات الجنات ص ۹۱ - ریحانة الادب ۳: ۲۸۶ - كشف الظنون ۱: ۴۹۹)
○ ش ۵۹۳ ، نسخ گویا از سده هشتم ، با این یادداشت
بر برك نخست :

«من مؤلفات القزافي: الاستغناء في الاستثناء خمسون بابا فيه
اربعمائة مسألة وكتاب الامنية في النية والاجوبة الفاخرة عن
الاسئلة الفاخرة وشرح المحصول
۲۸۰ گ (۱۵ × ۲۴) ۲۱ س .

شرح تهذيب الوصول (اصول فقه)

تهذيب الوصول از علامه حلی و این شرح از جمال الدین بن عبدالله بن محمد
ابن حسن حسینی جرجانی (سده نهم و دهم) که آنرا در ۹۲۹ نگاشته است .
آغاز موجود : « وفيه فصول ثلاثة الاول في مباحث مهمة ذكر في هذا البحث
ماهية العلم والتصديق ... »
انجام موجود : « ولا يفتقر الى اصل الوصف الذي عارض به » (۱)
(فهرست رضوی ۶: ۵۳ - ذریعه ۱۳ : ۱۶۶ - كشف الحجب ص ۳۳۰ -
فهرست حجتیه قم)

○ ش ۱۰۳۸ ، نستعلیق ، ۲۲۲ گ (۱۴ × ۲۴) ۲۷ س .

(۱) آغاز نسخه حجتیه: «اقول اذا ارید باسم العلم المضاف اليه الاصل المسائل...»
انجام آن : «وتجاوز النهاية في ابلاغ السالك منهج السداد والله ... المآب».

شرح حدیث الغمامة

از: قاضی سعید قمی (۱۰۴۹ - پس از ۱۱۰۲) تاریخ آغاز نگارش ۱۰۹۹.
آغاز موجود: «ومنها باسناده عن ربعی بن عبد الله ...»
انجام موجود: «واقول انا يا اخي و يا خليلي و يا قرة عيني، اسمع مني اني قدوفيت بما عهدت لك من شرح خطبة البيان بذكر هذه الخبر...»
(ذریعہ ۱۳ : ۱۹۰ - مقدمہ کلید بہشت)

○ ش ۱۷۸۷ ، نستعلیق سده ۱۱ و ۱۲ ،
۱۵۲ گ (۲۰ × ۱۰) ۱۸ س .

(فلسفہ و کلام)

شرح حکمة العين

حکمة العين از دبیران کاتبی قزوینی در گذشتہ ۶۷۵ و این شرح از شمس الدین
محمد بن مبارک شاه معروف بہ میرک بخاری (سده ہشتم) .

(ریحانۃ الادب ۴ / ۱۳۱ - ذریعہ ۱۳ / ۲۱۳ - مقدمہ ایضاح المقاصد - مشار)

○ ش ۱۲۱۷ ، نستعلیق صالح بن غلامعلی جیلانی در مدرسہ
چهارباغ اصفہان در ۱۲۴۱ ، امور عامہ ، ۷۶ گ (۲۱ × ۱۴)
۱۵ س .

○ ش ۱۴۴۸ ، نسخ ، ۱۲۱ گ (۲۰ × ۱۵) ۱۳ س .

○ ش ۱۷۱۱ ، نستعلیق ابراہیم بن مولانا یوسف مازندرانی
مظاہری اسدی در ۱۰۴۷ ، ۱۰۰ گ (۱۸ × ۱۰) ۱۹ س .

شرح حماسه ابی تمام

از : ابوعلی احمد بن محمد بن حسن مرزوقی در گذشته ۴۲۱ .
آغاز : « الحمد لله خالق الانسان متميزاً بما علمه من التبيين والبيان »
انجام موجود :
« نجومه رکدت لیست بزائله کانماهن فی الجوالقنادیل »
(ذریعه ۱۳ / ۲۱۴ - فهرست مجلس ج ۱۱ ص ۲)
○ ش ۲۲ ، نسخ ، ۳۰۰ گ (۲۲ × ۳۶) ۲۸ س .

شرح خلاصه الحساب (ریاضیات)

شرح خلاصه الحساب شیخ بهایی است از : فاضل جواد (سده ۱۱) .
(ذریعه ۱۳ / ۲۲۸ - ریحانة الادب ۳ / ۱۸۰ - مشار)
○ ش ۱۱۲۴ ، نسخ آخوند ملا اسدالله بن آخوند ملا
محمد حسن ترکمون دردار السلطنه تبریز در ۱۲۵۴ ،
۱۴۵ گ (۲۲ × ۱۴) ۱۷ س .

شرح خلاصه الحساب (ریاضیات)

از : رمضان بن ابی هریره جزری قادری در ۱۰۷۶ .
آغاز : « احمدك يا من أعدد نعمه لا تحصى واشكرك يا من آحاد... »
انجام : « عبده الفقير رمضان بن ابی هریره .. »
شارح از اهل سنت است . خطبه خلاصه الحساب در این شرح به روش اهل
سنت دگرگون و نقل شده و گویا بدین وسیله خواسته اند مولف متن را پیرو مکتب
تسنن جلوه دهند .

(ذریعه ۱۳ : ۲۳۰)

○ ش ۱۵۵۷ ، نسخ رضاقلی بن حسین قلی در ۱۳۲۰ ،
۸۶ گ (۲۲×۱۷) ۱۹ س .

(ریاضیات)

شرح خلاصة الحساب

از : محمدباقر بن محمدحسین بن محمد باقریزدی (نواده نگارنده « عیون الحساب ») که این شرح را در ۱۳ رمضان ۱۰۹۹ به پایان رسانده است .
آغاز : « الحمد لله الذي لا يحصى جذور قسمه ... »
انجام : « تم على يد مصنفها محمدباقر بن محمدحسین الیزدی ... »
(فهرست رضوی ۸/۲۱۴)

○ ش ۱۹۵۵ ، نسخه اصل بخط مؤلف ،
۱۲۶ گ (۱۷×۱۲) ۱۵ س .

(ریاضیات)

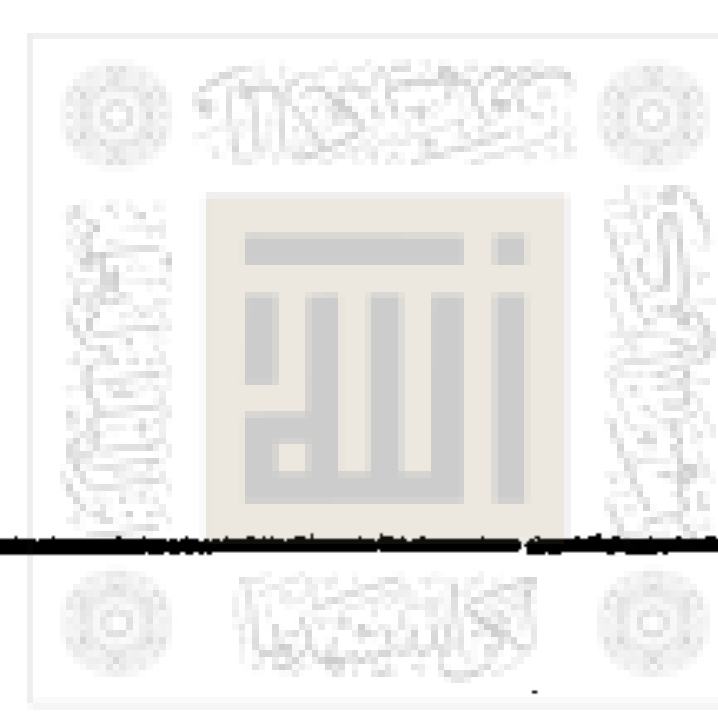
شرح خلاصة الحساب

از : میر محمد صادق موسوی خوانساری نگارنده « ضیاء التفاسیر » ، در
گذشته حدود ۱۲۹۵ .
آغاز : « الحمد لله الواحد الاحد لا بجمع عدد الملك الغنى الصمد لا بعدد
وعدد » .

انجام موجود : « فلو قال فان كان صفر كان اولی واخصر »

(ذریعه ۱۳ / ۲۳۰)

○ ش ۱۹۵۰ ، گویا نسخه اصل ، ۱۲۳ گ (۱۲×۱۹)
۲۰ س .

شرح الدرّة

(اصول فقه)

شرحی است بر الدرّة البهیة که منظومه‌ای است در اصول فقه ، اصل و شرح
آن از محمد محسن بن محمد سمیع .
آغاز :

« سبحانه من لا یزال محسنا حمدي اليه الملك المهيمننا

... يقول المفتاق ... ابن محمد سمیع محمد محسن ... »

انجام موجود : « فائدة - هل مقتضى الفور على القول بكون الامر له التوقيت
بأول ازمئة الامكان ... »

○ ش ۱۲۱۳ ، نسخ ، همراه بامتفرقاتی از مباحث اصول و
نحو و غیره در ۱۲۰ گک ،
۳۳ گک (۲۱ × ۱۵) ۱۹ س .

شرح الدروس

(فقه)

شرح کتاب صوم دروس شهید ثانی است از رضی الدین محمد بن حسین
خوانساری که آنرا در شنبه اول محرم ۱۱۱۲ به پایان رسانده است و همان است که
با مشارق الشموس فی شرح الدروس پدرش آقا حسین خوانساری چاپ شده
است .

(ذریعه ۲۱ / ۳۶ - مشار)

○ ش ۷۴۴ ، نسخ محمد صادق بن حیدر جهرمی در ۱۱۳۰ ،
۲۰۲ گک ، (۲۶ × ۱۹) ۲۱ سطر .

(اصول فقه)

شرح زبدة الاصول شيخ بهایی

از : ملا محمد صالح مازندرانی در گذشته شوال ۱۰۸۶ ، که آنرا در ۱۰۳۸ به پایان رسانده است .

آغاز : « الحمد لمن اصول نعمائه ظاهرة وفروع آلائه باهرة... »
انجام : « تاریخه » تم الشرح بحمده .
(ذریعه ۱۳ / ۳۰۰)

○ ش ۱۸۱ ، نسخ ۱۱۰۴ ،
۲۴۰ گ (۳۰ × ۱۸) ۲۵ س .

(اصول فقه)

شرح زبدة الاصول

نگارنده اش شناخته نشد، در ۱۲۳۵ نگاشته شده، شاید جلد دوم «الكواكب الضیائیة فی شرح الزبدة البهائیة» باشد که در حرف کاف یاد خواهد شد .
آغاز موجود : « و هو المنقول من صاحب الحدائق الحجية فی النفی لافى الاثبات مثلا استصحاب حياة الغائب يصلح حجة لبقاء ماله على ملكه . . »
انجام : « . . ومع ذلك استغفر ربی من جميع ما صدر منی عن عمدی وخطای انه هو الغفور الرحيم » .
(ذریعه ۱۸ / ۱۸۰)

○ ش ۱۳۱۰ ، نسخ سید محمد بن حسن موسوی در هزارو -
دویست و . . .

۱۷۴ گ (۲۱ × ۱۴) ۲۱ س .

شرح زیارت جامعہ

از : شیخ احمد احسائی (۱۱۶۶ - ۱۲۴۱) در سه جلد ، کہ آنرا در ۱۹ ربیع الاول ۱۲۳۰ بہ پایان رسانده است .

(ذریعہ ۱۳ / ۳۰۵ - ریحانۃ الادب ۱ / ۴۱ - مشار)

○ ش ۲۴۵ ، نسخ اسماعیل بن زین العابدین کفرانی
رویدشتی اصفہانی در ۱۲۶۹ و این سومین نسخہ از این اثر
بود کہ او تا آن سال نوشتہ بود ،

۱۹۷ گ (۲۰ × ۳۰) ۳۵ س .

○ ش ۲۴۷ ، نسخ ، جلد سوم ،

۱۵۱ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۱ س .

○ ش ۲۶۰ ، نسخ ملا محمد احسن در ۱۲۳۷ ، جلد اول و دوم

۱۸۱ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۳ س .

○ ش ۱۵۳۹ ، نسخ ، جلد دوم ،

۱۳۶ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۳ س .

○ ش ۱۵۹۴ (ف ۱۶ / ۱۶۱) نسخ ، جلد سوم ،

۳۰۷ گ (۱۴ × ۲۰) ۲۰ س .

○ ش ۱۵۹۵ (ف ۱۶ / ۱۶۰) ، نسخ ، جلد اول و دوم ،

۴۲۹ گ (۱۵ × ۲۰) ۲۰ س .

○ ش ۱۶۴۱ ، نسخ صفر علی بن اسماعیل نجف آبادی در

۱۲۴۰ ، ۱۵۴ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۹ س .

شرح شافیه

(صرف)

شافیه از : ابن حاجب نحوی در گذشته ۶۴۶ و ابن شرح از : فخرالدین احمد بن حسن جاربردی در گذشته ۷۴۲ یا ۷۴۶.

(کشف الظنون ۱۰۲۱/۲ - ریحانة الادب ۱/۲۴۹ - مشار)

○ ش ۱۳۳۱ ، نستعلیق مسعود بن محمد در بلده نیشابور

در مدرسه سلطان در ۱۷ ذیحجه ۷۱۷ ،

۱۲۶ گک (۲۱ × ۱۲) ۲۹ س .

شرح شافیه

(صرف)

از : نجم الاثمة شیخ رضی الدین محمد بن حسن استرآبادی در گذشته ۶۸۶

(ذریعه ۱۳/۳۱۴ - کشف الظنون ۱۰۲۱/۲ - مشار)

○ ش ۴۰۰ ، نستعلیق محمد ابراهیم بن محمد امین فیروز

آبادی در ۱۰۳۰ ،

۲۳۰ گک (۲۶ × ۱۲) ۲۵ س .

شرح شافیه

(صرف)

از : نظام الدین حسن بن محمد بن حسین قمی نیشابوری معروف به نظام اعرج (۱).

۱ - در کشف الظنون تاریخ وفات او ۸۲۸ و در ریحانة الادب حدود ۷۳۰ ضبط شده و در روضات الجنات می نویسد : « کان من علماء راس المائة التاسعة » . ولی خط او مورخ او اسط صفر ۷۳۰ در پایان نسخه ای از تفسیر غرائب القرآن وی که در همین تاریخ استنساخ شده بود دیده شده (فهرست رضویه قم ۳۱۰)

(ذریعہ ۳۱۳/۱۳ - ریحانۃ الادب ۲۰۸/۴ - روضات الجنات : ۲۲۴ -
مشار)

○ ش ۸۳۳ ، نسخ محمد باقر بن قربانعلی مازندرانی در
۱۲۴۵ ، باحواشی از کاتب مذکور در کنارہ برخی برگہا ،
۲۱۵ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۷ س .
○ ش ۹۳۳ ، نسخ ، ۱۰۶ گ (۲۲ × ۱۵) ۱۸ س .

شرح شرایع محقق (فقہ)

نگارندہ اش شناختہ نشد ، از صاحب جواهر و شیخ انصاری یاد می کند .
آغاز موجود : « قال صاحب الشرایع : الفصل الثامن فی العقود وفيه خمسة
ابواب وفي هذا التعداد مسامحة ... »
انجام موجود : « قال صاحب المدارك انه لا يكفي ازالة النجاسة » .
○ ش ۶۷۰ ، گویا نسخه اصل ، ۱۲۰ گ (۲۲ × ۱۶) ۲۴ س .

شرح الشمسية (منطق)

رسالہ شمسیہ از نجم الدین کاتبی قزوینی در گذشتہ ۶۷۵ ، و این شرح از
سعد الدین تفتازانی (۷۱۲ یا ۷۲۲ - ۷۹۱) کہ آنرا در ۷۵۳ نگاشتہ است .
(کشف الظنون ۱۰۶۳/۲ - ریحانۃ الادب ۲۱۹/۱ - مشار)

○ ش ۵۲۶ ، نستعلیق نعمۃ اللہ بن حسین بن حسن در
۸۷۹ ،

۱۴۵ گ (۲۶ × ۱۲) ۲۵ س .

○ ش ۸۷۳ ، نستعلیق ،

۱۲۵ گ (۲۰ × ۱۵) ۱۴ س .

○ ش ۱۶۸۴ ، نستعلیق باقی بن شمس ... شیروانی در
دوشنبه سوم جمادی الاولی ۸۱۱ ،
۷۳ گ (۲۰ × ۱۲) ۲۳ س .

شرح شواهد الايضاح

الایضاح از : خطیب دمشق (۶۶۶-۷۳۹) و این کتاب شرحی است بر ابیاتی
که به آنها در « الايضاح » مذکور استشهاد شده است .
نگارنده آن سناخته نشد .

آغاز : الحمد لله المؤید بحسن توفیقه الهادی بادل الطافه الی طریقہ ..
انجام : « .. بعثنا الله تحت لوائه يوم الجزاء » :
(کشف الظنون ۱ / ۲۱۰ و ۲ / ۱۰۳۱)

○ ش ۱۸۲۰ ، نسخ ابو المظفر محمد بن محمد ملقب به
برهان الاثمه در فیجاباد روضه جدش شیخ عالم ابی المعالی
سیف الحق والدين الباخزری در ظهر پنجشنبه ۲۵ محرم ۷۸۲ ،
۱۶۶ گ (۱۷ × ۱۲) ۱۵ س .

(فلسفه)

شرح العرشية

عرشیه از : ملا صدرا و این شرح در سه جزء از شیخ احمد احسائی (۱۱۶۶-
۱۲۴۱) که جزء اول آنرا در ۱۲۳۴ و سوم را در ۱۲۳۶ به پایان رسانده است .
(ذریعه ۱۳ / ۳۶۸ - ریحانة الادب ۱ / ۴۲ - مشار)

○ ش ۱۰۰۸ (ف ۱ / ۳۵۳) نسخ جواد بن حاج قاسم نجار ،
جزء ۱ و ۲ و ۳ ،
۳۳۹ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۵ س .

○ ش ۱۳۳۵ ، نسخ محمد نبی بن حاج زین العابدین در

۱۲۶۲ ، جزء اول ،

۱۱۵ گ (۲۱ × ۱۴) ۱۹ س .

○ ش ۱۴۹۲ ، نسخ ، جزء اول و دوم ،

۱۹۰ گ (۲۱ × ۱۶) ۱۹ س .

شرح غرر الفوائد

(فلسفه)

منظومه غرر الفوائد و شرح آن هردو از حاج ملاهادی سبزواری متخلص به
اسرار (۱۲۱۲ - ۱۲۸۹ یا ۱۲۹۰) تاریخ شروع به نظم ۱۲۴۰ ، و تاریخ پایان
شرح جمادی الاولی : ۱۲۶۱ یا ۱۲۶۲ ،

(ذریعه ۱۴ : ۹۱ - مشار)

○ ش ۱۰۰۵ (ف ۱۶/۳۵۵) نسخ محمد بن حاج رجبعلی

یزدی اردکانی در ۱۲۷۷ در دارالمؤمنین شیراز ،

۱۴۸ گ (۲۲ × ۱۲) ۲۱ س .

شرح الفوائد

(فلسفه)

متن و شرح از : شیخ احمد احسائی (۱۱۶۶ - ۱۲۴۱) ، تاریخ نگارش

۱۲۳۳ .

○ ش ۱۳۳۳ ، نسخ حسینعلی بن ملا محمد رحیم سینجانی

من محال کزاز در ۱۲۶۳ در مدرسه مرحوم میرزا صالح در

طهران ،

۱۵۵ گ (۲۲ × ۱۲) ۲۲ س .

شرح قانونچه

(طب)

قانونچه از : محمود بن محمد چغمینی خوارزمی (درگذشته ۷۴۵) و این شرح از حسین بن محمد علی استرآبادی .

آغاز : « الحمد لله الذي ابدع العناصر والاجزاء ... »

انجام : « واقتصرنا في شرح هذا المختصر بالحلواء المتخذ من السكر ... »
(ذریعہ ۱۳ / ۳۹۰)

○ ش ۱۱۶۰ ، نستعلیق ۸۹۰ ، با این یادداشت در پایان :
« بلغت وصححت في بلد السبزووار في خدمة والجوار الجنب
الامير الكبير عمدة الوزراء في الزمان لزال كاسمه مخدوما ...
خواجه ضياء الدولة والشریعة والدين امير بك ... القزوينی
بتاریخ ۱۷ شهر ذی الحجة الحرام سنة ۹۳۱ » ،
۷۵ گ (۱۲ × ۲۲) ۲۵ س .

شرح قطار الندی

(نحو)

متن و شرح از : ابن هشام نحوی (۷۰۸ - ۷۶۱ یا ۲ یا ۳) .
(کشف الظنون ۲ / ۱۳۵۲ - ریحانة الادب ۶ / ۲۰۱ - مشار)

○ ش ۱۰۷۹ ، بی تاریخ .
○ ش ۱۰۸۳ ، بخط اسحق حسینی در ۱۲۷۰ .
○ ش ۱۳۹۱ ، نسخ ۱۲۱۱ ، ۱۱۸ گ (۱۶ × ۲۱)
۱۲ س .
○ ش ۱۳۹۲ ، بی تاریخ .
○ ش ۱۴۳۳ ، بخط محمد علی بن عبدالمحمد در ۱۲۳۵ .

○ ش ۱۶۷۵ ، بی تاریخ .

○ ش ۱۹۵۸ ، نسخ میرزا محمد ولد میر حسین در ۱۰۶۷ ،

۱۴۷ گ (۱۸×۱۱) ۱۴ س .

(فقه)

شرح قواعد الاحکام

شرح قواعد علامه حلی است از : شیخ جعفر کاشف الغطاء (۱۱۵۶ -
۱۲۲۷) که فقط کتاب طهارت و بیع آن نگاشته شده است .

آغاز بیع : « الحمد لله الذی اشتق نور الوجود من ظلمة العدم ... »

انجام : « وافق الخرص او خالفه عملاً بالاطلاق تم الكتاب . »

(ذریعه ۱۳ / ۱۳۱ و ۳۶۵ و ج ۱۴ ص ۱۸)

○ ش ۹۲۲ ، نسخ ۱۲۷۰ ، بیع ، بایادداشت تملك شیخ

صالح بن شیخ مهدی (نواده مولف) ،

۱۴۴ گ (۲۱×۱۵) ۱۹ س .

(فقه)

شرح قواعد الاحکام

نگارنده ی آن شناخته نشد (۱) . شاید شوارع الاعلام یا شوارع الانام ملا

محمد جعفر شریعتمداری استرآبادی طهرانی (۱۱۹۹ - ۱۲۶۳) باشد .

آغاز موجود : « المقصد الرابع من مقاصد کتاب الطهارة فی الوضوء الذی

۱- مرحوم سیدریحان الله کشفی بروجرودی پشت برگ اول این نسخه نوشته

است : « شرح القواعد و يظهر من مطاویه انه لاحد تلامذة السيد صاحب الرياض وقد

نقل عبارته ... معبراً عنه بالسيد الاستاد و كيف كان يستشمن من اسلوبه و مذاقه كونه

للحاج ملا جعفر الاسترآبادی » .

هو من اقسام الطهارة عن الحدث تعريفاً وتقسيماً وسبباً وحكماً وضعباً وتكليفاً ... «
(ذریعه ۱۴/ ۱۸ و ۲۳۶)

○ ش ۲۹۰ ، نسخ ، ۶۰ گ (۱۹ × ۲۹) ۲۴ س .

شرح قواعد الاحكام (فقه)

نگارنده آن شناخته نشد، از جواهر الکلام و نیز از جد خود به عنوان « جدی
العلامه » مکرر یاد کرده و پدرش هم شرحی بر قواعد داشته است .
آغاز : « خیر ما اعتصم المرء بحیاله کلمة التحیر لقصور باله ... قال المصنف
قدس الله روحه کتاب المتاجر جمع متجر ... »

انجام : « اذا اسلف طعاما بالعراق مثلاثم طال به فی بلد اخری ... »
○ ش ۶۸۰ ، شاید نسخه اصل باشد، با این یادداشت از فاضل
ایروانی (در گذشته ۱۳۰۶) بر برگ نخست :
« لا یخفی ان هذا الكتاب یلیق ان یکتب سطورہ باقلام النور
على صفحات حدود الحور وقد اشتملت على تحقیقات ...
تنبیء عن شدة ملكة مؤلفه و الموهبة الالهية فی مصنفه ...
حرر اقل الخلیقة محمد الايروانی ،

۲۴۳ گ (۱۷ × ۲۳) ۲۲ س .

شرح کافی (حدیث)

شرحی است بر اصول و روضه کافی از ملا محمد صالح مازندرانی در گذشته
۱۰۸۶ که چند سال پیش در ۱۲ جلد با تعلیقات سودمند علامه مرحوم حاج میرزا ابوالحسن
شعرانی به چاپ رسید .

(ذریعه ۱۴/ ۲۷)

○ ش ۶۱۴ ، (ف ع ۲/ ۴۲۷) نسخ دختر مؤلف (۱)، کتاب
عقل و علم ،

۱۷۱ گ (۱۷ × ۲۴) ۲۵ س .

○ ش ۱۱۲۹ (ف ع ۲ / ۴۳۰) نسخ سلخ ربیع الاول
۱۱۳۴ ، کتاب روضه ،

۴۳۲ گ (۱۲ × ۲۲) ۲۲ س .

شرح کافیه

(نحو)

کافیه از : ابن حاجب نحوی در گذشته ۶۴۶ و این شرح از : نجم الاثمة شیخ
رضی الدین محمد بن حسن استرآبادی در گذشته ۶۸۶ .

(ذریعه ۱۴ / ۳۰ - کشف الظنون ۲ / ۱۳۷۰ - مشار)

○ ش ۱۲۸ ، نسخ ۱۲۳۴ ،

۲۴۴ گ (۲۱ × ۳۱) ۳۷ س .

○ ش ۵۴۹ ، نسخ ، بایادداشت تملك عبد الرحمن بن محمد
الحموی در ۱۱۶۰ ،

۴۳۹ گ (۲۷ × ۲۶) ۳۰ س .

شرح مختصر الاصول

(اصول فقه)

رساله منتهی السؤل و الامل فی علمی الاصول والجدل و مختصر آن به نام
مختصر الاصول ، هر دو از : جمال الدین عثمان بن عمر معروف به ابن حاجب نحوی
(در گذشته ۶۴۶) و این شرح از : عضد الدین عبد الرحمن بن احمد ایجی (۷۰۱ -

۱- در پایان نسخه چنین آمده است : « کتبه الامة الفقيرة الحقيرة المحتاج

الى الله الغنى زكى بنت مولانا محمد صالح مازندرانی غفر الله له ... »

(۷۵۶) که آنرا در ۷۳۴ به پایان برده است .

آغاز : « الحمد لله الذي برأ الأنام وعمهم بالأكرام ... »

انجام : « ارشدنا الله وإياكم لما ينفعنا في الدنيا والآخرة ... مادامت الليالي

والأيام » .

(کشف الظنون ۲/ ۱۸۵۳ - ریحانة الادب ۳/ ۹۰ - مشار : ۵۶۳)

○ ش ۷۶۲ ، نستعلیق محمد مؤمن کشمیری در دوشنبه دهم

شعبان ۱۱۲۴ در مدرسه جدید سلطانیه واقع در چهار باغ

اصفهان ،

۲۴۰ گ (۱۲ × ۲۵) ۲۷ س .

○ ش ۷۶۳ ، بخش آخر آن مورخ ۱۳۰۹ ،

۲۵۰ گ (۱۳ × ۲۶) ۳۵ س .

○ ش ۱۰۴۳ ، نستعلیق شجاع در ۹۸۷ ،

۳۷۰ گ (۱۴ × ۲۳) ۱۸ س .

○ ش ۱۲۶۷ ، نستعلیق محمد صالح بن مطیع الله در ۱۰۵۳ ،

۲۳۰ گ (۱۴ × ۲۴) ۲۳ س .

○ ش ۱۴۶۸ ، نستعلیق آصف بن امام محمد اخسیکی در

۱۰۵۳ ، ۱۸۸ گ (۱۲ × ۲۰) ۲۳ س .

○ ش ۱۶۲۶ ، نستعلیق ۷۷۰ ، ۱۵۳ گ (۱۳ × ۲۰) ۲۶ س .

○ ش ۱۶۲۸ ، نستعلیق مصطفی بن سلمان بن صالح در

۸۵۹ فی شهر (کذا) بر سه (۱) فی مدرسه السلطان ،

۲۴۸ گ (۱۳ × ۱۸) ۱۹ س .

○ ش ۱۷۸۸ ، نستعلیق ، ۱۴۲ گ (۱۲ × ۱۸) ۱۶ س .

○ ش ۱۸۳۴ ، نستعلیق محمد زمان حسینی اصفهانی در

۱- گویا « بورسای اسلامبول » .

یکشنبه ۲۶ ربیع الثانی ۹۲۶ درمدرسۀ نظامیۀ اصفهان ،
۲۳ گ (۱۳ × ۱۹) ۲۳ س .

(فقه)

شرح المختصر النافع

المختصر النافع از محقق حلی و این شرح که شامل دو کتاب صوم و خمس
است از : محمد کاظم بن حاج علینقی رشتی لنگرودی (سده ۱۳) که آنرا در ۱۲۸۱
به پایان برده است .

آغاز : « ... کتاب الصوم و هو يستدعی بیان امور ... »
انجام : « هذا شرح تمام ما اردنا الايضاح من کتاب خمس کتاب المختصر
النافع ... »

○ ش ۱۱۱۷ ، نستعلیق ، گویا نسخه اصل ، همراه با بخشی
از شرح شرایع همین مؤلف که شامل کتاب صلوة و کتاب
وقف است ،

۲۴ گ (۲۰ × ۱۵) ۲۳ س .

(صرف)

شرح مراحل الارواح

مراحل الارواح از احمد بن علی بن مسعود و این شرح از ملا احمد معروف به
دیکفوز .

آغاز : « اللهم يا مصرف القلوب صرف قلوبنا نحو رضاك ... »

(كشف الظنون ۲ : ۱۶۵۱ - فهرست رضوی ۳ : ۲۷ صرف)

○ ش ۱۰۹ ، نسخ : ۱۱۲ گ (۲۹ × ۱۷) ۱۸ س .

○ ش ۱۶۶۰ ، نسخ ۱۲۵۵ ، ۸۲ گ (۲۱ × ۱۳) ۲۲ س .

(صرف)

شرح مراحل الارواح

از : ملا حسن پاشا بن علاء الدین الاسود .
آغاز : « الحمد لله الذي صرف افكار قلوبنا الى صراط مستقيم ... »
انجام : « لاني معترف بقلة البضاعة وقصور الباع في هذه الصناعة ... »
بالصواب

(کشف الظنون ۲/ ۱۶۵۱ - فهرست رضوی ۳/ ۲۷ صرف)
○ ش ۱۷۵۷ ، نسخ ، بایادداشت تملک محمد امین حسینی
در ۱۰۷۸ ،
۱۶۰ گ (۱۹ × ۱۰) ۱۶ س .

(فقه)

شرح مفاتیح الشرائع

شرح مفاتیح فیض کاشانی است از نواده برادر او محمد هادی بن مرتضی بن محمد مؤمن (نگارنده مستدرک الوافی) که آنرا در ۱۰۹۰ در قریه قمصر کاشان به پایان رسانده است .

آغاز موجود از جلد دوم : « بالحرث والغرس ففی رواية سبابة عن ابی عبد الله (ع) قال سأله رجل ... »
انجام آن : « ملتسمین من اخواننا فی الدین ان لا یخاطبونا بما صدر منافی هذا الشرح ... هم سادة الانام »

(ذریعه ۱۴/ ۷۹ - فهرست رضوی ۲/ ۷۶ فقه و ۵/ ۱۶۵ و ۴۶۱)
○ ش ۷۶ ، نسخ عبد الرزاق بن میر ابو الفتح ، شرح از
المکاسب والمعایش تا آخر مفاتیح .
۲۸۰ گ (۲۹ × ۲۱) ۲۸ س .

شرح المفصل

(نحو)

المفصل از : زمخشری در گذشته ۵۳۸ ، نگارنده این شرح شناخته نشد
لیکن جز شرح ابن حاجب است .

آغاز موجود : « یعنی الشیء الذى يتعجب منه او يعلم منه العجب ... »
انجام : « كمل القسم الثانى من كتاب المفصل ... والله المشكور على كماله
یعنى الله هو الذى يشكره على تمام هذا القسم اى على توفيقه اياى حتى كمل هذا القسم » .
○ ش ۷۸۲ ، نسخ با یادداشت تملك حاج محمد طاهر
دهکردی در ۱۳۰۴ ،
۳۴۱ گ (۲۵ × ۱۶) ۲۵ س .

شرح المقاصد

(کلام)

متن و شرح از : سعدالدين تفتازانى (در گذشته ۷۹۱ - ۷۹۳) ،
تاریخ پایان تألیف متن ۷۸۴ .
(کشف الظنون ۲ / ۱۷۸۰ - مشار)

○ ش ۷۳۱ . نستعلیق گویا از سده نهم ، با این یادداشت بخط
میرداماد بر برگ نخست :

« وصلت النوبة الى اقل الخلق و احوج المخلوقات الى
الرب الغنى محمد بن محمد الشهير بباقر بن داماد الحسينى
فى عام ۹۸۷ »
ونیز این یادداشت :

« ثم بلغت النوبة الى المفتقر الى رحمة الله المهيمن محمد رضا
ابن محمد مؤمن فى عام ۱۱۶۶ و هكذا سجية الايام »

و نیز این یادداشت بر کناره برگ ۱۶۰ :
« ابتدأت بمطالعة ليلة الخميس او اخر شهر ربيع الاول
سنة ۸۹۹ »
۲۴۰ گ (۲۹ × ۱۸) ۲۱ س .

شرح مقامات حریری

المقامات از : ابی محمد قاسم بن علی حریری در گذشته ۵۱۶
که ابو العباس احمد بن عبد المؤمن القیسی الشریستی (۵۵۷-۶۱۹) سه شرح بر
آن نگاشته و نسخه‌ی مورد گفتگو شرح کبیر او است که چاپ هم شده است .
(کشف الظنون ۲/ ۱۷۸۷ - فهرست رضوی ۳/ ۱۹۳ - ریحانة الادب
۲/ ۳۱۶)

○ ش ۱۵۹۱ ، نستعلیق ،
۱۸۶ گ (۲۰ × ۱۳) ۲۵ س .

شرح الملخص (میات)

الملخص از : محمود بن محمد چغمینی خوارزمی (در گذشته ۷۴۵) و این
شرح از موسی بن محمد بن محمود معروف به قاضی زاده رومی ، تاریخ نگارش
آن ۸۱۴ یا ۸۱۵ .
(کشف الظنون ۲/ ۱۸۱۹ - فهرست رضوی ۸/ ۲۲۵ - ریحانة الادب -
۳/ ۲۶۷ - مشار)

○ ش ۱۴۷۵ ، نستعلیق حیدر علی جیلانی ، با این یادداشت
در پایان نسخه : « تاریخ مولود فرزند اعزی از عمر
بر خوردار عبد الصمد طول الله تعالی عمره در روز دو شنبه

وقت ظهر چهاردهم ربیع الآخر عربی دوم بهمن ماه جلالی
پنجم کانون ثانی رومی سیزدهم قدیمی شانزدهم ترکی شمس
در بیست و ششم درجه جدی و قمر در دوازده درجه اسد و
منزل در آن روز جبهه بوده و کان ذلك فی سنة ۱۱۰۲ من الهجرة .
۷۰ گ (۱۳ × ۲۰) ۲۱ س .

○ ش ۱۷۵۹ ، نستعلیق ، با یادداشت تملک علی بن احمد
بحرانی ، نیز یادداشت اتمام قرائت آن توسط ملک محمد
ابن نصر الله در دوشنبه ۲۷ ذیقعدہ ۱۱۱۱ ،

۱۰۷ گ (۹ × ۱۹) ۱۷ س .

○ ش ۱۷۷۷ ، نستعلیق باقر بن ملا محمود بن شیخ سلیمان
قریشی در قریه ملاسرای رشت در ۱۰۸۸ ، همراه با یادداشت های
طبی و غیره در ۴۲ برگ ،

۹۰ گ (۱۱ × ۱۸) ۱۵ س .

○ ش ... ، نسخ ، ۱۱۴ گ (۱۰ × ۱۹) ۱۵ س .

شرح منهاج الاصول

(اصول فقه)

منهاج الاصول از : قاضی بیضاوی (در گذشته ۶۹۲) که شرح هایی متعدد ،
بر آن نوشته شده است از جمله شرحی است از شمس الدین محمود اصفهانی در گذشته
۷۴۶ یا ۷۴۹ نگارنده شرح طوابع و شرح قدیم بر تجرید ، و شاید نسخه ماهمین
شرح باشد زیرا شارح در بحث اجماع - مسأله پنجم - به شرح طوابع خود ارجاع
داده است .

آغاز موجود : « قال و الفقه العلم بالاحکام الخ اقول هذا البحث يستدعی

توطئة مقدمة ... »

انجام موجود : « قال: الباب الثاني . اقول : الباب الثاني في الاحكام الكلية التي لا تختص ترجيح دليل دون آخر ... »

(كشف الظنون ۱/ ۳۴۶ و ۲/ ۱۱۱۶ و ۱۸۷۹)

○ ش ۹۵۴ ، نستعليق گویا از سده نهم ،

۱۷۲ گ (۱۲ × ۱۹) ۲۲ س .

(کلام)

شرح المواقف

المواقف از : قاضی عضدالدین عبدالرحمن بن احمد ایجی (در گذشته ۷۵۶)
و این شرح از : میرسید شریف جرجانی در گذشته ۸۱۶ ، که آنرا در اوائل شوال ۸۰۷ پایان رسانده است .

(كشف الظنون ۲/ ۱۸۹۱ - مشار)

○ ش ۳۴۲ ، نستعليق محمود بن محمد الزاهد بن سید احمد

ابن رستم در ۹۰۰ ، با یادداشت تملك ابن صفی الدین محمد

الحسینی در ۱۱۰۴- (۱) و یادداشت تملك محمد مؤمن بن

جلال الدین محمد القاسانی در ۱۰۴۲ ،

۳۳۵ گ (۱۷ × ۲۴) ۲۵ س .

(اصول فقه)

شرح نتائج الافکار

نتائج الافکار از : سید ابراهیم قزوینی (۱۲۱۴ - ۱۲۶۲) و این شرح شاید از شاگرد او شیخ مهدی کجوری در گذشته ۱۲۹۳ باشد .

آغاز : « قال الاستاد ادام عزه : ورتبه - ای کتاب النتائج - علی مقدمة مشتملة

(۱) شاید نواده قاضی احمد قمی نگارنده گلستان هنر و غیره باشد .

علی تحقیق تعریف الاصول .. » .

انجام : « فتدبر جيداً فی المقام ان كنت طالبا شائقا الى وصول المرام .. » .
(ذریعه ۹۸/۱۴ - طبقات اعلام الشيعة قرن ۱۳ ص ۱۰)

○ ش ۱۲۰۲ نسخ عبدالجواد بن ملا عبدالوهاب خراسانی
در ۱۲۶۰ ، ۲۷۴ گ (۲۵ × ۲۱) ۲۳ س .

شرح نهج البلاغه (حدیث)

از : ابن ابی الحديد معتزلی (۵۸۶ - ۶۵۵) در بیست جزء .
(ذریعه ۱۴/۱۵۸ - مشار .)

○ ش ۱۱۷۱ ، نسخ علی بن حاج محمد که در جمعه ۱۵
شوال ۱۱۶۰ در بغداد شروع به کتابت آن کرده است ، جزء
اول و دوم و سوم .

۱۸۵ گ (۱۴ × ۲۱) ۲۹ س .

○ ش ۱۱۷۳ ، نسخ ۱۲۶۲ ، جزء اول و دوم و سوم .
۲۰۰ گ (۱۴ × ۲۵) ۲۷ س .

○ ش ۱۱۷۴ ، نسخ ۱۲۶۲ ، جزء چهارم و پنجم و ششم .
۱۴۰ گ (۱۴ × ۲۵) ۲۷ س .

شرح وافی (حدیث)

شرح وافی فیض کاشانی است از محمد رضی بن محمد نبی قزوینی (نگارنده
کتاب تظلم الزهراء) که شرح جزء چهارم (کتاب الطهارة والتزین) را در اول
صفر ۱۱۳۴ بپایان رسانده است .

آغاز شرح جزء چهارم : « ... اقول لابد ههنا من تحقیق مسألة اصولية هي

انه هل يجوز الاستدلال بظاهر آية من آيات القرآن المحتملة للنسخ ... »
 انجام آن : « قد تم كتاب الطهارة و التزين ... و يتلوه في الجزء الخامس
 كتاب الصلوة ... قد تم بيدى الدائرة وقد شرحت كتاب الطهارة منه وانا العبد -
 الجانى محمد رضى بن محمد نبي فى اول شهر صفر سنة ۱۱۳۴ من الهجرة » .
 ○ ش ۱۶۷۴ ، نسخة اصل ، باخط خوردگى و حواشى و
 اصلاحات از مؤلف ، همراه با فهرست كتاب كه « على »
 فرزند مؤلف آنرا تنظيم كرده است بخط خود او ، با اين
 يادداشت از مؤلف در صفحه ۲۵۶ : « قد وقع الفراغ من شرح
 هذا القدر من كتاب الطهارة ... فى اواخر شعبان ۱۱۳۳ » .
 ۲۰۴ گ (۱۵ × ۲۰) ۱۶ س .

(اصول فقه)

شرح الوافية

وافيه از : ملا عبد الله تونى خراسانى (در گذشته ۱۰۷۱) و اين شرح از سيد
 بحر العلوم (۱۱۵۴ يا ۱۱۵۵ - ۱۲۱۲) .
 آغاز : « ... قوله اللفظ ان استعمال فيما وضع له فحقيقة اه جعل المقسم مطلق
 اللفظ ... »

انجام : « كما فى قوله رايت اسداً وانما الفرق بينهما ظاهر » .

(ذريعه ۱۴ / ۱۶۷ - ربحانة الادب ۱ / ۱۴۱)

○ ش ۱۳۴۷ ، نستعليق ۱۲۲۹ ،

۸۲ گ (۱۴ × ۲۱) ۲۱ س .

○ ش ۱۹۶۵ ، نستعليق نجفلى بن ملا حيدر قارپوز آبادى

در ۱۲۴۹ ، بخشى از مباحث فقه و اصول به خط ملا محمد

ابراهيم قشلاقى (نگارنده كتاب « البحر اللامع » كه در حرف

باء معرفی شد) در ۳۵۰ گگ همراه این نسخه است که گویا
تقریرات بحث یکی از اساتید اوست ،
۹۳ گگ (۱۰ × ۱۶) ۱۶ س .

شرح هدایة الحکمة (فلسفه و کلام)

هدایة الحکمة از : اثیر الدین مفضل بن عمر ابهری (در گذشته حدود ۶۶۰) و
این شرح از : قاضی میر حسین بن معین الدین میبدی یزدی در گذشته ۹۰۹ که آن را
در شوال ۸۸۰ به پایان برده است (نسخه شماره ۱۹۵۶ همین کتابخانه) .
(کشف الظنون ۲۰۲۸/۲ - ریحانة الادب ۱۱۱/۴ - مشار - ذریعه ۱۳۹/۶
و ۱۳/۱۳ و ۲۶۶/۱۴ و ۱۷۴/۱۷۴) .

○ ش ۷۷۴ ، به خط محمد شریف بن محمد یوسف در
۱۲۸۲ .

○ ش ۷۷۹ (ف ع ۱ / ۳۶۰) نستعلیق جعفر بن کربلائی محمد
خشکجاری در ۱۵ رمضان ۱۲۳۳ .

○ ش ۸۴۳ ، به خط هاشم بن ابی القاسم حسینی تنکابنی در
۱۲۹۹ در اصفهان .

○ ش ۹۵۴ ، به خط علی بن احمد موسوی رشتی الاصل
همدانی المولد والمسکن در سه شنبه ششم ماه رمضان فی توی
(کذا) اطاق چال مقابل باغچه متصل به اندرون خانه میرزا
ابو القاسم در جایی که بدیع الزمان میرزا و میرزا محمد
حضور داشتند و از تابستان ۵ یا ۶ روز مانده بود سنة ۱۲۶۱ .

○ ش ۱۰۲۹ (ف ع ۱ / ۳۵۹) نسخ زین العابدین بن محمد
باقر کربالی در چهارشنبه هفتم ربیع الاول ۱۲۸۴ .

- ش ۱۰۴۷ (ف ع ۱ / ۳۶۱) نستعلیق رضی الدین بن مولانا
سدید بن قاضی رومی بن قاضی صدرالدین در ۹۹۳ در قریه
نر کس من ولایة شروان .
- ش ۱۱۳۹ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۲۲۱ ، بدون تاریخ .
- س ۱۶۶۸ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۶۶۹ (ف ع ۱ / ۳۶۲) نستعلیق عبداللہ بن محمد
رضا بن عنایت اللہ الکخی در محرم ۱۰۷۳ .
- ش ۱۸۲۸ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۸۴۸ (ف ع ۱ / ۳۶۱) نستعلیق ابن محمد مؤمن
شهرکی در ۱۸ ج ۱ - ۱۰۵۸ .
- ش ۱۹۵۶ (ف ع ۱ / ۳۶۲) نستعلیق پیر علی بن حسین
بارجانی در زمان حیات مؤلف ، با یادداشت تملک عبدالحمی
حسینی عربضی تفرشی ،
- ۱۰۰ گ (۱۷ × ۱۱) ۱۷ س (۱)

(فلسفہ و کلام)

شرح ہدایۃ الحکمة

از : محمد بن مبارکشاه معروف بہ میرک بخاری (سده ہشتم) .
آغاز موجود : « قال فصل فی ابطال الجزء الذی لا یتجزی اقول واعلم ان اهل العلم
اختلفوا ... »

انجام : « ولیکن هذا آخر ما اردنا ان نکتب علی سبیل الارتجال من غیر

۱ - ۹ نسخہ از این ۱۳ نسخہ ، در فهرست سابق این کتابخانہ معرفی شدہ است

کہ ۶ شمارہ آن باعلامت (ف ع) مشخص شد .

ایجاز مخمل و تطویل ممل فی شرح هذا المختصر .

(کشف الظنون ۲/ ۲۰۲۹ - ذریعه ۱۴/ ۱۷۵ - ریحانة الادب ۴/ ۱۳۱)

○ ش ۱۸۲۹ ، نستعلیق مورخ غرة شوال ۷۸۶ (۱)

۶۰ گ (۱۹ × ۱۶) ۱۵ س .

شرح هداية الحكمة (فلسفه و کلام)

از : احمد بن محمود هروی خزبانی معروف به منلازاده (سده هشتم) .

آغاز : « باسمك اللهم يا اهل الحمد والثناء ويا ذا العظمة و الكبرياء ... »

انجام : « وليكن هذا آخر ما قصدنا جمعه في هذا الشرح من الفوائد و اردنا

نظمه في هذا السلك من الفرائد ... انه هو البر الرحيم الجواد الكريم » .

(کشف الظنون ۲/ ۲۰۲۸ - ذریعه ۱۴/ ۱۷۳)

○ ش ۱۹۷۰ (ف ۱۶/ ۳۶۵) نسخ گویا از سده نهم ،

۱۰۰ گ (۱۱ × ۱۹) ۱۷ س .

(منطق و فلسفه)

الشفاء

از : شيخ الرئيس ابو على سينا (۳۷۰-۴۲۷ یا ۴۲۸) که آنرا در ۴۲۰ به پایان

رسانده است .

(ذریعه ۱۳/ ۲۰۱ - فهرست دانشگاه ۳/ ۲۸۷ - مشار)

○ ش ۴۰۴ ، نسخ گویا از سده نهم ، منطق ، نا تمام ،

۲۰۵ گ (۱۸ × ۲۸) ۳۷ س .

○ ش ۱۴۲۷ ، نستعلیق محمد صالح بن حاج محمد ميرك

۱- شاید این رقم ، تاریخ تألیف کتاب باشد .

جرپادقانی در جمعہ بیستم ذیقعدہ ۱۰۵۶ ، الہیات ، باحواشی
از میرداماد ،

۹۰ گ (۱۳ × ۱۹) ۲۱ س .

○ ۱۴۲۸ ف ع ۱ / ۲۴۱ ، نستعلیق ، طبیعیات ،

۲۱۹ گ (۱۲ × ۱۹) ۲۳ س .

الشمسیۃ فی القواعد المنطقیۃ (منطق)

از : نجم الدین عمر بن علی قزوینی معروف بہ کاتبی در گذشتہ ۶۷۵ .

(کشف الظنون ۲ / ۱۰۶۳)

○ ش ۱۸۶۱ ، نسخ ، ۵۵ گ (۱۱ × ۱۷) .

الشمسیۃ فی الاصول الحسابیۃ (ریاضیات)

از : نظام الدین حسن بن محمد بن حسین نیشابوری قمی (زندہ در ۷۳۰) .

آغاز موجود : « الفن الاول فیما یتعلق باصول الحساب .. »

انجام : « والتوفیق من واهب الجود ومفیض الخیر والجود ... »

(ذریعہ ۲۲۹ / ۱۴ - ریحانۃ الادب ۲۰۸ / ۴ - کشف الظنون ۲ / ۱۰۶۲ -

روضات الجنات : ۲۲۴)

○ ش ۱۷۷۳ ، نستعلیق ۹۱۴ ، بایادداشت تملک جواد بن

مرتضی الحسینی الطباطبائی ونور الدین بن آقا رحیم .

۱۲۰ گ (۱۲ × ۱۸) ۱۵ س .

شمس المعارف الكبرى

از : شهاب‌الدین احمد بن علی بونی مغربی قرشی در گذشته ۶۶۲ .
آغاز : « النوع الثانی من کتاب شمس المعارف الكبرى ... وهوفي خواص
الحروف وهذا النوع ... »

انجام : « وقال ﷺ ان الذين احسنوا الحسنی هم القائلون لا اله الا الله » .
(کشف الظنون ۲/ ۱۰۶۲ - ذریعه ۱۴/ ۲۲۶ - مشار)

○ ش ۶۳ ، نسخ ، نیمه دوم ، بایادداشت تملك محمد صالح
بك بن ابراهيم خان بك عباسی در ۱۱۷۶ و یادداشت تملك
فرهاد میرزا در شب پنجشنبه اول ربیع الاول ۱۲۶۰ مطابق
باشب عید نوروز ،

۱۴۰ گ (۱۱ × ۳۲) ۲۵ س (۱۰)

شوارع الهدایة فی شرح الکفاية (فقه)

شرح کفایه سبز واری است از : حاجی کلباسی (۱۱۸۰-۱۲۶۲) .
آغاز : « الحمد لله المتفرد بالقدم و الکمال ... »
انجام : « ولیکن هذا آخر الجزء الثانی من شوارع الهدایة فی شرح الکفاية » .
(ذریعه ۱۴/ ۲۳۷ و ۱۸/ ۸۸ ، ۹۶/ ۹۹)

○ ش ۲۳۳ ، نستعلیق ، کتاب طهارت تا بحث حیض و .
کتاب صلوة تا بحث سجده تلاوت ،
۲۲۴ گ (۲۱ × ۳۰) ۳۹ س .

شوارق الالهام فی شرح تجرید الکلام (کلام)

شرح تجرید خواجه طوسی است از : ملا عبدالرزاق لاهیجی در گذشته
۱۰۷۲ ، که تا بخشی از مقصد ثالث آنرا شرح کرده است .
(ذریعه ۱۴ / ۲۳۸ - مشار) .

○ ش ۲۱۵ (ف ع ۱ / ۳۷۱) نستعلیق ۱۲۰۸ ، جلد دوم ،

۲۱۹ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۴ س .

○ ش ۴۱۰ ، جلد اول ، بی تاریخ .

○ ش ۷۰۱ ، نستعلیق ۱۲۲۶ ، جلد اول ،

۱۵۶ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۱ س .

○ ش ۷۰۲ (ف ع ۱ / ۳۶۹) نستعلیق .

۱۵۴ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۵ س .

○ ش ۷۴۱ (ف ع ۱ / ۳۶۹) نستعلیق سید صادق بن میر

زین العابدین مازندرانی در ۱۲۴۲ ، جلد اول ، باحواشی در
کناره برگها .

۱۹۹ گ (۱۶ × ۲۶) ۲۰ س .

○ ش ۱۲۵۳ (ف ع ۱ / ۳۶۷) نسخ ۱۲۴۴ ، جلد اول ،

با یادداشت تملک محمد علی موسوی بیدلشی مجانقی در ۱۲۸۰ ،

۱۵۳ گ (۱۵ × ۲۶) ۲۳ س .

○ ش ۱۲۷۷ (ف ع ۱ / ۳۶۸) نستعلیق ۱۲۴۷ ، جلد اول ،

۱۸۶ گ (۱۵ × ۲۶) ۲۱ س .

○ ش ۱۵۳۱ (ف ع ۱ / ۳۷۰) نسخ محمد باقر ابهری در

۱۲۵۶ - ۱۲۶۱ ، جلد دوم ، ۲۱۷ گ (۱۷ × ۲۲) ۱۸ س .

○ ش ۱۵۳۶ ، نسخ ۱۲۶۶ ، جلد اول .

۲۰۰ گ (۱۵ × ۲۰) ۲۱ س .

○ ش ۱۶۰۲ ، نستعلیق - جلد اول ،

۱۸۵ گ (۱۲ × ۲۰) ۲۱ س .

○ ش ۱۶۲۴ ، نستعلیق ، برای سید ابوالحسن بن محمد

حسین بن شمس الدین بن کاظم بن محمد امین بن حسین

گیلانی تنکابنی نوشته شده است ، جلد اول ،

۲۰۲ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۳ س .

شواهد الاسلام

(حدیث)

شرح وحاشیه‌ای است بر اصول کافی ، بگفته صاحب ذریعه از : ملا محمد

رفیع بن فرج گیلانی مشهدی مشهور به ملا رفیعا .

آغاز : « . . . المحمود لنعمته المعبود لقدرته لما كان انعامه بساعثاً لان

يحمد . . . »

انجام : « كما يجب علينا السؤال عما لانعلمه مما يجب معرفته »

(ذریعه ۶ : ۱۸۲ و ۱۳ : ۹۶ و ۱۴ : ۲۴۲)

○ ش ۱۹۷۳ ، نسخ ، با وقفنامه‌ای مورخ ۱۰۸۳ بر برك

نخست ، با این یادداشت در پایان نسخه :

« هذا آخر كلام المصنف اعلى الله مقامه . وقد ارتحل

رحمه الله في شهر شوال ۱۰۸۱ بمحروسة اصفهان ودفن في

بقعة الموسوم ببقعة الرفيعة الشريفة التي عمرها السلطان سليمان

الصفوي الموسوي الحسيني بهادرخان وتدير الوزير الكبير

الاعظم الشيخ عليخان زنگنه « (۱)

۳۱۷ گک (۱۱ × ۱۸) ۱۹ س .

(فلسفه)

الشواهد الربوبية

از : ملا صدرای شیرازی (۹۷۹ - ۱۰۵۱) .

(ذریعه ۱۴ / ۲۴۳ - مشار)

○ ش ۶۹۶ (ف ع ۱ / ۳۷۴) نسخ چهارشنبه چهارم رمضان

۱۲۳۴ .

۱۱۳ گک (۱۴ × ۲۰) ۲۰ س .

○ ش ۱۲۴۲ (ف ع ۱ : ۳۷۴) چندبرک پایان بخط محمد

حسن بن عبدالرحمن طباطبائی بروجردي طهرانی (نگارنده

« الحجة البالغة » که درحرف « حا » از بخش فارسی همین

فهرست معرفی شده (مورخ سال ۱۳۴۲ ،

۱۵۱ گک (۱۵ × ۲۱) ۲۰ س .

○ ش ۱۲۷۱ (ف ع ۱ : ۳۷۳) نستعلیق ،

۱۷۰ گک (۱۵ × ۲۳) ۱۷ س .

○ ش ۱۷۴۸ ، نسخ معین الدین بن نعیم الدین در ۱۰۷۵ ،

۲۲۶ گک (۱۰ × ۲۰) ۲۰ س .

(۱) در ذریعه وفات او به نقل ازسید عبدالله جزائری ، ۱۱۶۰ دانسته شده

است و نگارنده حدس می زند که ملا رفیعای گیلانی بامیرزا رفیعای نائینی که هر دو

شرح اصول کافی دارند ، باهم اشتباه شده اند .

الصافی

(تفسیر)

از : ملامحسن فیض کاشانی (۱۰۰۷ - ۱۰۹۱) تاریخ پایان تألیف ۱۰۷۵
(ذریعہ ۱۵ / ۵ - مشار)

○ ش ۲۴۲ ، نسخ محمد حسین بن لطفعلی مشہور بہ
یزدی در ۱۲۳۵ ، تا سورۃ انعام ، ۲۰۰ گ (۲۱ × ۳۰)
۲۲ س .

○ ش ۲۴۶ ، نسخ ،
۳۸۹ گ (۲۰ × ۳۰) ۳۰ س .

○ ش ۲۵۳ ، نسخ محمد باقر بن سراج اصطہباناتی در
در ۱۲۴۹ ، تا سورۃ کہف ، ۲۴۸ گ (۲۱ × ۳۱) ۲۹ س .
○ ش ۲۵۴ ، نسخ محمد ہاشم بن محمد علی حسینی در
۱۲۴۷ ، از سورۃ کہف تا پایان قرآن ، ۲۱۲ گ (۲۰ × ۳۰)
۳۰ س .

○ ش ۲۵۸ ، نستعلیق ، تا سورہ اسراء ،
۲۲۵ گ (۲۱ × ۳۲) ۲۷ س .

○ ش ۴۳۱ ، نسخ محمد باقر بن علی ابزند آبادی در
۱۲۵۱ ، ۲۵۰ گ (۱۵ × ۲۵) ۲۹ س .

○ ش ۴۳۴ (ف ۱۶ : ۶۳) نسخ محمد ہاشم بن صفی الدین
محمد الحسینی القمی (۱) در ۲۹ ج ۱ - ۱۰۹۲ ، با یادداشت

۱- نوادۃ قاضی احمد قمی نگارۃ خلاصۃ التواریخ و گلستان ہنر و آثار دیگر
و پدر صفی الدین محمد نگارندۃ خلاصۃ البلدان (مجلۃ بررسی های تاریخی : ش ۲
سال دہم ، ص ۹۲ - ۹۶ دیدہ شود) .

تملك عبدالوهاب بن محمد بن محمد هاشم ، از سورة كهف
تا پایان قرآن ،

۲۹۲ گک (۲۵ × ۱۶) ۲۱ س .

○ ش ۱۵۶۷ (ف ع ۱: ۶۰) نسخ ۱۲۲۶ ، تا سورة مائده ،

۲۷۴ گک (۲۱ × ۱۵) ۱۸ س .

○ ش ۱۵۷۲ (ف ع ۱/ ۶۳) نسخ ابو الفتوح بن محمد

تقی اصفهانی در رمضان ۱۱۷۴ از سورة مائده تا اسراء ،

۲۶۸ گک (۲۱ × ۱۴) ۲۴ س .

○ ش ۱۵۹۸ (ف ع ۱/ ۶۲) از سورة كهف تا صافات ،

نسخ ۱۲۲۶ ، ۱۴۰ گک (۲۱ × ۱۴) ۱۹ س .

○ ش ۱۶۴۰ ، نسخ ۱۲۲۶ ، از سورة انعام تا رعد

۳۲۰ گک (۲۰ × ۱۵) ۱۸ س .

○ ش ۲۰۷۷ ، نستعلیق ، از سورة فاطر تا پایان قرآن ،

۲۳۰ گک (۲۱ × ۱۳) ۱۷ س .

صحاح اللغة

(لغت)

از : اسماعیل بن حماد جوهری فارابی در گذشته ۳۹۳-۴۰۰ .

(كشف الظنون ۲/ ۱۰۷۱ - ریحانة الادب ۱/ ۲۹۰ - مشار)

○ ش ۱۵۷ ، نسخ گویا از سده نهم ، ناتمام ،

۲۰۰ گک (۲۹ × ۲۱) ۳۲ س .

○ ش ۱۷۵ ، نسخ سده هشتم یا پیشتر ، از حرف زاء تا

حرف الفاء ، برگهای آن پس و پیش شده ،

۲۴۰ گک (۲۹ × ۱۸) ۲۱ س .

○ ش ۲۹۹ ، نسخ علی اصغر سبزواری در ۱۰۸۶ ،

۱۰ گ ۴۱ (۳۲ × ۱۸) ۳۳ س .

○ ش ۶۴۲ ، نسخ غلامعلی بن شیخ محمد شهمیرزادی در

۱۰۴۸ ، حرف میم تایا ،

۳۴ گ (۲۳ × ۱۶) ۱۹ س .

صحیفہ سجادیہ

(دعا)

○ ش ۹۱۴ ، (ف ۱۶: ۱۶۹) نسخ نادعلی بن هادی نوری

کمرودی ملقب به ملا در رجب ۱۲۲۵ ، ناتمام ،

۱۲ گ (۱۹ × ۱۳) ۱۳ س .

○ ش ۹۸۷ ، نسخ فتح الله بن حاج ملا رجبعلی کرمانی

الاصل و قلعبی المسکن در ۱۲۷۷ ،

۷۸ گ (۲۰ × ۱۵) ۲۰ س .

○ ش ۱۱۶۶ ، نسخ زلفعلی بن کربلائی محمد صادق

آشتیانی در ۱۲۵۰ ،

۱۶۳ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۱ س .

○ ش ۱۳۳۴ ، نسخ .

۱۲۴ گ (۲۰ × ۱۴) ۱۲ س .

○ ش ۱۶۸۰ ، نسخ ۱۰۳۲ ،

۱۲۳ گ (۱۸ × ۱۱) ۱۲ س

○ ش ۱۷۸۰ ، نسخ با ترجمه دعاها در زیر سطور ،

۱۹۴ گ (۲۰ × ۱۳) ۱۶ س .

○ ش ۱۸۲۳ ، نسخ گویا از سده دهم یا پیشتر ،

- ۱۴۱ گ (۱۸×۱۴) ۱۲ اس .
○ ش ۱۸۷۷ (ف ۱۶۵/۱۶) ، نسخ محمد رضا بن حاج
محمد جعفر قدسی در ۲۱ صفر ۱۱۰۴ ، ۱۳۲ گ (۱۸×۱۲)
۱۱ اس .
○ ش ۱۸۷۸ ، نسخ ،
۱۵۳ گ (۱۸×۱۲) ۱۴ اس .
○ ش ۱۹۱۵ ، نسخ ۱۰۵۰ ،
۱۱۴ گ (۱۹×۱۲) ۱۴ اس .
○ ش ۱۹۱۶ ، (ف ۱۶۷/۱۶) نسخ پایان رمضان ۱۱۰۵ ،
۳۷۸ گ (۱۸×۱۱) ۱۴ اس .
○ ش ۱۹۷۵ ، نسخ ،
۱۴۵ گ (۱۷×۱۰) ۱۲ اس .
○ ش ۲۰۳۰ (ف ۱۶۸/۱۶) نسخ فضل حسین زوار ساکن
ہندوستان در ۱۲ ذیقعدہ ۱۲۳۸ ،
۱۷۶ گ (۱۴×۹) ۱۱ اس .

(کلام)

صفات الواجب (رسالة فی...)

- نگارندهی آن کہ از اہل تسنن است شناختہ نشد .
آغاز : « الحمد لله الواسع الجود والعطاء .. »
انجام : وعلى آله وصحبه اجمعين عدد ما ذكره ...
○ ش ۷۹۰ ، نسخ ، ۷۳ گ (۲۱×۱۷) ۱۳ اس .

ضوابط الاصول

(اصول فقه)

از : سید ابراهیم بن محمد باقر قزوینی (۱۲۱۴ - ۱۲۶۲) .

ذریعه ۱۵ / ۱۱۹ - مشار)

○ ش ۱۷۹ ، نستعلیق ،

۳۱۵ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۲ س .

○ ش ۱۱۲۲ ، نسخ ، تابحث اوامر ،

۱۴۴ گ (۲۱ × ۱۶) ۱۸ س .

ضوء المصباح

(نحو)

المصباح از : ناصر بن عبدالسید مطرزی (در گذشته ۶۱۰) . و تاج الدین محمد بن محمد اسفرائینی در گذشته ۶۸۴ دو شرح بر آن نگاشته است با نامهای « المفتاح » و « ضوء المصباح » که دومی کوتاه شده اولی است .

آغاز : « ان احق ما يتوشح بذكره صدور الكتب ... »

انجام موجود : « و منها ان فعلها يجب ان يكون ماضياً » .

(فهرست رضوی ۳/۳۳ صرف ونحو - كشف الظنون ۲/۱۷۰۸ - ریحانة

الادب ۱/۷۰)

○ ش ۱۸۸۴ ، نسخ ، ۷۵ گ (۱۱ × ۱۷) ۱۳ س .

ضيافة الاخوان وهدية الخلان

(تاریخ - تراجم)

شرح حال دانشمندان قزوین است از : رضی الدین محمد بن الحسن القزوینی

(آقا رضی) در گذشته ۱۰۹۶ ، که در جمعه دهم ذیقعد ۱۰۹۲ از نگارش و -

پاکنویس آن فراغت یافته است .

آغاز : « الحمد لله الذي فضلنا على سائر الامم باتباع شريعة محمد سيد -
المرسلين ... »

انجام : « هذا آخر ما اردنا ايراده في هذه الرسالة ... »
(ذريعه ۱۵ / ۱۳۲ - ريحانة الادب ۱ / ۲۳)

○ ش ۱۶۷۱ ، (ف ۲۶ / ۳۱۶) نسخ محمد مهدي بن ملا
علي اصغر در اواخر محرم ۱۰۹۲ ، از روی نسخه اصل ،
کاتب مذکور که شاید فرزند ملا علی اصغر قزوینی نگارنده
سفينة النجاة و حاشیه بر حاشیه عدة الداعی ملا خلیل قزوینی
است این نسخه را با نسخه اصل مقابله کرده و این مقابله در
۱۷ محرم ۱۰۹۳ پایان رسیده است و سپس بار دیگر آنرا
بر مصنف و گروهی که در مجلس ایشان حاضر میشده اند
قرائت و با نسخه اصل مقابله کرده و این قرائت و مقابله در
هشتم ربیع الاول ۱۰۹۳ پایان رسیده است ،

کاتب فهرستی در ۵ صفحه برای کتاب تنظیم و به
آغاز آن افزوده است ، با این یاد داشت از او در پایان
نسخه : « توفي المصنف قدس سره في ليلة الاثنين الثلاثين
من شهر صفر ثانی شهر سنة ست وتسعين بعد الالف من -
الهجرة النبوية و لعمری کان وفاته آخر بلایا نزلت فی هذا
الشهر واعظمها حرره ... محمد مهدي بن الحاج علي اصغر
عفی عنهما ... »

۱۷۸ گ (۱۲ × ۱۸) ۱۸ س .

الطب کتاب فی ...

نگارنده آن شناخته نشده نام داروهای مرکب بامعنی و شرح و وصف آنها را به ترتیب الفبا از حرف الف تا یاء ذکر کرده است و سپس مطالبی در هفت فصل به آن ملحق ساخته است .

آغاز موجود : « والتزمت فيه الا انقل مرکبا الا مما قد ذكره جماعة من هذه الصناعة ممن اشتهر بالتحقيق والتدقيق والاتقان كابن سينا والرازي وابن ماسويه و السويدي و ... شيخ الاطباء في بلاده عبد الملك بن زهر » .

انجام : « الفصل السابع في اعمار الادوية المشهورة ... » (۱)

○ ش ۱۷۲۱ . نسخ سده هشتم یا پیشتر ،

۱۱۷ گ (۱۲ × ۱۷) ۱۷ س .

الطرائف فی معرفة مذاهب الطوائف

از : رضی الدین علی بن موسی بن محمد بن طاووس در گذشته ۶۴۴

(ذریعه ۱۵۴۱۵ - مشار)

○ ش ۱۳۶۹ ، نسخ ۱۲۷۷ ، ۱۷۷ گ (۱۵ × ۲۳)

۲۱ س .

(۱) نگارنده از آغاز تا پایان فهرست کتب خطی دانشکده پزشکی رامرور

کردم کتابی که با این نسخه برابر باشد نیافتم .

طريقة الرشاد في شرح الارشاد (فقہ)

شرح ارشاد الاذهان علامه حلی است از : محمد کاظم بن محمد رضا الطبری (الطبرستانی) .

تاریخ نگارش کتاب طهارت آن از سه شنبه ۱۸ رجب ۱۲۴۸ تا چهار شنبه ۲۹ ذیقعد همان سال و تاریخ پایان نگارش کتاب تجارت تا وصایا ، ۱۲۵۲ و کتاب اقرار تا قراض پیش از ۱۲۵۶ .

آغاز طهارت : « الحمد لله الذي كلف العباد الذين يعرفون الحق تأديباً ... »
انجام آن : « كم ترك الاول الاخر فان المرء متعبد بظنه و وفقني الله لا تمام باقيه بمحمد وآله » .

آغاز موجود از تجارت : « و اجرة فحل الضراب بان يواجـر الفحل لذلك ... »

آغاز کتاب اقرار : « المقصد السادس من المقاصد السبع في الاقرار وفي الصحاح اقر بالحق ... »

○ ش ۳۱۸ ، نسخه اصل ، نستعلیق ۱۲۴۸ ، طهارت ،
۲۴۰ گ (۳۱ × ۲۱) ۲۸ س .

○ ش ۵۰۶ ، نسخه اصل ، نستعلیق ۱۲۵۲ ، تجارت تا وصایا ،
۳۵۵ گ (۳۹ × ۲۱) ۲۶ س .

○ ش ۱۰۹۶ ، اقرار تا قراض ، با تقریظی بر کتاب و اجازه
اجتهاد برای مؤلف آن از میر سید احمد بن عبد الرزاق حسینی
جهانشاهی مورخ ۱۲۵۵ ، جهانشاهی این نسخه را مطالعه
کرده و حاشیه‌هایی هم‌مبنی بر اعتراض بر مؤلف بر آن نگاشته
است .

العجالة الموجزة في فروض المناسك (فقه)

مناسك حج است از : سيد بحر العلوم (۱۱۵۵-۱۲۱۲) .

آغاز : « الحمد لله ما طاف طائف بالمسجد الحرام ... »

انجام : « وعليه الحج من قابل ان استقر في ذمته وليكن هذا آخر ما اوردهنا في هذه الرسالة . »

(ذريعه ۱۵ / ۲۲۳)

○ ش ۲۱۸ . نستعليق ريز ، در حاشيه ۳ برك از مصابيح -
الاحكام سيد بحر العلوم (ش ۲۱۸) كه پس از اين معرفي مي شود
نوشته شده است .

عدة الاصول (اصول فقه)

از : شيخ طوسي (۳۸۵-۴۶۰) .

(ذريعه ۱۵ / ۲۲۷ - مشار)

○ ش ۱۳۲۹ ، نسخ ، بخشي از جلد اول ،

۹۳ گ (۲۱ × ۱۴) ۱۹ س .

عدة الداعي ونجاح الساعي (حديث - دعا)

از : جمال الدين احمد بن فهد حلي (۷۵۶-۸۴۱) كه آنرا در شب دو شنبه ۱۶

جمادی الاولى ۸۰۱ به پايان رسانده است .

(ذريعه ۱۵ / ۲۲۸ - ريحانة الادب ۶ / ۱۱۰ - مشار)

○ ش ۱۴۷۲ ، نسخ ، همراه با چند برك از جامع الاخبار و

- چند برك در خواص قرآن ،
۱۱۵ گ (۲۰ × ۱۴) ۱۸ س .
○ ش ۱۷۹۴ ، نسخ جواد بن محمد باقر بن محمد هادی
تفتی در ۱۲۶۱ ،
۲۳۰ گ (۱۷ × ۱۱) ۱۴ س .
○ ش ۱۹۳۱ ، (ف ع ۱۴ / ۱۷۵) نسخ شیخ علیخان بن شیخ
حیدر برزنابادی در ۱۰۸۴ ،
۲۲۷ گ (۱۷ × ۱۰) ۱۵ س .

عرائس البیان فی حقائق القرآن (تفسیر)

از : شیخ ابو محمد روزبهان بن ابی النصر معروف به شیخ شطاح وروز بهان
صغیر در گذشته ۶۰۶ ،

- (ذریعه ۲۴۲ / ۱۵ - ریحانة الادب ۳۹۸ / ۲ - كشف الظنون ۱۱۳۱ / ۲ - مشار)
○ ش ۱۵۷۸ ، نسخ شاید از سده هشتم ، از آغاز قرآن تا
اوائل سوره آل عمران ،
۴۶ گ (۲۲ × ۱۶) ۲۵ س .

العرشیه (فلسفه)

از : ملا صدرای شیرازی (۹۷۹-۱۰۵۱) .
(ذریعه ۷ / ۱۵ و ۵۸ / ۲۴۴ - مشار)

- ش ۱۷۰۵ ، (ف ع ۱ / ۳۸۱) نسخ محمد بن کربلائی
اسماعیل ساکن قریه جیلارد در ۱۲۵۷ ، ۵۸ گ (۱۸ × ۱۱)
۱۴ س .

العروض (رسالة في...)

(عروض)

دارای چهار باب و باب چهارم آن تلخیص بدیع مطول تفتازانی است .
نگارنده آن شناخته نشد ، شاید نگارنده آن همان علی بن احمد که کاتب
نسخه است باشد .

آغاز : « اعلم ان العروض لفظ مشترك في اصطلاحهم بين هذا العلم . »
انجام : « ونختمه بما هو خير حسن المقطع وهو حمد الله تعالى والصلوة على
رسوله وآله . »

○ ش ۱۸۴۱ ، نستعلیق علی بن احمد موسوی در عصر
پنجشنبه ۱۵ صفر ۱۲۷۳ و قدمضی من الخریف شهر و من ایام
الوبا الثاني نصف الشهر ، ۷۵ گ (۱۸ × ۱۱) ۲۵ س .

العطية الالهية

(اخلاق)

از : عبدالعلی بن میرزا محمد حسن سبزواری موسوی ، دارای چهل عنوان که
عنوان آخر آن اینست :

«مرك برای انبیاء و اولیاء بزرگتر نعمتهاست .»

آغاز : « الحمد لله الذي فضل الانسان على سائر الممکنات ... »
انجام : « و مراتب التوبة وسائر المطالب العالية بيتهها في الجلد الثاني من
هذه الرسالة . »

○ ش ۱۵۵۲ (ف ۲/ ۸۴) نسخ شوال ۱۳۰۳ یا ۱۰۳۲ و
شاید نسخه اصل باشد ،
۱۵۳ گ (۲۰ × ۱۷) ۱۰ س .

عقود الجمان

(معانی و بیان)

جلال الدین سیوطی در گذشته ۹۱۰ یا ۹۱۱ تلخیص المفتاح را در هزار بیت به نظم در آورده و آنرا «عقود الجمان» نامیده و نیز شرحی به نام «حل عقود الجمان» بر آن نگاشته که از آن شرح در ۸۷۲ فراغت یافته است .

(کشف الظنون ۲/ ۱۱۵۴ - مشار)

○ ش ۱۷۲۷ ، نسخ مسیح بن قاسم الطالقانی الکرودی
در ۱۳۰۲ ،

۵۳ گ (۱۷×۱۱) ۱۰ س .

علم الشرايع

(حدیث)

از : شیخ صدوق در گذشته ۳۸۱ .

(ذریعه ۱۵/ ۳۱۳ - مقدمة الطبع المقنع والهدایة - مشار)

○ ش ۲۸۰ ، نسخ صالح بن محمد کربلائی در پنجشنبه
۲۷ رمضان ۱۰۷۱ در مکہ مشرفه ،

۱۹۰ گ (۲۸×۱۹) ۲۵ س .

○ ش ۷۱۵ ، نسخ یعقوب بن باقر از سده ۱۱ و ۱۲ ، با
یادداشتی از جواد بن علی رضا الحسنی الحسینی الرضوی
القمی الطاهری و فرزند اوزین العابدین بن الجواد ،

۳۸۴ گ (۲۶×۱۶) ۲۰ س .

○ ش ۷۱۷ ، نسخ پنجشنبه ۲۳ شوال ۱۰۹۷ .

۳۴۰ گ (۲۷×۱۶) ۲۱ س .

عوالم العلوم والمعارف

(حدیث)

از : شیخ عبدالله بن نورالدین (نورالله) بحرانی .

(ذریعه ۱۵/۳۵۶- فهرست مجلس)

○ ش ۱۱۸۲ ، نسخ ، بخشی از کتاب الجنائز ، نا تمام ،
۱۵۰ گ (۱۵ × ۲۰) ۱۹ س .

○ ش ۱۱۸۷ ، (ف ۲ع/۴۳۷) نستعلیق محمد مهدی بن
محمد اشرف بن محمد مسلم بن شکرالله بن نعمت الله بن ولی الله
السمنانی العامری الاصفهانی مولداً والیزدی موطناً در ۷ع ۲-
۱۲۱۸ ، بایادداشتی از کاتب مبنی بر اینکه این نسخه یازدهم
است که او توفیق کتابت آنرا یافته است ،
۲۴۰ گ (۱۴ × ۲۱) ۲۰ س .

العوامل

(نحو)

از : ملا محسن بن محمد طاهر قزوینی طالقانی (سده ۱۱ و ۱۲) .

(ذریعه ۱۵/۳۵۹- مشار)

○ ش ۱۲۴۲ ، نسخ نصرالله بن محمد حسن بیک سلطان
آبادی در ۱۳۰۱ .

عوائد الایام من مهمات اذلة الاحکام

(فقه و اصول)

از : ملا احمد نراقی (۱۱۸۵ - ۱۲۴۴ یا ۱۲۴۵) که چند روز پیش از وفات از

نگارش آن فراغت یافته است .

(ذریعه ۱۵/۳۵۴ - عوائد چاپ ۱۳۲۱)

- ش ۷۴۹ ، نسخ ابوالقاسم بن ملاعلی در ۱۲۷۸ برای
سیداحمد بن محسن حسینی مشهدی ارده‌الی ،
۱۸۴ گ (۱۷ × ۲۷) ۲۵ س .
ش ۹۶۵ ، نسخه اصل بخط مؤلف ، عائده ۱ تا ۳۰ آن افتاده
است ، اطراف نسخه را موریانه خورده ،
۱۷۲ گ (۱۶ × ۲۰) ۱۷ س .

عین الیقین

(عقائد - عرفان)

از : ملا محسن فیض کاشانی (۱۰۰۷-۱۰۹۱) که در ۱۰۳۶ نگارش آن به پایان
رسیده است .

(ذریعه ۱۵ / ۳۷۴ - فهرست مصنفات فیض - مشار)

- ش ۳۴۸ ، نسخ و نستعلیق ، با یادداشت تملک محمد
جعفر بن میرزا محمد باقر بن بهاء الدین محمد بن محمد باقر
نائینی سبزواری حسینی در ۱۲۱۹ ، با حواشی از همو در
کناره برخی از برگها ،
۲۱۳ گ (۱۶ × ۲۳) ۲۵-۲۲-۲۰ س .
○ ش ۱۶۷۳ ، (ف ۱۶ / ۳۸۶) نستعلیق ، همراه با احادیث
متفرقه در ۳۰ برگ ،
۲۲۹ گ (۱۲ × ۲۰) ۱۸ س .

عیون اخبار الرضا

(حدیث)

از : شیخ صدوق در گذشته ۳۸۱ ، که پس از سال ۳۵۲ به نگارش این کتاب
اشتغال داشته است .

(ذریعه ۱۵ / ۳۷۵ - مشار)

- ش ۱۵۹ (ف ع ۲ / ۴۳۹) نسخ ۱۱۵۰ ،
۱۸۹ گ (۳۱ × ۱۸) ۲۳ س .
- ش ۳۳۳ ، نسخ ، جلد اول ، ۱۱۲ گ (۲۴ × ۱۷)
۱۹ س .
- ش ۳۳۶ (ف ع ۲ / ۴۳۸) نسخ علی رضا بن احمد طالقانی
در ۱۰۸۱ ، ۲۳۲ گ (۲۵ × ۱۸) ۲۰ س .
- ش ۳۵۴ (ف ع ۲ / ۴۳۹) نسخ ۱۰۷۸ ، جلد اول ،
۱۲۰ گ (۲۵ × ۱۵) ۲۱ س .
- ش ۵۰۵ (ف ع ۲ / ۴۳۸) نسخ محمد رضا بن عبدالرزاق
اللویری در ۱۲۶۲ ،
۲۳۳ گ (۳۴ × ۲۱) ۱۶ س .
- ش ۷۴۶ ، نسخ ، ۲۳۶ گ (۲۴ × ۱۶) ۲۳ س .
- ۷۱۴ ، نسخ ابراهیم بن حسن بن ابراهیم کوهری در
۱۰۶۰ - ۱۰۶۱ ، با این سلسله سند در آغاز

« حدثني الشيخ المؤتمن الوالد ابو الحسن علي بن ابي طالب
ابن محمد بن ابي طالب التميمي المجاور قال حدثني الامير
السيد الاوحد الفقيه العالم عز الدين سيد الشرف شرف السادة
ابو محمد شرف شاه بن ابي الفتوح محمد بن الحسين بن زيادة
العلوي الحسيني الافطسي النيسابوري ادام الله رفعته في شهر سنة

ثلاث و سبعين و خمسمائة بمشهد مولانا امير المؤمنين على
ابن ابى طالب صلوات الله عليه وآله عند مجاورته به قال حدثنى
الشيخ الفقيه العالم ابوالحسن على بن عبدالصمد التميمى
رضى الله عنه قال حدثنى الشيخ السعيد الوالد ابوالحسن
على بن عبدالصمد رضى الله عنه فى داره بنيسابور فى شهر سنة
احدى و اربعين و خمسمائة قال حدثنا السيد الامام الزاهد
ابوالبركات الحورى رضى الله عنه قال حدثنا الشيخ الامام
العالم الاوحد ابوجعفر محمد بن على بن الحسين بن موسى
ابن بابويه القمى الفقيه مصنف هذا الكتاب رضى الله عنه ، قال
الحمد لله الواحد القهار العزيز ...»

۳۶۲ گک ، (۱۹ × ۲۵) ۱۷ س .

(اصول فقه)

عيون الاصول الى علم الاصول

از : محمد مهدى بن محمد ابراهيم كلباسى ، كه آنرا در ۱۲۵۶ به پايان برده
است .

آغاز پس از چند سطر : « انى لما حررت فى الاصول « المشارق » و رسائل
(رسالة فى الاستصحاب و رسالة فى الاجتهاد و رسالة فى القرعة و رسالة فى مقدمة
الواجب و رسالة فى عدم اقتضاء الامر بالشىء النهى عن ضده و رسالة فى اجتماع الامر
والنهي و دلالة النهى على الفساد فى العبادات دون المعاملات - منه) و ست مجلدات من
« المصابيح » و فى الفقه جلد الطهارة من « شرح اللمعة » و جزءاً كاملاً من « منهج السداد
فى شرح الارشاد » اردت ان احرر فى الاصول مختصراً جامعاً ...»

انجام : « وليكن هذا آخر ما اردنا تحريره فى قواعد الاصول قد فرغت منه
بحمد الله سبحانه فى سفرى الى الطهران فى افضل الشهور شهر مبارك رمضان فى يوم

القدر الذي هو افضل ايامه وهو اليوم الثالث والعشرين منه من سنة ۱۲۵۶ في زاوية سيدنا عبدالعظيم عليه آلاف التحبة و التسليم حامداً مصلياً مسلماً و الحمد لله رب العالمين .

(ذريعه ۱۵/ ۳۷۷)

○ ش ۱۵۰۸ ، نسخه اصل باخط خوردگی و اصلاحاتی
از مؤلف ، بایادداشت تقریظهایی از میرزا رضا شیرازی (در
دورباعی فارسی) و نصر الله طالقانی (دريك رباعی فارسی)
و محمد مسیح الموسوی الدرب امامی (دريك رباعی عربی)
و محمد هادی موسوی (دريك بیت فارسی) بر برگ نخست ،
۱۴۶ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۰ س .

عیون الحساب

(ریاضیات)

از : ملا محمد باقر بن ملازین العابدین یزدی (سده ۱۱)
آغاز : « الحمد لله على ما اولانا من ضروب نعمه ... »
انجام : « والصلوة على خاتم الرسالة محمد وآله الطيبين الطاهرين » .
(ذريعه ۱۵/ ۳۷۸ - فهرست دانشگاه ۳/ ۹۲۱)

○ ش ۸۸۷ ، نسخ ۱۲۶۵ ،
۱۷۰ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۸ س .

○ ش ۱۷۲۵ ، نستعلیق علی بن احمد موسوی در ۱۲۷۳ ،
همراه با بعضی از مسائل حساب از همین مؤلف در ۴ برگ ،
۱۸۰ گ (۱۱ × ۱۸) ۱۸ س .

غاية القصوى

(اصول فقه)

از: سید محمد بن عبد الصمد حسینی شهبهانی اصفهانی در گذشته ۱۲۸۷، که آنرا در سالهای پس از ۱۲۴۰ تا چندی پس از ۱۲۵۰ نگاشته است (مقدمه کتاب).
آغاز جلد اول: « نحمدك اللهم على ترادف النعماء و نشكرك على تواتر الآلاء .. »

انجام آن: « هذا آخر المجلد الاول من الغاية القصوى المنعقد في مقدمات الاصول و مشتركات الكتاب والسنة و يتلوه المجلد الثاني المنعقد في نفس الادلة و عوارضها من النسخ و تعارضها ... »

(ذریعه ۱۶ ص ۱۵)

○ ش ۵۱۰ ، نسخ محمد حسن خراسانی کدکنی در ۱۲۸۳ بدستور مجتهد الزمانی خلف مرحوم حاج میرزا هادی با یادداشت تملک شیخ احمد بن محمد یوسف کرمانی مورخ ۱۳۱۶ ،

۱۸۰ گ (۲۱ × ۳۱) ۳۱ س .

غاية المامول في شرح زبدة الاصول

(اصول فقه)

شرح زبدة الاصول شیخ بهائی (در گذشته ۱۰۳۰) است از: فاضل جواد در گذشته ۱۰۶۵ ، که آنرا در روزگار حیات شیخ نگاشته است .
آغاز: « نحمدك يا من وفقنا لسلوك طريق العمل .. »
انجام: « وحيث انتهى كلام المصنف مد ظله العالی ... »
(ذریعه ۱۶ ص ۱۵)

○ ش ۱۲۸۱ ، نستعلیق احمد بن حاج اسدالله تبریزی در

۱۲۹۶ ، با مقابلة و تصحيح عبدالجبار بن حاج ملا احمد

مشهور به واعظ ايروانی در ۱۳۰۷ در بلدة مراغه ،

۱۵۰ گ (۲۲ × ۱۷) ۲۱ س

○ ش ۱۳۰۹ ، نستعليق ۱۲۴۱ ، با این یادداشت بزرگ

نخست : « بدانکه بعضی از نسخ شرح جواد برزیده مبحث

منطق را مشتمل است و بعضی آن قسمت را ندارد . معلوم رای

مشتري این کتاب بوده باشد که این کتاب مبحث منطق را ندارد » ،

۱۵۹ گ (۲۰ × ۱۵) ۲۱ س .

○ ش ۱۳۷۷ ، نسخ ۱۲۴۸ :

۱۷۶ گ (۲۰ × ۱۲) ۲۹ س .

غایة المرام فی شرح مختصر شرایع الاسلام (۱) (فقه)

شرح مختصر نافع محقق حلی است از : صاحب مدارك سيد محمد بن علی بن

حسین موسوی (۹۴۶ - ۱۰۰۹) که فقط کتاب نکاح تا نذر آنرا نگاشته و در ۱۹

رجب ۱۰۰۷ به پایان برده است . (۲)

۱- این کتاب به نامهای نهایة المرام و هدیه الطالبین هم خوانده شده است .

۲- پنج نسخه از این کتاب که شامل همین مقدار است است یکی در فهرست

رضوی و دیگری در فهرست دانشگاه ۸: ۱۲۲ و سه نسخه دیگر در ذریعه معرفی شده

است و مرحوم شیخ عبدالحسین صاحب الداری بروجردي که سالیان دراز متصدی

امور این کتابخانه بوده و در پشت قسمتی از کتابها یادداشتهای سودمندی دارد پشت

برك اول این نسخه چنین نوشته است :

« ووجه تخصيص ذلك الموضوع بالشرح على مافي الروضات انه لما كتب

الاردبیلی قدس سره شرحه المشهور علی الارشاد و فرق اجزائه علی تلامذته لیخرجوه

آغاز : « الحمد لله رب العالمين حمداً كثيراً يليق بجلاله و الصلوة على سيدنا محمد وآله قوله كتاب النكاح قال الجوهري النكاح الوطء وقديقال ... »
انجام : « فقد صرح المصنف وقبله الشيخ وجماعة بان له المخالفة ان شاء ولا كفارة وهو جيد لمطابقته لمقتضى الاصل السالم من المعارض والله تعالى اعلم بحقائق احكامه والحمد لله اولاً و آخراً وباطناً و ظاهراً »

(ذريعه ۱۴ / ۶۱ و ۲۰ / ۱۶ - روضات الجنات : ۶۰۲ - ریحانة الادب ۲ / ۴۳۹) .

○ ش ۱۰۱ ، نسخ سيد عبدالقادر بن سيد احمد بن حسن
الرفاعي بمكة المشرفة بمنازل بنى محزوم در جمعه ۲۴ ربيع -
الآخر ۱۰۹۱ ،
۱۵۱ گ (۲۰ × ۲۹) ۳۱ س .

غنائم الايام فى مسائل الحلال والحرام (فقه)

از : ميرزاى قمى (۱۱۵۰ - ۱۲۳۱) كه كتاب طهارت آنرا در چهار شنبه ۲۷
ذيقعدة ۱۲۰۶ در رقم و كتاب اعتكاف آنرا در ۲۰ صفر ۱۲۲۱ به پايان برده است .
(ذريعه ۱۶ / ۶۳ - فهرست حجتیه قم - مشار)

الى البياض من السواد كان بعضهم ردى الخط جداً فاتفق وقوع تلك المواضع التى
شرحها السيد المعظم من النافع فى حظه فلم ينتفع من سوء خطه والاردبيلي قد مضى
نحبه فالتمس من السيد المعظم تجديد المواضع التالفة ليكمل شرح استاده
الاردبيلي قده فقبل (ره) لكن عدل عن الارشاد الى النافع هضما وادبا من ان يعد شرحه
متمما ومكملا لشرح استاده قدس سرهما «

ولى مرحوم حاج شيخ آقابزرگ در ذريعه مى نويسد . « خرج منه مجلدات ثالثها
من النكاح الى النذر »

○ ش ۱۴۳۸ ، نستعلیق ۱۲۴۷ ، طہارت ، بایادداشت تملک
محمدرسول بن عبدالعزیز کاشانی در ۱۲۵۷ ،
۳۱۵ گ (۲۰ × ۱۵) ۲۳ س .

(حدیث و کلام)

الغیبة

از : شیخ طوسی ابو جعفر محمد بن حسن (۳۸۵-۴۶۰) کہ در سال ۴۴۷ بہ
نگارش آن اشتغال داشته است .

(ذریعہ ۱۶ / ۷۹-مشار)

○ ش ۱۶۸۸ ، (ف ۲ع / ۹۲) نسخ ، ناتمام ،
۱۸۲ گ (۱۸ × ۱۲) ۱۷ س .
○ ش ۱۹۴۹ ، نسخ خلف بن یوسف بن نجم نجفی در سہ
شنبه پنجم رمضان ۱۰۸۵ ،
۱۹۶ گ (۱۸ × ۱۲) ۱۷ س .

(اصول فقہ)

فوائد الاصول

از : شیخ انصاری (۱۲۱۴-۱۲۸۱)
(فوائد الرضویہ : ۶۶۵-مشار)

○ ش ۱۹۷۸ ، نسخ ، استصحاب و تعادل و تراجیح ،
۲۰۰ گ (۱۸ × ۱۱) ۱۸ س .

الفرائد البہیة فی شرح الفوائد الصمدیة (نحو)

سید علیخان شیرازی و بہاء الدین مختاری ہر کدام سہ شرح کبیر و متوسط و صغیر بر صمدیہ شیخ بہائی نگاشتہ اند، شرح صغیر سید علیخان الفرائد البہیة و شرح صغیر مختاری الفوائد البہیة نام دارد ولی نسخہ های خطی شرح صغیر کہ گاہی بہ سید علیخان و گاہی بہ مختاری نسبت داده می شود با ہم فرقی ندارد و نیز نسخہ چاپی شرح صغیر کہ بہ سید علیخان منسوب است با نسخہ شرح صغیر مختاری کہ در ذریعہ شناسانده شدہ فرقی ندارد بنا بر این برای تشخیص و تمیز این دو شرح دقت بیشتری لازم است .

(ذریعہ ۱۶ / ۱۳۴ و ۳۲۸ - مشار)

○ ش ۱۲۳۰ ، نستعلیق ،
۱۲۵ گ (۲۰ × ۱۵) ۱۷ س .

الفرائد الشمسیة فی شرح الفوائد الصمدیة (نحو)

شرح صمدیہ شیخ بہائی است از : جمال الدین احمد بن محمد لاهیجانی کہ آنرا در ۱۰۴۵ نگاشتہ است .

آغاز : « الحمد لله الذي خلق السموات والارض ... » (۱)

انجام : « ودعاء مؤبد والحمد لله رب العالمين . قد فرغ المصنف رحمه الله من تصنيفه في سابع شهر شوال ۹۹۵ ومن النوادر ان سابع شهر شوال تاريخ الاتمام ... »
(ذریعہ ۱۶ : ۱۳۸)

○ ش ۳۸۷ ، نسخ حسن بن اسماعیل در ۱۲۳۰ ،

۱- باسر آغازی کہ در ذریعہ نقل شدہ برابر نیست .

۱۳۶ گ (۲۴ × ۱۷) ۱۵ س .

○ ش ۱۵۱۴ ، نستعلیق محمد تقی در ۱۲۸۲

۸۵ گ (۲۱ × ۱۷) ۱۴ س .

فرائد القلائد فی مختصر شرح الشواهد

شرحی است از : بدرالدین محمود بن احمد عینی (در گذشته ۸۵۵) بر شواهد
شرحهای الفیه ابن مالک اندلسی ، او آنرا در ۸۱۷ به پایان رسانده است و این کتاب
معروف به «شواهد صغری» است در مقابل شرح دیگر مؤلف که به «شواهد کبری»
معروف است .

آغاز : « حمد أناصعا صافيا ... »

انجام : « من اجزل اذا اعطى اعطاء أكثرا »

(کشف الظنون ۲ / ۱۰۶۶ - فهرست رضوی ۳ / ۳۴ صرف و نحو)

○ ش ۴۳۵ ، نسخ محمد طاهر بن محمد تقی شهمیرزادی

در دو شنبه ۱۶ ربیع الاول ۱۰۹۴ ،

۱۳۱ گ (۲۴ × ۱۸) ۲۷ س .

فصوص الحکم

(عرفان)

از : محیی الدین عربی در گذشته ۶۳۸ .

(ذریعه ۱۶ / ۲۳۵ - کشف الظنون ۲ / ۱۲۶۱ - مشار)

○ ش ۵۷۷ (ف ۱۶ / ۳۸۸) نسخ ، ناتمام

۱۲۷ گ (۲۶ × ۱۸) ۱۱ س .

الفصول الغروية في الاصول الفقهية (اصول فقه)

از : شیخ محمد حسین بن محمد رحیم طهرانی اصفهانی حائری در گذشته
۱۲۵۰ ، که آنرا در جمعه ۱۹ ذیحجه ۱۲۳۲ به پایان رسانده است .

(ذریعه ۱۶ / ۲۴۲-مشار)

○ ش ۴۹ ، نستعلیق محسن بن چراغعلی سرابندی در ۱۲۷۱ ،
۳۰۰ گ (۲۲ × ۳۵) ۲۳ س .

○ ش ۱۰۷۳ ، نسخ ، جلد اول ، ۲۰۵ گ (۱۵ × ۲۱)
۲۵ س .

○ ش ۱۱۱۲ ، نسخ ، جلد اول ، ۲۵۵ گ (۱۵ × ۲۲)
۲۱ س .

○ ش ۱۳۲۶ ، نسخ محمد بن ملا محسن هزار جریبی در
۱۲۵۹ ، جلد دوم (این نسخه متمم نسخه شماره ۱۰۷۳
است) ۱۸۰ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۵ س .

الفقه = کتاب فی ... (فقه)

حاشیه ای بر یکی از متون فقهی به روش شافعی . نگارنده آن شناخته نشد .
آغاز موجود : « قوله وفي ست واربعين حقة وهي التي لهاثلث سنين ... »
انجام موجود : « كتاب العتق - وهو ما خود من قولهم عتق الفرس ... »

○ ش ۱۰۷۲ ، نسخ سده نهم و دهم ،
۱۲۷ گ (۱۲ × ۲۰) ۱۷ س .

(فقہ)

الفقه = کتاب فی ...

رساله ای است در فقه از تجارت تارث . نگارنده آن که از اهل تسنن است
شناخته نشد .

آغاز : « کتاب البیع قال الله تعالى احل الله البیع وحرم الربا لا یصح البیع
الا بالصیغة ... »

انجام : « فصل من لا عصبه له من النسب وله معتق ... الذين یعتقدون »

○ ش ۷۹۱ ، نسخ ،

۱۳۰ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۰ س .

(فقہ)

الفقه = کتاب فی ...

از زکوة تاطلاق است . نگارنده آن شناخته نشد .

آغاز : « ویجب فی مال الصبی والمجنون لا الجنین و یجب علی الولی
الاخراج ... »

انجام کتاب العدة : « وهی قسمان الاولان یتعلق بفرقة تحصل فی الحیوة
كالطلاق ... »

○ ش ۴۷۶ ، نسخ ، گویا از سده نهم ،

۲۲۰ گ (۲۶ × ۱۷) ۲۹ س .

(فقہ-حدیث)

فقه الرضا

(ذریعه ۱۶ / ۲۹۲- مشار)

○ ش ۱۲۴۹ ، نسخ سده ۱۱ ،

۱۹۲ گ (۲۴ × ۱۳) ۲۱ س .

○ ش ۲۰۴۸ ، نستعلیق ، بخشی از اواخر کتاب است ،
۴۰ گ (۱۶×۱۱) ۲۰ س .

فقه اللغة وسر العربية (لغت)

از : ابو منصور عبد الملك بن محمد ثعالبی نیشابوری (۳۵۰-۴۲۹) .
(ذریعه ۲۹۶/۱۶ - ریحانة الادب ۱/۲۳۸ - مشار)

○ ش ۱۸۵۱ ، نسخ شیخ مؤمن بن شیخ عبدالغنی نور-
بخش در ۱۰۹۸ ،
۱۷۱ گ (۱۸×۱۲) ۱۴ س ،

الفوائد الحائرية (اصول فقه)

از : وحید بهبهانی (۱۱۱۶-۱۲۰۵) .
(ذریعه ۳۳۱/۱۶ - مشار)

○ ش ۱۸۲۶ ، نسخ ، ناتمام ،
۱۳۵ گ (۱۶×۱۰) ۱۵ س .

الفوائد الصمدية (نحو)

از : شیخ بهائی (۹۵۳-۱۰۳۰) که در هفتم شوال ۹۹۵ آنرا به پایان برده است ،
(ذریعه ۱۶ - مشار)

○ ش ۸۲۴ ، نسخ ۱۲۴۷ .
○ ش ۹۳۴ ، نسخ بی تاریخ .

الفوائد الضيائية

(نحو)

شرح كافيه ابن حاجب نحوی است از : عبدالرحمن جامی (۸۱۷-۸۹۸) که
آنرا در ۸۹۷ به پایان رسانده است .

(ذریعه ۱۶/ ۳۴۶ - کشف الظنون ۲/ ۱۳۷۲ - ریحانة الادب ۱/ ۲۵۶-مشار)

- ش ۵۷۲ ، نسخ ، ۲۲۸ گ (۱۴ × ۱۶) ۱۶ س .
- ش ۵۸۶ ، بخط حیدر بن حاجی خان در ۱۲۳۹ .
- ش ۶۰۷ ، بی تاریخ .
- ش ۷۹۲ ، نسخ محمد حسین بن محمد بیک سبزواری
در ۱۰۷۴ ، ۱۸۰ گ (۱۱ × ۲۴) ۲۲ س .
- ش ۸۸۲ ، بخط محمد حسن بن ابی تراب در ۱۲۶۸ .
- ش ۹۶۴ ، بخط فخرالدین موسوی در ۱۲۷۹ .
- ش ۱۱۳۰ ، بی تاریخ .
- ش ۱۱۷۴ ، بخط ملا عبدالنبی در ۱۲۸۳ .
- ش ۱۱۷۵ ، بخط محمد بن حاج احمد اشتهاردی در
۱۲۷۱ در مدرسه صالحیه .
- ش ۱۱۸۰ ، بی تاریخ .
- ش ۱۱۸۱ ، تحریر ۱۲۲۲ در قصبه دهخوارقان .
- ش ۱۱۹۰ ، بخط محمد صالح در ۱۲۵۹ .
- ش ۱۱۹۱ ، بی تاریخ .
- ش ۱۲۳۴ ، تحریر ۱۲۳۱ .
- ش ۱۳۷۴ ، نستعلیق میر ابراهیم در ۱۲۲۸ ، ۲۱۸ گ

(۱۴ × ۲۰) ۱۲ س .

- ش ۱۳۷۵ ، نسخ ، ۱۷۲ گ (۱۴ × ۲۰) ۲۱ س .
- ش ۱۳۸۸ ، بی تاریخ ، ۱۹۴ گ (۱۲ × ۲۲) ۱۹ س .
- ش ۱۴۱۲ ، تحریر ۱۰۵۸ ، بایادداشت تملك اسحق بن ابراهیم عبدالعالی .
- ش ۱۴۵۳ ، بخط آقامیردریکشنبه یکروز بعد از نوروز و دوم جمادی الاولی ۱۰۶۴ .
- ش ۱۴۶۰ ، بی تاریخ .
- ش ۱۴۶۱ ، تحریر ۱۲۶۸ .
- ش ۱۴۸۱ ، بی تاریخ .
- ش ۱۷۳۳ ، نسخ ، ۲۰۶ گ (۱۱ × ۱۸) ۱۹ س .

(فقه)

الفوائد الملية فی شرح الرسالة النفلية

رساله نفلیه از : شهید اول و این شرح از : شهید ثانی که آنرا در پنجشنبه ۱۱ صفر ۹۵۵ به پایان رسانده است .

(ذریعه ۱۶ / ۳۶۰ - مشار)

- ش ۱۶۶۶ ، نستعلیق ذیقعدہ ۹۸۳ ،
- ۱۵۳ گ (۱۲ × ۱۸) ۱۵ س .

(لفت)

القاموس المحيط

از : مجدالدین محمد بن یعقوب فیروز آبادی شیرازی (۷۲۹-۸۱۶ یا ۸۱۷) .
(کشف الظنون ۲ / ۱۳۰۶ - فهرست سپهسالار ۲ / ۲۳۲ - ریحانة الادب ۳ / ۲۳۶ - مشار) .

○ ش ۸، نسخ ۸۱۵ (ظ)، با این یادداشت بر برك نخست:
«تاریخ عروض و با در دارالخلافة طهران سنه ۱۲۴۵ و عدد
اشخاص تالفه به و با چهار هزار که دو هزار و هشتصد نفر
را غسل غسل داد» و یادداشت خرید همین نسخه در مشهد
در ۱۲۹۸ به ۵ تومان تبریزی و در ۱۲۰۵ در قریه صفی آباد
به دو تومان، ۳۹۳ گ (۲۵ × ۳۷) س ۳۱.

○ ش ۲۶، نسخ میر عبدالشکور بن میر ابوالحسن بن میر
جلال الدین در ۱۰۵۸، با سر لوح و جدول زرین، ۳۳۳ گ
(۲۰ × ۳۱) س ۳۱.

○ ش ۶۴۱، نسخ، باب الزای تا باب الفاء، ۲۶۰ گ
(۱۶ × ۲۵) س ۲۱.

○ ش ۶۱۶، نسخ، باب عین تا آخر کتاب، با یادداشت
تملك عبد المطلب بن محمود موسوی حسینی نزیل الله فی
بیتہ الحرام، ۲۲۵ گ (۱۱ × ۱۸) س ۳۵.

القانون

(طب)

از : شیخ الرئيس ابو علی سینا (۳۷۰-۴۲۷ یا ۴۲۸).
(ذریعه ۱۷/۲۴- کشف الظنون ۲/۱۳۱۱- مشار)

○ ش ۵۷۵، نسخ، ۱۷۸ گ (۱۷ × ۲۵) س ۱۹.
○ ش ۵۷۶، نسخ سده دهم (ظ)، با یادداشت تملك
محمد یوسف بن محمد مهدی حسینی مرعشی آملی، ۱۲۸ گ
(۱۷ × ۲۸) س ۲۹.

قرة العيون في اعز الفنون

(عقائد و عرفان)

به عربی و فارسی از : ملا محسن فیض کاشانی (۱۰۰۷-۱۰۹۱) که آنرا در ۱۰۸۸ به پایان رسانده است .

(ذریعه ۱۷/ ۷۵- مشار)

○ ش ۸۱۴ ، (ف ع ۱/ ۳۶۶) (۱) نستعلیق سید صادق بن

سید زین العابدین بن سید ابراهیم مرزون آبادی در ۱۲۴۰ ،

۶۸ گ (۲۱ × ۱۶) ۱۹ س .

○ ش ۱۷۵۸ ، نستعلیق ۱۲۵۸ ،

۱۱۳ گ (۱۷ × ۱۰) ۱۷ س .

القضاء = کتاب ...

(فقه)

تقریرات بحث قضا و شهادت شیخ انصاری است از : میرزا محمد حسن آشتیانی در گذشته ۱۳۱۹ .

○ ش ۱۶۰۸ ، نستعلیق مسیح طالقانی در ۱۲۹۹ ،

۳۶۴ گ (۲۲ × ۱۸) ۱۷ س .

القضاء = کتاب ...

(فقه)

نگارنده آن از شاگردان صاحب جواهر و شیخ انصاری بوده است .
آغاز : « کتاب القضاء و هو فی اللغة لمعان كثيرة ربما انتهت الى عشرة ... »

(۱) این نسخه قبلا با کتاب الشفاعة الختمیه دریک جلد بوده و در صحافی

اخیر جداگانه تجلید شده است .

انجام : «مسألة المشهور ان حلف الاخرس بالاشارة المفهومة...»

○ ش ۶۵۷ ، نستعليق ، ۲۵۳ گ (۲۲ × ۱۵) ۱۹ س .

القضاء = کتاب... (فقه)

شرحی است بر کتاب القضاء شرایع محقق حلی از یکی از شاگردان شیخ انصاری .
آغاز : «قال المصنف (ره) کتاب القضاء .. اقول قبل الشروع فی المقاصد المذكورة
لا بد من صرف عنان القلم...» .

انجام : «الخامس - ما دل من الايات و الاخبار على تشريع اصل القضاء و
نفوذ حکم الحاكم ..» .

○ ش ۴۳۲ ، نستعليق ،

۱۹۵ گ (۲۵ × ۱۸) ۲۷ س .

(اصول فقه)

القلائد

حاشیه ای است بر فرائد الاصول شیخ انصاری از : آخوند ملا غلامرضا
قمی معروف به حاج آخوند (در گذشته ۱۳۳۲) که آنرا در ۱۳۱۲ به پایان رسانده است .
(ذریعه ۱۷ - مشار)

○ ش ۱۰۴۶ ، نسخ ،

۲۸۵ گ (۲۲ × ۱۷) ۲۱ س .

(فقه)

قواعد الاحکام فی مسائل الحلال والحرام

ار : علامه حلی (۶۴۸-۷۲۶) که آنرا در ۱۴ ذیحجه ۶۹۹ به پایان رسانده است (۱) .

(۱) و اینکه در ذریعه به پیروی از کشف اللثام ، تاریخ تألیف را ۶۹۲ یا
۶۹۳ دانسته اند اشتباه است .

(ذریعہ ۱۷ / ۱۷۶- کشف اللثام ج ۱ ص ۲ - مشار)

○ ش ۳۴ ، نسخ محمد بن بنی نصر در دوشنبہ ۱۴ محرم
۷۱۷، (جلد اول) و نسخ محمد بن محمد بن مہدی بن مخلص
در چہار شنبہ ۱۱ ربیع الثانی ۷۱۷ (جلد دوم) ،
۲۲۷ گ (۲۳ × ۳۵) ۲۵ س .

ش ۱۴۳ ، نسخ گویا از سدۃ ہشتم ، جلد دوم ،
۱۹۰ گ (۱۹ × ۲۸) ۲۲ س .

○ ش ۲۲۶ ، نسخ ، جلد اول ،
۱۸۷ گ (۲۰ × ۳۱) ۲۳ س .

○ ش ۴۸۶ ، نسخ ۱۱۰۳ ، جلد اول ، با یادداشت تملک
محمد حسن بن شیخ باقر (شاید صاحب جواہر) ،
۳۲۹ گ (۱۹ × ۲۵) ۱۴ س .

○ ش ۴۹۱ ، بی تاریخ ،
۳۶۶ گ (۱۷ × ۲۵) ۲۱ س .

○ ۵۱۶ ، نسخ ، چند برك آخر آن نسخ محمد مہدی
قشلاقی در ۱۲۶۱ ، جلد دوم ، با حاشیہ ہائی از محمد ابراہیم
قشلاقی نگارندہ کتاب البحر اللامع ، کہ در حرف باء معرفی شد
۲۶۹ گ (۱۸ × ۲۵) ۱۷ س .

○ ش ۵۲۸ نسخ حسن بن السید شرف الدین حسین بن
محمد تقی حسینی کاشانی در ۱۰۹۰-۱۰۹۱ در بلدہ قمصر ،
۲۸۷ گ (۱۸ × ۲۵) ۲۰ س .

○ ش ۵۲۹ ، نسخ ، جلد دوم ،
۲۲۲ گ (۱۹ × ۲۵) ۱۷ س .

○ ش ۵۵۸ ، نسخ گویا از سدۃ نهم ، جلد اول ، با این

یادداشت بر برك نخست :

«ممن نظر فيه افقر الطلبة الى ربه المجيد شرف الدين محمد
مكى بن محمد ضياء الدين بن شمس الدين بن الحسن بن زين الدين
من ذرية الشريف الشهيد ابى عبدالله محمد بن مكى المطلبى
العاملى ۱۱۷۶» .

و نیز این یادداشت :

« در تبصره علامه ۴ هزار مساله و در مختصر شرایع ۶ هزار
و در ارشاد الاذهان ۱۵ هزار و در شرایع ۱۲ هزار و در قواعد
۱۴۱ هزار و در تحریر الاحکام ۱۶۰ هزار می باشد»

۲۰۱ گ (۲۵×۱۸) ۲۰ س (۱)

○ ش ۵۶۱ نسخ میر هدایت الله بن میر عبدالباقی حسینی
مشهدی از سده ۱۱ ، جلد اول ، با حاشیه هائی از علی بن
محمد تقی الصابونی ،

۱۱۶ گ (۲۶×۲۰) ۲۰ س .

○ ش ۶۰۸ ، نسخ گویا از سده نهم ، جلد دوم ،

۲۰۴ گ (۲۵×۱۸) ۲۳ س .

○ ش ۶۷۴ ، نستعلیق خضر بن شححان (کذا) الهمدانی
در ۲۵ رجب ۹۶۶ ، با بلاغ علامه مجلسی در چهار جای آن
(با عبارت : بلغ سماعاً ایده الله تعالى) ،

۳۱۹ گ (۲۶×۱۹) ۲۳ س .

○ ش ۶۸۲ ، نسخ مهر علی بن ابراهیم در ۱۱۰۸ ، جلد دوم ،
با این یادداشت ، گویا از برادر حجة الاسلام شفتی بر برك نخست :

(۱) نگاه کنید به فهرست کتابخانه آیه الله مرعشی ۳/۲۵۸ و ۳۳۷

« سبحانه هو المالك و الله خير مالك و قد انتقل في تملیکی
وانا الحقیر العاصی والفقیر الخاطی العبد الجانی محمد زکی
ابن محمد نقی الموسوی الحسینی قدس الله مرقدہ و قد
وهبت هذا الكتاب بل كل کتبی لآخی المسمى باسم سمیه الامام
المعصوم محمد الباقر باقر علوم الاولین والاخرین صلوات
الله وسلامه علیه وعلى آباءه و ابنائه اجمعین ، اللهم اجعله
باقر العلوم بباقر علومک و احفظه بحفظک ونوره بهدایتک»
با مهر «عبدہ محمد زکی الموسوی» ، ونیز مهر حجة الاسلام
شفتی «عبدہ باقر بن محمد نقی الموسوی» نیز این یاد داشت :
« این کتاب اختصاصی مرحوم مجلسی است که از اول تا
آخر دیده و به خط خود حاشیه فرموده اند»

۳۳۲ گ (۱۶ × ۲۶) ۱۷ س .

○ ش ۷۳۸ ، نسخ عبد الله بن ملا علی قرچه داغی در

۱۱۰۸ ، جلد اول ، ۳۳۰ گ (۱۶ × ۲۷) ۱۸ س .

○ ش ۷۵۱ ، نسخ ، جلد اول ،

۳۴۶ گ (۱۷ × ۲۵) ۱۷ س .

القواعد والفوائد

(فقه واصول)

از : شهید اول (۷۳۴-۷۸۶)

(ذریعه ۱۷ : ۱۹۳- مشار)

○ ش ۷۰۰ ، نسخ عبد علی بن علاء الدین بن عبد الرحمن

النصری در شنبه هشتم ربیع الاول ۸۵۰ (شاید این تاریخ

مربوط به نسخه منقول عنها باشد) ، این نسخه چند برك

ناقص داشته و سید محمد حسن بن عبدالرحمن بروجردی
(نگارنده «الحجة البالغة» که در بخش فارسی این فهرست
معرفی شده) نقص آنرا تکمیل و نیز با نسخه‌ای کهن آنرا
مقابله و تصحیح کرده است، با حاشیه‌هایی از همان بروجردی
در کناره برخی برگ‌ها ،

۱۶۰ گک ، (۲۰ × ۱۴) ۱۹ س .

○ ش ۱۵۹۳ ، نسخ سده دهم ، با مهر «وقف لطف الله»
در بسیاری از برگ‌های آن ، ۲۱۵ گک (۱۹ × ۱۲) ۱۷ س .

القوانین المحکمة

(اصول فقه)

از : میرزای قمی (۱۱۵۰-۱۲۳۱) که آنرا در ۱۲۰۵ به پایان رسانده است.
(ذریعه ۱۷ : ۲۲- مشار)

○ ش ۱۱۴ ، تحریر علی بن مشهدی رضا قرنچاهی در ۱۲۶۲ ،

○ ش ۱۱۷ ، بی تاریخ .

○ ش ۱۷۳ ، بی تاریخ .

○ ش ۲۱۷ ، بی تاریخ .

○ ش ۲۱۹ ، نسخ ۱۲۵۵ ، با سر لوح زرین ، با حواشی

از ابوالقاسم الحسینی التفرشی و میر سید محمد شهنشاهی ،

۴۰۰ گک (۲۹ × ۱۶) ۲۱ س .

○ ش ۲۳۲ ، تحریر علی نقی بن رمضانعلل سینجانی از دهات

کز از در ۱۲۴۵ .

○ ش ۲۷۳ ، نسخ میرزا زین العابدین بن میر عبدالکریم

رضوی قمی در ۱۲۲۷ ، ۲۷۷ گک (۳۰ × ۲۰) ۲۲ س .

- ش ۲۷۴ ، جلد اول ، بی تاریخ .
- ش ۲۸۱ ، تحریر کرمعلی بن فتحعلی در ۱۲۲۵ .
- ش ۵۱۷ ، جلد اول ، بی تاریخ .
- ش ۹۱۰ ، جلد دوم ، تحریر ۱۲۴۵ .
- ش ۹۲۶ ، جلد دوم ، بی تاریخ .
- ش ۱۰۷۷ ، نسخ محمد ابراهیم بن حاج شیخ علی گنج‌های ساکن شاهرود در ۱۲۱۲ ، ۳۷۹ گ (۱۶ × ۲۲) ۱۹ س .
- ش ۱۲۴۵ ، جلد اول ، بی تاریخ .
- ش ۱۲۴۷ ، جلد دوم ، بی تاریخ ، با این یادداشت بر
برك نخست آن :
- «جلد دوم قوانین هم به خط جدم آخوند ملا حبیب الله طاب
ثراه می باشد . اولاد من کتب به خط جد و پدرم را محفوظ
نمائید تمام را در یکجا گذارده ام . اولاد من گول مردم را
نخورید ، ۳۰/۱۲/۱۳۲۱ تحریر شد . خداوند سلطنت
انگلیس دشمن اسلام را منقرض نماید بحق محمد و آله نفس
کشیدن را به ما ایرانیان تنگ کرده است .» .
- ش ۱۲۵۷ ، تحریر علی بن محمد حسین حسینی تنکابنی
در ۱۲۴۰ .
- ش ۱۳۰۲ ، نستعلیق محمد جعفر لاهیجانی در ۱۲۴۱ ،
جلد دوم ، ۱۵۹ گ (۱۴ × ۲۱) ۲۰ س .
- ش ۱۳۰۳ ، نستعلیق بی تاریخ ، ۲۹۲ برگ (۱۵ × ۲۱) ۲۰ س .
- ش ۱۳۵۲ ، تحریر رضا بن الحسین الموسوی الشیروانی
در ۱۲۳۲ در کربلا .
- ش ۱۵۲۳ ، جلد اول ، تحریر حبیب الله بن احمد الموتی
در ۱۲۰۶ .

- ش ۱۵۲۴، تحریر عنایت الله بن فخرالدین حسینی در
۱۲۲۳، جلد دوم،
○ ش ۲۰۷۳، نسخ محمد علی، بی تاریخ .
○ ش ۲۰۷۶، بی تاریخ، با این یادداشت بربرک نخست:
«میرزا ابوالقاسم شفتی الاصل قمی المسکن» .
○ ش ۲۰۸۰، تحریر سید عبدالجبار بن سید عبدالغفور
بهبهانی نجفی در ۱۲۲۷ یا ۱۲۳۷ .

الکافی

(حدیث)

از: ثقة الاسلام محمد بن یعقوب کلینی در گذشته ۳۲۹ .
(ذریعه ۱۷/۲۴۵- ریحانة الادب ۳/۳۷۹- مشار)

- ش ۳، نسخ میرزا محمد بن خواجه علاءالدین سبزواری
در ۱۰۷۱، اصول تا کتاب العشرة، ۴۰۰ گ (۲۵ × ۵۰) ۲۲ س .
○ ش ۷، ف ع ۲/۴۴۴، نسخ، اصول و روضه، با
یادداشت خریداری همین نسخه در سال ۱۲۷۱ در دار الخلافه
طهران به شش تومان و ضبط در کتابخانه نواب اشرف
بهاءالدوله بهمن میرزا فرزند فتحعلی شاه قاجار بربرک آغاز،
۳۱۵ گ (۲۵ × ۴۰) ۲۵ س .
○ ش ۱۶، ف ع ۲/۴۴۳، نسخ ۱۰۲۶، اصول و فروغ تا
کتاب الحج، مقابله شده، ۴۳۰ گ (۲۴ × ۳۶) ۲۵ س .
○ ش ۱۰۴، کتاب جهاد، ۲۹ گ (۲۰ × ۳۰) .
○ ش ۱۲۲، ف ع ۲۰/۴۵۳، نسخ علی رضا بن سلیمان در
۱۰۸۳، روضه، ۱۰۴ گ (۱۹ × ۲۹) ۲۵ س .

○ ش ۱۲۹ ، نسخ ف ع ۲/۴۴۵ ، اصول تا پایان کتاب
الحججه، با تملك محمد حسن بن عبد الرحمن طباطبائی بروجرودی
(نگارنده «الحجة البالغة» که در حرف «حا» همین فهرست
بخش فارسی یاد شد) که همو نواقص و افتادگی‌های نسخه
را بخط خود تکمیل کرد ، مقابله شده وسیله همو از آغاز تا
انجام ، با حواشی همو در كناره برك ها و یادداشت او
مورخ شعبان ۱۳۰۲ یا ۱۳۲۰ در پایان ، ۲۷۶ گ (۱۹ × ۳۰)
۱۸ س .

○ ش ۲۶۳ ، ف ع ۲/۴۵۲ ، نسخ ، روضه ، ۹۶ گ
(۲۰ × ۳۰) ۲۱ س .

○ ش ۲۷۹ ، نسخ ، فروع تا پایان کتاب الحج ، ۲۱۴ گ
(۱۸ × ۲۹) ۲۷ س .

○ ش ۲۹۸ ، نسخ زین الدین علی بن محمد قاسم بن
حیدر بن محمد بن عزیز الله الكشمیری ثم المشهدی در چهارشنبه
۲۸ شعبان ۱۰۴۴ ، از کتاب الاطعمة والاشربة تا پایان فروع ،
مقابله شده وسیله کاتب با چند نسخه معتبر دیگر در دوشنبه
۳ ذی-۱۰۴۳ (تاریخ پایان مقابله کتاب اطعمه) و شنبه ۹ ذی-
۱۰۴۳ (پایان کتاب الزی والتجمل) ، با تملك محمد ابراهیم
ابن زین العابدین نصیری طوسی و مهر او: «علی بس است ظهیر
محمد ابراهیم» بر برك آغاز ، ۳۰۰ گ (۱۹ × ۳۱) ۲۵ س .

○ ش ۳۰۰ ، نسخ محمد طاهر بن حاج ولی بك رازی در
۱۰۱۳ ، نکاح تا پایان فروع ، ۲۷۵ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۹ س .

○ ش ۳۰۹ ، ف ع ۲/۴۴۵ ، نسخ محمد قاسم بن احمد ،
اصول ، ۱۴۶ گ (۱۹ × ۲۴) ۳۲ س .

○ ش ۳۱۲ ، ف ع ۲ / ۴۴۷ نسخ ۱۱۰۴ یا ۱۱۱۴ ، اصول
باحواشی در کناره برك ها ، دو بار مقابله شده ، با یادداشت
« نقلت من خط محمد الحر » و « سمع محمد الحر » در پایان
برخی حواشی ، همراه بحثی در باب جبر و تفویض در يك
برك آغاز نسخه « من افادات العالم الفاضل الكامل مولانا
محمد رحیما ادام الله تعالى ظل افاداته ،

۳۶۸ گ (۱۸ × ۲۴) ۲۵ س .

○ ش ۳۱۹ ، ف ع ۲ / ۴۴۶ ، نسخ محمد رضا الجوهری
الشوشتري ابن مرحوم شمس الدين در ۱۰۶۸ ، اصول تا
پایان کتاب الجنائز از فروع ، با یادداشت « اخذته من جناب
السید مهدی الطباطبائی ادام الله ظله » بالای برك آغاز ،

۳۲۹ گ (۲۰ × ۳۲) ۲۵ س .

○ ش ۳۳۵ ، نسخ ملا قاسم بن درویش حیدر در ۱۰۸۸ ،
روضه ، مقابله شده در مجلس درس مجلسی دوم ، با بلاغ او
(بلغ سماعاً اعزه الله) در پایان ، ۱۳۱ گ (۱۹ × ۲۵) ۲۲ س .

○ ش ۳۳۷ ، نسخ محمد محسن حسینی ، روضه ، ۱۹۰
گ (۱۳ × ۲۳) ۱۸ س .

○ ش ۳۵۵ ، نستعلیق ، اصول تا پایان باب الفیء والانفال ،
۲۱۱ گ (۱۳ × ۲۵) ۲۳ س .

○ ش ۳۵۹ ، ف ع ۲ / ۴۴۸ ، نسخ محمد سعید بن میرزا
محمد ، فروع از کتاب المعیشه تا کتاب الزی و التجمال ،
۲۷۹ گ (۱۹ × ۲۹) ۲۳ س .

○ ش ۳۷۹ ، ف ع ۲ / ۴۵۱ نسخ احمد شریف بن جبرئیل
در ۱۰۲۷ ، از کتاب النکاح تا پایان فروع ، سه بار مقابله شده

با این یادداشت در پایان نسخه :

« انهاه ايده الله تعالى سماعاً على سماع متأمل مولانا الفاضل
التقى الالمعى اللوذعى مولانا عبد الله فاجزت له روايته بطريقى
الى مؤلفه طاب ثراه . مشروطاً عليه ما شرط على من سلوك
جادة الاحتياط . وكان ذلك فى شهر محرم الحرام سنة ١٠٨٣ ،
ولله الحمد وحده وصلى الله على محمد وآله الطاهرين وكتب
داعيه اقل خلق الله الغنى صالح بن عبد الكريم البحرانى عفى
عن والديه حامداً مصلياً مسلماً على النبى و آله وسائلا منه -
الدعا » (١)

٢١٨ گ (٣٢ × ١٧) ٣٥ س .

○ ش ٣٨٤ ، نسخ رجب بن على بن غياث الدين همدانى
در ١٠٨٢ ، اصول ، ٣٦٠ گ (٣٠ × ٢٠) ٢٣ س .

○ ش ٤٦٧ ، ف ع ٢ / ٤٤٦ ، نسخ عبد الكريم بن ابى
البقاء الحسينى در ١١٣٠ ، اصول از ايمان و كفر تا پايان فضل
القرآن ، مقابله شده ، ٢٧٥ گ (٣٢ × ١٩) ٢٢ س .

○ ش ٤٦٩ ، ف ع ٢ / ٤٤٩ نسخ محمد محسن بن مير حسين
يزدى در ١٠٧٨ ، فروع از كتاب الصلوة تا پايان حج ،
٢٦١ گ (٣٠ × ٢٠) ٢٢ س .

○ ش ٤٨١ ، نسخ ملا فتح الله كاشانى نگارنده تفسير منهج
الصادقين در ٣ صفر ٩٨١ تا پايان صوم جزسى و پنج برك از

١- شيخ صالح بن عبد الكريم كرزكانى بحرانى از دانشمندان شيعى قرن
يازدهم ، نگارنده كتابى در شرح اسماء الحسنى در گذشته ، ١٠٩٨ (روضات : ٣٣٠ /
الذريعة ١٣ : ٨٩ ربحانة الادب ١ : ١٤٧) .

پایان کتاب ایمان و کفر که به نسخ شریف بن فتح الله فرزند
اوست در ۲ ربیع الثانی - ۹۹۸ و کتاب الحج نیز گویا نوشته
هموست ، اصول و کتابهای زکوة و صوم و حج از فروع ،
مقابله شده بانسخه ای مصحح ، و در ظهر دوشنبه ۲۶ ذیقعدة
۹۸۰ این مقابله به پایان رسیده است (پایان کتاب الحججه از
اصول) ، با تملك محمد صادق بن محمد حسین حسینی
جیلانی تنکابنی ، ۳۳۵ گ (۱۷ × ۲۴) ۲۵ س .
○ ش ۵۶۰ ، ف ع ۲ / ۴۴۸ ، نسخ ، ایمان و کفر از اصول ،
۱۸۶ گ (۱۸ × ۲۴) ۲۳ س .
○ ش ۵۸۷ ، ف ع ۲ / ۴۵۰ ، نسخ محمد بن رضا المایلی ،
فروع تا و آخر کتاب الحج ، ۲۹۱ گ (۱۷ × ۲۴) ۲۴ س .
○ ش ۵۸۹ ، ف ع ۲ / ۴۴۹ ، نسخ محمد سلیم بن محمد
حسین حسینی رازی در ۱۰۰۷ یا ۱۰۷۱ از نکاح تا پایان فروع
(مجلد دوم ش ۱۱۹۸) ، ۳۱۷ گ (۱۹ × ۲۴) ۲۳ س .
○ ش ۵۹۰ ، ف ع ۲ / ۴۴۷ ، نسخ رضی الدین محمد بن
اسد الله زواری در سه شنبه ۱۲ شوال ۱۰۲۹ ، اصول از ایمان و
کفر تا پایان فضل القرآن ، با تملك محمد حسن طباطبائی
بروجردی (نگارنده الحجة البالغة معرفی شده در همین
فهرست) که همو نسخه را مقابله و تصحیح کرده و حواشی
کوتاهی از خود در کناره برخی برك ها افزوده است ، نیز
تملك محمد شفیع بن نصیر الدین محمد ، بایاد داشت ولادت
فرزندی ارجمندی سعادت مندی بهاء الدین محمد ابو صالح

در شب شنبه ۱۰ شوال ۱۰۷۸ بر برك آغاز .

○ ش ۶۱۷ ، ف ع ۲/۴۵۲ نسخ زکریا بن علی بن ابراهیم
الخطی اصلاً والجزایر مولداً والنجف قرباً والکربلا مسکناً
وموطناً در ۹۸۹ ، فروع از کتاب النکاح تا پایان وروضه .

○ ش ۱۱۲۵ ، نسخ زین العابدین بن حاج محمد دارانی،
فروع از صوم تامعیشت ، مقابله و تصحیح شده وسیله مجلسی
دوم از آغاز تا پایان با حواشی به خط خود او (۱) ، با تملك
محمد بن محمد صادق موسوی خوانساری بر برك آغاز ،
۳۰۰ گ (۱۳ × ۲۳) ۲۳ س .

○ ش ۱۱۹۸ ، ف ع ۲/۴۵۰ ، نسخ محمد سلیم بن محمد
حسین حسینی رازی در ۱۰۰۷ یا ۱۰۷۱ ، فروع از آغاز تا
کتاب النکاح (مجلد اول نسخه ش ۵۸۹) ، ۳۴۷ گ
(۱۹ × ۲۴) ۲۸ س .

○ ش ۱۵۸۴ ، نسخ ، فروع از کتاب النکاح به بعد ، برك
ها در صحافی آشفته و پیش و پس شده ، ۱۹۰ گ (۱۶ × ۲۱)
۲۱ س .

○ ش ۱۵۸۵ ، نسخ محمد صالح در ۲ ع ۱ - ۱۰۸۱ که
روز ولادت کاتب به سال ۱۰۰۶ بوده و او در این تاریخ ۷۵
ساله شده بود ، فروع از طلاق تا پایان وروضه ، بایادداشت
نسبت نسخه به خط ملا محمد صالح مازندرانی داماد مجلسی

---

۱ - در آخرین حاشیه نسخه پس از نقل جمله ای که بامتن اندک فرقی دارد
نوشته شده : « کذا فی المزیدي » که گویا منظور آن است که عبارت در نسخه مزیدی
به این صورت بوده است (درباره مزیدی ببینید : روضات ص ۳۸۷) .

اول در برك انجام (۱) كه نبايد درست باشد
۳۳۵ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۱ س .

كامل الانوار

از : ابو العباس محمد بن يزيد المبرد النحوي (۲۱۰-۲۸۵) .
(ذريعه ۱۷/۲۵۲ - كشف الظنون ۲/۱۳۸۲ - مشار)
○ ش ۳۷ ، نسخ ۱۲۳۱ ،
۲۵۰ گ (۲۳ × ۳۳) ۲۴ س .

الكشاف عن حقائق التنزيل (تفسير)

از : جار الله محمود بن عمر زمخشری (در گذشته ۵۳۸) كه آنرا در دو شنبه
بيست و سوم ربيع الآخر ۵۲۸ به پايان رسانده است .
○ ش ۴۲۴ ، نسخ سده هفتم و هشتم ، سورة اعراف تا
انبيا ، ۲۱۵ گ (۱۷ × ۲۸) ۲۵ س .
○ ش ۴۷۸ ، (ف ۱۶/۷۲) نسخ محمد علي بن رضا قلی در
۲۳ ربيع الاول ۱۱۱۹ ، سورة انعام تا فرقان ،
۳۱۰ گ (۱۸ × ۲۴) ۲۵ س .
○ ش ۵۴۰ ، نسخ رضي الدين محمد بن زين الدين علي در

۱- اين نسخه با نسخه ش ۱۱۲۵ هر دو در تملك محمد بن محمد صادق موسوی
خوانساری بوده و او گویا هم به استناد این نسبت در آغاز آن نسخه می نویسد :
« قد انتقل هذا المجلد من الكافي مع آخر بخط الفاضل الصالح المازندراني (غفر الله
تعالی له و رحمه) الى والدتي ثم وهبتها لي . »

۱۰۳۹، از آغاز تا سوره کهف ، بایادداشت تملك محمد صالح بن
حبیب الله حسنی طباطبائی ، ۳۴۱ گک (۱۹ × ۲۹) ۲۹ س .

کشف الغطاء عن خفيات مبهمات الشريعة الغراء (فقه)

از : شیخ جعفر کاشف الغطاء (۱۱۴۶ یا ۱۱۵۴ - ۱۲۲۸) که به نام فتحعلیشاه
نگاشته است (۱) .

(ذریعه ۱۸ / ۴۵ - فهرست رضوی ۵ / ۴۷۹ - مشار)

○ ش ۷۶۶ ، نسخ ، تامباحث وضوء رادارد ،
۲۷۵ گک (۱۴ × ۲۰) ۲۲ س .

کشف الغموض فی شرح الطف العروض (عروض)

تحف العروض فی الطف العروض از میر بهاء الدین محمد باقر مختاری نائینی
(در گذشته ۱۱۴۰) و این شرح از شاگرد او : محمد بن حاج محمد استرآبادی که در
۱۱۲۵ آنرا به پایان رسانده است (۲) ،

آغاز : « ... اما بعد فيقول العبد المعتصم بلطفه الهادي محمد بن حاج محمد -
الاسترآبادي .. »

انجام : « ولا يستحقه الا المستحق للجواهر الصوافي ... »

۱- نسخه ای از این کتاب در کتابخانه مدرسه حجتیه قم موجود است که نام
فتحعلیشاه را هدا به او در خطبه آن نیامده است .

۲- بهاء الدین مختاری در رساله ای که در ترجمه خود نگاشته کتابی به نام
« عروض العروض » در شمار تالیفات خود نام برده ولی از « تحف العروض » نام
نبرده است و شاید هر دو نام يك کتاب باشد .

(ذریعه ۱۵/۲۵۸ - مقدمه و خاتمه زواهر الجواهر مختاری نائینی)

○ ش ۱۶۵۵ ، نسخ ، ۱۴۱ گ (۱۴ × ۲۰) ۱۶ س .

(فقه)

کشف اللثام

شرح قواعد علامه حلی است از : فاضل هندی (۱۰۶۲ - ۱۱۳۷) که کتاب
عتق تا جنایات آنرا در ۱۰۹۶ - ۱۱۰۰ نگاشته و کتاب طلاق آنرا در شب یازدهم
ذی قعدة ۱۰۹۶ و کتاب حج را در ۱۶ شوال ۱۱۰۱ به پایان رسانده است .

(ذریعه ۱۸/۵۶ - مشار)

○ ش ۲۴ ، نسخ ۱۲۶۷ ، قضاء و حدود و جنایات ،

۱۳۲ گ (۲۲ × ۳۷) ۳۸ س .

○ ش ۵۵۹ ، نسخ علی نقی بن محمد مؤمن ابهری در

۱۱۰۶ ، عتق تا جنایات ، محمد باقر بن محمد تقی حسینی

بخشی از این نسخه را با نسخه اصل مقابله کرده است ، با

حواشی کوتاهی از او در کناره برخی برکها .

○ ش ۶۰۹ ، نسخ ، طلاق و عتق ، بایادداشت تملك عبد الله

ابن علی افشار قزوینی ،

۳۴۸ گ (۱۸ × ۲۴) ۱۹ س .

○ ش ۶۵۸ ، نستعلیق ، صلوة و نکاح ،

۱۹۰ گ (۱۶ × ۲۱) ۲۲ س .

○ ش ۷۹۵ ، نستعلیق نجف علی در ۱۲۶۳ ، صلوة ،

۲۴۴ گ (۱۵ × ۲۰) ۱۸ س .

○ ش ۸۳۱ ، نستعلیق سده ۱۳ ، وقف تارث و حج

۱۴۵ گ (۱۴ × ۲۰) ۲۱ س .

(عرفان)

کشف وجوه الغر لمعانی نظم الدر

شرحی است بر قصیده خمربه ابن فارض « نظم الدر » (در گذشته ۶۳۲) از : کاشانی
داود بن محمود قیصری در گذشته ۷۵۱ .

آغاز : « الحمد لله الذي تجلى لقلوب عباده المصطفين ... »
(کشف الظنون ۲ / ۱۳۳۸ - ذریعه ۱۴ ص ۱۸ و ۳ ص ۶۷)
○ ش ۱۸۶۰ ، نسخ ، ۱۷۳ گ (۱۱ × ۱۷) ۱۵ س .

کشف اليقين

از : علامه حلی (۶۴۸ - ۷۲۶)

(ذریعه ۱۸ / ۶۹ - مشار)

○ ش ۱۷۰۱ (ف ۲ / ۱۰۱) نسخ ، ناتمام ،
۱۱۶ گ (۱۱ × ۱۹) ۱۵ س :

(نحو)

الكفاية في علم الاعراب

از : ضياء الدين مکی از شاگردان زمخشری (سده ششم) .

آغاز : « الحمد لله الذي تظاهرت علينا آلائه وترا دفت الينا نعمائه ... »

انجام موجود : « نون التنوين هي نون ساكنة يلحق آخر الكلمة ... »

(کشف الظنون ۲ / ۱۴۹۸ - ذریعه ۱۸ / ۹۷)

○ ش ۱۸۰۸ ، نسخ سده هشتم یا پیشتر ،

۱۴۶ گ (۱۰ × ۱۵) ۱۰ س .

کفایۃ الاحکام (کفایۃ الفقہ - کفایۃ المعتقد - کفایۃ المقتصد) (فقہ)

از: محقق سبزواری (۱۰۱۷-۱۰۹۱) .

(ذریعہ ۱۸:۸۸/۹۶/۹۹-مشار)

○ ش ۲۶۸ . نسخ محمد ابراہیم خوانساری در ۱۲۳۵ ،
۲۶۲ گ (۲۱ × ۳۰) ۲۸ سطر .

○ ش ۵۴۵ ، نسخ حسن بن محمد در ۱۲۶۷ ، ۲۴۵ گ
(۱۶ × ۲۶) ۲۹ سطر .

○ ش ۹۰۲ ، نسخ ۱۲۳۵ ، ۲۰۶ گ (۱۵ × ۲۰)
۲۳ سطر .

کفایۃ الطالبین - فہام الطالبین (اصول فقہ)

شرحی است بر زبدۃ الاصول شیخ بهائی از ملا محمود اندرمانی (ازدہات
طہران) مدرس مدرسہ امینیہ شہرری کہ آنرا در ۱۲۹۹ در همان مدرسہ بہ پایان
برده است .

آغاز : « ابھی اصل وجب انی یؤسس بعد التسمیۃ اولاً اقتداء بحدیث
خیر الانام ... »

انجام : « ختم بخیر فی المدرسۃ الامینیۃ بالبلدۃ العظیمیۃ الی فوض الی امر
تدریسہا من قبل بانہا امین السلطان ... ۱۲۹۹ »

○ ش ۳۳۲ ، گویا نیمہ دوم آن بخط مؤلف باشد ،
۱۷۰ گ (۱۸ × ۲۳) ۲۲ سطر .

الكلام- کتاب فی...

(کلام)

کتابی است در علم کلام که آغاز و انجام آن افتاده و نام و نگارنده آن شناخته نشد آغاز و انجام آن از جای مشخصی نقل می شود :

آغاز : « الباب الثاني في الاعراض وفيه فصول الاول في المباحث الكلية... »

انجام : « الفصل الثالث في التوحيد احتج عليه... »

○ ش ۱۰۹۷ ، نسخ گویا از سده نهم و دهم ، ۱۱۰ گ

(۲۲×۱۴) ۷ سطر .

کلمات قصار

(حدیث)

مجموعه ای است از کلمات کوتاه امیر مؤمنان علی عليه السلام به ترتیب حروف تهجی به اندازه غرر الحکم آمدی و همانند آن ، اما غیر از آن و غیر از عیون الحکم علی محمد لینی است .

آغاز : « الحمد لله قابل اوليائه من شكوك ظلم العمى و خامد اعدائه عن سلوك نعم الهدى ... و بعد فانی كنت في عنفوان الشبية و ريعان الحداثة... »

انجام : « يستدل على حلم الرجل بقلة كلامه ... و الحمد لله اولاً و آخراً ... »
يارب العالمين

○ ش ... نسخ ، برای محمد هادی خان محتشم الدوله

نوشته شده « بایادداشت تاریخ وفات اودر ۱۳۲۲ در حاشیه یکی از برگها ، نیز یادداشت وقف این نسخه توسط خسرو

خان فرزند مهدی قلی خان سرهنك ، ۱۹۳ گ (۲۸×۱۸)

۱۲ س .

(فقہ - فارسی و عربی)

کنز العباد فی شرح الاوراد

الاوراد، متنی است فارسی در فقہ از شہاب الدین سہروردی (۵۴۲-۶۲۳ یا ۶۳۰ یا ۶۳۲) و این شرح از علی بن احمد غوری .
آغاز : «اعظم المحامد لله العظيم واكرم الصلوات على رسوله الكريم اما بعد فان هذا شرح او را دالشيخ الاجل ... الفه العبد الضعيف ... وهو علي بن احمد الغوري الساكن بخطة كره ...»
انجام موجود : «وفيه ايضا التراويح سنة وهي خمس ترويح كل ترويح اربع ركعات بتسليمتين ...»
(كشف الظنون ۱۵۱۷/۲ - فهرست دانشگاه ۱۸۸۰/۱۰ - ریحانة الادب ۲/۲۴۳)

○ ش ۱۴۷۹ ، نسخ گویا از سده دهم ، ۳۵۲ گک
(۲۱ × ۱۳) ۲۱ سطر .

(تفسیر آیات الاحکام)

کنز العرفان فی فقہ القرآن

از : فاضل مقداد سیوری حلی در گذشته ۸۲۶ .

(ذریعہ ۱۸/۱۵۹ - مشار)

○ ش ۶۲۳ ، نستعلیق ۹۳۲ ، ۱۷۰ گک (۲۵ × ۱۷) ۲۱ سطر .
○ ش ۱۲۶۰ (ف ع ۱/۱۲۴) نسخ محب علی طالقانی در
۱۰۱۵ در مشهد رضوی ، ۳۰۲ گک (۲۵ × ۱۲) ۲۲ سطر .
○ ش ۱۲۶۱ ، نستعلیق ، ۲۰۰ گک (۲۴ × ۱۳) ۲۱ سطر .
○ ش ۱۳۱۵ ، نستعلیق ابراهیم حسنی نوربخشی در ۱۰۸۹
۲۲۵ گک (۲۲ × ۱۲) ۲۵ سطر .

○ ش ۲۰۷۸، نسخ خمیس بن داود بن منصور بن محمود
 الشعیاوی الاحلاقی در ۲۴ شوال ۹۸۳، مقابله شده در ۹۹۴،
 ۱۹۲ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۰ سطر.

کنز المطالب و بحر المناقب (فخر المناقب) فی فضائل علی بن ابی
 طالب - ع (حدیث)

از: سید ولی الله بن نعمت الله حسینی رضوی نگارنده کتابهای: تحفة الملوك،
 مجمع البحرین فی فضائل السبطین و منهاج الحق و الیقین فی فضائل امیر المؤمنین.
 این کتاب دارای ۹۹ باب در فضائل امیر المؤمنین و خاتمه‌ای شامل ۱۰۰
 سخن از سخنان کوتاه آن حضرت است و در ذیقعه ۹۸۰ به نگارش آن آغاز شده
 و در صفر ۹۸۱ در کربلا به پایان رسیده است.

آغاز: « الحمد لله المتفضل المنان المتطول الحنان .. »

انجام: « یحتاج الشرف الی التواضع ... »

(ذریعه ۳ / ۴۷۲ و ۱۸ / ۱۶۶ و ۲۰ / ۲۳ - روضات الجنات ۷۳۵)

○ ش ۱۹۱۳ (ف ع ۲ / ۱۰۵) نسخ زکریا بن علی بن
 ابراهیم الخطی در سه‌شنبه ۲ ج ۲، ۹۸۹ در کربلا ۳۶۳ گ
 (۱۸ × ۱۰) ۱۵ سطر.

الكواكب الضیائیة فی شرح الزبدة البهائیة (اصول فقه)

شرحی است بر زبدة الاصول شیخ بهائی در دو جلد از: سید یوسف بن
 محمد حسینی جنابادی قائینی خراسانی اصفهانی (درگذشته حدود ۱۲۶۰) که جلد
 اول آنرا در ربیع الاول ۱۲۳۲ به پایان رسانیده است.
 آغاز جلد اول: « الحمد لله اس الوجودات و اساس الكائنات ... »

انجام آن : «تم الجزء الاول من الكواكب الضیائیة ... على يد مؤلفه ...»
(ذریعہ ۱۸ / ۱۸۰)

○ ش ۱۴۸ ، نسخ احمد بن محمد شوشتری در ۱۲۴۲ ،
جلد اول ، ۱۸۳ گ (۲۸ × ۱۹) ۲۱ سطر .
○ ش ۱۲۸۶ ، نسخ حسن بن ناصر برزانی در ۱۲۵۳ ، جلد
اول با یادداشت تملك سيد عباس (۱) فرزند سيد مجاهد ببرك
نخست و یادداشت مفصلی از عباسقلی خان سپهر در ذیل یادداشت
سيد عباس مذکور در باره او ، ۲۹۵ گ (۲۲ × ۱۸) ۲۰ سطر .

اللئالی المستخرجة من الكلمات المكنونة (معارف-عربی وفارسی)

از: ملا محسن فیض کاشانی (۱۰۰۷-۱۰۹۱) که آنرا در ۱۰۷۷ نگاشته است .
آغاز: «الحمد لله الذي منه المبدء واليه المعاد عرف بجمعه بين الاضداء...»
انجام : «بهر تاریخ نظام این درر بی الف نظم لالی را شمر ...»
(ذریعہ ۱۸ / ۲۵۶- فهرست مؤلفات فیض)

○ ش ۱۹۸۴ در سال ۱۲۸۴ از روی نسخه عبدالله بن محمد
المدعو بالهادی نوه برادر مؤلف ، نوشته شده ولی در اثر
بی سوادی کاتب نسخه بسیار مغلوط در آمده است ، ۱۰۵ گ
(۱۷ × ۱۱) ۱۲ سطر .

لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار (منطق)

مطالع الانوار از قاضی سراج الدین محمود بن ابی بکر ارموی در گذشته
۶۸۲ و این شرح از قطب الدین محمد بن محمد رازی در گذشته ۷۶۶ می باشد .

۱- نسخه ای از حج مدارك الاحكام به خط ایشان در این کتابخانه موجود است

(ذریعه ۱۴/ ۶۹- کشف الظنون ۲/ ۱۷۱۵ - مشار)

○ ش ۶۰۰، نسخ محمد شفیع بن محمد رضا حسینی دریا باری
در ۱۰۹۲، ۲۳۰ گ (۱۸ × ۲۴) ۱۸ سطر .
○ ش ۱۲۵۰، نستعلیق، ۲۴۷ گ، (۱۲ × ۲۵) ۲۱ سطر.

مبانی الفروع

(اصول فقه)

نگارنده آن شناخته نشد از قوانین میرزای قمی یاد می کند .
دارای يك مقدمه و چهار مطلب و مقدمه آن دارای چهار منهج و این نسخه
منهج اول و دوم را دارد .

آغاز : « الحمد لله الذي نور قلوبنا بحقائق الايمان وشرح صدورنا بشرايع
الاحكام ... »

انجام : « و اما المركبات فالقضية المركبة عبارة عن مجموع الجزئين »

○ ش ۱۳۶۶ : نستعلیق، مرحوم آقا میرزا محمد عسکری
تهرانی سامرائی در ۱۳۶۳، آنرا وقف کرده است ،
۱۱۲ گ (۱۷ × ۲۲) ۱۵ سطر .

المبدء والمعاد

(فلسفه)

از : ملا صدرای شیرازی (۹۷۹-۱۰۵۰)

(ذریعه ۱۹/ ۵۲ - مشار)

○ ش ۱۶۲۵، نسخ احمد بن ابی الفتح الشریف در
دارالدولة کرمانشاهان در ۱۲۳۷، بایادداشت تملك جلال الدين
ابن مؤيد الدولة، ۲۸۸ گ (۱۴ × ۲۱) ۱۹ سطر .

المبسوط

(فقه)

از : شیخ طوسی (۳۸۵-۴۶۰)

(ذریعه ۱۹/۵۴- مشار)

○ ش ۴۱۹ ، نسخ ، طهارت تا بخشی از زکوة ، ۳۷ گ
(۲۱ × ۳۱) ۳۳ سطر .

مجارى المرام فى شرح بداية الاحكام

(فقه)

شرح بداية الاحكام شيخ حر عاملی است، نگارنده آن که محمد باقر نام داشته شناخته نشد ، از میر دامادو آقا محمد باقر بهبهانی به عنوان « السمی » و در بحث جزئیت شهادت به ولایت در اذان واقامه از حجة الاسلام شفتی به عنوان « بعض مشایخنا » یاد می کند .

آغاز : « کتاب الصلوة وهی امامن الصلوة بمعنی الدعاء ... »

انجام : « فصل فى الركوع و هو الخامس من افعال الصلوة ... »

○ ش ۱۲۸۲ ، نستعلیق گویا نسخه اصل باشد ، با این

یادداشت بر پشت جلد آن : امانت آخوند ملا محمد باقر

گلپایگانی ، (۱) ۱۵۲ گ (۱۶ × ۲۱) ۳۰ سطر .

مجمع البحرين ومطلع النیرین

(لفت)

از : شیخ فخرالدین طریحی نجفی در گذشته ۱۰۸۵ در رماحیه ، که آنرا در

سه شنبه شانزدهم رجب ۱۰۷۹ به پایان رسانده است .

(۱) شاید مؤلف باشد .

(ذریعه ۲۰ ص ۲۲ - ریحانة الادب ۳ / ۳۰ - مشار)

○ ش ۱۸۹ ، نسخ اسماعیل بن علی اکبر در ۱۲۴۷ ،

۳۲۰ گک (۲۰ × ۳۰) ۳۴ سطر .

○ ش ۳۷۲ ، نیمه اول آن تحریر محمد بن سیف الجلیحی

اصلا والحوازری مولداً ومنشأً وفي الرماحية مسكنا و موطننا

در دوشنبه دهم صفر ۱۰۹۳ و نیمه دوم، تحریر ابوذر بن علی

در ۱۲۳۶ ، با حواشی از فرزند مؤلف در نیمه اول ، ۵۶۰ گک

(۲۰ × ۳۱) ۲۸ سطر .

○ ش ۴۲۷ ، نسخ محمد باقر بن عبدالکریم دهدشتی در

۱۲۶۱ ، با یادداشت رونوشت وقفنامه املاک میرزا منصور

خان (شیراز) به خط و امضاء اسماعیل الموسوی بر برك

نخست ، ۴۰۰ گک (۱۹ × ۳۱) ۳۱ سطر .

○ ش ۴۲۹ ، نسخ عبدالحسین بن احمد بن الشیخ حسن

الجزائری در ۱۲۲۰ ، از کتاب الزای تا پایان ، ۱۵۰ گک

(۲۱ × ۲۹) ۳۱ سطر .

(تفسیر)

مجمع البیان

از : شیخ طبرسی در گذشته ۵۳۸ ، در ده جزء ، نگارش جزء اول آن در ۲۷

شعبان ۵۳۰ و جزء آخر در ۱۵ ذیقعدة ۵۳۶ به پایان رسیده است .

(ذریعه ۲۰ ص ۲۴ - مشار)

○ ش ۹ ، تحریر اسحق بن محمد حکیم تونی در ۱۰۴۷ -

۱۰۴۸ ، جزء هفتم تا دهم در این نسخه تاریخ پایان تالیف

۵۳۱ ضبط شده است ، ۴۵۰ گک ، (۲۵ × ۴۰) ۳۱ سطر .

○ ش ۲۵۵ ، (ف ع ۱ / ۷۸) نسخ محمد بن قوام الدین بن

محمود بن قوام الدین بن محمود بغدادی لشی غروی در
ربیع الثانی ۹۷۶ تا جمادی الاولی ۹۷۸ ، جزء یک تا شش
۵۰۰ گ (۲۰ × ۳۱) ۳۳ سطر .

○ ش ۳۸۱ ، ف ع ۱/۷۹ ، نسخ محمد کاظم در ۱۰۷۸ ،
۳۸۲ گ (۱۷ × ۳۱) ۲۵ سطر .

○ ش ۴۴۷ ، نسخ محمد اکبر بن محمد صالح قائینی در
شنبه ۱۷ ذیقعدہ ۱۱۰۶ در مشهد الرضا ، جزء اول و دوم
۱۶۸ گ (۱۹ × ۲۵) ۲۳ سطر .

○ ش ۴۷۵ ، نسخ ، جزء هشتم تادم ، ۴۷۱ گ (۱۹ × ۲۶)
۲۳ سطر .

مجمع الفائدة = شرح ارشاد الازہان (فقہ)

از : مقدس اردبیلی در گذشته ۹۹۳ کہ آنرا در ۹۷۷ - ۹۸۵ نگاشته است .
(ذریعہ ۲۰/۳۵ - مشار)

○ ش ۱۲۵ ، نسخ ابوالقاسم بن حاج عبدالرحیم کاشانی
آرانی در ۱۲۵۲ ، متاجر تالقطہ ، با یادداشت تملک حاج
ملا محمد فرزند حاج ملا احمد نراقی ، ۱۶۳ (۲۰ × ۳۰) ۳۱ سطر .

المحاکمات بین شرحی الاشارات (فلسفہ)

از : قطب الدین رازی در گذشته ۷۶۶ کہ آنرا در اواخر ج ۲ - ۷۵۵ بہ پایان
رسانده است .

(ذریعہ ۲۰/۱۳۲ - کشف الظنون ۱/۹۵ - مشار)

○ ش ۱۰۵۶ ، نسخ محمد بن حسین بن محمد اصفهانی در

۹۷۷ در اصفهان ، طبیعیات ۲۶۰ گ (۱۳ × ۲۳) ۲۵ سطر .

○ ش ۱۰۸۵ (ف ۱۶ / ۴۲۰) نستعلیق ، طبیعیات ، ۲۱۴

گ (۱۲ × ۲۳) ۲۴ سطر .

○ ش ۱۲۵۲ ، نسخ ، طبیعیات ، ۱۷۰ گ (۱۴ × ۲۵)

۲۶ سطر .

المحجة البيضاء فی احیاء الاحیاء (اخلاق)

از : فیض کاشانی (۱۰۰۷-۱۰۹۱) که در ۱۰۴۶ به پایان رسیده است .

(ذریعه ۲۰/۱۴۵-مشار)

○ ش ۳۱۰ ، نسخ زمان مؤلف ، ربع اول ، ۲۸۰ گ

(۱۹ × ۲۵) ۲۰ سطر .

○ ش ۱۶۶۴ ، گویا بخط محمد مقیم بن محمد صالح

ملقب به صفازاده ، کتاب توبه از ربع اول ، ۶۰ گ (۱۲ × ۱۹)

۱۵ سطر .

محجة السالك وحجة الناسك = دیوان ...

اشعاری است از شیخ ابوبکر بن العبد روس عبدالله بن شیخ ابی بکر علوی

حسینی فاطمی از مشایخ عرفا ، که گویا فرزندش آنها را مرتب کرده و به صورت

دیوان در آورده است .

آغاز : « اودع اصداف الالفاظ جواهر المعانی ... »

انجام : « هدامنای وذا سؤلی وذا ربی

وفیه روحی و راحت‌ی مع طرب»

○ ش ۸۶۹، ۹۱ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۷ سطر.

(اخلاق)

مختصر احیاء العلوم

احیاء العلوم غزالی در گذشته ۵۰۵ را علاوه بر خود او (۱) چند نفر تلخیص کرده‌اند از جمله برادرش احمد غزالی در گذشته ۵۲۰ که آنرا «لباب الاحیاء» یا «احیاء الاحیاء» نامیده است و از اینکه در دیباچه نسخه مورد گفتگو لفظ «لباب» آمده است می‌تواند همان «لباب الاحیاء» باشد (۲).

آغاز: «الحمد لله على جميع نعمه حتى على توفيقه لحمدته . . . اما بعد فانه قد عن لي في بعض اسفاري ان استخرج من كتاب احیاء علوم الدين لبابه . . . و هو يشتمل على اربعين بابا الباب الاول في العلم و فيه سبعة فصول الباب الثاني . . .»

انجام: «وثقلت البطاقة ولا يثقل مع الله شيئا».

(كشف الظنون ۱/ ۲۴ - ریحانة الادب ۳/ ۱۵۰ - ۱۵۶)

○ ش ۱۷۶۹، (ف ع ۲ / ۱۴۴) نسخ ۹۵۶، ۱۷۳ گ

(۱۱ × ۱۶) سطر.

(۱) در فهرست سابق این کتابخانه، کتاب مورد گفتگو از خود غزالی دانسته شده و گفته شده که در حاشیه نزهة الناظرین چاپ شده است.

(۲) در ذریعه ۱۸/ ۲۷۵ کتابی بنام لباب الاحیاء از ملا محمد مؤمن کاشانی معرفی شده که تاریخ پایان نگارش آن ۱۰۳۲ می‌باشد.

مختصر امان الاخطار = منتخب امان الاخطار (حدیث)

امان الاخطار از سید بن طاووس در گذشته ۶۶۴ و این تلخیص چنانکه دربرك آخر نسخه بآن تصریح شده از اسدالله بن علی بن محمد حسینی مرعشی معروف به شاهمیر متولی آستان قدس رضوی و در گذشته ۹۶۳ یا ۹۶۶ . تاریخ پایان نگارش آن چنانکه در دیباچه کتاب آمده ۹۵۵ می باشد .

آغاز : « نحمدك اللهم باشرف ثنائك واعلى صفات جلالك وبهائك ... »
انجام : « قال فضل الدعاء ماجرى على لسانك هذا آخر ما اردنا ابراده في هذا المنتخب » .

(مقدمه احقاق الحق چاپ جدید ص ۱۴۵ - ریحانة الادب ۴ / ۱۰)
○ ش ۱۹۹۸ ، نسخ ۲۳ ماه رمضان ۹۸۶ ، ۸۴ گ .
(۱۰ × ۱۷) ۱۴ سطر .

مختصر التبيان (تفسیر)

کوتاه شده تفسیر تبیان شیخ طوسی است از ابن ادریس حلی نگارنده سرائر و در گذشته ۵۹۸ که آنرا در ۵۸۲ به پایان برده است (۱) .
نسخه‌ی ما از سورة بقره تا سورة هود را دارد در پنج جزء .
آغاز جزء اول : « قولوا آمنا بالله وما انزل الينا ... تلك امة قد خلت ... »
انجام جزء دوم : « يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا بطانة من دونكم ... وكتب محمد بن ادریس بتاريخ رمضان سنة اثنين و ثلاثين وخمسمائة » ،
آغاز جزء سوم : « واذ غدوت من اهلك تبؤى المؤمنين ... »

(۱) تاریخ ۵۳۲ در نسخه ما باید تصحیف ۵۸۲ باشد .

انجام جزء چهارم : « تم التعليق من الجزء الرابع من كتاب التبيان و كتب
جامعه و معلقه محمد بن ادریس بتاريخ ذی القعدة سنة اثنين و ثلاثين و خمسمائة »
آغاز جزء پنجم : « قال الملاء من قوم فرعون ... »
انجام آن : « تم التعليق من الجزء الخامس من التبيان في تفسير القرآن »
(ذریعه ۲۰، ۱۸۴ - فهرست دانشگاه ۱/ ۲۰۱)

○ ش ۱۴۷۶ ، ف ع ۱/ ۱۲۳ (۱) ، نسخ دهم شعبان
۱۰۹۲ ، ۱۹۹ گ (۱۲ × ۱۹) ۱۹ سطر .

مختصر حياة الحيوان

- حياة الحيوان دمیری در گذشته ۸۰۸ را چند نفر تلخیص کرده اند .
- ۱- شمس الدین محمد بن ابی بکر دمامینی در گذشته ۸۲۸ بنام «عين الحيوة» .
  - ۲- تقی الدین محمد بن احمد فاسی در گذشته ۸۳۲ .
  - ۳- جلال الدین سیوطی در گذشته ۹۱۱ در دو بخش بنام دیوان الحيوان و
ذیل الحيوان .
  - ۴- ملا علی قاری در گذشته ۱۰۱۶ به نام بهجة الانسان ومهجة الحيوان ،
  - ۵- عمر بن یونس بن عمر حنفی .
- و چون آغاز و انجام نسخه ما افتاده است شناخته نشد .
- آغاز موجود : « باب العين المهملة العاتق قال الجوهری هو فرخ الطائر
فوق الناهض ... »
- انجام موجود : « بساب النون الناب الناقة المسنة من النوق و الجمع
نیب ... »

(۱) این نسخه در فهرست سابق این کتابخانه به عنوان قطعه ای از تفسیر تبيان
معرفی شده بود .

(كشف الظنون ۱/ ۶۹۶)

○ ش ۱۰۶۷ ، نسخ سده ۱۱ و ۱۲ ، ۵۸ گ (۲۱ × ۱۵)
۲۹ سطر .

مختصر غرر الحکم ودرر الکلام (حدیث)

کوتاه شده غرر الحکم آمدی است که نگارنده آن شناخته نشد .
آغاز : « الحمد لله الذي هداانا بتوفيقه الى جادة طريقه ... »
انجام : « يطلب رزقك اشدمن طلبك له فاجمل في طلبه ... »
ش ۱۷۳۰ ، نسخ ، ۶۰ گ (۱۷ × ۱۰) ۹ سطر .

مختصر المصباح = المصباح الصغير (دعا)

مصباح المتهجدیا المصباح الكبير و این مختصر هر دو از شیخ طوسی
(۳۸۵ - ۴۶۰) .

آغاز موجود : « اول صلوة افترضها الله تعالى صلوة الظهر و لذلك سميت
الاولی ... »

انجام : « يوم النيروز روى عن معلى بن خنيس ... »

(ذریعه ۲۰/ ۲۰۹ و ۲۱/ ۱۱۸)

○ ش ۱۱۵۹ ، نستعلیق سده ۱۰ و ۱۱ ، ۹۵ گ (۱۹ × ۱۳)
۱۹ سطر .

مختصر مطول

(معانی بیان)

مفتاح العلوم از سکاکی در گذشته ۶۲۶ و تلخیص المفتاح از خطیب دمشق در گذشته ۷۳۹ و مطول و مختصر مطول که هر دو شرح است بر تلخیص المفتاح از سعدالدین تفتازانی در گذشته ۷۹۲ و تاریخ پسا-ایان نگارش مختصر مطول ۷۵۶ می باشد .

(کشف الظنون ۱/ ۴۷۳ - ذریعه ۶/ ۷۰ و ۱۹۲ و ۲۰۲ و ۲۱۴ - مشار)

○ ش ۲۶۹ ، نسخ محمد باقر کرمانی در ۱۲۳۱ ، ۹۴ گ
(۱۷ × ۲۹) ۲۸ سطر .

○ ش ۳۴۵ ، نستعلیق قوام الدین عبدالفضل رودباری
ساکن معلم کلاله در ۱۰۶۱ در مدرسه التفتایه ، ۱۵۰ گ
(۱۲ × ۲۵) ۲۵ سطر .

○ ش ۵۲۱ ، تحریر مقصود جدید الاسلام .

○ ش ۵۶۵ ، نسخ محمد تقی بن آقا-ویردی مرندی در
۱۲۳۳ ، ۱۷۹ گ (۱۷ × ۲۱) ۱۷ سطر .

○ ش ۵۶۶ ، نستعلیق محمد اسماعیل بن محمد حسین حسینی
خورزنی تفرشی در ۱۰۹۴ ، ۱۶۵ گ (۱۶ × ۲۵) ۱۹ سطر
○ ش ۶۰۶ ، نسخ رفیع بن محمد بنی مازندرانی در
۱۱۲۲ ، ، ۱۴۰ گ (۱۷ × ۲۸) ۲۳ سطر .

○ ش ۶۱۱ ، بدون تاریخ .

○ ش ۶۸۶ ، بخط محمد حسن بن محمد بار فروشی
در ۱۲۲۲ در مدرسه حاج ابراهیم تفتلیسی .

○ ش ۱۲۰۸ ، نسخ محمود بن عبدالعظیم موسوی -

- خوانساری در ۱۲۷۲، ۱۱۵ گ (۱۴ × ۲۰) ۲۱ سطر .
- ش ۱۲۱۶ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۲۲۸ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۲۴۸ ، نسخ مناف بن محمد صالح قرشی عبد -
 العظیمی در چهارشنبه ۲۷ محرم ۱۱۱۱ (؟) ۱۷۰ گ (۱۲ × ۲۴)
 ۲۲ سطر .
- ش ۱۲۵۵ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۳۶۱ ، نسخ ۱۰۹۷، ۲۵۰ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۳ سطر .
- ش ۱۳۶۲ ، نستعلیق مهر علی بن تقیان در پنجشنبه ۲۹
 ربیع الثانی ۱۲۳۵ ، ۱۴۵ گ (۱۷ × ۲۱) ۱۵ سطر .
- ش ۱۴۴۰ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۴۹۶ ، نسخ ، ۲۶۹ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۷ سطر .
- ش ۱۷۵۵ ، نسخ محمد محسن بن میر محمد . سعید حسینی در
 ۱۰۴۸ ، ۲۷۵ گ (۱۲ × ۲۰) ۱۷ سطر .
- ش ۱۹۶۵ ، بخط عبدالکریم بن محمد حسینی طبسی
 با یادداشت تملک امین الدین نجل محیی الدین طریحی نجفی
 غزیری .

(فقه)

المختصر النافع

از : محقق حلی (۶۰۲ - ۶۷۶) .

(ذریعه ۲۰ / ۲۱۳ - مشار)

- ش ۷۱۹ ، سه صفحه آخر آن به خط محمد رضا بن محمد
 صالح عاملی ، ۲۰۸ گ (۱۶ × ۲۶) ۱۳ سطر .

- ۹۵۶ نسخ، ۶۵ گ (۲۰ × ۱۵) ۱۶ سطر .
- ش ۱۰۲۳ ، نسخ ، ۱۶۹ گ (۲۰ × ۱۵) ۱۵ سطر .
- ش ۱۲۵۵ ، نسخ ۱۱۱۱ ، ۲۳۳ گ (۱۹ × ۱۴) ۱۳ سطر .
- ش ۱۳۱۱ ، نسخ ۱۰۸۴ ، ۱۳۸ گ (۱۹ × ۱۴) ۱۷ سطر .
- ش ۱۳۷۸ ، بخط سید ناصر بن مرتضی بن علی بن احمد حسینی گویا از سده نهم .
- ش ۱۳۸۳ ، نسخ مهر علی بن قربان اشکوری در ۱۲۲۵ ، ۱۸۰ گ (۲۱ × ۱۴) ۱۲ سطر .
- ش ۱۶۰۸ ، نسخ ، ۱۶۴ گ (۲۰ × ۱۵) ۱۵ سطر .
- ش ۱۶۳۲ ، نسخ قاسم بن کربلائی طهماسب در ۱۲۵۶ ۷۳ گ (۲۰ × ۱۵) ۱۸ سطر .
- ش ۱۶۵۴ ، نسخ مؤمن بن قطب الدین و انشانی در شنبه اول ربیع الثانی ۱۰۵۲ ، ۱۶۰ گ (۱۹ × ۱۲) ۱۵ سطر .
- ش ۱۶۶۳ ، نسخ کامران حسینی فرزند میر حیدر حسینی برغانی در ۱۰۵۹ ، ۱۵۵ گ (۱۹ × ۱۳) ۱۳ سطر .
- ش ۱۷۷۴ ، بخشی از آن بخط محمد حسن بن عبد الرحمن طباطبائی بروجردی مؤلف « الحجة البالغة » که در بخش فارسی این فهرست معرفی شده ، ۲۰۰ گ (۱۹ × ۱۲) ۱۲ سطر .
- ش ۱۹۹۶ ، نسخ ، گویا از سده نهم و دهم ، ۱۹۰ گ (۱۸ × ۱۲) ۱۲ سطر .

مختلف الشيعة في احكام الشريعة (فقه)

از : علامه حلی (۶۵۸ - ۷۲۶) در هفت جزء که در ۶۹۹-۷۰۸ نگاشته شده است.
(ذریعه ۲۰ / ۲۱۸ - مشار)

○ ش ۲۰۹ ، نسخ اسماعیل بن جعفر در ۱۲۳۳ ، جزء
چهارم تاهفتم (و دیعه تادیات) ۲۴۷ گ (۲۰ × ۳۰) ۳۲ سطر .

○ ش ۲۲۱ ، نسخ اسماعیل بن جعفر در ۱۲۳۲ ، جزء اول تا
سوم (طهارت تا و دیعه) ۲۷۳ گ (۲۰ × ۳۰) ۳۲ سطر .

○ ش ۵۳۵ ، جزء اول و دوم ، ۲۰۶ گ (۱۸ × ۲۶)
۲۷ سطر .

○ ش ۷۳۶ ، جزء دوم ، تاریخ کتابت ۱۲ شوال الهمایون
۹۷۶ .

○ ش ۷۳۷ ، نسخ محمد طاهر بن علاء الدین محمد در
محرم ۱۰۳۰ ، ۲۸۰ گ (۱۹ × ۲۶) ۲۴ سطر .

○ ش ۱۱۳۷ ، نسخ ، جزء اول و دوم ، ۲۴۷ گ (۲۰ × ۳۰)
۳۲ سطر .

مدارك الاحكام (فقه)

شرح شرایع محقق حلی است از : سید محمد بن علی بن حسین موسوی
عاملی (۹۴۶ - ۱۰۰۹) در سه جزء از طهارت تا حج ، که جزء اول آن در شنبه ۱۳
ذیقعد ۹۸۹ و جزء سوم در پنجشنبه ۲۵ ذیحجه ۹۹۸ به پایان رسیده است (به پایان
نسخه های شماره ۶۲ و ۱۰۱۴ مراجعه شود) .

(ذریعه ۲۰ / ۲۳۹ - مشار)

- ش ۶۲ ، نستعلیق ، طہارت و صلوٰۃ ، ۲۶۳ گ (۳۳ × ۲۱) ۲۵ سطر .
- ش ۷۴ ، نسخ ، طہارت و صلوٰۃ ، ۱۷۶ گ (۳۰ × ۲۰) ۳۶ سطر .
- ش ۱۴۵ ، نسخ ۱۲۲۱ ، طہارت و صلوٰۃ ، ۳۰۷ گ ، (۳۰ × ۲۰) ۲۳ سطر .
- ش ۴۸۲ ، نسخ ، حج ، ۱۴۸ گ (۲۶ × ۱۸) ۲۵ سطر .
- ش ۶۲۲ ، طہارت و صلوٰۃ ، با یاد داشت تملک سید اسد اللہ فرزند حجة الاسلام شفتی در ۱۲۷۰ بخط و مہراو .
- ش ۶۲۵ ، نسخ عبدالغنی بن محمد طاهر در ۱۱۰۱ ، ۲۲۲ گ ، (۲۴ × ۱۵) ۳۰ سطر .
- ش ۱۰۱۳ ، نسخ عبدالرحیم کرہرودی برای مجتہد العصر حاج سید محمد باقر کرہرودی در ۱۲۰۹ ، ۲۲۷ گ (۲۲ × ۱۵) ۱۸ سطر .
- ش ۱۰۱۴ ، حج ، نسخ عباس بن محمد بن علی الطباطبائی (فرزند سید مجاہد) در ۱۲۶۱ ، ۲۷۵ گ (۲۲ × ۱۵) ۲۳ س
- ش ۱۱۱۶ ، نسخ ، طہارت ، ۱۶۶ گ (۲۰ × ۱۴) ۲۵ سطر .
- ش ۱۲۹۷ ، تاریخ کتابت ۱۱۸۱ ، طہارت .

المدخل الكبير الى احكام النجوم

- از : ابی معشر جعفر بن محمد بلخی در گذشتہ ۲۸ رمضان ۲۷۲ یا ۲۷۹ .
- آغاز : « الحمد لله الذي خلق السموات بما فيها من عجائبها ... »

انجام : د فی عشرين درجه لکنناعلم ان القمر کان هناك »

(ذریعه ۲۰/۲۴۸ - کشف الظنون ۲/۱۶۴۳ - ریحانة الادب ۵/۱۷۶)

○ ش ۱۱۶۵ . نسخ محمد رفیع بن صفات الله نائینی در

۱۱۱۷ ، ۱۶۵ گ (۱۲×۱۸) ۱۹ سطر .

مرآت الانوار ومشكاة الاسرار (تفسیر)

از : ابی الحسن بن محمد طاهر فتونی نباطی عاملی اصفهانی غروی در گذشته
حدود ۱۱۴۰ که تا سوره نساء آن نوشته شده و مقدمات آن در یک جلد با تفسیر برهان
چاپ شده است .

(ذریعه ۲۰/۲۶۴)

○ ش ۱۵۷۱ ، (ف ۱/۱۳۱) بخط حاج میرزا حسین نوری

صاحب مستدرک در ۱۲۷۵ به بعد ، ۱۸۳ گ (۱۵×۲۲)
۲۰ سطر .

○ ش ۱۵۹۹ ، (ف ع ۱/۱۳۲) متمم نسخه قبل ، بخط

حاج میرزا حسین نوری ، ۲۰۱ گ (۱۵×۲۱) ۲۰ سطر (۱)

مراح الارواح (صرف)

از : احمد بن علی بن مسعود .

(کشف الظنون ۲/۱۶۵۱ - مشار)

۱- این دو نسخه که همان مقدمات تفسیر مرآت الانوار است در تملك آقا

میرزا محمد طهرانی عسکری سامرائی بوده و در تاریخ ۱۳۶۳ وقف این کتابخانه

کرده اند و شرح حال مؤلف در ۳ برگ به قلم حاجی نوری و خط خود ایشان ضمیمه

نسخه دوم است .

- ش ۱۰۰۹ ، بدون تاریخ .
○ ش ۱۶۸۲ ، نسخ ۱۱۹۲ ، گ ۵۷ (۱۳×۱۹) ۱۳ سطر .
○ ش ۱۹۲۹ ، نسخ محمد اسماعیل ، گ ۵۶ (۱۰×۱۶)
۱۰ سطر .

(اصول فقه)

مرصد الاصول

از : عبد الصاحب محمد بن احمد نراقی (۱۲۱۵-۱۲۹۷) شامل بحثهای حجیت
ظن ، خبر واحد ، استصحاب و تقلید ، با عنوان «مرصد» .
آغاز : « الحمد لله منتهی علمه وبهائمه ومدی فضله وآلائه ... »
انجام : « کالاکل لم یکن مباحا ولعله ضروری البطلان »
(ذریعه ۲۰ / ۳۰۰ - لباب الالقاب کاشانی ۳۳)
○ ش ۶۹۲ ، نسخ ، ۱۴۵ گ (۱۷×۲۲) ۱۹ سطر .

(اصول فقه - درایه)

مرایا

کتابی است شامل دو بحث ۱- تعارض احوال ۲- الفاظی که در مقام جرح و
تعدیل گفته می شود و مقدار دلالت آنها و نیز بحث از اموری که موجب وثاقت راوی
می گردد .

این دو بحث با عنوان «مرآة» شروع می شود و روی جلد نسخه هم نوشته است:
«مرایای حاجی آقا»

مرآت اول دارای ۲۴ مقام . در مرآت دوم مکرراً این عبارت را می بینیم :
« قال المجدد » که گویا مقصود وحید بهبهانی و تعلیقه رجال استرآبادی او
است .

آغاز : « مرآة - الله ، الله فی عاجل فهم الاحکام الشرعیة ... »

انجام مرآت اول : « وخذ ما اتيتك وكن من الشاكرين والحمد لله المتمم كتاب
التعارض »

آغاز مرآت دوم : « مرآة في بيان الالفاظ الصادرة عن علماء الرجال في مقام
التعديل والجرح... »

انجام آن : « ومع ذلك كله لا يبعد ان يكون الظن بالاعتماد حاصلًا وهو كاف
... والامر بعون الله تعالى سهل »

○ ش ۶۵۹ ، نسخه اصل است ، ۲۱۰ گ (۲۱ × ۱۵)
۱۸ سطر .

(زیارات)

المزار

از : شیخ مفید (۳۳۶-۳۳۸-۴۱۳)

دارای دو باب ، باب اول شامل هشت فصل و يك خاتمه دارای سه فصل ،
باب دوم شامل هفت فصل و يك خاتمه دارای سه فصل .

آغاز موجود : « الفصول الثمانية الفصل الاول في زيارة النبي... »

انجام : « الفصل الثالث (از خاتمه باب دوم) في زيارة المختار رضي الله
عنه ... ومن اهل بيته عليه السلام »

در پایان فصل سوم از باب اول زیر عنوان « تمة » زیارتی برای امیر المؤمنین عليه السلام
در روز غدیر از مصباح نقل می کند ؟

(ذریعه ۲۰ / ۳۲۲ و ۳۲۵)

○ ش ۱۸۹۴ ف ۱ / ۱۵۷ ، نسخ ، دو برك آخر نو نویس
با این یادداشت در پایان آن : « قد اشتریت هذا المزار و كتبت
تتمته وقابلته وصححته من اوله الى هنا بعون الملك الغفار العبد
المذنب ابوطالب بن ابي المفاخر الحسيني الخادم يكشنبه ۲۹
ذيقعه ۱۱۵۲ » ، ۱۷۰ گ (۱۷ × ۱۰) ۱۳ سطر .

المسائل الناصريات = المسائل الطبرية (فقه)

الفقه الناصريه از جدمادری سید مرتضی ، ناصر الحق ابی محمد حسن بن علی حسینی شهید در آمل طبرستان در ۳۰۴ و المسائل الناصريات شرح ۲۰۷ مساله از مسائل آن کتاب است از سید مرتضی در گذشته ۴۳۶ .

(ذریعه ۵/ ۲۳۹ و ۲۰/ ۳۷۰ - فهرست دانشگاه ۵/ ۲۰۲۵ - مشار)

○ ش ۱۰۱۲ ، نسخ علی آقا فرزند غلامحسین خوانساری

در ۱۳۲۹ ، ۵۸ گ (۱۸ × ۲۱) ۲۲ سطر .

○ ش ۱۸۰۶ ، نسخ گویا از سده یازدهم ، ۱۴۳ گ

(۱۲ × ۱۸) ۱۶ سطر .

مسالك الافهام فی شرح شرايع الاسلام (فقه)

شرح شرايع محقق حلی است از شهید ثانی (۹۱۱-۹۶۶) که بنا بر آنچه از نسخه های موجود در این کتابخانه برمی آید جزء اول آن در شب نیمه رمضان ۹۵۱ و جزء دوم در اول ربیع الاول ۹۵۶ و جزء سوم در یکشنبه بیستم ربیع الاول ۹۶۳ و جزء چهارم در اواخر جمادی الثانیه ۹۶۳ و کتاب النذر در جمعه اول رمضان ۹۶۳ و جزء ششم در دوشنبه هنگام اذان عصر اول ذیحجه ۹۶۳ و جزء آخر در دو شنبه هشتم ربیع الثانی ۹۶۴ به پایان رسیده است .

(ذریعه ۲۰/ ۳۷۸ - مشار)

۱- بنا بر این کتاب در سالهای ۹۵۱ - ۹۶۴ در دست تالیف بوده و اینکه می گویند شهید ثانی مسالك را در ۹ ماه تالیف کرده است گویا مدرك صحیحی نداشته باشد .

- ش ۳۸ ، نسخ محمد بن سید محمد حسن موسوی در
۱۲۶۱ ، طهارت تاوصایا .
- ش ۵۷ ، نسخ لطفعلی بن محمد طهرانی در ۱۲۴۵ ،
نکاح تا طلاق خلع ۲۰۳ گ (۳۱ × ۲۱) ۳۳ سطر .
- ش ۷۵ ، نسخ ۱۲۶۲ ، صید و ذباجه تا آخر کتاب .
- ش ۹۸ ، نسخ محمد حسین بن محمد علی ریزی لنجانی
در ۱۲۵۸ ، طلاق تا فرائض ، ۲۱۷ گ (۳۱ × ۲۱) ۳۴ سطر .
- ش ۱۱۱ ، نسخ محمد حسن بن محمد خوانساری در
۱۲۵۸ ، نکاح تا ندور ، ۲۵۰ گ (۳۱ × ۲۱) ۳۵ سطر .
- ش ۱۱۶ ، نسخ ۱۲۴۱ ، خلع و مبارات تا لقطه ،
۲۰۴ گ (۳۱ × ۲۰) ۳۱ سطر .
- ش ۱۳۶ ، نسخ زین العابدین بن ملا حسین یزدی در
۱۲۶۴ ، تجارت تا نکاح ، ۲۸۵ گ (۳۱ × ۲۱) ۲۷ سطر .
- ش ۱۳۹ ، نسخ احمد بن محمد خوانساری در ۱۲۳۳ ،
طهارت تا نکاح ، ۳۳۲ گ (۳۱ × ۲۱) ۳۲ سطر .
- ش ۱۴۴ ، طهارت تا نکاح ، بدون تاریخ .
- ش ۱۸۳ ، نسخ ۱۲۰۵ ، تجارت تا نکاح ، ۲۱۶ گ
(۳۱ × ۲۱) ۳۲ سطر .
- ش ۱۹۷ ، نسخ ۱۲۳۴ ، نکاح تا اطعمه و اشربه ، ۳۰۰
گ (۳۰ × ۲۱) ۳۴ سطر .
- ش ۲۰۱ ، نسخ محمد بن ملا محسن هزار جریبی در
۱۲۵۳ ، نکاح تا طلاق خلع ، ۱۴۲ گ (۳۰ × ۲۰) ۲۹ س .

○ ش ۲۰۳ ، نسخ میرزا محمد بن علی اکبر در ۱۲۳۲ ،

مکاتبه تافرائض ، ۱۶۸ گ (۳۰ × ۲۰) ۲۹ س .

○ ش ۲۸۳ ، نسخ ۱۲۳۴ ، غصب تا آخر کتاب ، ۱۹۵ گ

(۳۰ × ۱۹) ۳۵ س .

○ ش ۲۸۴ ، نسخ احمد بن اسماعیل بن صالح بن احمد

ابن سعید الجمری در یکشنبه ۱۶ ذیحجه ۱۱۱۳ تا ۱۱۱۵ ،

وبخشی از آن از روی نسخه شیخ اجل فاضل کامل ... ملا

محمود بن محمد بن علی بن حمزه لاهیجانی نوشته شده است

وقف تا ایلاء ، ۴۲۰ گ (۳۱ × ۱۹) ۲۹ س .

○ ش ۲۸۹ ، نسخ ، تجارت تا اجاره ، ۱۳۰ گ (۳۰ × ۲۰)

۳۰ س .

○ ش ۴۹۹ ، نسخ اسماعیل بن عباس بن احمد اصفهانی

در صفر ۹۷۷ ، تجارت تا وکالت ، با یادداشت تملک شجاع

حسینی در ۹۸۱ که گویا نسخه برای او نوشته شده است

۲۳۱ گ (۲۴ × ۱۸) ۲۵ س .

○ ش ۵۰۰ ، نسخ حسین بن محمد بن علی حسینی در

۱۰۳۲ ، عتق تافرائض ، ۳۰۴ گ (۲۶ × ۱۹) ۲۱ س .

○ ش ۵۳۲ ، نکاح تالغان ، تاریخ کتابت گویا سده

یازدهم .

○ ش ۵۳۶ ، نسخ ، طهارت تا امر بمعروف ، ۲۰۳ گ

(۲۶ × ۱۹) ۲۵ س .

○ ش ۵۹۲ ، نسخ حسن بن علی در جمعه سلخ شوال ۹۷۱ ،

طهارت تا امر بمعروف ، ۲۳۳ گ (۲۵ × ۱۸) ۲۵ س .

○ ش ۶۷۳ ، نستعلیق روح الله بن هداية الله قهبائي در چهار-
شنبه سوم ذیحجه ۱۰۳۸ ، با یاد داشت تملك محمد طاهر
طباطبائي و فرزندش ضياء الدين و تملك محمد باقر بن علی
تبریزی ، وقف تاطلاق ، ۳۷۰ گ (۱۹ × ۲۸) ۲۴ س .
○ ش ۷۸۴ نستعلیق گریاسده یازدهم ، با یاد داشت تملك
حاج ملا احمد نراقی و فرزندش ملا محمد و نواده اش
ابوالقاسم بن محمد و مجدالدین بن ابی القاسم ببرك نخست ،
و کالت تاوصایا .

(فقه و اصول)

مشارق الاحکام

از : ملا عبدالصاحب محمد بن احمد النراقی (۱۲۱۵ - ۱۲۹۷) .
(ذریعه ۳۲ / ۲۱ - لباب الالقب کاشانی ۲۳ - مشار)

○ ش ۱۱۰۷ ، ۷۲ گ (۱۷ × ۲۱) ۱۹ سطر .

(حدیث)

مشارق الانوار

از : شیخ رجب بررسی که آن را در ۷۷۳ نگاشته است ، محدث قمی در «الکنی و
الالقب» می نویسد : در خود کتاب آمده است که میان تولد امام زمان علیه السلام و تألیف این
کتاب ۵۱۸ سال فاصله است ولی در نسخه شماره (۶۳۰) این کتابخانه تاریخ
تألیف ۸۱۳ ضبط شده است (۱) .

(ذریعه ۳۳ / ۲۱ و ۳۴ - الکنی و الالقب ۱ / ۱۵۱ - مشار)

(۱) در ذریعه ۳۳ / ۲۱ می نویسد: مشارق الامان که کوتاه شده مشارق الانوار

است در ۸۱۱ به پایان رسیده است .

○ ش ۶۳۰ ، نسخ و نستعلیق محمد زکی بن محمد رضا
کمره‌ای گویا از سده دهم ، دو برگ از اولش افتاده ، و تایلک
برگ به آخر مانده آن بانسخه اصل مقابله شده است ،
۱۱۸ گ (۲۵ × ۲۰) ۲۰ سطر .

○ ش ۸۸۸ ، نستعلیق صادق بن محمد حسین حسینی
تنکابنی الاصل لنگرودی المسکن در ۱۲۶۳ در جوارده
تنکابن ، ۲۵۵ گ (۲۱ × ۱۴) ۱۵ سطر .
○ ش ۱۴۷۲ ، ناتمام وبدون تاریخ .

مشارق الشموس فی شرح الدروس (فقه)

شرح دروس شهید اول است از آقا حسین خوانساری (۱۰۹۸ - ۱۰۱۶) .
(ذریعه ۲۱ / ۳۶ - مشار)

○ ش ۶۲۸ ، نسخ ، ۲۹۵ گ (۲۸ × ۱۶) ۳۰ س .

مشرق الشمسین و اکسیر السعادتین (فقه)

از : شیخ بهائی (۹۵۷ - ۱۰۳۰) که آنرا در ۱۴ ذی قعدة ۱۰۱۵ در قم به پایان
رسانده است .

(ذریعه ۲۱ / ۵۰ - مشار)

○ ش ۲۰۰۳ ، نسخ محمد ابراهیم بن محمد شفیع ملقب
به نجات در ۱۱۲۹ ، با یادداشت تملک محمد رضا حسینی
کاشانی در ۱۱۷۹ ، ۱۳۳ گ (۱۲ × ۱۸) ۱۷ س .

○ ش ۲۰۰۴ ، نسخ صالح بن خلیفه الله دیلمی الخلف
آبادی در سه شنبه دهم ربیع الاول ۱۰۹۴ در شیراز ، با

حواشی از محمد حسن طباطبائی بروجردی (نگارنده
کتاب «الحجة البالغة» که در بخش فارسی این فهرست
معرفی شده) در برخی از برگها بخط خود او. ۹۹ گ
(۱۴ × ۱۸) ۲۵ س (۱).

مشكاة الانوار الحسينية في شرح الدروس الشرعية (فقه)

شرح دروس شهید اول است در چند جلد از محمد ابراهیم بن شیخعلی که
جلد سوم آنرا در ۱۲۳۷ - ۱۲۳۸ در قزوین به پایان رسانده است.
آغاز جلد سوم: «كتاب الزکوة و هی شرعاً صدقة فلا تكون الراجعة...»
انجام آن: «هذا آخر المجلد الثالث من مشكاة الانوار الحسينية...» (۲)
○ ش ۱۴۳۱، نسخ علی اکبر بن شیخ علی (شاید برادر
مؤلف باشد) در ۱۲۴۰، ۲۴۴ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۹ س.

مشكاة الانوار في اصول المنار = شرح منار الانوار (اصول فقه)

منار الانوار از ابی البرکات عبدالله بن احمد نسفی در گذشته ۷۰۱ یا ۷۱۰ و این
کتاب که شرح آن است از زین بن ابراهیم بن محمد مشهور به ابن نجیم مصری حنفی
در گذشته ۹۷۰، که آنرا در چهارشنبه چهارم شوال ۹۶۵ به پایان رسانده و نگارش

(۱) در برك اول این نسخه تفاوت و مابه الامتیاز این کتاب و کتاب جبل المتین
از خود شیخ نقل شده است.

(۲) در ذریعه ۵۳/۲۱ و ۱۱۹ در کتاب بنامهای «مشكاة الانوار في تواریخ
الاطهار» و «مصباح المصائب و مشكاة المناقب» که گویا هردو از همین مؤلف
باشد معرفی شده است.

آن در پنج ماه انجام شده است (۱) .

آغاز : « الحمد لله الذي نور منار الشرع بالقرآن العظيم ... »

(كشف الظنون ۱۸۲۳/۲ - ریحانة الادب ۱۹۰/۴ و ۱۸۲/۶)

○ ش ۹۲۷ ، نسخ حسین بن محمد بخاری در ۱۲۰۴ و چند

برگ آخر آن تحریر محب علی بن سید نوار علی رضوی،

۳۸۰ گ (۱۴ × ۲۰) ۲۰ س .

المصایح

(فقه)

از : سید محمد مجاهد در گذشته ۱۲۴۲ ، صاحب ذریعه می نویسد : سید مجاهد همین کتاب را که عناوینش « مصباح » بود به « منهل » تغییر داد و مصایح همان مناهل است که بخشی از آن چاپ شده است .

آغاز کتاب طهارت : « ... کتاب مصایح الطهارة القول فیما يجب الوضوء له ويستحب . مصباح الوضوء شرط لكل صلاة ... »

انجام : « ومع هذا فهو احوط فلا ينبغي العدول عنه »

ذریعه ۸۰/۲۱ - ریحانة الادب ۴۴۷/۲)

○ ش ۱۲۹۵ ، نسخ زمان مؤلف ، ۱۷۰ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۹ س .

مصایح الاحکام

(فقه)

از : سید بحر العلوم (۱۱۱۵ - ۱۲۱۲) .

(ذریعه ۸۱/۲۱ و ۸۲ - زندگانی وحید بهبهانی)

○ ش ۲۱۸ ، نسخ ، طهارت ، صلوٰة ، زکوة ، حج ، تجارت

مساقات ، اجاره ، وکالت ، وصایا ، مناکح و موالید ، صید

(۱) به پایان نسخه همین کتابخانه مراجعه شود .

و ذباحه ، موارد و شهادات ، (۱) ۲۳۵ گ (۲۰ × ۳۱) ۲۶ سطر .

○ ش ۱۲۸۸ ، نسخ محمد جعفر بن حاج ملا عبدالرحیم در ۱۲۵۵ در قریه آران کاشان ، طهارت ، در این نسخه پیش از بحث کیفیت غسل حاشیه ای در هشت برک موجود است که در نسخه قبل نبود ، ۲۳۰ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۰ سطر .
○ ش ۸۸۰ ، نسخ ، تجارت تاشهدات ، قسمتی از برک های آنرا موریانه خورده ، ۲۰۹ گ (۱۵ × ۲۰) ۲۰ س .

مصایح الاصول - جامع العبائر (اصول فقه)

از : آقا محمد مهدی بن حاج محمد ابراهیم کلباسی در گذشته ۱۲۷۸ یا ۱۲۹۲ ، در چند جلد .

عیون الاصول مؤلف که در ۱۲۵۶ به پایان رسیده پس از نگارش شش جلد از این کتاب نگاشته شده است .

آغاز نسخه شماره (۱۵۴) : « الحمد لله الذي نور قلوبنا بمعرفة وجوده و افعاله بانوار العقول ... وبعد فهذا جلد من مجلدات مصايح الاصول ... »

○ ش ۵۱۴ ، نسخ ابوالقاسم الشریف در ۱۲۷۲ ، ادله عقيله ۲۴۰ گ (۱۷ × ۲۹) ۲۸ س .

○ ش ۷۰۷ ، گویا بخط مؤلف ، بخشی از مباحث الفاظ با این یاد داشت بر برک نخست : « تاریخ شروع در این مجلد ۱۲۷۷ ، ۱۳۰ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۰ سطر .

(۱) کتاب طهارت و صلوة مفصل و در بقیه کتابها به برخی از مسائل آنها اکتفا

شده است .

○ ش ۷۰۸ ، گویا بخط مؤلف ، سنن و اجماع ۱۶ گ
(۱۵ × ۲۰) ۲۰ سطر .

○ ش ۱۵۰۳ ، گویا بخط مؤلف ، بخشی از مباحث الفاظ
با یادداشت تاریخ ۱۲۷۵ - ۱۲۷۶ در برخی از برگها ، ۲۰۰
گ (۱۵ × ۲۱) ۲۱ س .

مصاییح السنة (حدیث)

از : ابو محمد حسین بن مسعود القراء البغوی در گذشته ۵۱۰ یا ۵۱۵ یا ۵۱۶ .
آغاز : « الحمد لله وسلام على عباده ... »
انجام : « والضعيف مافى اسناده مجروح او مجعول (مجهول) » .
(كشف الظنون ۲ / ۱۶۹۸ - ریحانة الادب ۱ / ۱۷۴)

○ ش ۶۴۰ ، (ف ع ۲ / ۴۶۲) نسخ زکی محمد بن محمود عطار
مرندی در دوشنبه ۲۵ ربیع الاول ۷۲۵ ، با این یادداشت در برگ
پایان : « ذکر صاحب طبقات الاولیاء ان کاتب هذا الكتاب کان من
اولیاء الله تعالى وانه من ذریة سیدنا ومولانا شیخ عطار نفع
الله به وانه من ارباب الکرامات الخارقة . . . وانه کتبه فی
خمسة وعشرين يوما على طهارة كاملة مستقبل القبلة لم یخاطب
فیها احداً الى ان اتمه نفع الله به آمین » ۲۰۰ گ (۱۶ × ۲۴)
۲۳ س .

مصاییح الظلام = شرح مفاتیح الشرايع (فقه)

شرح مفاتیح فیض کاشانی است از : آقا محمد باقر بهبهانی (۱۱۱۶-۱۲۰۵)
از مقدمه آن بر می آید که مؤلف این کتاب را پس از رساله اجتهاد و اخبار و رساله اجماع
و حاشیه هایش بر مدارک و ذخیره و وافی و مفاتیح و مسالك و کفایه سبزواری و شرح

ارشاد اردبیلی نگاشته است .

(ذریعه ۱۴/۷۵-زندگانی وحید بهبهانی)

○ ش ۵۶ ، نسخ ۱۲۳۴ ، صلوٰة و زکوة و خمس ، ۲۵۹

گک (۲۰ × ۳۰) ۳۵ س .

○ ش ۷۷ ، نسخ ، بخشی از طهارت ، ۲۲۰ گک (۲۰ × ۳۰) ۳۵ س .

(نحو)

المصباح

از : ناصرالدین عبدالسیدالمطرزی النحوی (۵۳۶ یا ۵۳۸ - ۶۱۰ یا ۶۱۶) .

آغاز : « اما بعد حمد الله ذی الانعام ... »

انجام : « وفی الاول ما سبق من الکلام » .

(کشف الظنون ۲/۱۷۰۸ - ریحانة الادب ۴/۳۴)

○ ش ۱۰۳۲ ، نسخ غلام محمد علی در ۱۱۹۰ ، ۷۱ گک

(۲۰ × ۱۵) ۵ س .

(معانی بیان)

المصباح = شرح مفتاح العلوم

مفتاح العلوم از سکاکی در گذشته ۶۲۶ و این کتاب شرح بر قسم ثالث آن

است از : میرسید شریف جرجانی در گذشته ۸۱۶ که آنرا در ۸۰۴ در سمرقند یا

۸۰۳ در ماوراء النهر به پایان برده است .

آغاز : « نحمدک اللهم علی ما هدیتنا الیه من دقائق المعانی ... »

انجام : « ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم وصلى الله ... »

(کشف الظنون ۲/۱۷۶۳)

○ ش ۵۲۰ ، نسخ گویا از سده دهم ، ۲۱۰ گک (۱۷ × ۲۷)

۲۳ س .

مصباح المتعجد

(دعا)

از : شیخ طوسی (۳۸۵-۴۶۰)

(ذریعه ۲۱/۱۱۸-مشار)

○ ش ۷۲ ، نسخ محمد زمان بن شمس الدین علی یافعی در
پنجشنبه ۲۳ رجب ۱۰۱۱ ، ۳۳۵ گ (۱۷ × ۳۱) ۲۱ س .

المصباح المنیر فی غریب الشرح الکبیر

(لغت)

الوجیز متنی است در فقه شافعی از غزالی در گذشته ۵۰۵ و براین متن
شرحهایی نگاشته شده، از جمله شرحی است از عبدالکریم بن محمد قزوینی رافعی
در گذشته ۶۲۳ به نام «فتح العزیز علی کتاب الوجیز» و این شرح کبیر اوست و
شرحی کوتاهتر از این نیز بر همان متن نگاشته است .

احمد بن محمد بن علی فیومی در گذشته ۷۷۰ واژه های غریب شرح کبیر
مذکور را جمع آوری کرده و واژه های دیگری هم بر آن افزوده و به صورت
لغتنامه ای در آورده و آنرا به «المصباح المنیر» نامیده و در ۷۳۴ به پایان رسانده
است .

(کشف الظنون ۲/ ۱۷۱۰ و ۲۰۰۲ - مشار)

○ ش ۹۰۹ ، نستعلیق محمد طبیب الراوری در ۱۲۲۳ ،
۳۹۰ گ (۱۴ × ۲۰) ۲۱ س .

المطالب المظفرية في شرح الرسالة الجعفرية (فقه)

شرح رساله جعفریه محقق ثانی در گذشته (۹۴۰) است از شاگرد او : میر سید محمد بن ابی طالب موسوی حسینی استرآبادی غروی که آنرا در زمان زندگی استادش نوشته است .

آغاز : « الحمد لله الذي فضلنا على سائر الامم ... »

انجام : « و باقی الصلوات المندوبة مذکوره فی کتب الاصحاب فليطلب هناك . »

(ذریعه ۲۱/۱۴۰)

○ ش ۳۵۶ ، نستعلیق محمد صالح بن مهدی گویا از سده ۱۱ ، این نسخه شرح خطبه رساله جعفریه را در ۱۲ برگ دارد که در نسخه‌ی دیگر این کتابخانه نیست ، (۱) ۳۹۲ گ (۱۴×۲۲) س ۱۴ .

○ ش ۱۷۰۰ ، نستعلیق ، ۳۲۸ گ (۱۲×۱۸) ۲۱ س .

مطالع الانظار في شرح طوابع الانوار (کلام)

طوابع الانوار از قاضی بیضاوی و این شرح از شمس الدین محمود بن عبدالرحمن اصفهانی (۶۷۴-۷۴۶ یا ۷۴۷ یا ۷۴۹) .

(ذریعه ۶/۱۲۴ و ۲۰۱ - کشف الظنون ۲/۱۱۶ - فهرست رضوی ۱/۷۳ -

(۱) آغاز شرح خطبه : « الحمد لله على جزیل احسانه و الصلوة على محمد

شارع اشرف ادیانہ ... »

انجام آن : « وان كان وجهه على طريق الاقناع والارسال مما لا يخفى . »

ریحانة الادب ۲/ ۳۴۵ - مشار)

○ ش ۵۴۷ ، (ف ع ۱/ ۴۳۳) نستعلیق نورالدین بن مولانا
حافظ حسین (ظ) ترکستانی در ۸۲۸ ، ۱۵۱ گک (۱۵ × ۲۴)
۲۵ س .

○ ش ۱۶۶۷ ، نستعلیق ، ۱۹۲ گک (۱۴ × ۱۹)
۱۹ س . (۱)

مطالع الانوار المقتبسة من آثار الائمة الاطهار (فقه)

شرحی است بر صلوة شرایع الاسلام محقق حلی از حجة الاسلام شفتی
(۱۱۷۵ - ۱۲۶۰) در شش جلد تا صلوة اموات ، که جلد چهارم آن در ۱۲۲۹ به
پایان رسیده است .

آغاز جلد اول : « بعد حمد الله على آلائه و افضاله و الصلوة على مفخر قطان
ارضه . . . »

آغاز جلد دوم : « الحمد لله الذى احكم شرايع الدين بمطالع الانوار . . . »
آغاز جلد سوم : « الحمد لله الذى زين شرايع الدين بمطالع الانوار واليقين . . . »
آغاز جلد چهارم : « الحمد لله الذى هدانا تنقيح سرائر شرايع الاسلام . . . »
(ذریعه ۲۱/ ۱۴۲ - ریحانة الادب ۱/ ۳۱۶)

○ ش ۶ ، نستعلیق ، جلد دوم و سوم ، ۳۰۰ گک (۲۳ × ۲۷)
۳۸ س .

○ ش ۱۴ ، نستعلیق ، جلد چهارم ، ۱۵۴ گک (۲۳ × ۳۷) ۳۸ س .
○ ش ۱۱۰۱ ، نسخ ، جلد اول ، با یادداشت تملکی به

(۱) این دو نسخه دیباچه شرح را ندارد و با این عبارت شروع می شود :

«ضمن هذه الخطبة معظم مطالب اصول الدين . . . »

تاریخ ۱۲۳۱ بر برك نخست آن ، ۴۶۵ گك (۲۱ × ۱۵)

۲۲ س .

○ ش ۱۱۰۲ ، نسخ ، بخشی از جلد دوم ، ۳۰ گك (۲۰ × ۱۵)

۲۴ س .

○ ش ۱۱۴۴ ، نسخ ۱۲۷۳ ، جلد چهارم ، ۳۷۱ گك

(۱۶ × ۲۲) ۲۳ س .

○ ش ۱۱۴۵ ، نسخ اسماعیل بن محمد الور نوسفادرانی

در سه شنبه ۱۵ ماه رمضان ۱۲۴۳ ، جلد دوم ، ۴۱۰ گك (۲۱ × ۱۵)

۲۱ س .

المطرز فی اللغز

رساله ای است در حل مشکلات لفظی و معنوی برخی از اشعار عربی ، از
سید بهاء الدین بن محمد نائینی مختاری .

آغاز : « الحمد لله الذی خلق الانسان وعلمه البیان ... »

انجام : « فان ذلك قد يجب تنشیطاً للحزین حفظاله عن الهلاك »

(ذریعه ۲۱ / ۱۴۹ - زواهر الجواهر ۳۶ / ۱۷۹ / ۱۸۵)

○ ش ۹۳۲ ، نستعلیق محمد بن محمد علی در شنبه ۱۶ ذیقعد

۱۱۴۲ ، ۱۶ گك (۲۰ × ۱۴) ۲۸ س .

(معانی بیان)

المطول

مفتاح العلوم از سکاکی در گذشته ۶۲۶ و تلخیص المفتاح از خطیب دمشق
در گذشته ۷۳۹ و این شرح (مطول) و شرح دیگر (مختصر مطول) که کوتاه شد
همین شرح است از سعد الدین تفتازانی ۷۱۲ یا ۷۲۲ - ۷۹۱ یا ۷۹۲ یا ۷۹۳ .

او مطول را در دو شنبه دوم ماه رمضان ۷۴۲ در جرجانیه خوارزم تا چهارشنبه
یازدهم صفر ۷۴۸ درهرات نگاشته است .

(کشف الظنون ۱/ ۴۷۳ - ذریعه ۶/ ۷۰ و ۲۰۲ - ریحانة الادب ۱/ ۲۱۹ -

مشار)

- ش ۷۹ ، تحریر محمدصادق در ۱۲۳۹ .
- ش ۹۰ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۵۰ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۵۱ ، تحریر محمدرضا در ۱۲۶۰ .
- ش ۱۶۳ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۶۵ ، تحریر محمد بن حاج آقا شمس در ۱۲۵۷ .
- ش ۱۶۹ ، بدون تاریخ، این نسخه ، توسط حضرت آقای
حاج سید مصطفی صفائی خوانساری وقف شده است .
- ش ۱۸۸ ، تحریر محمد باقر زنجانی در ۱۲۶۷ در مدرسه
حاج ملا صالح قزوین ، با یادداشت تملك محمد ابراهیم قمی
طهرانی لسان العلماء در ۱۳۰۹ .
- ش ۱۹۵ ، بدون تاریخ .
- ش ۴۰۵ ، نستعلیق عاقل بن عادل صنعانی در ۸۲۸ ، و در
سال ۸۳۱ نزد جلال الدین محمود سرخسی خوانده شده است ،
۱۹۰ گ (۱۷ × ۲۵) ۲۶ س .
- ش ۴۷۹ ، تحریر محمد زمان یارعلی تفرشی در ۱۰۷۱
در مدرسه خواجه محب اصفهان .
- ش ۵۱۵ ، تحریر محمد بن حاج محمد شریف رازی در
شنبه ۱۸ ج ۱ - ۱۰۸۴ .

- ش ۵۱۹ ، تحریر قاضی جلال بن محمد شریف در ۱۰۷۳
با یادداشت تملک جمال الدین بن مظفر حسینی .
- ش ۵۵۲ ، بدون تاریخ .
- ش ۵۶۴ ، بدون تاریخ .
- ش ۷۳۵ ، بدون تاریخ .
- ش ۸۸۳ ، گویا از سده نهم .
- ش ۱۰۲۴ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۰۴۵ ، گویا از سده دهم .
- ش ۱۲۲۴ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۲۵۴ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۳۷۶ ، گویا از سده هشتم و نهم ، ۲۴۸ گ
(۱۳ × ۱۸) ۱۹ سطر .

معارج الاحکام فی شرح شرایع الاسلام و مسالک الافهام (فقه)

شرح « شرایع الاسلام » محقق و « مسالک الافهام فی شرح شرایع الاسلام »
شہید ثانی است از : سید حسین بن محمد ابراہیم حسینی قزوینی (حدود ۱۱۲۶ -
۱۲۰۸) در ۱۲ یا ۱۳ یا ۱۴ مجلد ، کہ جلد اول آن شامل مقدمات و جلد نهم و دهم
آن در ماه رمضان ۱۲۰۵ بہ پایان رسیدہ است .

آغاز جلد نهم و دهم کہ شامل کتاب صید و ذباحہ تا لقطہ می باشد : « نحمدک
اللہم علی سوابع الانعام بالدوام فی کرور اللیالی و الايام ... اما بعد فبقول العبد
العاصی الاحقر الخاطی حسین بن محمد ابراہیم الحسینی ... هذا هو المجلد التاسع
من کتاب معارج الاحکام فی شرح شرایع الاسلام و مسالک الافهام ... »

انجام : « قال الخامسة لا تدفع اللقطة الا بالینه ... تم ما تيسر عجاله من المجلد
العاشر من معارج الاحکام ... و يتلوه شرح کتاب الفرائض ان شاء الله تعالى ... »

(ذریعه ۲۱ : ص ۱۳ و ۱۷۸ اعلام الشیعة - قرن ۱۳ : ص ۳۷۳)

○ ش ۹۹ ، نسخ ، جلدنهم ودهم ، با این یادداشت گویا
بخط مؤلف بر پشت جلد آن : «فی البال ان ساعد التوفیق ان-
شاء الله تعالى... تقسیم المجلدات . المجلد الاول فی المقدمات
۲ کتاب التجارة الى الرهن ، ۳ من الرهن الى الوكالة ، ۴
من الوكالة الى النکاح ، ۵ اول النکاح الى نکاح المنقطع
۶ من المنقطع الى الطلاق ، ۷ من الطلاق الى العتق ، (هشتم
ندارد) ۹ من العتق الى الماکل والمشارب ، ۱۰ من الماکل
الى الميراث ۱۱ من الميراث الى القضاء ۱۲ من القضاء الى
الشهادات ۱۳ من الشهادات الى آخر القصاص ، ۱۴ من-
القصاص الى آخر الكتاب».

و نیز این یادداشت :

«مجلدات مستقصی الاجتهاد فی شرح ارشاد الازهان و ذخيرة
المعاد علی ما فی البال ان ساعد التوفیق تجمع فی مجلدات
کتاب الطهارة ثلاث مجلدات ، کتاب الصلوة ثلاث مجلدات
کتاب الزکوة و الخمس و الصوم مجلدان ، کتاب الحج
مجلدان و يلحق به کتاب الامر بالمعروف و النهی عن المنکر
والجهاد ان شاء الله تعالى تلك عشرة كاملة» (مستقصی الاجتهاد
نام کتاب دیگر مؤلف است) ۲۵۴ گ ، (۲۱ × ۳۰) ۲۵ س.

○ ش ۳۸۹ ، نسخ و نستعلیق ، گویا بخشی از جلد اول باشد (۱)

(۱) این قسمت از نظر اینکه شامل اجازات مؤلف است بسیار حائز اهمیت
می باشد و لازم است با نسخه موجود در قزوین تطبیق شود زیرا احتمال دارد این نسخه
قسمتی از خاتمه کتاب باشد نه از جلد اول .

که بخط خود مؤلف تصحیح و اصلاح شده است با این
یاد داشت بر پشت جلد گویا بخط مؤلف : «المسائل التي ينبغي
الحاقها بالمسائل الاصولية في المقدمة ، مسألة عبادات الطفل
هل هي شرعية ام لا و كذا تحقيق القرعة وما ورد فيها ، ماورد
في بطلان القياس و تحقيق المنصوص العلة والا ولوية ، في
تنقيح المناط وقياس الاولوية و المنصوص العلة، في معنى العسر
والحرج المنفيين » ۱۴۴ گ (۲۱ × ۳۰) ۲۵ سطر .

معارج الاصول

(اصول فقه)

از : محقق حلی (۶۰۲ - ۶۷۲)

(ذریعه ۲۱ / ۱۸۰ مشار)

○ ش ۲۰۱۳ ، نستعلیق ابوالقاسم بن احمد حسینی
در ۱۲۴۳ ، ۷۲ گ (۱۵ × ۱۰) ۱۵ س .

معارج الفهم فی شرح النظم

(کلام)

« نظم البراهین فی اصول الدین » در هفت باب ۱ فی النظر ۲ فی الحدوث
۳ فی اثبات الصانع وصفاته وخواصه ۴ فی العدل ۵ فی النبوة ۶ فی الامامة ۷ فی
المعاد ، و شرح آن به سبک « قال اقول » به نام « معارج الفهم فی شرح النظم » هردو
از علامه حلی (۶۴۸ - ۷۲۶) .

آغاز موجود : « وسميتها نظم البراهین فی اصول الدین و رتبته علی سبعة
ابواب ... اقول الترتیب كما يقع فی الامور الذهنية ... »

انجام موجود : « الباب السابع فی المعاد و فيه مسائل مسألة الجوهر حق ... »

قال مسألة فی النفس قال قوم جوهر مجرد ... »

(ذریعہ ۱۸۳/۲۱ - فہرست رضوی ۱/۸۳ - مقدمہ ایضاح المقاصد ص ۱۴ -
دربارہ نسخہ‌های خطی ۳/۴۷۷ »

○ ش ۱۸۱۹ ، نستعلیق گویا از سدهٔ هشتم ، يك برك از آغاز
و بخشی از باب هفتم افتاده ، با حواشی از نصیر الدین محمد
تا واسط باب چهارم ، باین یادداشت در پایان آخرین حاشیه
« و هذه آخر ماورد الشيخ الفاضل نصير الدين محمد . . . »
(محشی از دانشمندان عامه بوده است) ۱۴۰ گ (۱۲ × ۱۸)
۱۷ س .

(اصول فقه)

معالم الاصول

معالم الدين و ملاذ المجتهدین از : شیخ جمال الدین حسن بن زین الدین
در گذشته ۱۰۱۱ ، کتابی است در فقه که مقدمه و کتاب طهارت آن تا بحث وضوء
نوشته شده و مقدمه‌ی آن که دارای يك دوره اصول فقه است به نام «معالم الاصول» از
کتابهای درسی حوزه‌های علمیه قرار گرفته است ، تاریخ پایان این مقدمه دوم ربیع -
الثانی ۹۹۴ .

(ذریعہ ۱۹۸/۲۱ - مشار)

- ش ۷۸۷ ، بدون تاریخ .
- ش ۹۵۷ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۰۸۲ ، نسخ محمد شریف بن حاج محمد عسکری
طبسی گیلکی در چهارشنبه ۲۴ ربیع الثانی ۱۱۰۸ .
- ش ۱۴۹۰ ، نسخ صادق بن حسن کاشانی در ۱۲۴۴ .
- ش ۱۵۴۴ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۵۴۵ ، نسخ ۱۲۳۳ .

- ش ۱۵۴۶ ، نسخ طیب بن ابراهیم فارسیانی در ۱۲۶۵ .
- ش ۱۵۴۷ ، نسخ زین العابدین اشتهاردی در ۱۲۴۵ .
- ش ۱۵۴۸ ، بدون تاریخ .
- ش ۱۵۴۹ ، نستعلیق محمد جواد بن محمد رضا گلپایگانی در ۱۲۸۶ .
- ش ۱۵۵۰ ، نستعلیق ۱۲۴۰ .
- ش ۱۵۵۲ ، نستعلیق حبیب الله بن کر بلائی احمد المونی در ۱۲۴۲ در قریه کاذرخاتی .
- ش ۱۵۷۵ ، نستعلیق ۱۲۴۱ .
- ش ۱۵۷۶ ، نسخ محمد باقر بن محمد تقی بن محمد باقر قمی مشهور به عطار و آقا کوچک در پنجشنبه ۲۶ ذی قعدہ ۱۲۵۳ در مدرسه آقا سید حسین بروجردی در محله صوفیان بروجرد (۱) .
- ش ۱۵۷۷ ، نسخ ولی بن رجبعلی .
- ش ۱۵۸۶ ، نسخ ۱۲۵۴ با یادداشت تملک محمد بن عبد الله نوری صدیق الملک که رئیس دفاتر وزارت خارجه طهران بوده است .
- ش ۱۶۲۰ ، نستعلیق محمد حسن در ۱۲۶۶ .
- ش ۱۸۲۴ ، نسخ مقیم بن کاظم الحسینی در ۱۲۳۹ .
- ش ۱۸۵۹ ، نسخ محمد شریف بن روح الله جیلانی در ۱۱۰۴ .
- ش ۱۸۶۴ ، بدون تاریخ .

(۱) این نسخه و چند نسخه دیگر از کتابهای خطی این کتابخانه را ورثه مرحوم حاج میرزا محمد باقر خا کزاد قمی در سال ۱۳۴۰ شمسی به این کتابخانه اهداء کرده اند .

معالم التنزيل

(تفسير)

از : حسین بن مسعود فراء بغوی در گذشته ۵۱۰ یا ۵۱۵ یا ۵۱۶ .
(کشف الظنون ۲/ ۱۷۲۶ - ریحانة الادب ۱/ ۱۷۴)
○ ش ۸۶۳ ، نسخ سده یازدهم ، تا آیه « اعتصموا بالله.. »
از سورة آل عمران ، ۲۸۸ گ (۱۴ × ۲۵) ۱۹ س .

معانی الاخبار

(حدیث)

از : شیخ صدوق در گذشته ۳۸۱ ، تاریخ پایان تألیف ۳۳۱ (؟) .
(ذریعه ۲۱/ ۲۰۴ - مشار)
○ ش ۱۶۰۶ ، (ف ع ۲/ ۴۶۳) نسخ موسی بن محمد .
رضا تفرشی در ۱۲۶۱ در تهران ، ۲۰۸ گ (۱۵ × ۲۱)
۱۹ س .

معتمد الشیعة فی احکام الشریعه

(فقه)

از : ملا مهدی نراقی (۱۱۴۹ - ۱۲۰۹)
(ذریعه ۲۱/ ۲۱۳ - لباب الالقاب کاشانی ۹۲ - ۹۳)
○ ش ۱۱۰۸ ، نسخ ۱۳۲۲ ، کتاب طهارت و ناتمام با
تملك مجدالدین نوه مؤلف ، ۱۰۳ گ (۱۷ × ۲۱) ۱۸ س .

(فقه)

معین الخواص

رساله عملیه است از طهارت تا خمس از : میرزای قمی (۱۱۵۰ - ۱۲۳۱)
که آنرا پس از مرشدالعوام نگاشته است .

آغاز : « ... اما بعد فانی لما کتبت مرشدالعوام ... »

انجام : « فالافضل ان یکون باستصواب عدول المؤمنین »

(ذریعه ۲۱ / ۲۸۴)

○ ش ۱۰۰۹ ، نسخ صالح بن ملا سعید ساری الاصل قمی

المسکن در ۱۲۴۳ ، ۱۱۶ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۴ س .

○ ش ۱۱۰۲ ، نسخ علی اکبر بن کربلائی جعفر کزازی در

۱۲۳۰ ، ۱۴۰ گ (۱۵ × ۲۰) ۲۴ س .

(نحو)

مغنی الملبیب عن کتب الاعاریب

از : ابن هشام ابو محمد عبدالله بن یوسف در گذشته ۷۶۲ که آنرا در ۷۵۶
به پایان برده است .

(کشف الظنون ۲ / ۱۷۵۱ - مشار)

○ ش ۴۶۴ ، نسخ نورعلی بن لطفعلی در ۱۲۵۵ ، ۱۵۰ گ

(۲۰ × ۳۰) ۲۵ س .

○ ش ۴۶۵ ، نسخ محمدعلی بن محمد یوسف توسرکانی

در ۱۲۳۴ در کرمانشاه ، ۲۷۰ گ (۱۷ × ۳۰) ۲۴ س .

○ ش ۶۲۷ ، نسخ علی نقی بن رئیس علی جهرمی در ۱۰۹۵

در مدرسه محمدیه شیراز ، ۲۸۲ گ (۱۶ × ۲۸) ۲۰ س .

○ ش ۱۶۱۰ ، نستعلیق ۱۲۴۲ ، تنها باب اول ، ۹۱ گ

(۱۵ × ۲۱) ۱۵ س .

مفاتیح الاصول

(اصول فقه)

از : سید مجاهد در گذشته ۱۲۴۲ ، که آنرا در ۱۲۲۹ به پایان رسانده است.
(ذریعه ۲۱ / ۳۰۰ - مشار)

- ش ۱۱۵ ، نسخ براتعلی بن محمد حسن نجف آبادی در
۱۲۳۳ ، جلد اول و دوم ، ۳۷۰ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۹ س .
○ ش ۷۲۳ ، نستعلیق میرزا کوچک بن میرزا محمد مسلم
مشائی در ۱۲۳۴ ، جلد دوم ، ۲۲۵ گ (۱۵ × ۲۳) ۳۰ س .
○ ش ۷۲۴ ، نستعلیق میرزا کوچک بن میرزا محمد مسلم مشائی
در ۱۲۳۴ در کربلا ، جلد اول ، ۲۳۴ گ (۱۶ × ۲۳)
۳۱ سطر .
○ ش ۷۸۶ ، نسخ ، جلد دوم ، ۳۰۷ گ (۱۴ × ۲۱)
۱۸ سطر .

مفاتیح الشرایع

(فقه)

از : فیض کاشانی (۱۰۰۷ - ۱۰۹۱) تاریخ تألیف ۱۰۴۲ ، این کتاب دو
جلد است و بخشی از جلد اول آن چاپ شده است .
(ذریعه ۲۱ / ۳۰۳)

- ش ۱۳۷ ، نسخ ۱۲۲۸ ، ۲۱۰ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۲ س .
○ ش ۳۵۲ ، نسخ ، در سال ۱۱۸۸ مقابله شده ، جلد دوم
۲۷۵ گ (۱۴ × ۲۵) ۱۷ س .
○ ش ۴۸۷ ، نسخ فتحعلی مازندرانی از سده سیزدهم ،
جلد اول ، ۱۶۷ گ (۱۶ × ۲۶) ۲۳ س .

- ش ۴۸۹ ، نسخ ، جلد دوم ، ۱۴۰ گ (۱۵ × ۲۶)
۲۳ س .
- ش ۴۹۰ ، نسخ ۱۲۲۳ ، جلد اول ، ۱۷۸ گ (۱۶ × ۲۶)
۱۹ س .
- ش ۹۳۱ ، نسخ سید احمد بن علی محمد کزازی در
۱۲۰۹ ، جلد دوم ، ۱۴۴ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۸ س .
- ش ۹۷۷ ، تحریر محمد کریم بن محمد شفیع موسوی
شاهاندرستی در ۱۲۰۳ در اصفهان ، جلد اول .
- ش ۹۷۸ ، نسخ ، جلد دوم ، ۱۶۸ گ (۱۵ × ۲۲) ۱۶ س .
- ش ۹۷۹ ، جلد اول ، ۱۷۴ گ (۱۴ × ۲۱) ۱۶ س .
- ش ۹۸۰ ، نسخ علی محمد لواسانی در ۱۲۲۳ ، جلد
اول ، ۱۷۹ گ (۱۶ × ۲۱) ۱۸ س .
- ش ۹۸۱ . نسخ حسین بن محمد جیفانسی در ۱۲۲۵ در
مشهد مقدس ، ۱۴۳ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۹ س .
- ش ۹۸۲ ، نسخ محمد تقی بن عبدالرزاق در ۱۲۳۴ ،
جلد اول ، ۲۱۴ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۵ س .
- ش ۹۸۳ ، نستعلیق صفر علی بن میرزا عبدالغفار بدلانی
من توابع لنکر کان در ۱۲۳۲ ، جلد اول ، ۱۹۰ گ
(۱۵ × ۲۰) ۱۸ س .
- ش ۹۹۸ ، نسخ محمد بن میرزا علی در ۱۲۳۱ در مدرسه
هاشمیه شیراز ، ۲۳۱ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۱ س .
- ش ۱۰۵۱ ، نسخ محمد حسن بن حاج محمد بسطامی
در ۱۲۲۴ ، جلد اول ، ۱۷۰ گ (۱۷ × ۲۱) ۱۸ س .

○ ش ۱۴۰۶ ، نسخ محمد بساقر بن محمد تقی از غندی
ترشیزی در ۱۱۹۴ - ۱۱۹۶ در مشهد الرضا ، ۲۴۱ گ-ک
(۱۵ × ۲۱) ۱۷ س .

○ ش ۱۸۹۶ ، نسخ ۱۱۵۷ ، جلد دوم ، ۲۳۱ گ-ک (۱۲ × ۱۸)

(اصول فقه)

مفتاح الاصول

از : سید حسین بن سید ابراهیم موسوی خراسانی سیوجانی (سده ۱۳) .
آغاز موجود : « بمفتاح الاصول وعلى الله التوكل واليه الوصول ... ورتبت
هذا الكتاب على ابواب ، الباب الاول في الادلة العقلية وفيه فصول ... انجام » ومنها
اعتضاد احدهما بخبر ضعيف آخر ... هذا آخر ما اوردنا في المجلد الاول من رسالتنا
المفتاح ... »

(ریحانة الادب ۳ / ۴۸۵ - اعلام الشیعه قرن ۱۳ ص ۳۲۶)

○ ش ۱۹۳۸ ، نسخ حسن بن میرزا بیک خراسانی طبسی
در پنجشنبه دوم شعبان ۱۲۴۲ ، جلد اول ، با این یاد داشت
در آغاز نسخه : « اعلم انی كلما اقول فيه السيد الشارح فالمراد
السيد ... الاعرجی شارح الوافية » ۱۱۰ گ-ک (۱۵ × ۱۰) ۱۱ سطر .

(دعا)

مفتاح الفلاح

از : شیخ بهائی (۹۵۳ - ۱۰۳۰) تاریخ پایان نگارش دهه سوم صفر ۱۰۱۵ در
بلده گنججه .

(ذریعه ۲۱ / ۳۳۹ - مشار)

○ ش ۱۳۱۸ (ف ۱۸۷ / ۱) نسخ ۱۲۳ گ-ک (۱۲ × ۲۴) ۲۱ سطر

○ ۱۶۹۶ ، نسخ محمد مقیم بن حاج غلامعلی ، در شب جمعه

نهم رجب ۱۱۱۴ مقابله آن با نسخه ای که با نسخه اصل مقابله .

شده و آثار تصحیح مؤلف بر آن بوده است به توسط کاتب
مذکور پایان یافته است ، ۲۱۰ گ (۱۲ × ۲۰) ۱۲ سطر .
○ ۱۸۴۶ ، نسخ سده یازدهم درمکه مشرفه ، با یادداشت
تملك حسين بن يوسف هروی خراسانی در ۱۲۳۶ ، ۱۸۲ گ
(۱۷ × ۹) ۱۵ سطر .

○ ۱۹۰۵ (ف ۱۶ / ۱۸۶) نسخ ، ۱۵۰ گ (۱۰ × ۱۹)
۱۵ سطر .

○ ۱۹۰۷ ، نسخ ، با یادداشت تملك ملا محمد ابروانی
در ۱۱۰۴ ، ۲۲۶ گ (۱۹ × ۹) ۱۲ سطر .

○ ش ۱۹۵۹ (ف ۱۶ / ۱۸۸) نسخ ، ۱۵۰ گ (۱۳ × ۱۸)
۱۴ سطر .

○ ش ۱۹۹۴ ، نستعلیق ۱۰۷۱ ، ۱۰۲ گ (۱۲ × ۱۹) ۱۵ سطر .

○ ش ۲۰۱۱ ، نسخ ۱۱۰۹ ، ۱۱۵ گ (۹ × ۱۵) ۱۷ سطر .

مفتاح الكرامة فی شرح قواعد العلامة (فقه)

از : سید محمد جواد بن محمد بن محمد حسینی عاملی نجفی (۱۱۵۰ -
۱۲۲۶) که در سالهای ۱۲۰۱ تا ۱۲۲۶ در دست نگارش بوده است و دوره آن در ۱۰
مجلد به چاپ رسیده است .

(ذریعه ۲۱ / ۳۴۱ - مشار)

○ ش ۴۷۲ ، نسخ ، کتابهای و دیعه و لقطه و جماله و غصب
و شفعه (۱) ، ۲۷۴ گ (۲۱ × ۳۰) ۲۸ سطر .

۱- تاریخ پایان نگارش کتاب شفعه شب پنجشنبه ۲۸ ربیع الثانی ۱۲۲۳ بوده
است (به همین نسخه مراجعه شود) .

○ ش ۱۰۶۶ ، نسخ عباس بن ابراهیم قمی ، کتاب
تجارت، ۱۰۵ گ (۱۶ × ۲۱) ۲۱ سطر.

المفصل فی صنعة الاعراب (نحو)

از : ابوالقاسم محمود بن عمر زمخشری در گذشته ۵۳۸ ، که آنرا در
۵۱۳-۵۱۴ نگاشته است .

(کشف الظنون ۲/ ۱۷۷۴-مشار)

○ ش ۱۳۷۱ ، نستعلیق جمعه ۲۵ ذیقعده ۷۳۸ ، آغازش
افتاده ، با این یادداشت در کنار برك پایان : « قدوهبنی هذا-
الكتاب الاخ فی الله حکیم فخرالدین حفظه الله فی تاریخ الف
واربعین من الهجرة حرره العبد محمد بن محمد باقر بن محمد
الطیب » ، ۸۴ گ (۱۵ × ۲۲) ۲۳ سطر. (۱)

۱- اجازه ای به خط یحیی بن عمر علوی یمنی برای مالک کتاب شیخ ابراهیم
ابن محمد القسوی مورخ ۷۴۱ در پشت برك پایان دیده می شود و اینست سلسله
اجازه آن :

- ۱- یحیی بن عمر علوی یمنی .
- ۲- رضی الدین یحیی بن الشیخ العالم فخرالدین محمد القصاری .
- ۳- فخرالدین محمد القصاری .
- ۴- العلامة المحقق صدرالدین الاندقائی .
- ۵- الاستاد العلامة نجم الدین الادکانی الاسفرائینی .
- ۶- الشیخة المعمره زینب بنت عبدالرحمن .
- ۷- زمخشری . و در حاشیه این اجازه ترجمه « زینب » مذکور ازوفیات ←

مقامات بدیع الزمان

از : بدیع الزمان احمد بن حسین همدانی در گذشته ۳۷۸ یا ۳۹۸ .
(کشف الظنون ۲ / ۱۷۸۵ - ذریعه ۲۲ ص ۶ - ریحانة الادب ۱ / ۱۵۵ -
مشار) .

○ ش ۱۵۹۰ ، نسخ ، ۶۳ گ (۱۵ × ۲۱) ۱۶ سطر .

المقنعه

(فقه)

از : شیخ مفید (۳۳۵ - ۴۱۳) .
(ذریعه ۲۲ / ۱۲۴ - مشار) .

○ ش ۱۲۷۲ ، نسخ سده دهم و یازدهم ، با این یادداشتها
بر برگ نخست :

« این کتاب را با موازی هفتاد و چهار جلد دیگر میرهاشم گیلانی
وقف آستانه مقدسه منوره معصومه علیها السلام والتحیه نموده
مشروط بر آنکه از آستانه مذکوره و مدرسه سرکار مزبوره
بیرون نبرند بایصال توفیق آثاری حاجی خضر قمی سنه
۱۰۶۴ » بامهر محمد معصوم الحسینی .

« در ۲۰ محرم ۱۱۷۲ داخل عرض ملاحظه شده است » با
مهر متولی آستانه .

الاعیان نقل شده که او متولد ۵۲۴ در نیشابور و در گذشته ۶۱۵ در همان جا و از
زمخشری اجازه داشته و برای ابن خلکان اجازه ای به تاریخ ۶۰۸ نگاشته است و
تولد ابن خلکان هم همان ۶۰۸ بوده است (نگاه کنید به ابن خلکان چاپ ایران
ص ۲۱۶) .

« این کتاب مقنعه را این احقر عباد دادم به صحاف مرتب نمود
و جلد کرد پس از آنکه پاره و اوراق شده بود. حق تعالی توفیق
دهد تا نقصان آن را تتمیم کنم و چنان کند که دست نا اهل
نیفتد حرره العاصی عباس القمی فی اواخر سنة ۱۳۲۵ »
« تاریخ تولد ابو عبدالله نظام الدین احمد عصر جمعه ۴
شعبان ۱۰۲۷ »
« بسم الله الرحمن الرحيم این خط سید اجل جناب میر محمد
معصوم حسینی حسنی جد سید اجل صدرالدین سید علیخان
شارح صحیفه است و نظام الدین احمد که تاریخش در اینجا
ذکر شده پدر سید علیخان است و مهر جناب سید محمد معصوم
در پشت این صفحه نقش است حرره بیمنه الجانیة عباس
القمی عفی عنه فی ... ۱۳۳۲ » (۱) ۲۱۵ گ (۱۳ × ۲۴)
۲۵ سطر .

مکارم الاخلاق

(حدیث)

از : حسن بن فضل بن حسن طبرسی (سده ششم) .

(ذریعه ۲۲ / ۱۴۶ - ریخانة الادب ۲ / ۴۴۷ - مشار)

○ ش ۱۶۹۹ ، (ف ۲۴ / ۱۳۵) نسخ خلیل الله بن حبیب الله
المعروف عند الافاضل بفاضل الفضل الكرمانی در ۹۵۰ ، با
این وقفنامه بر برك دوم : « وقف نمود این کتاب را با هفتاد و

۱ - سید محمد معصوم مزبور که فرزند میرزا محمد مهدی اعتماد الدوله و
متولی آستانه قم بوده و سرگذشت او در امل الامل (۱: ۱۸۰) هست غیر از پدر سید
علیخان است .

چهار جلد دیگر سیادت و نجابت پناه امیر محمد هاشم گیلانی
بر روضه مقدسه منوره ... آستانه معصومه علیها السلام مشروط
باینکه از روضه و مدرسه آن بیرون نبرند سنه ۱۰۶۴ « با مهر
» محمد معصوم الحسینی « با عرض و تحویل به خزانه از :
محمد مهدی بن محمد معصوم حسینی با تاریخ های ۱۱۳۰ و
۱۱۳۵ و ابوطالب بن محمد معصوم حسینی با تاریخ های
۱۱۱۱ و ۱۱۲۵ . و محمد خلیل بن محمد مهدی حسینی با تاریخ
۱۱۷۲ ، ۲۱۶ گ (۱۳ × ۱۹) ۱۴ سطر .

المکاسب = المتاجر (فقه)

از : شیخ انصاری (۱۲۱۴-۱۲۸۱)
(ذریعه ۲۲ / ۱۵۱ - ریحانة الادب ۱ / ۱۱۷ - مشار)
○ ش ۹۸۶ ، نسخ زمان مؤلف ، ۳۳۸ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۵ سطر .

مناهج الاحکام (فقه)

از : ملا احمد نراقی (۱۱۸۵-۱۲۴۵) که آنرا در پنجم جمادی الاولی
۱۲۲۴ به پایان رسانده است .

(ذریعه ۲۲ / ۳۴۰ - مشار)

○ ش ۱۶۰ ، نسخ ، با حاشیه هایی با امضاء رضا الدامغانی
- علی الطهرانی - محمد علی عفی عنه ، ۲۲۵ گ (۲۱ × ۲۹)
۳۱ سطر .

○ ش ۲۸۸ ، نسخ علی محمد بن غلامعلی در ۱۲۴۷ برای

فرزند مؤلف هاشم بن احمد که خط و مهر او هم دربرك
اول موجود است ، ۲۷۵ گ (۲۰ × ۳۰) ۳۲ سطر .

منتخب اکمال الدين (حديث)

منتخب اکمال الدين شيخ صدوق است، نگارنده اش شناخته نشد .
آغاز : « قال الشيخ الفقيه ابو جعفر انا ذات ليلة افكر »
انجام : « وقال كبر مقتاً عند الله... تم هذا المنتخب من كتاب اكمال الدين »
○ ش ۱۴۸۲ ، نسخ لاچين خانه زاد ندر علی بيك تر كمان
متولی شاه صفی كه در دار المؤمنین قم مدفون است در ۲۱
ذيقعدة ۱۰۸۴ ، ۱۱۲ گ (۱۴ × ۱۹) ۱۴ س .

منتهی المطلب فی تحقیق المذهب (فقه)

از : علامه حلی (۶۴۸ - ۷۲۶) در هفت جزء ، تاریخ پایان نگارش كتاب
طهارت ۱۶ ربيع الثانى ۶۸۲ و پایان جزء ششم ۱۱ جمادى الثانيه ۶۸۸ و
جزء هفتم ربيع الاول ۶۹۳ .

(فهرست رضوى ۵ / ۵۲۰ - مشار)

○ ش ۲۰۶ ، نسخ محمد حسن بن ميرزا عبد الله كاتب در
۱۲۸۲ ، جزء اول و دوم ، ۲۴۰ گ (۲۰ × ۳۰) ۳۲ س .
○ ش ۷۷۷ ، نسخ پنجشنبه ۲۲ شوال ۹۷۴ ، بخشی از كتاب
حج ، با یادداشت تملك شمس الدين محمد بن كمال الدين
حسين قهپایی ، ۱۳۰ گ (۱۷ × ۲۴) ۲۳ س .

(اصول فقه)

منتهی الوصول فی شرح زبدة الاصول

شرح زبدة الاصول شیخ بهائی است از محمد بن رضا الطبری الکاظمی
نگارنده «طریقه الرشاد فی شرح الارشاد» و «شرح تجرید» که هر دو در همین
فهرست معرفی شده است .

آغاز : « الحمد لله الذی هدانا لهذا وما كنا لنهتدی لولا ... »

انجام : « هذا ما تيسر لنا من شرح هذه الرسالة الوجيزة مع قصر الباع فی
الصناعة ... »

○ ش ۳۹۰ ، نسخ ۱۲۴۶ ، ۲۴۱ گ (۱۱ × ۲۱)
۲۳ س .

(طب)

من لا يحضره الطبيب - طب الفقراء

از : محمد بن زکریا رازی (۲۵۱ - ۳۱۱) .
(فهرست دانشکده پزشکی ۴۵۸ - فهرست دانشگاه ۳ / ۸۰۹ - ذریعه
۲۲ / ۲۳۲ - مشار)

○ ش ۱۸۸۳ ، نستعلیق ، ۷۵ گ (۱۰ × ۱۶) ۱۶ س .

(حدیث)

من لا يحضره الفقيه

از : شیخ صدوق در گذشته ۳۸۱ در چهار جزء ، در ذیقعدہ ۳۷۲ قرائت آن
توسط مؤلف به انجام رسیده است .
(ذریعه ۲۲ / ۲۳۲ - مشار)

○ ش ۲۷ (ف ع ۲ / ۴۶۸) نسخ یحیی بن علاء الدین
جیلانی در ۲۸ رجب ۱۰۵۸ ، ۳۵۹ گ (۲۳ × ۳۴) ۲۱ س .

- ش ۲۶۱ ، نسخ محمد تقی خیاروی در ۱۱۱۵ ، جزء سوم و چهارم ، ۲۳۰ گ (۱۹ × ۲۷) ۲۱ س .
- ش ۲۷۰ (ف ع ۲ / ۴۶۶) نسخ ضیاء الدین محمد بن امیر ابوطالب حسینی گوگدی در ۱۰۶۷ ، مشیخه راندارد ، حاشیه نویسی دارد با امضاء « اب عفی عنه » و « من استادی اب . سلمه الله » ، ۵۱۱ گ (۱۸ × ۲۸) ۲۱ س .
- ش ۲۹۶ ، نستعلیق ، جزء اول و دوم ، ۱۹۵ گ (۲۰ × ۳۰) ۱۹ س .
- ش ۲۹۷ ، نسخ ، جزء اول و دوم ، نا تمام ، ۲۱۱ گ (۱۹ × ۳۰) ۲۳ س .
- ش ۳۰۴ ، نسخ ، جزء اول و دوم ، با وقفنامه ای از علی ابن محمد حسین حسینی تنکابنی مورخ ۱۲۵۵ در پایان جزء اول ، ۱۸۵ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۳ س .
- ش ۳۰۵ (ف ع ۲ / ۴۶۷) نسخ محمد مهدی کوه کیلو - یه ای در ۱۰۱۰ ، مشیخه راندارد ، ۴۹۱ گ (۱۸ × ۲۴) ۱۸ س .
- ش ۳۱۱ (ف ع ۲ / ۴۷۲) نسخ محمد صادق گلستانی در هفتم ربیع الاول ۱۰۰۱ ، مشیخه را ندارد ، با بسیاری از حواشی مجلسی اول در کناره برکها ، ۳۴۸ گ (۱۸ × ۲۵) ۲۳ س .
- ش ۳۳۴ ، نسخ محمد رضا بن محمد عزالدین فندرسکی در ۱۰۶۰ ، ۳۵۱ گ (۱۸ × ۲۵) ۲۵ سطر .
- ش ۳۵۳ ، نسخ محمد طاهر بن حاجی ولی بك رازی

در ۱۰۹۲ ، جزء اول و دوم ، ۲۴۵ گ (۱۵ × ۲۵) ۲۲ س .
○ ش ۳۷۵ (ف ع ۲ / ۴۷۰) نسخ ۱۰۲۸ ، جزء اول و
دوم ، ناتمام ، ۲۱۱ گ (۱۳ × ۲۲) ۱۲ س .
○ ش ۳۸۸ (ف ع ۲ / ۴۶۵) نسخ محمد رفیع بن محمد
صالح گلبایگانی در جمعه ۲۱ جمادی الاولی ۱۰۹۰ ، باین
وقفنامه بربرك نخست :

« وقف صحیح شرعی نمودم قربة الى الله و طلباً لمرضاته
کمترین خلق الله نجف قلی ناظر بیوتات این کتاب را باچند
جلد دیگر بر مدرسه جدیدہ واقعہ در دارالمؤمنین قم کہ از
مستحدثات این بندہ در گاہ است ... و کان ذاك فی ۲۲ شهر
جمادی الثانی سنہ ۱۰۹۵ » ۲۹۳ گ (۱۹ × ۳۲) ۲۵ س .
○ ش ۴۰۳ ، (ف ع ۲ / ۴۶۸) نسخ شرف الدین بن عبد محمد
در یکشنبه سلخ محرم ۱۰۷۷ ، جزء دوم (ناتمام) و سوم و
چهارم ، ۲۵۱ گ (۱۸ × ۲۸) ۲۱ سطر .

○ ش ۴۱۴ (ف ع ۲ / ۴۶۹) نسخ شنبہ ۱۷ ربیع الاول
۱۰۹۸ ، جزء اول و دوم ، ۲۵۲ گ (۱۸ × ۳۰) ۳۱ سطر .
○ ش ۴۴۳ ، (ف ع ۲ / ۴۷۲) نسخ ، جزء ۱ و ۲ (ناتمام) ،
با اجازه روایتی از ... برای سید محمد اباصالح مورخ
۱۱۰۲ بر برك نخست ، (۱) ۲۱۷ گ ، (۱۷ × ۲۵) ۱۶ سطر .
○ ش ۴۷۷ ، نسخ ۱۱۰۰ ، جزء سوم و چهارم : ناتمام ،
۲۰۲ گ (۱۶ × ۲۸) ۲۴ سطر .

(۱) در این اجازه اشاره شده است کہ مجیز مذکور قبلاً برای پدر مجاز
مزبور اجازه ای نوشته بوده است .

○ ش ۵۳۸ (ف ع ۲ / ۴۶۸) نسخ ، ۳۲۷ گ (۱۸ × ۲۴) ۲۲ سطر .

○ ش ۵۳۹ (ف ع ۲ / ۴۷۰) نسخ محمد باقر بن ملا غلام علی ساو جبلاغی در ۱۱۲۰ ، جزء اول و دوم ، ناتمام ، حواشی از علی احمد اشتہاردی دارد ، گویا در تملک برادر حجة الاسلام شفتی بوده است ، با این یادداشت بر برك نخست : « ابتدای درس نور چشمی میرزا اسحق و شروع وی بدرس کتاب من لایحضرہ الفقیہ : شنبہ ۱۲ ربیع الاول ۱۲۶۸ ، ۲۱۵ گ (۲۰ × ۲۹) ۲۶ سطر .

○ ش ۵۵۵ (ف ع ۲ / ۴۷۰) نسخ محمد فاضل حسینی اریتمانی در ۱۰۵۸ ، جزء سوم و چهارم ، بدون مشیخه ، با این یادداشت در پایان :

«بلغ مقابلة بعون الله و حسن توفيقه آخر نهار يوم الاربعاء ۲۵ شوال ۱۰۵۸ ... محمد مؤمن عفی عنه » ۳۰۰ گ ، (۲۰ × ۲۶) ۱۹ سطر .

○ ش ۵۷۹ ، نسخ ، جزء اول و دوم ، ناتمام ، با یادداشت تملک روزبہان بن عباد مورخ ۱۰۳۴ و مهر او با این سجع « بنده شاه نجف روزبہان » و نیز یادداشت تملک ورثہ حاج محمد باقر مازندرانی باز داری ملقب بہ آہنگر ، ۲۶۵ گ (۱۸ × ۲۷) ۲۱ سطر .

○ ش ۵۸۸ ، نسخ ۱۰۷۱ ، مشیخہ ندارد ، عبدالحامد بن محمد علی مقابله آنرا در ۱۱۸۸ بہ پایان رسانده است ، ۳۷۵ گ (۱۸ × ۲۵) ۴۲ سطر .

○ ش ۵۹۴ ، نستعلیق عبدالمطلب بن محمد قاسم المختار

الحسيني العبدلي السبزواري در ۱۰۷۰-۱۰۸۰ ، با اين
يادداشت در پايان جزء اول :

« نقله عن كتاب سيد العالم العامل العادل الفاضل الجليل
النبيل امير خليل الله الثوني الحسيني مدظله العالی متنا و
حاشية » ۳۵۸ گ (۱۵ × ۲۵) ۲۴ سطر .

○ ش ۷۴۷ ، نسخ پنجشنبه ۲۶ ربيع الاول ۱۱۲۳ ، جزء
اول و دوم ، آغازش افتاده ، ۲۲۵ گ (۱۸ × ۲۱) ۱۸ سطر .

○ ش ... نسخ ابوالبقاء بن عبدالله الزواري در ۱۰۷۱
(جزء اول) و حاج محمد بن شمسوار (جزء دوم) و ملا محمد
مقيم - ظ - در ۱۰۷۹ (جزء سوم) ، با اين يادداشت از ملا
محمد مقيم مذکور بر برک پايان :

« بسم ... احاديث باب التعقيب من الفقيه في خدمة الفاضل
... الهلام محمد صالح المازندراني اسكنه الله فراديس ... ثم
قرأت من اوله على الصالح الفقيه المحدث المرحوم آقا محمد
صالح القمي سامح الله معه بقم نحواً من ثلاثة اجزاء او اربعة ...
السيد النجيب الحسيب الفاضل الصالح ميرزا علاء الدين محمد
سلمه الله تعالى ... الى اواخره على المولى الصالح الملام محمد
الاستر آبادي ثم من اواخر الجزء الثاني الى اواخر الجزء الثالث
و بعض اوائل الرابع على ... الفقيه النجيب الحسيب الذي
هو استادي و اليه في العلوم الشرعية و الخبر استنادي شيخ
على بن شيخ محمد بن شيخ حسن بن الشهيد الثاني ... التي
في الكتاب بخطه شاهد صدق و سمعت اواخره على المولى

الاعظم الملا محمد علی المذكور فی الفوق ثم قرأت علی
شیخنا و مولانا سلمه ... و سمعت بعض المجلد الثانی علی
مولانا ومقتدانا الرجل الصالح التقی مولانا محمد طاهر القمی
بدار المؤمنین قم ... وسمعت بعضا من الاصول علی الشیخ
المحدث شیخ محمد الحر العاملی فی المشهد المقدس ...
منها علی سیدنا الصالح الادیب میر محمد محسن الاصفهانی
فی المشهد الرضوی ایضا ثم سمعت علی شیخنا العلی حفظه
الله اکثر کتاب الاستبصار ... و قرأت علیه ایضا اول معالم
الاصول نحوا من جزوین و قرأت علیه وسمعت علیه الشرح
اللمعة و مناسک الشیخ حسن و منسکه و اجازنی فی جمیع
ذلك اجازة بعضها بالكتابة و بعضها بالقول و الحمد لله رب
العالمین نمقه الفقیر الیه محمد مقیم ...

... و سمعت علی الشیخ محمد جعفر سلمه الله قلیلا من الفقیه
... الفاضل آقا جمال الدین محمد الخونساری» (۱)
۲۷۰ گ (۱۸ × ۲۵) ۲۹ سطر .

منهاج الشریعة (فقه)

از : سید عزیز الله حسینی (سده سیزدهم) شاید همانکه مسجد سید عزیز الله
بازار تهران به نام اوست . تا مباحث وضوء را دارد .
آغاز : « الحمد لله الحاسر عن فقه ذاته افكرة المفاخر ... »
انجام : « المبحث السابع يستحب الوضوء لجماع المحتلم قبل الغسل ... »

(۱) جاهاییکه نقطه گذاشته شد در اثر صحافی از بین رفته و خواننده نمی شود
و قسمتهایی هم برای رعایت اختصار حذف شد .

○ ش ۴۲۸ ، نسخ ، سه اجازه برای مؤلف بترتیب از
سید مجاهد مورخ ذیحجه ۱۲۴۱ و شیخ موسی پسر کاشف
الغطاء بدون تاریخ و ملا احمد نراقی مورخ ۱۲۳۸ به خط
آن سه بزرگوار در سه صفحه اول این نسخه دیده می شود و در
هر سه از این کتاب هم تمجید شده است ، ۲۰۵ گ (۲۰ × ۳۰)
۲۳ سطر .

منهاج الصلاح فی اختصار المصباح (دعا)

کوتاه شده مصباح المتعجد شیخ طوسی است از : علامه حلی (۶۴۸-۷۲۶)
و « باب حاديعشر » معروف باب یازدهم همین کتاب است .
تاریخ پایان تألیف بنا بر آنچه در نسخه ی ما آمده است یازدهم ذیحجه ۷۲۳
می باشد .

(فهرست رضوی ۱۵۶/۲ و ۲۹۸/۶)

○ ش ۵۳۱ ، (ف ۱۶/۱۹۱) نسخ میرزا محمد بن جهان بخش
مازندرانی در چهارشنبه ۱۳ جمادی الاولی ۱۰۸۰ در بلده
داجرم از قرای دکن ، با یادداشت تملك سید نورالدین بن
الرحیم الطباطبائی ، ۲۵۸ گ (۱۶ × ۲۵) ۱۶ سطر .

(اخلاق و عقائد)

منهاج النجاة

از : ملا محسن کاشانی (۱۰۰۷-۱۰۹۱) و تاریخ پایان تألیف آن ۱۰۳۸ می باشد .

○ ش ۹۴۸ (ف ۱/۴۷۷) نسخ ، پرسشهای او پس قرنی
از یکی از رهبانان و پاسخهای او در باره ریاضت و سیر و
سلوك در ۲ برگ و مطالب پراکنده دیگر در اصول فقه و غیره

بہ خط مرحوم مسلا محمد ابراہیم قشلاقی نگارندہ کتاب
«البحر اللامع» کہ در حرف باء معرفی شد در ۱۲۰ بـرک
ہمراہ این نسخہ است، ۶۹ گک (۲۰ × ۱۶) ۱۷ سطر .
○ ش ۱۱۸۳، (ف ع ۱/ ۴۴۶) نسخ سلطان محمد بن محمد
چریک دماوندی در ۱۰۷۶، ۱۱۲ گک (۱۸ × ۱۰) ۱۵ سطر .
○ ش ۱۶۶۲ نسخ بہرام در ۱۰۶۷، ۱۰۷ گک (۲۹ × ۱۳)
۱۵ سطر .

منہاج الوصول الی علم الاصول (اصول فقہ)

از : ناصر بن عبد اللہ بن عمر بیضاوی در گذشتہ ۶۹۲ .
آغاز : «الحمد لله رب العالمين تقدس من تمجد بالعظمة والجلال وتنزه...»
انجام : «ولیکن هذا آخر كلامنا والحمد لله علی ما هدانا ...»
(کشف الظنون ۲/ ۱۸۷۸)
○ ش ۱۲۷۰، نسخ گویا از سدہ نهم، ۴۵ گک (۲۳ × ۱۲)
۱۵ سطر .

منہاج الهدایہ (فقہ)

دورہ فقہ است جز کتاب حدود، از : حاجی کلباسی (۱۱۸۵-۱۲۶۲) .
جلد اول آنرا کہ از طہارت تا ہبات است ظاہراً در ۱۲۴۲ بہ پایان بردہ است و
صاحب روضات می نویسد این کتاب در طول بیست سال نگاشته شدہ است .
(فہرست رضوی ۲/ ۱۳۱ و ۵/ ۶۲۹- خاتمة الطبع نسخہ چاپی منہاج الهدایہ)
○ ش ۸۲۰، جلد اول، ناتمام، نسخ جمعہ ۸ جمادی
الثانیہ ۱۲۴۸ ۱۸۶ گک (۲۰ × ۱۴) ۱۹ سطر .

○ ش ۹۰۴، نسخ قاسم بن محمد حسین حسینی درشوال

۱۲۵۵، جلد اول، ۱۶۱ گ (۲۰ × ۱۵) ۲۳ سطر .

○ ش ۸۲۲ . نسخ محمد حسن بن محمد علی بن میرزا

نعمت الله بن حسین جیلانی در ۱۲۶۰، جلد اول، ۲۱۰ گ

(۲۲ × ۱۵) ۲۱ سطر .

○ ش ۱۱۲۶، نسخ، جلد اول، ۱۷۶ گ (۲۱ × ۵۱) ۲۰ سطر .

○ ش ۱۳۵۸، نسخ، جلد دوم، ۲۵۵ گ (۲۱ × ۱۵)

۲۱ سطر .

○ ش ۱۳۹۹، نسخ، جلد اول، ناتمام، ۱۶۱ گ (۲۱ × ۱۴)

۲۱ سطر .

(فقه)

منهج الاجتهاد - شرح الشرايع

شرح شرايع الاسلام محقق حلی است در ۲۴ جلد از : شهيد ثالث ملامحمد

تقی برغانی ساوجبلاغی قزوینی که در (۱۲۶۳ یا ۱۲۶۴) شهيد شده است .

تاریخ شروع به نگارش کتاب طهارت (سه جلد) ذیحجه ۱۲۲۶ و پایان آن

۲۶ صفر ۱۲۲۸ و پایان جلد اول کتاب صلوة یکشنبه اول ماه رمضان ۱۲۲۲ و پایان

جلد ۱۸ که عتق تاندر است ماه رمضان ۱۲۵۲ و پایان جلد ۲۱ (کتاب القضاء) شب نهم

محرم ۱۲۵۴ .

(فهرست رضوی ۱۱۶ / ۲ و ۵۲۱ / ۵ - فهرست دانشگاه ۴۲۶ / ۱۰ و ۱۶۴۲ -

ریحانة الادب ۱ / ۱۵۷ - ذریعه ۱۳ / ۳۱۷)

○ ش ۸۱، نسخ، جلد هجدهم، توسط محمد جعفر بن

محمد تقی قزوینی (گویا فرزند مؤلف) از طرف پدرش وقف

شده است، ۱۵۰ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۵ س .

○ ش ۸۳ ، نسخ ، تاریخ کتابت قسمت آخر آن
۱۲۵۸ ، قضاء وشهادات ، ناتمام ، ۱۶۶ گ (۲۰ × ۳۰)
۲۵ سطر .

○ ش ۹۶ ، نسخ محمدہاشم بن کربلایی محمد قاسم در
ربیع الاول ۱۲۶۰ ، جلد سوم از کتاب طہارت ، ۲۱۳ گ
(۲۰ × ۳۰) ۲۵ س .

○ ش ۱۰۲ ، نسخ ، جلد اول از کتاب صلوٰۃ ، ۳۲۷ گ
(۲۱ × ۳۱) ۲۱ س .

منية الراغب فی شرح بغیة الطالب (فقه)

بغیة الطالب رساله عملیہ شیخ جعفر کاشف الغطاء است شامل طہارت و صلوٰۃ
و این شرح از فرزند او شیخ موسی در گذشتہ ۱۲۴۲ یا ۱۲۴۳ می باشد کہ در ۱۲۳۴
آنرا نگاشته است .

آغاز : « الحمد لله ذي الجلال والاكرام والفضل والطول والمن والانعام... »
انجام : « تم الجزء الاول من منية الراغب ... مع تشويش البال ... »
(ذریعہ ۱۳۳/۳ و ۱۲۷/۱۳)

○ ش ۱۶۳۵ ، نسخ محمد حسین بن محمد ابراہیم در ۱۴
شعبان ۱۲۴۳ ، ۱۷۵ گ (۱۴ × ۲۱) ۲۳ س .

منية اللبيب فی شرح التهذيب (اصول فقه)

شرح تهذيب الوصول علامہ حلی است از : عمید الدین بن مجد الدین (۶۸۱-
۷۵۴) و یا از ضیاء الدین بن مجد الدین کہ آنرا در ۱۵ رجب ۷۴۰ نگاشته است .
(ذریعہ ۱۳/۱۶۸ - ریحانة الادب ۳/۱۳۵ - روضات الجنات - مشار)

○ ش ۲۸۶ ، نسخ اسد الله بن محمد هادی فرزبابی (از محال جابلق) در یکشنبه ۲۱ ذی قعدة ۱۲۳۱ ، ۱۸۴ گ (۲۰ × ۳۰) ۲۸ س .

○ ش ۹۱۱ ، نسخ ، ۲۵۰ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۷ س .

○ ش ۱۰۲۲ ، نسخ الله یار بن ملا امام وردی مشکینی در ۱۲۳۰ ، ۲۰۰ گ ، (۲۱ × ۱۵) ۲۷ س .

○ ش ۱۱۴۷ ، نستعلیق ، گویا از ۱۰۵۱ ، ۲۵۵ گ (۱۲ × ۱۹) ۲۲ س .

○ ش ۱۶۰۳ ، نستعلیق محمد بن عبد الصمد بن محمد جعفر اردبیلی در ۱۲۴۴ ، ۲۲۰ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۱ س .

○ ش ۱۷۰۹ ، نستعلیق ، ناتمام ، ۹۶ گ (۱۱ × ۱۸) ۱۶ س .

○ ش . . . ، نسخ محمد تقی بن احمد بن زین الدین (پسر شیخ احسائی) در ۱۲۲۱ ، ۲۲۵ گ (۲۰ × ۱۵) ۲۷ س (۱) .

۱- در صفحه نهم این نسخه اجازه ای است گویا بخط کاتب مذکور به این شرح:

عن والدي العلامة دام ظله عن السيد المحقق السيد محمد بن السيد مرتضى بن السيد محمد المدعو بالسيد محمد الطباطبائي قدس لطيفه عن شيخه الاكمل الآقا بساقر عن والده محمد اكمل عن عدة من المشايخ منهم الشيخ محمد بن آقا حسين الخونساري عن محمد تقی المجلسي . . . (سلسلة اجازه تا كليني نقل شده و ما جهت اختصار نقل نکردیم) .

منية المرید فی آداب المفید والمستفید (اخلاق)

از : شهید ثانی (۹۱۱ - ۹۶۶) که آنرا در پنجشنبه ۲۰ ربیع الاول ۹۵۴ به پایان رسانده است .

○ ش ۱۸۶۲ ، (ف ع ۲ / ۱۴۶) نسخ ، ناتمام ، ۷۴ گ
(۱۶ × ۱۰) ۱۸ س .

○ ش ۱۹۲۸ ، (ف ع ۲ / ۱۴۶) نسخ محمد تقی بن علی بن محمود در شب یکشنبه ۲۸ رجب موافق اسفندار ماه جلالی سنه ۱۰۰۷ در کاشان ، ناتمام ، ۱۳۱ گ (۱۶ × ۱۰) ۱۹ س .

موجر القانون (طب)

کوتاه شده قانون ابن سینا است از ابن نفیس علاء الدین علی بن ابی الحزم قرشی در گذشته ۶۸۷ که آنرا در ۶۷۷ نگاشته است .

(فهرست دانشکده پزشکی ۹۰ - کشف الظنون ۲ / ۱۸۹۹ - مشار)

○ ش ۱۶۷۰ ، نسخ سده یازدهم ، بایادداشت تملک حسن ابن محمد باقر التمامی الامامی ، ۱۴۵ گ (۱۴ × ۱۸) ۱۹ س .

مہج الدعوات (دعا)

از رضی الدین ابوالقاسم علی بن موسی بن طاوس در گذشته ۶۶۴ که آنرا در هفتم جمادی الاولی ۶۶۲ به پایان رسانده است .

(فهرست دانشگاه ۱ / ۲۲۶ - مشار)

○ ش ۴۱۱ ، نسخ محمد علی بن عبدالکریم در ۱۰۸۲ در

دارالعبادة یزد ، ۲۵۸ گ (۲۸ × ۲۰) ۱۷ س.

○ ش ۴۴۵ ، نسخ ، نا تمام ، ۲۶۵ گ ، (۲۴ × ۱۸) ۱۵ س .

○ ش ۱۴۷۱ (ف ع ۱ / ۱۹۳) نسخ یاقوت غلامزاده
آقائی محمد تقی پیکا دام‌ظله در جمادی الاولی ۱۱۱۳ ، مقابله
شده ، ۳۴۱ گ (۲۲ × ۱۲) ۱۵ س (۱)

المهذب البارع فی شرح مختصر الشرایع (فقه)

شرحی است بر المختصر النافع محقق حلی در دو جلد از ابن فهد حلی (۷۵۷-۸۴۱) که بنامهای «المهذب البارع» و «جامع الدقائق» و «کاشف الحقائق» خوانده می‌شود و نگارش جلد اول آن در اول شعبان ۸۰۵ پایان رسیده است .

آغاز جلد اول : « الحمد لله المتقدم بالقدم والكمال ... »

انجام آن : « ولا اعرف فيه مخالفا . تم الجزء الاول من المهذب ويتلوه في الثاني كتاب الطلاق على يد مصنفه احمد بن فهد في غرة شعبان سنة ۸۰۵ ... »
آغاز جلد دوم : « كتاب الطلاق - مقدمة ازالة قيد النكاح بقوله انت ... »
انجام آن : « وقد تقدم البحث في هذه المسألة وليكن هذا آخر ما نورد ... »
ان ينفع به الطالبين ... »

○ ش ۲۱۴ ، نسخ گویا از سده نهم . جلد اول ، طهارت تا
نکاح ، ۱۶۱ گ (۳۰ × ۲۱) ۲۶ س .

○ ش ۳۶۹ ، نسخ صالح بن زیاد بن حجر علی السعدی در

۱- در برك پایان این نسخه رونویس دعائی که شمس الدین محمد بدستور پدرش ملا محمد سعید جیلانی ، برای چشم زخم برای شاه سلطان حسین نوشته است مورخ ۱۱۲۹ موجود است .

۹۸۲ وسید فرج الله بن ابراهیم بن شهاب بن احمد فلاح بن
منصور بن خفاجی السعدی العبادی، جلد اول و دوم ، ۳۹۹ گ
(۲۱ × ۳۱) ۲۱ س .

النافع لیوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر (کلام)

شرح باب یازدهم کتاب « منهاج الصلاح فی اختصار المصباح » علامه حلی
است از فاضل مقداد در گذشته ۸۲۶ .

(ذریعه ۱۳ / ۱۲۳ - ریحانة الادب ۳ / ۱۸۲ - مشار)

○ ش ۷۹۶ ، نستعلیق احمد بن محمد امین حسینی در ۱۲۶۳
۲۷ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۹ س .

○ ش ۹۱۷ ، نستعلیق ملا حامد بن ملا عمر حمامی الاصل در
۱۰۸۴ ، ۴۲ گ (۲۰ × ۱۴) ۱۴ س .

○ ش ۱۸۹۱ (ف ع ۲ / ۲۵۷) نستعلیق ۱۰۷۲ ، ۸۰ گ
(۱۷ × ۱۰) ۱۰ س .

○ ش ۱۹۰۴ (ف ع ۲ / ۲۵۸) نسخ عبد الله بن محمد علی
قائینی در ۱۲۷۵ ، ۴۵ گ (۱۴ × ۱۰) ۲۱ س .

النجاة (فلسفه)

منطق و طبیعیات و الهیات آن از شیخ الرئيس ابو علی سینا و ریاضیات آن از
شیخ ابو عبید عبد الواحد بن محمد جوزجانی در گذشته ۴۳۸ می باشد .
(کشف الظنون ۲ / ۱۹۲۹ - فهرست رضوی ۴ / ۲۶۳ - مشار)

○ ش ۱۴۱۶ ، نستعلیق ، سه بخش اول ، ۱۹۶ گ (۱۳ × ۱۹)
۱۸ س .

نَجَاةُ الْعِبَاد

(فقه)

رساله عملیه است از صاحب جواهر در گذشته ۱۲۶۱ .

(ذریعه ۱۴ / ۱۰۰ - مشار)

○ ش ۱۰۱۱ ، نستعلیق ، طهارت تا اعتکاف ، ۷۸ گ

(۱۵ × ۲۱) ۱۸ س .

النجاح الجامع لاسرار الفوز والفلاح

از : محمد تقی بن امیر مؤمن حسین . دارای ده فیض :

الفيض الاول فی الحضور .

الفيض الثاني فی نعوت الله وتمجیده وتقديسه .

الفيض الثالث فی السلايات و الهدایات فنذكر فيه الخطبة المعروفة

بالشقية ...

...

الفيض التاسع فی المنشور من الاداب الماثورة نجمع اربعين لؤلؤة من نثر-

اللتالی للطبرسی

الفيض العاشر فی العظة الجامعة فی اواخر نهج البلاغة .

آغاز : « الحمد لله القديم القادر المبدء الفاطر . . . اما بعد فهذا كتاب

النجاح ... فجمع فيه تامات جوامع الكلمات الحاوية للعلوم الربانية . . . »

انجام : « والصلوة والسلام على محمد وآله ماتعاقب المساء والصباح »

○ ش ۱۹۸۱ ، نسخ ابو تراب حسینی در ۱۲۶۰ ، ۲۷ گ

(۱۱ × ۱۸) ۱۳ سطر .

النخبة الوجيزة

(فقه - اخلاق)

از : ملا محسن فیض کاشانی (۱۰۰۷ - ۱۰۹۱) که در تاریخ ۱۰۵۰ پایان گرفته است .

(ذریعه ۱۳ / ۳۶۶ و ۱۴ / ۱۰۲ - مشار)

○ ش ۸۸۶ ، نستعلیق ۱۲۱۴ ، ۷۵ گ (۲۱ × ۱۷) ۱۶ سطر .

نزهة الناظر وتنبيه الخواطر - مجموعة ورام

(حدیث)

از : ابی الحسین ورام بن ابی فراس مالکی اشتری در گذشته ۶۰۵ .

○ ش ۳۴۹ نستعلیق ابراهیم بن علی مازندرانی در شب شنبه ششم ربیع الاول ۱۰۰۴ در مدرسه یوسف خواجه مشهد مقدس ، ۲۰۵ گ (۲۵ × ۱۴) ۲۶ سطر .

○ ش ۵۳۳ (ف ع ۲ / ۱۱۶) نستعلیق ، ۲۰۶ گ (۲۶ × ۱۹) ۱۹ سطر .

○ ش ۱۲۶۹ ، نسخ ۱۱۱۱ ، نیمه دوم ، ۲۰۰ گ (۲۴ × ۱۵) ۱۶ سطر .

نظام الفرائد فی شرح القواعد

(فقه)

شرح قواعد الاحکام علامه حلی است از ملا علی بن ملا گل محمد قارپوز آبادی زنجانی قزوینی در گذشته هشتم محرم ۱۲۹۰ .

(ذریعه ۱۴ ص ۲۱ - مشار)

○ ش ۱۲۸۰ ، نسخ ، کتاب صلوة ، ۳۸۳ گ (۲۲ × ۱۸) ۲۰ سطر .

(رجال)

نقد الرجال

از : میر مصطفی بن حسین حسینی تفرشی زنده در ۱۰۴۴ ، که آنرا در ۱۰۱۵ نگاشته است .

(فهرست رضوی ۶/ ۶۲۹ - ریحانة الادب ۲/ ۴۴۸ - مصفی المقال ۴۶۰ - مشار) .

○ ش ۹۲۵ ، نسخ سید مهدی خراسانی در ۱۲۳۰ ، با این یادداشت در پایان نسخه که از مجلسی اول نقل شده است : «... انی آنست بکتاب الرجال ورايت فی کل کتاب منها اغلاطاً كثيرة لم اعتمد بنقل المصنف من الكتب وقابلت هذا الكتاب مع الاصول وذكرت فی الحاشية ماله نفع ... فصار بحمد الله محلا للاعتماد » ۲۶۰ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۱ سطر .

○ ش ۱۰۸۷ ، نسخ محمد علی بن عبدالکریم در ۱۲۲۵ ، ۲۳۰ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۴ سطر .

○ ش ۱۲۸۹ (ف ۲/ ۳۴۴) نسخ محمد بن زین العابدین موسوی در ۱۱۵۴ یا ۱۲۵۴ ، ۲۳۸ گ (۲۱ × ۱۴) ۲۰ سطر .

○ ش ۱۳۴۴ ، نسخ وهاب بن محمد نصیر در ۱۲۶۶ ، ۲۱۰۰ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۱ سطر .

○ ش ۱۵۲۲ (ف ۲/ ۳۴۵) نسخ ، ناتمام ۱۹۳ گ (۲۱ × ۱۵) ۲۱ سطر .

نور العیون للمتقین

(فقه)

رساله عملیه مختصری است از آقا محمد مهدی بن محمد ابراهیم کلباسی
(فرزند حاجی کلباسی) .

آغاز : « نحمدك يا من شرفنا بخير الشرايع... »
انجام موجود : « كتاب الاعتكاف » .

○ ش ۱۷۵۶ ، نسخ ، طهارة تا اعتكاف ، با حواشی از
محمد باقر خراسانی کارلادانی لنجانی مورخ ۱۲۷۷ ،
مرحوم آقامیرزا هاشم خوانساری برادر صاحب روضات نیز
کتاب طهارة و صوم آنرا به خط خود حاشیه کرده و در صفحه
اول چنین نوشته است : « تمام کتاب طهارة و تمام کتاب
صوم مطابق شد با اعتقاد اینجانب با حواشی که نوشته ام ۱۵
رجب ۱۲۸۵ » ، و نیز در صفحه پنجم حاشیه ای با امضاء « اقل
الطلاب اسماعیل نصر آبادی » با تاریخ شوال ۱۲۷۷ دیده
می شود ، ۱۲۰ گ (۱۸ × ۱۱) ۱۲ سطر .

نهاية الاحكام

(فقه)

از : شیخ طوسی (۳۸۵ - ۴۶۰) .

○ ش ۱۰۳۰ ، نسخ گویا از سده یازدهم ، با این یادداشت
تملك ببرك نخست : از جمله کتب محمد تقی مشهور بملا
پروانه عباسی صفوی سلیمانی ، ۲۳۴ گ (۱۳ × ۲۶)
۲۳ سطر .

النهاية في غريب الحديث

(لغت)

از : ابن اثیر مبارک بن ابی الکریم جزری (۵۴۴-۶۰۶) در چهار جزء که تاریخ نگارش آن حدود ۶۰۰ و تاریخ پاکت نویس آن ۶۰۴ می باشد .

(کشف الظنون ۲/ ۱۹۸۹- فهرست سپهسالار ۲/ ۳۰۱- مشار)

○ ش ۷۸۰ ، جزء سوم ، نسخ بسیار کهن شاید از سده هفتم ، با این یادداشت بربرک اول : « داخل عرض کتابخانه سرکار صاحبقرانی ۱۱۴۱ » ، ۱۵۰ گ (۱۷ × ۲۵) ۱۹ سطر .

نهج البلاغه

(حدیث)

از : سید رضی (۳۵۹-۴۰۶) که در ماه رجب سال ۴۰۰ از گرد آوری آن فراغت یافته است .

(فهرست سپهسالار ۲/ ۱۱۲- مشار)

○ ش ۴۸۲ ، نسخ سده دوازدهم ، ۱۱۲ گ (۱۷ × ۲۸) ۲۱ سطر .

○ ش ۶۱۰ ، نسخ محمد اسحق بن محمد جعفر اصفهانی در ۱۱۱۲ ، با این یادداشت بربرک نخست : « چون جناب حمیده اخلاق عمده فضلاء الافاق شیخ ابو اسحق در علم لغات مشهور و معروف دهر و در حسن خط افضل از خوش نویسان این عصر بودند لهذا ... بمبلغ هشت تومان اتباع نمودم سنه ۱۱۱۲ » ، ۲۳۸ گ (۱۶ × ۲۶) ۱۵ سطر .

○ ش ۱۳۸۷ ، نسخ ، ناتمام ، دربرک اول این نسخه ۱۶ بیت عربی با این مطلع درباره نهج البلاغه مسطور است :

« نهج البلاغة من كلام المرتضى - جمع الرضى موسى السيد ... » ۱۹۰ گ (۱۲ × ۲۲) ۱۷ سطر .

○ ش ۱۴۳۹ ، نسخ سيد محمد بن محسن حسینی در سده سیزدهم ، ۲۳۰ گ (۱۴ × ۲۱) ۱۵ سطر .

○ ش ۱۷۴۵ ، نسخ سده یازدهم ، در پایان این نسخه يك برك با این عنوان آمده است : « زیادة كتبت من نسخة على عهد المصنف رحمه الله قال ﷺ الدنيا خلقت . . » ، ۲۶۵ گ (۱۲ × ۱۹) ۱۳ سطر .

نیل الارب فی شرح معلمات العرب - شرح سبعة معلقه

از : ابو عبد الله الحسين بن احمد الزوزنی در گذشته ۴۸۶ .

آغاز : « ... ذكر رواة العرب ان امرء القيس ... »

انجام : « ويقال قيس وجندل والحذاء من ربيعة »

(ريحانة الادب ۲/ ۱۳۶ - مشار)

○ ش ۸۷۵ ، نسخ ، نا تمام ، پراکنده هایی از نظم و نثر همراه این نسخه است ، ۹۲ گ (۱۵ × ۲۰) ۲۵ سطر .

الوافی

(حدیث)

از : ملا محسن فیض کاشانی (۱۰۰۷-۱۰۹۱) در چهارده جزء که در ۱۰۶۷ یا

۱۰۶۸ نگارش آن به پایان رسیده است .

(ذریعه ۱۴/ ۱۶۴ - مشار)

○ ش ۱۳ ، (ف ع ۲/ ۴۷۴) نسخ محمد ابراهیم بن محمد رضا ، جزء اول تاهفتم ، ۴۰۴ گ (۲۱ × ۳۷) ۴۱ سطر .

○ ش ۱۵ (ف ۲۴ / ۴۷۵) نسخ محمد ابراهیم بن محمد رضا
 جزء یازدهم تا چهاردهم ، ۲۰۰ گ (۲۱ × ۳۷) ۴۱ سطر . (۱)
 ○ ش ۹۴ ، (ف ۲۴ / ۴۷۶) نسخ با سر لوح زرین ، جزء
 هشتم ، ۲۱۶ گ (۱۹ × ۳۰) ۲۴ سطر .

(۱) این نسخه و نسخه ش ۱۳ با مجلد دیگری که در این کتابخانه نیست یکدوره کامل وافی است بخط محمد ابراهیم بن محمد رضا (پدر کاتب از بزرگان بوده است) که آنرا در زمان حیات مؤلف از روی نسخه‌ای که با يك يا دو واسطه از روی نسخه اصل نوشته شده بود ، نوشته است ، و از عبارتی که در کنار صفحه آخر جزء ششم دیده می‌شود شاید بر آید که کاتب از طرف مادر از خانواده فیض بوده است ، اینست آن عبارت : «بلغت قرائته علی وفقه الله وایده و انا خاله المسمی محمد بن مرتضی المدعو بهادی هداه الله» . و دوره این کتاب در تملك عبدالحی ابن عبدالرزاق رضوی و سپس در تملك عبدالباقی بن عبدالحی رضوی در ۱۱۷۰ و سپس جلد دوم که در این کتابخانه نیست با جلد سوم در تملك مجد الدین ، نوه ملا احمد نراقی بوده که در تاریخ ۱۳۳۲ آن دو را به هشت تومان خریده بوده است مالک اولی کتاب «عبدالحی بن عبدالرزاق» این دوره را دو بار مقابله و مقابله اول آن با حضور عده‌ای از اهل علم در طول ۲۱ سال از ۱۱۰۶ تا ۱۱۲۷ و مقابله دوم در ۲۵ سال از ۱۱۲۷ تا ۱۱۵۲ ، انجام شده است .

این دو نسخه حواشی با امضاء «ع ب ق» و «ع ب حی» و نیز حواشی از مجدالدین نراقی دارد .

و این یادداشت از عبدالحی مذکور در برك اول جلد اول : «نذر شد که این کتاب را به هیچ احدی ندهم که از خانه بیرون ببرد حرره عبدالحی» و در ذیل این عبارت عبدالباقی مذکور نوشته است :

« منذور حقیر عبدالباقی به شرح مرقوم موکد به عبادات شاقه » مهر

عبدالباقی .

○ ش ۱۱۲ ، (ف ع ۲ / ۴۷۶) نسخ سده یازدهم ، جزء اول تا هفتم ، و جیزه شیخ بهائی در سه صفحه همراه این نسخه است ۵۲۹ گ (۲۹ × ۱۸) ۳۲ سطر .

○ ش ۱۹۸ ، نسخ ، جزء پنجم ، در دو جا حاشیه با امضاء کمال الدین محمد دارد ۱۵۰ گ (۲۸ × ۱۸) ۲۷ سطر .

○ ش ۲۰۲ ، نسخ محمد حسن بن درویشعلی مشهدی ابردهی در ۱۱۲۸ ، جزء نهم ۱۴۲ گ (۲۶ × ۱۸) ۲۵ سطر .

○ ش ۳۱۷ (ف ع ۲ / ۴۷۷) نسخ علی نقی بن محمد ابراهیم در ۱۰۸۶-۱۰۸۷ ، جزء چهارم و هفتم و نهم ، ناتمام ، ۲۸۰ گ (۲۴ × ۱۸) ۲۳ سطر .

○ ش ۴۰۷ ، نسخ ابوتراب حسینی قمی در ۱۰۸۱ ، جزء هفتم و هشتم ، ۲۶۰ گ (۲۹ × ۲۰) ۲۳ سطر .

○ ش ۱۳۹۵ ، نستعلیق ۱۱۹۹ ، جزء هفتم ، ۱۹۵ گ (۲۱ × ۱۶) ۱۲ سطر .

○ ش ۱۳۱۶ ، جزء چهارم ، با یادداشت تملک محمد مهدی بن عبدالحسینی در ۱۰۹۹ و نیز یادداشت تملک محمد بن محمد صالح قمی ، ۱۶۸ گ (۱۹ × ۱۹) ۲۱ سطر . (۱)

(۱) اجازه سید نصرالله حائری شهید برای سید محمد بن سید حسن حسینی ساکن دارالمؤمنین قم که بخشی از وافی را پیش او خوانده بوده (و نیز مجیز مزبور بخشی از وسائل الشیعه را پیش مجاز مذکور خوانده بوده) بخط همان سید نصرالله مورخ ۲۴ شعبان ۱۱۴۳ در قم بر برگ نخست این نسخه دیده می شود.

(اصول فقه)

الوافی - شرح الوافیہ

شرح وافیه تونی است از سید محسن اعرجی کاظمی در گذشته ۱۲۲۷ یا ۱۲۳۱ یا ۱۲۴۰ و این کتاب را در اواخر رجب ۱۱۹۶ به پایان رسانده است .
 آغاز : موجود : «لا یقال التقسیم انما هو اللفظ ولا لفظ الا با لاستعمال ...»
 انجام : «قد مرفی المرجحات الاشارة الی ما یرجع الی المنصوص فارجع الیه ...» .

(ذریعه ۶/ ۲۳۰ و ۱۴/ ۱۶۶ - فهرست وضوی ج ۵ - نجوم السماء ص ۳۴۵)
 ○ ش ۵۸ ، نسخ یوسف بن شیخ علی نخیلای در ۱۲۴۰ ،
 ۳۷۵ گ (۲۰ × ۳۰) ۳۲ سطر .

(اصول فقه)

الوافیه - وافیه الاصول

از : ملا عبدالله بن حاج محمد تونی طوسی در گذشته ۱۰۷۱ ، که آنرا در دو شنبه ۱۲ ربیع الثانی ۱۰۵۹ به پایان رسانده است .
 آغاز : « الحمد لله علی جزیل آلائه ...»
 انجام : « بالنصوص و الادلة القطعية ...»
 (ذریعه ۶/ ۲۳۰ و ۱۴/ ۱۶۶ - مشار)

○ ش ۱۳۲۳ ، نسخ محمد باقر بن محمد صادق حسینی
 در ۱۱۳۴ ، ۹۳ گ (۲۱ × ۱۵) ۱۷ سطر .
 ○ ش ۱۴۶۴ ، نسخ ۱۲۰۳ یا ۱۲۳۰ ، ۶۵ گ (۲۰ × ۱۵)
 ۲۳ سطر .

○ ش ۱۹۴۰ ، نسخ محمد علی بن زین العابدین طباطبائی
 خراسانی در ۱۲۵۶ ، ۱۳۳ گ (۱۵ × ۱۰) ۱۵ سطر .

الوافیه فی شرح الکافیہ (نحو)

الکافیہ فی النحو از ابن حاجب نحوی در گذشته ۶۴۶ و بر آن شرحهای متعددی نوشته شده از جمله سه شرح صغیر و متوسط و کبیر است از رکن الدین حسن بن محمد بن شرفشاه علوی حسینی استرآبادی در گذشته ۷۱۵ یا ۷۱۷ یا ۷۱۸، و در این کتابخانه از شرح متوسط او پنج نسخه موجود است.

آغاز: «احمدالله علی عظمة جلاله حمد غریق بمطالعة جماله...»

انجام: «لم يعلم انه بدل عن النون التاكيد او المحذوف المراد»

(ذریعہ ۲۳۰/۶ - کشف الظنون ۲/ ۱۳۷۰ - ریحانة الادب ۶/ ۴۴)

○ ش ۶۴۸، نستعلیق آسایش (ظ) بن مولانا منصور

الالبابوتی در ۸۲۳، ۱۵۲ گ (۱۳ × ۲۲) ۱۹ سطر.

○ ش ۶۵۵، نسخ، در سال ۱۰۹۴ مقابلہ شده است،

۱۹۳ گ (۱۵ × ۲۳) ۱۶ سطر.

○ ش ۱۰۴۴، نسخ، ناتمام، ۲۲۰ گ (۱۴ × ۲۴) ۱۷ سطر.

○ ش ۱۰۵۳، نسخ علی بن محمد بن حسین بن سلیمان،

۱۳۲ گ (۱۵ × ۲۰) ۱۹ سطر.

○ ش ۱۰۷۱، نستعلیق، ناتمام، ۱۷۵ گ (۱۳ × ۲۱) ۱۹ سطر.

وسائل الشيعة - تفصيل وسائل الشيعة (حدیث)

از: شیخ حر عاملی (۱۰۳۳-۱۱۰۴) در شش جلد که در طول بیست سال

نگاشته شده و در ۱۰۸۸ به پایان رسیده است.

(ذریعہ ۳۵۲/۴ - مشار)

○ ش ۵۶۹، طهارة، کاتب بخشی از آن عقیل بن محمد

امین حسینی نور بخشی بروجردی در ۱۱۳۴ می باشد، ۲۹۰۰
گ (۱۷ × ۲۴) ۲۱ سطر .

وقوف سجاوندی- الوقف والابتداء (تجوید)

از : ابوالفضل شمس الدین محمد سجاوندی در گذشته ۵۶۰
آغاز : «سورة فاتحة الكتاب ... ويقال مكية ...»
انجام : «الخناس الناس والناس»

(فهرست رضوی ۱۸۶/۶- فهرست دانشگاه ۲۴۱/۱- کشف الظنون ۱۸۹۹/۲
فهرست سپهسالار ۱۹۳/۱- فهرست دانشکده حقوق ص ۵۰۵)
○ ش ۱۵۶۸ .

○ ش ۱۹۷۹ ، نسخ کربلائی عبداللہ جدید الاسلام از قریه
سنیک لواسان شاگرد شیخ محمود طهرانی در ۱۲۷۲، ۱۲۶ گ
(۱۰ × ۱۷) ۱۲ سطر . (۱)

هدایة الامة الى احکام الشريعة (حدیث)

کوتاه شده وسائل الشیعه شیخ حر عاملی است در سه جلد توسط خود او
و تاریخ پایان تألیف جلد دوم آن ششم ربیع الاول ۱۰۹۱ می باشد .

(۱) این دو نسخه با هم و نیز با نسخه هایی که در فهرست رضوی ۱۸۶/۶
و فهرست دانشگاه ۲۴۱/۱ و فهرست حقوق ص ۵۰۵ و فهرست سپهسالار ۱۹۳/۱
معرفی شده تفاوتی دارند و گویا دو کتاب سجاوندی «الوقف والابتداء الكبير» و
«الوقف والابتداء الصغير» او با هم اشتباه شده باشد و از اینرو لازم است اصل
نسخه ها دیده و با هم تطبیق گردد .

آغاز : « الحمد لله على الهداية الى التوحيد والعدل والولاية . . . »

انجام موجود : « قال الصادق (ع) تكرر الصلوة في الفراء . . . »

(فهرست رضوی ۵ / ۲۱۱ - فهرست دانشگاه ۵ / ۱۶۴۳)

○ ش ۱۶۱۲ ، نسخ جعفر بن محمد حسن در پنجشنبه ۲۰

ربیع الثانی ۱۱۲۷ ، ۱۸۲ گ (۱۲ × ۱۹) ۱۴ سطر .

هدایة المحدثین الى طريقة المحدثین - مشترکات کاظمی (رجال)

از : ملا محمد امین بن محمد علی کاظمی زنده در سال ۱۱۱۸ ، تاریخ

پایان تألیف آن ۲۵ ربیع الاول ۱۰۸۵ .

آغاز : « الحمد لله الذي انقذنا من شفا جرف الظنون . . . »

انجام : « وفيه كفاية لمن رام الاطلاع على دراية . . . الهداة »

(ذریعہ ۱۰ / ۹۷ و ۲۱ / ۴۰ - مصفی المقال ۸۴) .

○ ش ۱۰۱۷ (ف ع ۲ / ۳۵۵) نسخ ۱۲۲۴ (ظ) ، ۷۴ گ

(۱۴ × ۲۱) ۲۱ سطر .

(اصول فقه)

هدایة المسترشدين

حاشیه ای است تحقیقی بر معالم الاصول از شیخ محمد تقی بن عبدالرحیم

(۱۲۳۴ - ۱۳۰۱) .

(ریحانة الادب ۲ / ۴۴۹ - مشار) .

○ ش ۶۹۳ ، نسخ محمود بن رجب در ۱۲۶۴ ، از بحث

دلالت نهی بر فساد به بعد ، ۲۰۰ گ (۱۵ × ۲۱) ۲۱ سطر .

○ ش ۶۹۴ ، نسخ محمود بن رجب در ۱۲۶۵ ، از بحث

دلالت امر بر فور تا اجتماع امر و نهی ، ۱۹۸ گ

(۲۱ × ۱۵) ۲۱ سطر .

○ ش ۷۴۳ ، نسخ ، از آغاز تا بحث امر به شیء مقتضی

نهی از ضد ، ۱۶۰ گ (۲۷ × ۱۷) ۲۹ سطر .

○ ش ۱۳۵۷ ، نسخ ، بایادداشت تملك مورخ ۱۲۶۱ ، از

بحث دلالت امر بر فور تا اجتماع امر و نهی ، ۱۸۸ گ

(۲۲ × ۱۷) ۲۱ سطر .

○ ش ۱۵۵۱ ، نسخ ، از بحث دلالت نهی بر فساد به بعد ،

۲۰۷ گ (۲۲ × ۱۷) ۲۱ سطر .

هیأت

کتابی است در هیأت که از اول و وسط و آخر ناقص است ، نام نگارنده آن

شناخته نشد ، عنوان سه فصل آن چنین است :

« الفصل الثامن فی اسناد الحركات المختلفة فی الرؤية المعلومة بالرصد... »

« الفصل التاسع فی افلاك الشمس . . . »

« الفصل العاشر فی افلاك القمر وحرکاته طولاً وعرضاً اثنی علیهم التنزیل فی

قوله عز من قائل الذين يذكرون الله قياماً وقعوداً . . . »

در آخر فصل هفتم به کتاب « صور الكواكب » عبدالرحمن صوفی ارجاع

می دهد و می گوید بهترین کتابی است که در این باب تصنیف شده است .

○ ش ۱۳۸۹ ، نستعلیق ، شاید از سده نهم باشد ، يك برگ

با این عنوان « قول للحسن بن هيثم فی سمت القبلة بالحساب »

به خط نستعلیق بسیار کهن ضمیمه این نسخه است و اینست
آغاز آن : « سمت القبلة هو الجهة التي اذا قابلها الانسان
كالناظر ... » ۱۲۵ گ (۱۳ × ۱۹) ۱۹ سطر .

الحمد لله اولاً و آخراً

پایان

فهرست الفبائی کتابهای عربی

٩	الاستبصار	٣	الآثار
١٠	استقصاء الاعتبار في شرح الاستبصار		آيات الاحكام للاردبيلي - زبدة البيان
١٣	اسرار الايات وانوار البينات		آيات الاحكام المفاضل المقداد - كنز
	اسرار الشهادة - اكسير العبادات		العرفان
	اسرار الصلوة - التنبيهات العلية	٤	الاتقان في علوم القرآن
١٣	الاسفار الاربعة	٤	الاثناعشرية
١٤	اشارات الاصول	٥	الاجازة
١٤	الاشباه والنظائر	٥	الاحاديث القدسية
١٤	اصالة الصحة		الاحاديث القدسية - جواهر السنية ...
١٥	اصلاح العمل	٦	الاحتجاج على اهل اللجاج
١٨/١٧/١٦/١٥	اصول الفقه	٦	الاحكام في اصول الاحكام
١٨	اصول الفقه للميرزا محمد الاخباري	٦	الاربعين
١٩	الاعتقادات		الاربعينيات - البوارق ...
٢٠	اقامة الحدود في زمن الغيبة		الاربعينيات - روح الصلوة
٢٠	اكسير العبادات في اسرار الشهادات	١٣٥	الارجوزة الرضاعية
٢٠	اكمال الدين و اتمام النعمة	٧	ارشاد الازهان
٢١	الالفية في الفقه	٩	ارشاد القلوب الى الصواب

بغية الطالب في معرفة المفروض و	الالفية في النحو - الخلاصة
الواجب ٣٣	الامالي للصدوق ٢١
البوارق الملكية ٣٤	انوار التنزيل واسرار التأويل ٢١
البهجة المرضية في شرح الالفية ٣٤	انوار الرياض ٢٣
البيان ٣٥	انوار العقول من اشعار وصي الرسول ٢٤
بيان الحق و تبيان الصدق ٣٦	الانوار النعمانية ٢٤
بيضاء الناظرين في تحقيق اصول فروع الدين ٣٦	انيس المجتهدين ٢٤
تبصرة المتعلمين ٣٧	انيس الواعظين ٢٥
تجريد العقائد ٣٧	اوضح المسالك الى الفية ابن مالك ٢٤
تحرير الاحكام الشرعية على مذهب الامامية ٣٧	الايجاز في مختصر الايضاح ٢٤
تحرير اقليدس ٣٨	الايضاح ٢٤
تحرير القواعد المنطقية في شرح الشمسية ٣٩	ايضاح الاشتباه ٢٧
تحفة الكرام في تاريخ مكة و مسجد الحرام ٤١	ايضاح التلخيص ٢٧
تحفة السادة و الانجاب ٤١	ايضاح الفوائد في شرح مشكلات القواعد ٢٨
تذكرة الفقهاء ٤٢	بحار الانوار ٢٨
تذهيب الاصول ٤٣	بحر العرفان ومعدن الايمان ٢٩
	بحر الفوائد في شرح الفرائد ٣٠
	البحر اللامع في شرح مختصر النافع ٣٠
	بداية الهداية ٣٢
	بدايع الافكار ٣٢
	بديع البيان ٣٢
	بشرى الوصول الى اسرار علم الاصول ٣٣

التهنئات على معاني السبع العلويات ٥٢	تركيب الخالد - تمرين الطلاب
تنبيه الخواطر - نزهة الناظر	تزكية الراوى ٤٤
التنقيحات ٥٢	تسديد العقائد فى شرح تجريد القواعد ٤٤
تنقيح المرام ٥٣	التصريح بمضمون التوضيح ٤٥
التوحيد ٥٢	التعليقة على منهج المقال ٤٥
التوضيح - اوضح المسالك	تفسير الامام العسكرى ٤٦
توضيح القوانين ٥٥	تفسير البرغانى - بحر العرفان
تهذيب الاحكام ٥٥	تفسير البيضاوى - انوار التنزيل
تهذيب الوصول الى علم الاصول ٦٠	تفسير الجلالين ٤٦
ثواب الاعمال ٦١	تفسير القمى ٤٦
جامع الاخبار ٦١	تفصيل وسائل الشيعة - وسائل الشيعة
جامع الدقائق - المذهب البارع	تقريرات الاصول ٤٧ / ٤٨ / ٤٩
الجامع الصحيح ٦١	تقريرات الاصول - اصول الفقه
جامع العباثر - مصاييح الاصول	تقريرات الاصول - جوامع الشتاب
جامع المقاصد فى شرح القواعد ٦٢	تقريرات الفقه ٤٩ / ٥٠
الجعفرية ٦٣	تلخيص المفتاح ٥٠
جمال الاسبوع ٦٤	تلخيص الاقوال ٥٠
جنة الامان الواقية ٦٥	تلخيص المقال - تلخيص الاقوال
الجنة الواقية والجنة الباقية ٦٥	تمرين الطلاب ٥١
جوامع الجامع ٦٥	تمهيد القواعد الاصولية والعربية ٥١
جوامع الرسائل ٦٧	التهنئات العلية على وظائف الصلوة
جوامع الشتات ٦٨	القلبية ٥٢
الجواهر السنية فى الاحاديث القدسية ٦٩	
جواهر الكلام فى شرح شرايع الاسلام ٦٩	

جواهر النضيد في شرح منطق

الحاشية على الحاشية الشريفة (؟) ٨٩	التجريد ٧١
الحاشية على الروضة البهية في شرح اللمعة (آقا جمال) ٨٠	الحاشية على ارشاد الازهان ٧٢
الحاشية على الروضة البهية (ديلماج) ٨٠	الحاشية على الفية الشهيد ٧٢
الحاشية على الروضة البهية (؟) ٨١	الحاشية على انوار التنزيل (سعدى افندى) ٧٣
الحاشية على الروضة البهية (؟) ٨١	الحاشية على انوار التنزيل (سيالكوتى) ٧٣
الحاشية على الروضة البهية - الزهرات ...	الحاشية على انوار التنزيل (عصام الدين) ٧٤
الحاشية على الروضة البهية - الدلائل ...	الحاشية على انوار التنزيل (شيخ بهائى) ٧٤
الحاشية على رياض المسائل (؟) ٨٢	الحاشية على البهجة المرضيه فى شرح الالفية ٧٤
الحاشية على رياض المسائل - انوار الرياض	الحاشية على تحرير القواعد المنطقية ٧٥
الحاشية على شرايع الاسلام ٨٢	الحاشية على تهذيب المنطق ٧٦
الحاشية على شرح الاشارات ٨٢	الحاشية على الحاشية الخليلية على عدة الاصول - تنقيح المرام ٧٦
الحاشية على شرح التجريد للقوشجى (لا هيجى) ٨٣	الحاشية على حاشية ملا عبد الله (عبد الرحيم) ٧٧
الحاشية على شرح التجريد (ملا ميرزا جان) ٨٤	الحاشية على حاشية ملا عبد الله (ملا محسن) ٧٧
الحاشية على شرح التجريد (ملا جلال دوانى) ٨٤	الحاشية على حاشية الخطائى على مختصر المطول ٧٨
الحاشية على شرح التجريد (صدر الدين دشتكى) ٨٤	الحاشية على الحاشية الشريفة على شرح الشمسية (ملا قره داود) ٧٨
الحاشية على شرح التجريد (آقا حسين خونسارى) ٨٤	
الحاشية على شرح حكمة العين ٨٥	

الحاشية على شرح العضدى (ملا ميرزا	٨٦
جان)	
الحاشية على شرح العضدى (آقا حسين)	٨٦
الحاشية على شرح العضدى (تقنازاني)	٨٧
الحاشية على شرح المطالع	٨٧
الحاشية على شرح هداية الحكمة	٨٧
الحاشية على عدة الاصول	٨٨
الحاشية على فرائد الاصول - القلائد	
الحاشية على فرائد الاصول - بحر الفوائد	
الحاشية على فرائد الاصول (؟)	٨٨
الحاشية على فرائد الاصول (حاج آقا	
رضا همداني)	٨٨
الحاشية على فرائد الاصول (؟)	٨٩
الحاشية على فرائد الاصول	٨٩
الحاشية على الفوائد الضيائية (عصام	
الدين)	٩٠
الحاشية على الفوائد الضيائية (جزائري)	٩٠
الحاشية على الفوائد الضيائية (عبد الغفور	
لاري)	٩٠
الحاشية على القوانين - توضيح القوانين	
الحاشية على القوانين - رضوان الآملين	
الحاشية على الكشاف	٩١
الحاشية على المحاكمات	٩١
الحاشية على مختصر المطول (حفيدي)	٩٢
الحاشية على مختصر المطول (خطائي)	٩٢
الحاشية على مختصر النافع	٩٣
الحاشية على المطول (مير سيد شريف)	٩٣
الحاشية على المطول (فنازي)	٩٤
الحاشية على المطول (خطائي)	٩٤
الحاشية على المعالم (ملا ميرزا)	٩٥
الحاشية على المعالم (سلطان)	٩٦
الحاشية على المعالم (ملا صالح)	٩٦
الحاشية على المعالم - هداية المسترشدين	
حاشيه ملا عبد الله - الحاشية على تهذيب	
المنطق	
الحاشية على منهج المقال - التعليقة...	
الحبل المتين في احكام الدين	٩٧
الحقائق الناضرة	٩٧
الحديث القدسي - الاحاديث القدسية	
حديقة المؤمنين	٩٨
الحقائق	٩٨
حقائق اسرار الطب	٩٩
حقائق الاصول	٩٩
الحكمة المتعالية (ملا شمس)	١٠٠
الحكمة المتعالية - الاسفار الاربعه	
حل مشكل الاشارات	١٠٢

١١٠	دوازه امام	حلية الا برار في احوال محمد و آله
١١١	ديوان ابي نواس	١٠٢ الاطهار
١١١	ديوان المتبني	حلية الا برار وشعار الاخيار في تلخيص
	ديوان امير المؤمنين - انوار العقول	١٠٣ الدعوات والاذكار
	ديوان ... - محجة السالك ...	١٠٣ الحماسة
١١١	ذخيرة المعاد في شرح الارشاد	الحماسة الثانية - الحماسة
	رجال العلامة - خلاصة الاقوال	١٠٣ حياة النفس في حظيرة القدس
	رجال الوسيط - تلخيص الاقوال	١٠٣ الخرائج والجرايح
	الرسائل - فرائد الاصول	١٠٤ خزائن الاحكام
	رسالة في صفات السوابع - صفات	١٠٤ الخصال
	الواجب	١٠٥ الخلاصة في النحو
	رسالة في العروض - العروض	١٠٥ خلاصة الاذكار
	رسالة في اصالة الصحة - اصالة الصحة	١٠٦ خلاصة الاقوال
	رسالة في اقامة الحدود - اقامة الحدود	١٠٦ خلاصة الحساب
١١٢	رضوان الامين	١٠٧ الخلاف
١١٢	روح الصلوة	١٢٦ الدرة البهية
	روضات الجنات في احوال العلماء و	١٠٧ الدرة المنظومة
١١٣	السادات	١٠٨ الدرر الحسينية في قواعد المنطقية
	الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية ١١٣	١٠٨ الدروس الشرعية
١١٩	روضة المتقين	١٠٩ دعاى جوشن كبير
١٢٠	روضة الواعظين	١٠٩ دقائق الاصول في شرح الفصول
١٢٠	روض الجنان	١١٠ الدلائل في فن الفقه على المسائل
١٢٠	روض الجنان في حياة الابدان	
١٢١	رياض السالكين	

شرح الارشاد (ملا محمد صالح برغانى) ١٣٦	١٢١	الرياض العلوية
شرح الارشاد (?) ١٣٦	١٢٢	رياض المسائل
شرح الارشاد - روض الجنان	١٢٦	زبدة الاصول
شرح الارشاد - ذخيرة المعاد	١٢٧	زبدة البيان
شرح الارشاد - مجمع الفائده	١٢٨	الزهرات الزوية فى الروضة البهية
شرح الاسباب والعلامات ١٣٧	١٢٨	الزهرة البارقة لمعرفة احوال المجاز و
شرح الاستبصار - استقصاء الاعتبار	١٢٨	الحقيقة
شرح الاشارات - حل مشكل الاشارات	١٢٩	الزيارات
شرح الاصول الاكبرى ١٣٧	١٢٩	شرح العيون فى شرح رسالة ابن زيدون ١٢٩
شرح اصول الكافى ١٣٧	١٢٩	سلم العلوم
شرح الفية ابن مالك (ابن ناظم) ١٣٨	١٣٠	سلوان المطاع فى عدوان الاعداء
شرح الفية ابن مالك (ابن عقيل) ١٣٨	١٣٠	السياسة فى علم الفراسه
شرح الفية ابن مالك - اوضح المسالك	١٣٠	السيوطى - بهجة المرضيه
شرح الفية ابن مالك - البهجة المرضيه	١٣٠	الشافى فى شرح الكافى
شرح الفية الشهيد - الفوائد المليه	١٣١	الشافيه
شرح الانموزج ١٣٨	١٣١	شرايع الاسلام
شرح الايساغوجى ١٣٩	١٣٤	شرح الاربعين (قاضى سعيد)
شرح باب الحادي عشر - النافع	٦	شرح الاربعين (شيخ بهائى)
شرح بداية الهدايه - مجارى المرام	١٣٤	شرح الاربعين (?)
شرح بغية الطالب - منية الراغب	١٣٥	شرح الارجوزة الرضاعيه
شرح تجريد الكلام - شوارق الالهام	١٣٥	شرح الارشاد - طريقة الرشاد
شرح تجريد الكلام (قوشجى) ١٣٩	١٣٥	شرح الارشاد (شيخ انصارى)
شرح تجريد الكلام (محمد كاظم طبرى)		
١٤٠		

شرح تجريد الكلام - تسديد العقائد	شرح خلاصة الحساب (خونساري) ١٤٥
شرح تجريد المنطق - جوهر النضيد	شرح الدرة ١٤٦
شرح تحف العروض - كشف الغموض	شرح الدروس - مشارق الشمس
شرح التصريف ١٤١	شرح الدروس ١٤٦
شرح التلخيص - المطول	شرح رسالة ابن زيدون - شرح العيون
شرح التلخيص - المختصر	شرح الرسالة الجعفرية - المطالب المظفرية
شرح التلويحات - التنقيحات	شرح رضى - شرح الشافيه
شرح تنقيح الاصول في اختصار المحصول	شرح رضى - شرح الكافيه
في علم الاصول ١٤١	شرح زبدة الاصول - منتهى الوصول
شرح التوضيح - التصريح	شرح زبدة الاصول - غاية المأمول
شرح تهذيب المنطق - الدرر الحسينيه	شرح زبدة الاصول (ملا صالح) ١٤٧
شرح تهذيب الوصول (جرجاني) ١٤٢	شرح زبدة الاصول - كفاية الطالبين
شرح تهذيب الوصول - تهذيب الاصول	شرح زبدة الاصول - الكواكب الضيائية
شرح تهذيب الوصول - منية اللبيب	شرح زبدة الاصول (?) ١٤٧
شرح جامي - الفوائد الضيائية	شرح الزيارة الجامعة ١٤٨
شرح چغميني - شرح الملخص	شرح السبعة المعلقة - نيل الارب
شرح حديث الغمامه ١٤٣	شرح الشافيه (جابردي) ١٤٩
شرح حكمة العين ١٤٣	شرح الشافيه (رضي) ١٤٩
شرح حماسه ابي تمام ١٤٤	شرح الشافيه (نظام) ١٤٩
شرح خلاصة الحساب (فاضل جواد) ١٤٤	شرح الشرايع - معارج الاحكام
شرح خلاصة الحساب (جزري) ١٤٤	شرح الشرايع - منهج الاجتهاد
شرح خلاصة الحساب (محمد باقر	شرح الشرايع - مطالع الانوار
يزدي) ١٤٥	شرح الشرايع (?) ١٥٠

١٥٤	شرح قواعد الاحكام (؟)	شرح الشرايع - مسالك الافهام
١٥٥	شرح قواعد الاحكام (؟)	شرح الشرايع - جواهر الكلام
	شرح قواعد الاحكام - كشف اللثام	شرح الشرايع - مدارك الاحكام
	شرح قواعد الاحكام - مفتاح الكرامة	شرح الشمسية (ازفتازانى) ١٥٠
	شرح قواعد الاحكام - نظام الفرائد	شرح الشمسية - تحرير القواعد ...
	شرح قواعد الاحكام - جامع المقاصد	شرح شواهد الايضاح ١٥١
	شرح قواعد الاحكام - ايضاح الفوائد	شرح الصحيفة السجادية - رياض السالكين
١٥٥	شرح الكافي (ملا صالح)	الشرح صغير على المختصر النافع -
	شرح الكافي - الشافى	حديقة المتقين
	شرح الكافي - شواهد الاسلام	شرح الصمدية - الفرائد البهية
	شرح الكافي - شرح اصول الكافي	شرح الصمدية - الفرائد الشمسية
	شرح الكافي - الفوائد الضيائية	شرح طوابع الانوار - مطالع الانظار
١٥٦	شرح الكافي	شرح العرشية ١٥١
	شرح الكافية - الوافية	شرح العضدى - شرح مختصر الاصول
	شرح الكبير - رياض المسائل	شرح غرر الفوائد ١٥٢
	شرح الكفاية - شوارع الهداية	شرح الفوائد ١٥٢
	شرح اللمعة - الروضة البهية	شرح القانونچه ١٥٣
١٥٦	شرح مختصر الاصول	شرح قصائد السبعة لابن ابي الحديد -
	شرح المختصر النافع - غاية المرام ...	التهنيدات ...
	شرح المختصر النافع (محمد كاظم	شرح قصيدة الخمرية - كشف وجوه
١٥٨	لنگرودى)	الغر ...
	شرح المختصر النافع - رياض المسائل	شرح قطر الندى ١٥٣
	شرح المختصر النافع - حديقة المتقين	شرح قواعد الاحكام (كاشف الغطاء) ١٥٢
	شرح المختصر النافع - البحر اللامع	

١٥٨	شرح مراحل الارواح	١٦٤	شرح نهج البلاغه
١٥٩	شرح مراحل الارواح	١٦٤	شرح الوافي
	شرح المصباح - ضوء المصباح	١٦٥	شرح الوافية (بحر العلوم)
	شرح مطالع الانوار - لوامع الاسرار		شرح الوافية - الوافي
١٥٩	شرح مفاتيح الشرايع	١٦٦	شرح هداية الحكمة (از ميبدي)
	شرح مفاتيح الشرايع - مصاييح الظلام	١٦٧	شرح هداية الحكمة (ميرك بخاري)
	شرح مفتاح العلوم - المصباح	١٦٨	شرح هداية الحكمة (منلا زاده)
١٦٠	شرح المفصل	١٦٨	الشفاء
١٦٠	شرح المقاصد	١٦٩	الشمسية في القواعد المنطقية
	شرح مقامات الحريري - الابضاح	١٦٩	الشمسية في الاصول الحسابية
١٦١	شرح مقامات الحريري	١٧٠	شمس المعارف الكبرى
١٦١	شرح الملخص		شوارع الهداية في شرح الكفاية
	شرح منار الانوار - مشكاة الانوار		شوارق الالهام في شرح تجريد الكلام
	شرح منظومة بحر العلوم - خزائن الاحكام	١٧١	
	شرح منظومة السبزواري - شرح غرر	١٧٢	شواهد الاسلام
	الفوائد	١٧٣	الشواهد الربوبية
	شرح من لا يحضره الفقيه - روضة المتقين		الشواهد الصغرى - فرائد القلائد
١٦٢	شرح منهاج الاصول	١٧٤	الصابي
١٦٣	شرح المواقف	١٧٥	صباح اللغة
١٦٣	شرح نتائج الافكار		صحيح مسلم - الجامع الصحيح
	شرح التخبة - التحفة السنية ...	١٧٦	الصحيحه السجادية
	شرح النظام شرح الشافيه	١٧٧	صفات الواجب
	شرح نظم البراهين - معارج الفهم		الصمدية - الفوائد الصمدية

١٨٧	عين اليقين	١٧٨	ضوابط الاصول
١٨٨	عيون اخبار الرضا	١٧٨	ضوء المصباح
١٨٩	عيون الاصول الى علم الاصول	١٧٨	ضيافة الاخوان و هدية الخلان
١٩٠	عيون الحساب	١٨٠	الطب (٢)
١٩١	غاية الغصوى		طب الفقراء - من لا يحضره الطبيب
	غاية المامول فى شرح زبدة الاصول ١٩١		الطرائف فى معرفة مذاهب الطوائف ١٨٠
	غاية المرام فى شرح مختصر شرايع الاسلام ١٩٢		الطلايع و البوارق - البوارق
	غنائم الايام فى مسائل الحلال والحرام ١٩٣		طريقة الرشاد فى شرح الارشاد ١٨١
١٩٤	الغيبة		العجالة الموجزة فى فروض المناسك
١٩٤	فرائد الاصول	١٨٢	عدة الاصول
	الفرائد البهية فى شرح انقوائد الصمدية	١٨٢	عدة الداعى و نجاح الساعى
١٩٥		١٨٣	عرائس البيان فى حقائق القرآن
	الفرائد الشمسية فى شرح الفوائد الصمدية	١٨٣	العرشية
١٩٥			عرض المجالس - الامالى
	فرائد القلائد فى مختصر شرح الشواهد	١٨٤	العروض
١٩٦		١٨٤	العطية الالهيه
١٩٦	فصوص الحكم		عقاب الاعمال - ثواب الاعمال
	الفصول الغروية فى الاصول الفقيهيه ١٩٧	١٨٥	عقود الجمان
١٩٨/١٩٧	الفقه	١٨٥	علل الشرايع
١٩٨	فقه الرضا	١٨٦	عوالم العلوم و المعارف
١٩٩	فقه اللغة و سر العربية	١٨٦	العوامل
	الفقيه - من لا يحضره الفقيه		عوائد الايام من مهمات ادلة الاحكام ١٨٦
١٩٩	الفوائد الحاثريه		

كتاب في الهيئة - الهيئة	١٩٩	الفوائد الصمدية
الكشاف عن حقائق التزيل ٢١٦	٢٠٠	الفوائد الضيائية
كشف الغطاء ٢١٧	٢٠١	الفوائد الملية في شرح الرسالة الالفية
كشف الغموض في شرح الطف العروض ٢١٧		فهام الطالبين - كفاية الطالبين
كشف اللثام ٢١٨	٢٠١	القاموس المحيط
كشف وجوه الغر لمعاني نظم الدر ٢١٩	٢٠٢	القانون
كشف اليقين ٢١٩	٢٠٣	قرة العيون في اعز الفنون
الكفاية في علم الاعراب ٢١٩	٢٠٣/٢٠٤	القضاء
كفاية الاحكام للسبزواري ٢٢٠	٢٠٤	القلائد
كفاية الطالبين ٢٢٠		قواعد الاحكام في مسائل الحلال والحرام
الكلام ٢٢١	٢٠٤	
الكلمات القصار ٢٢١	٢٠٧	القواعد و الفوائد
كمال الدين وتمام النعمة - كمال الدين	٢٠٨	القوانين المحكمة
كنز العباد في شرح الاوراد ٢٢١		كاشف الحقائق - المذهب البارع
كنز العرفان في فقه القرآن ٢٢٢	٢١٠	الكافي
كنز المصائب و بحر المناقب ٢٢٣	٢١٦	كامل الانوار
الكواذب الضيائية في شرح الزبدة البهائية ٢٢٣		كتاب في اصول الفقه - اصول الفقه
اللتالي المستخرجة من الكلمات المكنونة ٢٢٤		كتاب في الطب - الطب
لوامع الاسرار في شرح مطالع الانوار ٢٢٤		كتاب في القضاء - القضاء
مباني الفروع ٢٢٥		كتاب في الفقه - الفقه
		كتاب في الكلام - الكلام

٢٢٧	مختلف الشيعة	٢٢٥	المبدء و العمد
٢٣٧	مدارك الاحكام	٢٢٦	المبسوط
٢٣٨	المدخل الكبير الى احكام النجوم		المتاجر - المكاسب
٢٣٩	مرات الانوار و مشكاة الاسرار	٢٢٦	مجارى المرام فى شرح بداية الاحكام
٢٣٩	مراح الارواح	٢٢٦	مجمع البحرين
٢٤٠	مراصد الاصول	٢٢٧	مجمع البيان
٢٤٠	مرايا	٢٢٨	مجمع الفائدة
٢٤١	المزار		المحاکمات بين شرحى الاشارات
	المسائل الطبرية - المسائل الناصريات	٢٢٨	المحجة البيضاء فى احياء الاحياء
٢٤٢	المسائل الناصريات	٢٢٩	محجة السالك و حجة الناسك
	مسالك الافهام فى شرح شرايع الاسلام		المجالس - الامالى
٢٤٢		٢٣٠	مختصر احياء العلوم
٢٢٥	مشارك الاحكام	٢٣١	مختصر امان الاخطار
٢٢٥	مشارك الانوار		مختصر الايضاح - الايجاز
	مشارك الشموس فى شرح الدروس	٢٣١	مختصر التبيان
	مشاركات الكاظمى - هداية المحدثين	٢٣٢	مختصر حياة الحيوان
٢٢٦	مشرق الشمسيين و اكسير العبادتين	٢٣٣	مختصر غرر الحكم و درر الكلم
	مشكاة الانوار الحسينية فى شرح الدروس	٢٣٣	مختصر المصباح
٢٤٧	الشرعية		مختصر المصباح - منهاج الصلاح
٢٢٧	مشكاة الانوار فى اصول المنار	٢٣٤	مختصر المطول
٢٤٨	المصاييح (سيد مجاهد)	٢٣٥	المختصر النافع
٢٢٨	مصاييح الاحكام (سيد بحر العلوم)		مختصر وسائل الشيعة - هداية الامة
٢٢٩	مصاييح الاصول		

٢٥٠	مصاييح السنة	٢٦٢	معتمد الشيعة في احكام الشريعة
٢٥٠	مصاييح الظلام	٢٦٣	معين الخواص
٢٥١	المصباح	٢٦٣	مغنى اللبيب
٢٥١	المصباح في شرح مفتاح العلوم	٢٦٤	مفاتيح الاصول
	المصباح الصغير - مختصر المصباح	٢٦٤	مفاتيح الشرايع
	مصباح الكفعمي - جنة الامان ...	٢٦٤	مفتاح الاصول
٢٥٢	مصباح المتهدد	٢٦٤	مفتاح الفلاح
٢٥٢	المصباح المنير		مفتاح الكرامة في شرح قواعد العلامة ٢٦٧
	المطالب المظفريه في شرح الرسالة		مجموعة ورام - نزهة الناظر
٢٥٣	الجعفرية	٢٦٨	المفصل في صنعة الاعراب
	مطالع الانظار في شرح طوابع	٢٦٩	مقامات بديع الزمان
٢٥٣	الانوار	٢٦٩	المقنعه
	مطالع الانوار المقتبسة من آثار الائمة	٢٧٠	مكارم الاخلاق
٢٥٤	الاطهار	٢٧٠	المكاسب
٢٥٥	المطرز في اللغز		مناسك الحج - العجالة ...
٢٥٥	المطول	٢٧١	مناهج الاحكام
	معارج الاحكام في شرح شرايع	٢٧٢	منتخب اكمال الدين
٢٥٧	الاسلام		منتخب امان الاخطار - مختصر امان
٢٤٩	معارج الاصول		الاخطار
٢٥٩	معارج الفهم في شرح النظم	٢٧٢	منتهى المطالب في تحقيق المذهب
٢٦٠	معالم الاصول	٢٧٣	منتهى الوصول في شرح زبدة الاصول
٢٦٢	معالم التنزيل		منظومة بحر العلوم - الدرة ...
٢٦٢	معاني الاخبار	٢٧٣	من لا يحضره الطبيب
		٢٧٣	من لا يحضره الفقيه

٢٨٨	نزهة الناظر وتنبية الخواطر	٢٧٨	منهاج الشريعة
٢٨٨	نظام الفرائد في شرح القواعد	٢٧٩	منهاج الصلاح في اختصار المصباح
٢٨٩	نقد الرجال	٢٧٩	منهاج النجاة
٢٩٠	نور العيون للمتقين	٢٨٠	منهاج الوصول الى علم الاصول
٢٩٠	نهاية الاحكام	٢٨٠	منهاج الهداية
٢٩١	النهاية في غريب الحديث	٢٨١	منهج الاجتهاد
٢٩١	نهج البلاغة	٢٨٢	منية الراغب في شرح بغية الطالب
٢٩٢	نيل الارب في شرح معلقات العرب	٢٨٢	منية اللبيب في شرح التهذيب
٢٩٢	الوافي	٢٨٤	منية المريد
٢٩٥	الوافي في شرح الوافية	٢٨٤	موجز القانون
٢٩٥	وافية الاصول	٢٨٤	مهج الدعوات
٢٩٦	الوافية في شرح الكافية	٢٨٤	المهذب البارع في شرح مختصر
٢٩٦	وسائل الشيعة	٢٨٥	الشرايع
٢٩٧	الوقوف للسجائوندى	٢٨٥	النافع ليوم الحشر في شرح الباب الحادى
٢٩٧	الوقف والابتداء الكبير - الوقوف	٢٨٦	عشر
٢٩٧	الوقف والابتداء الصغير - الوقوف	٢٨٦	النجاة
٢٩٧	هداية الامة الى احكام الشريعة	٢٨٧	نجاة العباد
٢٩٨	هداية المحدثين الى طريقة المحمدين	٢٨٧	النجاح الجامع لاسرار الفوز والفلاح
٢٩٨	هداية المسترشدين	٢٨٧	
٢٩٩	الهيئة	٢٨٨	النخبة الوجيزة

